รายงานฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

โครงการการกำกับร่วมกันและธรรมาภิบาลของสื่อในบริบทของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(Co-regulation and Governance of Media in Southeast Asia)

เพื่อนำเสนอ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

(สำนักงาน กสทช.)

<u>ผู้ประสานงานโครงการ</u>:

Rüdiger Korff **จาก** University of Passau ประเทศเยอรมนี

<u>รายนามหลักคณะผู้ดำเนินการวิจัย:</u>

ประเทศเยอรมนี: O. Hahn, B. Stahl, S. Helbardt

ประเทศอินโดนีเซีย: Fauziah Ahmad

ประเทศมาเลเซีย: Chang Peng Kee

ประเทศพม่า: Nwet Kay Khine

บริบท

R. Mayntz กล่าวไว้ว่าการบูรณาการสังคมและระบบที่เกี่ยวข้องกับสังคม (อาทิ สื่อ) สามารถกระทำได้ผ่านช่องทางต่างๆ 3 ประการ ได้แก่

1. การปกครองของรัฐ รวมการบริหารงานของรัฐ ผ่านการควบคุมและการตัดสินใจร่วมกันด้วยอำนาจในฐานะเป็นสื่อกลางในการบูรณาการ

2. การปกครองด้วยเศรษฐกิจ ผ่านการใช้เงินตราเป็นสื่อกลางในการบูรณาการ

3.การปกครองด้วยเครือข่าย ผ่านการสื่อสารและฉันทามติในการใช้ภาษาและสื่อที่สอดคล้อง เป็นสื่อหลัก ในการบูรณาการ

จากมุมมองของ R. Mayntz จึงปรากฏสามเสาที่เชื่อมต่อกันด้วยความตึงเครียด ซึ่งเป็นวิธีที่แตกต่างกับการกำกับดูแลกิจการที่ไม่รวมกัน นอกจากนั้น Habermas ยังเคยกล่าวว่าความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายของระบบการเมือง ขึ้นอยู่กับการรวมตัวของระบบย่อย คือ รัฐและเศรษฐกิจ รวมทั้งการบูรณาการทางสังคม ซึ่งการบูรณาการทางสังคม หมายถึง การยอมรับและการฝังรากของความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายในชีวิตประจำวันและการสื่อสาร สื่อจึงเป็นวิธีการทั่วไปของการสื่อสารที่มีบทบาทชี้ขาด และสามารถอำนวยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายของรัฐและเศรษฐกิจ รวมทั้งเป็นการลดความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย ซึ่งเมื่อรวมมุมมองของ Mayntz และ Habermas แล้ว การกำกับดูแลกิจการจะเป็นกระบวนการหลักด้วยวิธีการทางอ้อม เช่น รัฐและเศรษฐกิจ หากแต่เครือข่ายจะเป็นความชอบธรรมโดยรวม

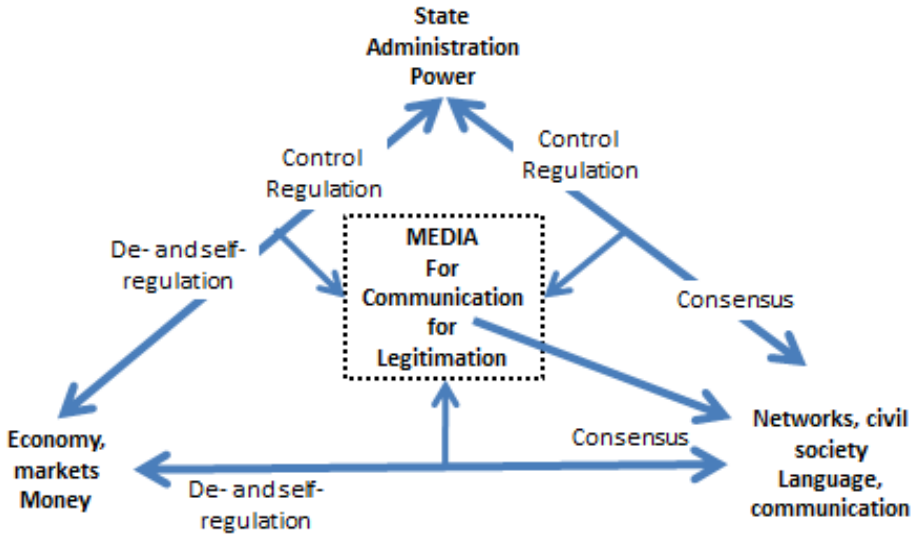

The tensions between the poles are reflected within media and communicated into networks for consensus formation to achieve legitimacy of state and economy

สรุป คือ สื่อเป็นเครื่องมือในการแสดงและสะท้อนให้เห็นความตึงเครียดระหว่างทั้งสามขั้ว และเป็นกรอบสำหรับการสื่อสารภายในเครือข่าย จึงเกิดคำถามหลักของโครงการที่ว่า : **การวางระเบียบสื่อร่วมกันบน**

พื้นฐานของเศรษฐกิจและเครือข่าย /ภาคประชาสังคม **สามารถกระทำร่วมกับการกำกับดูแลของรัฐ เพื่อให้บรรลุความถูกต้องชอบธรรมของสังคมโดยรวมได้อย่างไร?**

<u>วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย</u>

จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายเพื่อให้บรรลุการรวมกันระหว่างการกำกับและการวางกฎระเบียบร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างความชอบธรรมและการสร้างฉันทามติ จากการศึกษาเปรียบเทียบของสื่อในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

<u>ขอบเขตของการศึกษาวิจัย</u>

แม้ว่ารัฐชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการเชื่อมต่อภายในอาเซียน แต่ระบบการเมืองเช่นเดียวกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจแสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง ดังนั้นจึงสามารถคาดหวังรูปแบบที่แตกต่างกันของความตึงเครียดและวิธีการที่จะรับมือกับการสะท้อนให้เห็นในสื่อ โดยจากชนิดของข้อมูลการรวมกันนั้นสามารถระบุและประเมินรูปแบบว่าสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ขึ้นอยู่กับข้อมูล GDP ความชอบธรรมตามกฎหมายขึ้นอยู่ กับข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในการประท้วงและความรุนแรงทั่วไป และภาคประชาสังคม ขึ้นอยู่กับข้อมูลของ NGO

<u>จุดสนใจหลักของการศึกษา</u>

ดังที่ระบุไว้ในแผนภาพข้างต้น จุดสนใจคือสื่อกระจายเสียงระหว่างรัฐ เศรษฐกิจและเครือข่าย / ภาคประชาสังคม ในขณะที่การศึกษาไม่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาของระบบเหล่านี้ จึงสันนิษฐานได้ว่าภายในสื่อกระจายเสียง ซึ่งเกิดความตึงเครียดจากการควบคุมระหว่างระบบ จะสะท้อนให้เห็นและแสดงถึงความเข้มงวดการการบังคับควบคุม

ความตึงเครียดเหล่านี้จะฝังเข้าไปและสื่อสารภายในเครือข่าย/ ภาคประชาสังคมและแปรสภาพกลายเป็นความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย แต่ความกังวลเรื่องกฎระเบียบ รวมทั้งกรอบของข้อมูลและการให้แนวคิดที่สื่อความหมายให้เข้าใจข้อมูลที่เผยแพร่โดยสื่อ เพราะการพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างองค์กรสื่อ (เอกชน รัฐและชุมชน) และกรอบของการตีความผ่านการคัดเลือกและการตีความหมายของข้อมูลที่มีอยู่ ทำให้สื่อเพิ่มขึ้นหรือจำกัดการสื่อสารในแง่ของการสร้างฉันทามติของข้อมูลที่ขึ้นอยู่กับการตีความที่แตกต่างและขัดแย้งกัน

โดยสามารถแยกความแตกต่างเป็นรูปแบบพื้นฐานของการรวมกันได้ 3 ลักษณะ โดยคำนึงถึงประเด็นที่เป็นหลัก :

1. เศรษฐกิจ จะมีการยกเลิกการควบคุมสื่อเพื่อใช้ในการทำกำไร กรอบสำหรับการคัดเลือก ได้แก่ เป็นผู้ชม โฆษณา ฯลฯ

2. รัฐ จะมีการควบคุมสื่อของรัฐ กรอบของการคัดเลือกอยู่ที่วิธีการที่ข้อมูลเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐ

3. ภาคประชาสังคม จะมีออกอากาศของชุมชนและ “สโมสร” โดยมุ่งเป้าไปที่ชุมชนที่เฉพาะเจาะจงหรือกลุ่ม ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องมากกับสังคมทั้งหมด

อย่างไรก็ดี มักจะไม่มีเสาใดที่โดดเด่นและมักเป็นการผสมผสาน ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเป็นเรื่องปกติ

สำหรับการประเมินผลของรูปแบบเหล่านี้ สิ่งที่สำคัญคือรูปแบบของความสัมพันธ์ของการควบคุมสื่อกับการแสดงออก ผู้วิจัยจะศึกษาไปที่การพัฒนาทางเศรษฐกิจ ความมีเสถียรภาพทางการเมืองและการสร้างฉันทามติในภาคประชาสังคม

<u>กรอบแนวคิด</u>

สิ่งที่ทำให้การวิเคราะห์กฎระเบียบและการกำกับดูแลซับซ้อนคือการที่ทั้งสองฝ่ายอ้างถึงหลักเกณฑ์ที่เป็นแบบแผน กฎหมายและนโยบายและในทางกลับกัน ยังอ้างถึงสถาบันในแง่ของความหมายในการฝังรากลึกและกฎระเบียบของการแสดงออก ซึ่งทั้งความเป็นทางการและความเป็นสถาบันสามารถทับซ้อนกัน โดยสิ่งที่แทบจะไม่เคยเกิดขึ้นคือกรณี ที่ว่าทั้งสองมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่แตกต่างกัน กฎระเบียบอย่างเป็นทางการเป็นผลมาจากกระบวนการทางการเมือง ในขณะที่สถาบันค่อยๆพัฒนาผ่านการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่า กฎระเบียบอย่างเป็นทางการทำตนให้มีความถูกต้องชอบธรรมทางการเมือง ในขณะที่สถาบันขึ้นอยู่กับความหมายที่ใช้ร่วมกันโดยประชาชน อาทิ ความชอบธรรมที่เป็นทางสังคมและวัฒนธรรม

สำหรับการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างดังกล่าว โดยในระดับที่เป็นทางการนั้น ประเด็นต่อไปนี้มีความเกี่ยวข้องอยู่มาก ได้แก่

1. นโยบายและกฎหมายต่างๆในการวางกฎระเบียบสื่อ
2. โครงสร้างของการเป็นเจ้าของสื่อ
3. การร่วมมือระหว่างองค์กรสื่อและรัฐ เศรษฐกิจและองค์กรระหว่างประเทศ (เอกชน รัฐและองค์กรระหว่างประเทศ)
4. วาทกรรมในเรื่องการวางกฎระเบียบสื่อ ภายในตัวสื่อเอง (ในระดับชาติและต่างประเทศ)
5. องค์กรสำหรับวางกฎระเบียบสื่อ
6. การสร้างรายได้จากสื่อ (โฆษณา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ฯลฯ)

ในระดับสถาบัน จะเกี่ยวข้องกับประเด็นต่อไปนี้

1. ผู้ชม/ ผู้ฟัง ของสถานีและรายการ
2. รูปแบบของการวางกฎระเบียบและการคัดเลือกข้อมูลจากผู้ประกอบการและผู้ดำเนินรายการ (โฆษก ผู้อำนวยการและเจ้าของ)
3. ทัศนคติเกี่ยวกับความดี/ ความเป็นเสรี/ พหุนิยม ฯลฯ ของสื่อ จากผู้ประกอบการและผู้ดำเนินรายการ
4. การประมาณการณ์ต่อจุดยืนทางการเมืองของแต่ละสถานี (การรับรู้ของตนและการรับรู้จากสถานีอื่นๆ)
5. การรับรู้และการประเมินนโยบายของสื่อ

นอกจากนั้น การวิเคราะห์เนื้อหาจะปรากฏให้เห็นข้อมูลที่แสดงจุดยืนของสื่อ โดยประเด็นที่ต้องศึกษามีดังนี้

1. จำนวนร้อยละของโฆษณาต่อรายการทั้งหมด
2. จำนวนร้อยละของรายการที่เสนอข้อมูล (ข่าว สารคดี ฯลฯ) ต่อรายการทั้งหมด
3. ระดับของความเป็นพหุนิยม (ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน)
4. ให้บริการแก่ผู้ชม/ฟังเฉพาะหรือผู้ชมโดยทั่วไป (อาทิ ชาติพันธุ์)
5. รายการที่กล่าวถึงระดับชาติหรือท้องถิ่น

ข้อมูลเหล่านี้จะถูกเก็บรวบรวมในการศึกษาภาคสนามครั้งแรก การจำแนกเริ่มแรกของรูปแบบจะดำเนินต่อและระบุตัวแปรต่อไป โดยข้อมูลเหล่านี้จะถูกเก็บรวบรวมในการศึกษาภาคสนามครั้งที่สอง

ภายหลังจากที่รูปแบบของการวางกฎระเบียบและการกำกับดูแลร่วมกันถูกกำหนดแล้ว สิ่งนี้จะมีความสัมพันธ์กับข้อมูลทุติยภูมิ อาทิ

1. การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความหลากหลายของเศรษฐกิจและระดับของการแทรกแซงของรัฐทางเศรษฐกิจ (รัฐวิสาหกิจ ฯลฯ)
2. เสถียรภาพทางการเมืองสามารถวัดได้โดยข้อมูลทุติยภูมิในระดับทั่วไปของความรุนแรงในสังคม ความขัดแย้งที่รุนแรงที่มีมิติทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ฯลฯ
3. การสร้างฉันทามติภายในเครือข่ายและในภาคประชาสังคม สามารถวัดได้จากการคงอยู่ขององค์กรพัฒนาเอกชนและสมาคมต่างๆ ความสัมพันธ์ที่มีต่อเชื้อชาติ กลุ่มสังคม ฯลฯ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของภาคประชาสังคม ไปสู่คณะกรรมาธิการและหน่วยงานภาครัฐ (อาทิ เป็นที่ปรึกษา)

จากข้อมูลทุติยภูมิเหล่านี้ ระดับความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางการเมืองและความเห็นเป็นเอกฉันท์ สามารถคำนวณและมีความสัมพันธ์กับรูปแบบของการวางกฎระเบียบและการกำกับดูแลร่วมกัน ซึ่งสันนิษฐานได้ว่าการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เสถียรภาพทางการเมืองและความเห็นเป็นเอกฉันท์เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก โดยอิงข้อมูลดังกล่าว จะสามารถแนะนำนโยบายในการดำเนินงานต่อไปได้

การศึกษาวิจัยจะพยายามมุ่งเน้นไปที่ประเทศดังต่อไปนี้ ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซียและประเทศพม่า

คำนำ: ข้อคิดเห็นทางวิชาการ

จากรายงานฉบับก่อน เราอ้างว่า ควรมองสื่อเป็น “ผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจ” ของการสื่อสาร สื่อหมายถึงตัวกลาง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นหากความสัมพันธ์ต่างๆ ไม่ได้เกิดขึ้นซึ่งหน้า โดยสามารถต่อรอง ชี้แจงได้ เป็นต้น และจะกระทำบนพื้นฐานการปฏิสัมพันธ์โดยตรง ถือเป็นกรณีที่เกิดขึ้นกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างแต่ละบุคคลที่ได้รับการประสานและกำกับบนพื้นฐานการปฏิสัมพันธ์โดยตรง และหาข้อตกลงร่วมกัน (ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์หนึ่งๆ) หรือเห็นพ้องกับการไม่เห็นพ้อง ซึ่งมักเป็นการแสดงนัยยะของความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์หนึ่งๆ กรณีที่มักเกิดขึ้นโดยทั่วไปคือการหลีกเลี่ยง เนื่องจากไม่มีการปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม หรือไม่สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันได้ ในสถานการณ์ดังกล่าว จะมีปัญหาทางกายภาพเปรียบได้ เช่นเสียงดังรบกวน หรือปัญหาทางวัฒนธรรม เช่นการพูดคนละภาษา รวมไปถึงปัญหาทางอารมณ์ เช่นการไร้ซึ่งความเห็นอกเห็นใจกัน นอกจากนี้เรายังมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ซึ่งคล้ายกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หากแต่มีความซับซ้อนมากกว่า และต้องการความเป็นทางการมากขึ้น อาทิ มีการใช้หนังสือสัญญา ที่จะทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กร

การปฏิสัมพันธ์โดยตรงนั้นใช้ได้ดีกับสังคมแบบดั้งเดิมและในชีวิตประจำวัน เช่น เมื่อเราพูดคุยกับเพื่อนบ้าน เพื่อน เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นนั้น ต้องใช้สื่อเป็นตัวกลางในการอำนวยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์และการกำกับการกระทำ เมื่อการแลกเปลี่ยนซับซ้อนเกินกว่าที่จะเป็นเพียงการพึ่งพาอาศัยกัน อาทิ ในระบบการจัดสรรปันส่วนใหม่ และโดยเฉพาะในเศรษฐกิจยุคใหม่นั้น สื่อจึงเป็นสิ่งจำเป็น กรณีทางเศรษฐกิจ ตัวกลางในการแลกเปลี่ยนคือเงิน ผู้บริโภคแสดงออกทางความต้องการ ความสนใจ และความปรารถนาของตน และฝ่ายผู้ขายหรือผู้ผลิตนิยามความต้องการของตนในรูปแบบของเงิน เรียกโดยรวมว่าราคาสินค้า

เมื่อกลุ่มต่างๆ มีความซับซ้อนมากขึ้น ระบบทางการเมืองจึงต้องเข้ามากำกับ โดยมีหน้าที่กำกับความสัมพันธ์ด้านอำนาจระหว่างกลุ่มด้วย เป็นอีกครั้งที่ตัวกลางเป็นสิ่งจำเป็น ในที่นี้คือ “อำนาจ” หรือเรียกว่า ผู้มีอำนาจอย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นสำนวนเรียกที่ชอบด้วยกฎหมายของคำว่าอำนาจ

กรณีของการสื่อสาร จะมีความซับซ้อนมากขึ้น หากต้องการสื่อสารกับคนจำนวนมาก อุกปรณ์ทางเทคนิค อาทิ ไมโครโฟนนั้น ถือเป็นสิ่งจำเป็น หากต้องการเข้าถึงกลุ่มผู้รับสารที่ใหญ่ขึ้นไปอีก ต้องใช้การกระจายเสียงและแพร่ภาพออกอากาศ กรณีพิเศษ ได้แก่ สื่อสังคม (Social Media) ผ่านทางอินเตอร์เน็ต ทั้งนี้ ในระดับหนึ่งถือเป็นการปฏิสัมพันธ์โดยตรง อาทิ ในการใช้เฟสบุ๊ค (Facebook) ซึ่งเป็นการสื่อสารถึงกลุ่มผู้รับสารนิรนามใหญ่ขึ้น เช่น “เพื่อน” เป็นต้น

จากข้อคิดเห็นดังกล่าวได้เกิดคำถามขึ้น เนื่องจากรัฐและเศรษฐกิจกลายเป็นระบบอ้างอิงตนเอง กล่าวคือ รัฐและเศรษฐกิจพัฒนาหลักการและเหตุผลและตรรกะขึ้นด้วยตนเอง เพื่อใช้เป็นฐานในการกำกับตัวเอง ตัวกลางที่ใช้จึงมีความหมาย ทั้งนี้ กรณีของสื่อก็เป็นแบบเดียวกันหรือไม่ สื่อได้กลายเป็นระบบอ้างอิงตนเองแล้วหรือยัง ปัญหาพื้นฐานคือ ตรรกะของสื่อและหลักการและเหตุผลจำเพาะอยู่ในระดับใด

คำถามเหล่านี้มักถูกมองในมุมที่ผิด ถ้าสื่อเป็น“ผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจ”ของการสื่อสาร สื่อจะไม่สามารถสร้างระบบอ้างอิงตนเองได้ หากแต่ทำให้เกิดการสื่อสาร! ถ้าสื่อคือระบบ เราก็คงต้องกล่าวว่าเงินคือเศรษฐกิจหรืออำนาจคือรัฐเช่นกัน! แม้จะมีคำกล่าวว่า “เงินทำให้โลกหมุน” แต่ไม่ได้หมายความว่าเงินสร้างระบบขึ้นมา! เช่นเดียวกัน สื่อคือสื่อในการสื่อสาร และการสื่อสารได้สร้างระบบสร้างตนเองขึ้น ซึ่งหมายความว่า

1.การสื่อสารเป็นระบบสร้างตนเองด้วยนัยยะที่ว่าการสื่อสารทำให้เกิดการสื่อสาร

2.การสื่อสารเป็นระบบกำกับตนเองด้วยนัยยะที่ว่าการสื่อสารทำให้ความหมายของสารได้รับการสื่อ โดยเฉพาะประเด็นหลังนี้สามารถนำมาเป็นประเด็นถกเถียงได้ ว่าความหมายและวาทกรรมต่างๆ ในสังคมหนึ่งมาจากการสื่อสารหรือสิ่งใด

สิ่งที่ทำให้ยากต่อการหาคำตอบคือการที่การสื่อสารเกิดขึ้นทั่วไปภายในรัฐ เศรษฐกิจ ชีวิตประจำวัน องค์กร เป็นต้น อันที่จริง การสื่อสารเกิดขึ้นในทุกที่ หากแต่เกิดจากประสบการณ์และสถานการณ์ที่ถูกตีกรอบโดยรัฐ เศรษฐกิจ และชีวิตประจำวัน กล่าวคือรูปแบบจำเพาะของการสื่อสารเป็นตัวสร้างความหมายและวาทกรรมต่างๆซึ่งกลายมาเป็นองค์ประกอบและสัญลักษณ์ของระบบการสื่อสาร ลูมันน์ (Luhmann) กล่าวไว้ว่า สารได้รับการสื่อด้วยการสื่อสาร แต่ผู้ที่ใช้การสื่อสาร อาทิ ผู้ที่พูด คือบุคคล

หากมองจากมุมนี้ เราจะเห็นความเชื่อมโยงของการสื่อสารและความหมายที่เกิดขึ้นภายในสังคม ซึ่งได้กลายเป็นวาทกรรม เหล่านี้คือสิ่งที่ได้รับการสื่อโดยสื่อ ณ ที่นี้ สื่อมิได้เป็นอิสระหรือเป็นระบบสร้างตนเองและอ้างอิงตนเอง หากแต่เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารและฝังตัวอยู่ในสังคม

อย่างไรก็ตาม สื่อได้เปิดช่องให้การสื่อสารไม่ถูกตรึงในรูปแบบระบบจากการสื่อสารทั่วไป ทั้งนี้ เป็นความเกี่ยวเนื่องกับ “ข้อมูล” สื่อเป็นช่องทางหรือตัวกลางในการสื่อสารข้อมูลสู่ผู้รับสารที่กว้างขวางขึ้น แคสเทลลส์ (Castells) กล่าวไว้ ว่าข้อมูลได้กลายมาเป็นสินค้าอย่างหนึ่ง และเพราะเหตุนี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจด้วย โดยจะถูกผลิตขึ้นเพื่อการแลกเปลี่ยนและบริโภคในฐานะสินค้าเพื่อการบริโภค ซึ่งนำไปสู่ “บริโภคนิยมการสื่อสาร” ในที่นี้ สื่อเป็นตัวกลางสำคัญ โดยการแพร่กระจายการสื่อสารสู่ผู้รับสารในวงที่กว้างขึ้น นอกเหนือจากการติดต่อกันแบบซึ่งหน้า บริโภคนิยมการสื่อสารจึงเป็นการสาธิตส่วนรวมของการสื่อสารโดยมิได้คำนึงถึงความหมาย ทั้งนี้ จะเกิดขึ้นได้ผ่านอุปกรณ์ อาทิ โทรศัพท์มือถือ ทวิตเตอร์ (Twitter) เฟสบุ๊ค (Facebook) เป็นต้น สิ่งที่น่าสนใจคือ เครื่องมือเหล่านี้ถูกควบคุมด้วยซอฟท์แวร์!

ข้อมูลได้รับการผลิตขึ้นเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง ดังนั้นเราน่าจะพูดถึง “โรงงานผลิตข้อมูล” ข้อมูลที่ผลิตออกมานั้นจะมีความหมายก็ต่อเมื่อได้รับการแลกเปลี่ยน ซึ่ง ณ จุดนี้ สื่อจึงมีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยน “โรงงานผลิตข้อมูล” ได้แก่ องค์กรของสื่อ สถานีออกอากาศ เป็นต้น โดยใช้สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อผลกำไร ทว่า คำถามคือข้อมูลใดบ้างที่สามารถเผยแพร่ได้ เพราะมีเพียงสิ่งที่สามารถเข้าใจได้เท่านั้นที่จะสามารถได้รับการแลกเปลี่ยนได้ ดังนั้น องค์กรของสื่อเหล่านี้จะผลิตข้อมูลบนพื้นฐานวาทกรรมที่มีอยู่จริง จึงต้องจำแนกวาทกรรมต่างๆ และคัดเลือกอันที่จะนำมาประยุกต์ใช้

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น วาทกรรมต่างๆ เป็นผลมาจากประสบการณ์ และสถานการณ์ เป็นต้น โดยเป็นการผสมผสานระหว่างรัฐ เศรษฐกิจและชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้อิทธิพลของหน่วยงาน องค์กรและอื่นๆ ที่กำกับและมีผลต่อวาทกรรมต่างๆ นั้นจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของการกำกับการผลิตข้อมูลภายในองค์กรของสื่อ ซึ่งมากกว่าการเป็นระบบกำกับตนเอง ดังนั้น เมื่อเรามองถึงการกำกับตนเอง จะต้องมองว่าข้อกำกับที่เกิดจากกระบวนการอื่นๆ ใช้ภายในองค์กรของสื่อต่างๆ อย่างไร

ข้อกำกับ ไม่ว่าจะเป็นการกำกับตนเองหรือเป็นข้อกำกับจากภายนอก ต่างก็เชื่อมโยงกับกฎทางการและสถานบันต่างๆ จึงเชื่อมโยงถึงรัฐในฐานะองค์กรที่ประกาศใช้กฎหมายและคอยตรวจสอบการนำกฎหมายไปปฏิบัติใช้ รวมไปถึงบังคับใช้ด้วย ดังนั้น รัฐจึงมีบทบาทเฉพาะที่สำคัญสำหรับการกำกับสื่อในหลายแง่ เราจึงต้องตั้งคำถามว่าเราเข้าใจคำว่า รัฐ ว่าอย่างไร

หากกล่าวโดยสังเขปโดยปราศจากการอภิปรายโดยละเอียดแล้วนั้น จะสามารถนิยามรัฐและระบบทางการเมืองใดๆ ได้ว่าเป็นระบบที่กลุ่มคนขนาดเล็กกลุ่มหนึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเรื่องอนาคตของกลุ่มคนขนาดใหญ่ ผู้ที่มีส่วนในการตัดสินใจนี้ จึงต้องมาจากความชอบธรรมและต้องได้รับการยอมรับจากกลุ่มคนนั้นด้วย ซึ่งมักจะได้รับการอ้างถึงโดยทั่วไปว่า “ความชอบธรรม” โดยความชอบธรรมนี้ อาจได้มาจากคุณสมบัติในการดึงดูดใจคน ค่านิยมทางประเพณี หรือกระบวนการเลือกตั้ง เป็นต้น ทั้งนี้ทั้งนั้น มักจะมีกลุ่มคนที่ไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจนั้นๆ เสมอ ดังนั้นในการตัดสินใจทางการเมืองใดๆ มักเกิดการแข่งขันและการต่อรอง ซึ่งแสดงนัยยะว่าการแข่งขันมาก่อนความชอบธรรม เพราะการตัดสินใจนั้นจะต้องได้รับการยอมรับจากกลุ่มคนกลุ่มนั้น ข้อมูลต่างๆ ต้องได้รับการเผยแพร่ การสื่อสารและสื่อจึงมีความสำคัญ แม้ว่าสื่อไม่สามารถทำให้เกิดความชอบธรรมได้ แต่สามารถทำให้ประเด็นต่างๆออกสู่สาธารณะและเป็นที่รับรู้ได้ ดังนั้นการกำกับสื่อจึงเกิดจากความสนใจของกลุ่มต่าง ที่ต้องการให้วาทกรรมของการตัดสินใจทางการเมืองของกลุ่มตนเป็นที่รับรู้โดยสารธารณชนกลุ่มใหญ่ ในแง่นี้ สื่อจะทำหน้าที่สะท้อนการแข่งขันทางการเมืองมากกว่าวาทกรรม

การกำกับร่วมและธรรมาภิบาลของสื่อกระจายเสียงในประเทศมาเลเซีย

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาทำความเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันที่มีอำนาจจำนวนหนึ่ง อาทิ สถาบันทางการเมือง สถาบันทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับการสะท้อนและผลกระทบจากสื่อในบริบทของประเทศมาเลเซีย โดยงานวิจัยนี้จะเน้นสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงเป็นหลัก แม้ว่าสื่อประเภทอื่นจะถูกกล่าวถึงเช่นกันเมื่อมีส่วนเกี่ยวข้องกับเนื้อหา ดังนั้น รายงานเบื้องต้นฉบับนี้จะเริ่มด้วยการย้อนรอยวิวัฒนาการของสื่อในประเทศมาเลเซีย รวมไปถึงนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อ จากนั้นจะเป็นการยกตัวอย่างอุตสาหกรรมสื่อในประเทศมาเลเซีย ในด้านกรรมสิทธิ์และรายได้ที่เกิดจากบริษัทเหล่านี้ ส่วนที่สามของรายงานฉบับนี้จะเน้นการก่อตั้งหน่วยงานกำกับสื่อในประเทศมาเลเซีย สุดท้ายนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุด จากข้อมูลทั้งหมดทั้งมวล จุดเชื่อมโยงระหว่างสื่อและสถาบันต่างๆ จะได้รับการอภิปราย อีกทั้งยังระบุถึงส่วนที่ยังต้องศึกษาเพิ่มเติมซึ่งจะกระทำต่อไปในส่วนหลังของงานวิจัยนี้ด้วย

<u>ความเป็นมาของสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงในประเทศมาเลเซีย</u>

จุดเริ่มต้นของสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงในมาลายาก่อนได้รับเอกราช

สื่อในประเทศมาเลเซียมีมาตั้งแต่ครั้งยังเป็นเพียงมาลายา และต่อมาได้กลายมาเป็นประเทศมาเลเซียในปี ค.ศ.1963 โดยเริ่มมีตั้งแต่ ค.ศ.1921 เมื่อวิทยุเข้ามาในมาลายา โดยเมื่อปี ค.ศ.1921 นั้นเอแอล เบียร์ช (A.L Birch) ซึ่งเป็นวิศกรไฟฟ้าท่านหนึ่งจากรัฐยะโฮห์ได้นำเครื่องวิทยุชุดแรกเข้ามาในประเทศ จากนั้นเขาได้ก่อตั้งสมาคมวิทยุแห่งรัฐยะโฮห์ขึ้นและเริ่มการกระจายเสียงด้วยคลื่นความถี่ 300 เมตร ต่อมาก็ได้มีการก่อตั้งสมาคมในลักษณะเดียวกันนี้ในรัฐปีนัง และสมาคมวิทยุมาลายาในกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซียเป็นอาณานิคมหนึ่งของอังกฤษที่ให้บริการกระจายเสียงทางวิทยุ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลอังกฤษไม่ได้แสดงความสนใจมากนักในช่วงแรกเริ่มของการพัฒนาวิทยุ นักวิทยุสมัครเล่น บริษัทการไฟฟ้า บุคลากรด้านโทรคมนาคม และผู้รู้ด้านวิทยุเหล่านั้นเป็นผู้ริเริ่มการกระจายเสียง (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) ก้าวแรกสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้นั้นเริ่มขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1921 เมื่อเอแอล เบียร์ช (A.L Birch) หัวหน้าวิศกรประจำรัฐบาลของรัฐยะโฮห์ได้ตั้งสมาคมวิทยุแห่งรัฐยะโฮห์ขึ้น ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดสมาคมวิทยุเกือบ 12 แห่งทั่วมาลายา ข่าวสาร เพลง และบทเพลงจากสิ่งบันทึกเสียง (Phonogram) เป็นรายการแรกๆที่ได้รับการกระจายเสียง ศักยภาพในการติดตั้งระบบกระจายเสียงทั้งทางด้านสถาบันและด้านเทคนิคโดยใช้สื่ออากาศของการกระจายเสียงวิทยุและของโทรทัศน์ (Airwaves) นั้นคงอยู่ตลอดช่วงทศวรรษที่ 1920 อย่างไรก็ตามรัฐบาลก็ไม่สามารถสนับสนุนให้เกิดการก่อตั้งสถานีกระจายเสียงได้จนถึงปี ค.ศ.1932

เมื่อ ค.ศ.1930 เซอร์เอิร์ล (Sir Earl) จากการท่าเรือสิงคโปร์ได้ริเริ่มการกระจายเสียงโดยคลื่นวิทยุช่วงสั้นทุกๆสองสัปดาห์ ไม่วันอาทิตย์ก็วันพุธ ทางสมาคมวิทยุมาลายาได้พยายามลอกเลียนแบบความพยายามนี้โดยกระจายเสียงด้วยคลื่นความถี่ 325 เมตรจากเขาปีตาลิง กัวลาลัมเปอร์ ต่อมาเมื่อวันที่ 11 มีนาคม ค.ศ. 1937 เซอร์เชนตัน โธมัส (Sir Shenton Thomas) ได้ตั้งสตูดิโอบริษัทกระจายเสียงจำกัดแห่งมาลายาขึ้นพร้อมทั้งตัวส่งสัญญาณวิทยุที่เขากัลเดคอทท์ ประเทศสิงคโปร์ ต่อมานิคมช่องแคบ (Straits Settlement) ได้เข้ามารับช่วงต่อ และสตูดิโอแห่งนี้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศของอังกฤษ หรือเป็นที่รู้จักในนาม บริษัทกระจายเสียงมาลายาจำกัด (Malayan Broadcasting Corporation

เมื่อวันที่ 1 เมษายน ค.ศ.1933 รัฐบาลได้ออกใบอนุญาตชั่วคราวให้บริษัทบริการด้านวิทยุแห่งมาลายา (Radio Service Company of Malaya – RSCM) และในปี ค.ศ.1935 บริษัทกระจายเสียงบริติชมาลายา

(British Malaya Broadcasting Company – BMBC) ซึ่งมีผู้ถือหุ้นกลุ่มหนึ่งเป็นเจ้าของ โดยมีผู้จัดการหลายท่านจากบีบีซีเข้ามามีส่วนร่วมด้วยนั้น ได้เป็นที่รู้จักในฐานะสถานีกระจายเสียงที่เติบโตเต็มที่ (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) หลังจากออกใบอนุญาตให้ BMBC รัฐบาลได้ถอนใบอนุญาตประกอบการกระจายเสียงชั่วคราวของ RSCM ช่วงปลาย ค.ศ.1936 ต่อมาทางคณะได้ตกลงขาย BMBC ให้แก่รัฐบาลอังกฤษเมื่อ ค.ศ.1940 เนื่องมาจากความไม่เสถียรของภาวะทางการเมืองและเศรฐกิจทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

เมื่อปลาย ค.ศ.1941 ขณะที่สงครามแปซิฟิคเพิ่งเริ่มต้นขึ้น ทางบริษัทได้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทกระจายเสียงมาลายา (Malayan Broadcasting Corporation) และเริ่มต้นพัฒนาองค์กรและอุปกรณ์กระจายเสียง กองทัพญี่ปุ่นรุกเข้าควบคุมมาลายาและสิงคโปร์เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1942 โดยทางญี่ปุ่นได้เข้าควบคุมและใช้งานช่องทางวิทยุสื่อสารที่มีอยู่ที่ปีนัง มะละกา กัวลาลัมเปอร์ สเรมบันและสิงคโปร์เพื่อถ่ายทอดโฆษณาชวนเชื่อของญี่ปุ่น ซาร์จิ (Sarji, ค.ศ.1998) ยืนยันว่าสถานีกระจายเสียงนั้น มีประโยชน์ต่อกองทัพญี่ปุ่นในช่วงที่เข้ามายึดครองพื้นที่เป็นเวลา 3 ปี 8 เดือน แม้ว่าญี่ปุ่นจะใช้การกระจายเสียงสำหรับการโฆษณาชวนเชื่อ แต่ก็ใช้ภาษามาเลย์อย่างกว้างขวาง ตามด้วยภาษาอังกฤษ จีน ทมิฬ และญี่ปุ่น

เมื่อ ค.ศ.1945 อังกฤษกลับมาเรืองอำนาจและเรียกร้องพื้นที่คืนหลังจากที่ญี่ปุ่นยอมแพ้สงคราม หน่วยงานบริหารของกองทัพอังกฤษเข้ามาดูแลเรื่องการกระจายเสียง วันที่ 1 เมษายน ค.ศ.1946 ได้มีการก่อตั้งกรมการกระจายเสียงขึ้นที่ประเทศสิงคโปร์ เมื่อปี ค.ศ.1948 เกิดการจลาจลขึ้นอย่างรุนแรง การส่งเสริมและพัฒนาการบริการด้านวิทยุสื่อสารจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็น

วันที่ 1 เมษายน ค.ศ.1946 เกิดสหภาพมาลายาขึ้น รัฐบาลได้จัดตั้งกรมการกระจายเสียง ซึ่งเป็นที่รู้จักในนามวิทยุมาลายา (Radio Malaya) โดยมีหน้าที่หลักเพียงหน้าที่เดียวจนกระทั่งถึงวันที่ประเทศเป็นเอกราชในปี ค.ศ.1975 นั่นคือการกระจายเสียง ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยรัฐบาลในการควบคุมความวุ่นวายทางสังคมและทางการเมือง ซึ่งเป็นผลมาจากสงครามและการปฏิวัติของกลุ่มคอมมิวนิสต์เมื่อ ค.ศ.1948 นโยบายด้านการเมือง การศึกษา และภาษาประจำชาติที่มีขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวได้เติบโตไปพร้อมกับการกระจายเสียงเป็นกระบวนการที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Safar, Sarji & Gunaratne, 2000)

ช่วงต้นทศวรรษ 1950 กิจกรรมการกระจายเสียงต่างๆ ในประเทศมาเลเซียจะดำเนินการที่สตูดิโอชั่วคราวบนถนนยง (Jalan Young) ซึ่งปัจจุบันเป็นที่รู้จักในนามถนนเซนเดราซารี (Jalan Cenderasari) ในกัวลาลัมเปอร์ เมื่อ ค.ศ.1956 สถานีดังกล่าวได้รับการเคลื่อนย้ายได้ยังธรรมเนียบสหพันธรัฐ (Federal House) ในกัวลาลัมเปอร์ ตอนนี้เองที่การกระจายเสียงในประเทศมาเลเซียเติบโตขึ้นด้วยการก่อตั้งสถานีกระจายเสียงขึ้นมากมายทั่วประเทศ รวมไปถึงรัฐซาบาห์และรัฐซาราวัก

<u>การพัฒนาสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงในประเทศมาเลเซียหลังจากได้รับเอกราช</u>

มาลายาได้รับเอกราชเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม ค.ศ.1975 หลังจากการเจรจาอย่างหนักหน่วงกับฝ่ายอังกฤษ วันที่ 16 กันยายน ค.ศ.1963 มาลายาและสิงคโปร์ รัฐซาบาห์และรัฐซาราวักรวมตัวกันขึ้นเป็นสหพันธรัฐมาเลเซีย และเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม ค.ศ.1965 สิงคโปร์ได้ประกาศตัวเป็นเอกราชจากมาเลเซีย และก่อตั้งประเทศของตนขึ้น จึงเหลือเพียงมาลายา (ปัจจุบันเป็นที่รู้จักในนาม คาบสมุทรมาเลเซีย) และรัฐซาบาร์และรัฐซาราวัก (ซึ่งเป็นที่รู้จักในนาม มาเลเซียตะวันออก) ในกลุ่มสหพันธรัฐ เนื่องจากสิงคโปร์ต่อต้านฉากหลังที่สื่อในประเทศมาเลเซียนั้นยังคงพัฒนาและมีความคืบหน้าต่อไป

ในปี ค.ศ.1960 โฆษณาได้ออกอากาศครั้งแรกทางวิทยุและกลายเป็นแหล่งรายได้แหล่งใหม่ของรัฐบาล นักจัดรายการวิทยุเริ่มต้นใช้การนำเข้าสู่รายการว่า “*Inilah Radio Malaysia*” (นี่คือรายการวิทยุของ

มาเลเซีย) เพื่อทักทายผู้ฟังเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 16 กันยายน ค.ศ.1963 ซึ่งเป็นวันก่อตั้งมาเลเซีย ต่อมาได้มีการขยายเวลาออกอากาศเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ฟังทุกเพศทุกวัย ช่องวิทยุประจำชาติ (*Rangkaian Nasional)* เริ่มการบริการ 24 ชั่วโมงเพื่อตอบสนองคนทำงานกะดึก อาทิ พนักงานโรงงาน พัศดี เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล คนขับรถบรรทุกหรือรถบัสม พนักงานบริการรับของ พนักงานร้านอาหารหรือบริการจัดเลี้ยง และยามรักษาความปลอดภัย ชาวมาเลเซียจึงได้รับความบันเทิงจากการฟังวิทยุ 6 ช่องตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน เป็นภาษามาเลย์ อังกฤษ แมนดาริน และทมิฬ ในขณะที่ชาวมาเลเซียตะวันออก (รัฐซาบาห์และรัฐซาราวัก) เปิดช่องวิทยุในภาษาถิ่นของตน อาทิ กาดาซัน (Kadasan), มูรุท (Murut), ดูซูน (Dusun), บาโจว (Bajau), อังกฤษ และแมนดาริน ผ่านทางช่อง Blue Channel RTM Kota Kinabalu

ภาษาไบดายูห์ (Bidayuh) ภาษาถิ่นที่ชาวซาราวักใช้กันอย่างแพร่หลาย เป็นภาษาหลักที่ใช้ทางช่อง Blue Channel RTM Kuching ภาษาอิบัน (Iban) และ ภาษาคายัน/เคนยาห์ (Kayan/Kenyah) เป็นภาษาถิ่นที่ใช้ทางช่อง Green Channel ของสถานี ในขณะที่ภาษาอังกฤษและแมนดารินเป็นภาษาถิ่นที่ใช้ทางช่อง Red Channel ส่วนอาร์ทีเอ็ม ลิมบัง (RTM Limbang) ภาษาถิ่นที่ใช้ในการสื่อสารกับผู้ฟังคือที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ภาษาไบซายา (Bisaya) และมูรุท (Murut) หรือลุน บาวัง (Lun Bawang) ก็เป็นภาษากันมากทางช่องวิทยุดังกล่าว

เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน ค.ศ1975 Radio Muzik ได้ออกอากาศเพื่อสร้างความบันเทิงเต็มรูปแบบด้วยเพลงสำหรับผู้ฟังทุกวัย RTM ได้สร้างหลักไมล์ขึ้นอีกครั้งด้วยการเปิดตัวเว็บไซต์ของ RTM ช่วงปลาย ค.ศ. 1995 ต่อมาเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม ค.ศ.1995 ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด (Dato’ Seri Dr. Mahathir Mohamed) ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีสมัยนั้น ได้ริเริ่มที่จะทำให้ผู้ฟังสามารถดูโทรทัศน์และฟังวิทยุผ่านทางอินเตอร์เน็ตได้

วิทยุเป็นตัวกลางในการกระจายเสียงออกอากาศเสียงประเภทเดียวในประเทศมาเลเซียจนกระทั่ง ค.ศ.1963 เมื่อโทรทัศน์ได้เข้ามาอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม ค.ศ.1963 ซึ่งเป็นเครือข่ายเดี่ยวที่รู้จักกันในนาม *Rangkaian Pertama (ช่องแรก) โดยออกอากาศเป็นภาพขาวดำ* Rangkaian satu *ออกอากาศจากสตูดิโอที่* Dewan Tunku Abdul Rahman *บนถนนอัมปาง* (Jalan Ampang) *ก่อนที่จะย้ายออฟฟิศไปที่อังกาสาปุรี คอมเพล็กซ์* (Angkasapuri Complex) 6 *ปีต่อมาช่วงปลาย ค.ศ.*1969 *ได้มีการเปิดตัว Rangkaian Dua (ช่องที่สอง) การเติบโตของช่องแรกได้นำไปสู่การก่อตั้งช่องที่สองเมื่อวันที่* 17 *พฤศจิกายน ค.ศ.*1969 TV1 *จะประกอบไปด้วยรายการเกี่ยวกับการศึกษาและข้อมูลในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ โดยใช้ภาษามาเลย์ ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ* TV2 *จะเน้นด้านความบันเทิง เปิดภาพยนตร์และรายการอื่นๆ เป็นภาษาอังกฤษ ทมิฬ และจีน บริการโทรทัศน์ของมาเลเซียนั้นได้รับการผสมผสานกับวิทยุ ภายใต้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศในปี ค.ศ.*1969 *โดยมีชื่อใหม่ว่า วิทยุโทรทัศน์แห่งมาเลเซีย (*Radio Television Malaysia – RTM)

*ค.ศ.*1970 RTM *เปิดตัวสถานีรับส่งสัญญาณดาวเทียมมาตรฐานสากลที่เมืองกวนตัน รัฐปะหัง (ตั้งอยู่ทางชายฝั่งตะวันออกของคาบสมุทรมาเลเซีย) เพื่อรองรับการเชื่อมต่อโทรทัศน์ไปยังรัฐซาบาห์และซาราวัก รวมไปถึงการส่งสัญญาณข้ามประเทศด้วย โทรทัศน์ภาพสีเปิดตัวเมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ.*1978 *ประเทศมาเลเซียดำเนินการด้วยระบบแพร่ภาพและกระจายเสียงด้วยการควบคุมจากรัฐบาลต่อไปจนกระทั่ง ค.ศ.* 1983 *เมื่อรัฐบาลเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องยกเลิกการผูกขาดนี้ ฮาชิม* (Hashim, ค.ศ.1995) *ประเมินว่าความจำเป็นนี้มีสาเหตุมาจาก ความกดดันด้านงบประมาณ เทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นและการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน*

*การแพร่ภาพและกระจายเสียงโดยบริษัทเอกชนนั้นได้รับการกระตุ้นให้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีศักยภาพที่จะเป็นช่องทางรายได้ซึ่งให้ผลประโยชน์มากมายต่อผู้มีอิทธิพลทางการเมือง โดยเฉพาะเมื่อการเข้ามาของโทรทัศน์นั้น แลกมาด้วยการสูญเสียสื่อสิ่งพิมพ์ไป เมื่อ ค.ศ.*1984 *รัฐบาลได้ออกใบอนุญาตแพร่ภาพและกระจายเสียงให้แก่บริษัทเอกชน ชื่อว่า* Sistem Televisyen Malaysia Berhad (STMB) *เพื่อดำเนินการโทรทัศน์สื่อสารผ่านทางช่อง* TV3 *ซึ่งถือเป็นการสิ้นสุดการผูกขาดจาก* RTM *ในด้านการส่งสัญญาณสื่ออากาศของโทรทัศน์ TV*3 *ยังคงเป็นช่องอันดับต้นๆของมาเลเซียและมักจะติดอันดับ* 1 *ใน* 10 *รายการโทรทัศน์ยอดนิยมในมาเลเซีย* (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) 10 *ปีต่อมา เมื่อ ค.ศ.*1995 *รัฐบาลได้ออกใบอนุญาตให้สถานีโทรทัศน์เอกชนเพิ่มอีก 2 ราย คือ* Metrovision *และ* Mega TV *โดยสถานีแรกเป็นช่องที่ส่งสัญญาณภาคพื้นดิน* UHF *ในหุบเขาแกลง* (Klang Valley) *สถานีที่สองเป็นการส่งข้อมูลแบบเคเบิล มี* 10 *ช่อง (โดยเริ่มแรกมีเพียง* 5 *ช่อง)*

Mega TV *เป็นโทรทัศน์ช่องแรกในมาเลเซียที่เปิดตัวการใช้ระบบสมาชิก ดำเนินการโดย TV*3 *และออกอากาศเมื่อปี ค.ศ.* 1995 *ช่องนี้เป็นที่นิยมมากในหมู่คนเมือง อย่างไรก็ตาม ความนิยมดังกล่าวนั้นก็เริ่มลดลง เมื่อ* Astro *เริ่มเข้ามาดำเนินการเมื่อปี ค.ศ.* 2001 *ด้วยการนำเสนอช่องที่มีความหลากหลายมากกว่าด้วยราคาที่ถูกกว่า* Astro *เป็นสถานีออกอากาศแห่งแรกของมาเลเซียที่ใช้ระบบดาวเทียม มีช่องโทรทัศน์ด้วยกันทั้งหมด* 23 *ช่อง และช่องวิทยุ* 8 *ช่อง ทั้งนี้* Astro *ได้เข้าสู่วงการหลังจากที่ประเทศมาเลเซียปล่อยดาวเทียมดวงแรกที่มีชื่อเรียกว่า* Measat 1 *ขึ้นสู่อวกาศเมื่อเดือนมกราคม ค.ศ.*1996 Astro *ได้สร้างหลักไมล์ความสำเร็จในประเทศมาเซียด้วยการเป็นสถานีโทรทัศน์แบบเสียค่าธรรมเนียม* (Pay TV) *สถานีแรกในมาเลเซียที่ยังคงความสำเร็จไว้กระทั่งถึงปัจจุบัน โดยสามารถเอาชนะสถานีโทรทัศน์แบบเสียค่าธรรมเนียมค่ายอื่น ที่พยายามจะล้มเลิกการผูกขาดในอุตสาหกรรมนี้ได้ตลอดมา*

นอกจากนี้ รัฐบาลยังอนุมัติสถานีโทรทัศน์อีกสถานีหนึ่งคือ NTV7 *ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเริ่มดำเนินการเมื่อ ค.ศ.*1998 *เมื่อเริ่มแรกสถานีดังกล่าวเป็นกิจการของนักธุรกิจชาวซาราวักชื่อนายแอฟเฟนดินาวาวิ (*Dato’ Affendi Nawawi) *ซึ่งเป็นอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรกรรมและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคร่วมรัฐบาลประจำรัฐซาราวัก* NTV7 *เป็นที่รู้จักในนาม “ช่องบันเทิงอารมณ์” ช่องใหม่ โดยมีภารกิจคือการสร้างความสุขและสร้างกลุ่มชาวมาเลเซียที่มีความรู้มากขึ้น ซึ่งภารกิจนี้เกิดขึ้นพร้อมกับการบริหารจัดการสื่อรูปแบบใหม่ ที่มองสถานีออกอากาศแห่งนี้เป็นเครื่องหมายการค้าด้านสื่อ แทนที่จะมองเป็นเพียงสถานีโทรทัศน์อีกแห่งหนึ่งเท่านั้น รายการทุกรายการจะได้รับการจัดเป็นสินค้าภายใต้แบรนด์ต่างๆ โดยมีผู้จัดการแบรนด์เป็นผู้ควบคุมบริษัท สถานีแห่งนี้จัดรายการมากมายหลายรูปแบบ อาทิ ละครโทรทัศน์ ละครชวนหัว รายการบันเทิงและอื่นๆอีกมากมาย*

*หากไม่เกิดภาวะเศรษฐกิจเมื่อ ค.ศ.*1998 *ก็คงจะมีการเปิดตัวสถานีโทรทัศน์อีกแห่งหนึ่งบริเวณตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย คือสถานีโทรทัศน์ โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย* (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle - IMT-GT) *เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้คนทางตอนเหนือของประเทศอินโดนีเซียและทางตอนใต้ของประเทศไทย* (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) *ทว่าได้เกิดการพัฒนาที่คล้ายคลึงกันสำหรับการกระเสียงทางวิทยุ เมื่อ ค.ศ.* 1998 *มีการเปิดทำการช่องวิทยุ* 23 *ช่องในระดับชาติ ภูมิภาค และท้องถิ่น โดยใช้ภาษาที่หลากหลาย นอกจากนี้ ประเทศมาเลเซียยังมีสถานีวิทยุเอกชนอีก* 14 *สถานี โดยรวมเอาช่องวิทยุทั้ง* 8 *ช่องของสถานี* Astro *เข้าไว้ด้วย และแม้ว่าสถานีโทรทัศน์* 2 *สถานี ได้แก่* Nusantara TV *และ* Medanmas *จะได้รับการอนุมัติแล้วก็ตาม แต่ไม่สามารถทำการได้ทันทีเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ* Nusantara TV *เกิดจากความร่วมมือระหว่างรัฐบาลมาเลเซียและอินโดนีเซีย*

โดยจะส่งสัญญาณจากดาวเทียมของอินโดนีเซียชื่อ Palapa ส่วน Medanmas *เกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้สนใจร่วมธุรกิจชาวมาเลเซีย อินโดนีเซียและไทย เพื่อดำเนินการจากเกาะลังกาวี ภายใต้โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย* (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000)

ช่อง 9 ภายใต้บริษัท Ch-9 Media Sdn Bhd (*ก่อนหน้านี้ตั้งแต่เดือนกันยายน ค.ศ.*2003 *เคยเป็นที่รู้จักในนาม* Medanmas Sdn Bhd) *ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานีออกอากาศทางโทรทัศน์เมื่อ ค.ศ.*1998 *แต่การดำเนินการต้องเลื่อนออกไปเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ จนกว่าบริษัทจะพร้อมทำการเมื่อ ค.ศ.*2005 *ช่อง 9 ได้ยกเลิกการดำเนินการและต่อมาบริษัท* Media Prima Berhad *ได้เข้ามารับช่วงกิจการต่อ*

*8TV ได้เปิดตัวเมื่อเดือนมกราคม ค.ศ.*2004 *โดยมีจุดมุ่งหมายในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชมที่* TV3 *ไม่สามารถให้บริการได้เนื่องจากช่วงเวลาการออกอากาศที่จำกัด* (Wikipedia, ค.ศ.2014) *โดย* 8TV *จะตั้งเป้าไปที่กลุ่มผู้ชมชาวเมืองวัยหนุ่มสาวและตลาดผู้ชมชาวจีน ดูแล้วก็เป็นตัวเลือกที่เหมาะสมกับกลุ่มคนทำงานวัยหนุ่มวัยสาว เนื่องจากช่อง* 8TV *ทำการออกอากาศรายการยอดนิยมที่นำเข้าจากต่างประเทศ อาทิ* Crime Scene Investigation หรือ Desperate Housewives และ American Idol

Media Prima Berhad ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ.2003 เมื่อยักษ์ใหญ่สองบริษัทคือ STMB (TV3) และ News Straits Times Publishing (NSTP) แยกตัวออกจากบริษัทแม่ Malaysia Resources Corporation Berhad (MRCB) เพื่อเน้นทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสื่อ Media Prima ตั้งขึ้นเพื่อถือหุ้น TV3 100% และถือหุ้น NSTP 43%

เนื่องจากมีกฎระเบียบฉบับใหม่ว่าด้วยใบอนุญาตแพร่ภาพและกระจายเสียง รวมไปถึงการดำเนินการต้องขึ้นตรงกับคณะกรรมาธิการการสื่อสารและมัลติมีเดียแห่งประเทศมาเลเซีย กระทรวงการสื่อสารและมัลติมีเดีย (Malaysian Communication and Multimedia Commission, Ministry of Communication and Multimedia) Media Prima จึงต้องยื่นคำร้องขออนุมัติประกอบการสถานีโทรทัศน์อีกครั้งหนึ่ง และหนึ่งปีหลังจากก่อตั้ง Media Prima ได้ซื้อบริษัท Metropolitan TV Sdn Bhd ซึ่งเคยดำเนินการช่อง Metrovision มาก่อน โดยเปลี่ยนชื่อเป็น 8TV

เมื่อ ค.ศ.2005 Media Prima ได้ขว้านซื้อช่องโทรทัศน์เอกชนอีก 2 ช่องคือ TV9 (ซึ่งเคยเป็นที่รู้จักในนามช่อง 9) และ NTV7 Media Prima Berhad จึงกลายเป็นเครือบริษัทเอกชนที่เป็นเจ้าของช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินท้องถิ่นทั้งหมดในประเทศมาเลเซีย ได้แก่ TV3 NTV7 8TV และ TV9 โดยถือหุ้น 100% บริษัทแพร่ภาพทางโทรทัศน์เอกชนบางแห่งได้พยายามจะก้าวเท้าเข้าสู่ระบบผูกขาดนี้ แต่หลังจากผ่านไปได้เพียงไม่กี่ปีนับจากเริ่มดำเนินการ ก็ต้องประสบความล้มเหลว บริษัทผู้เคราะห์ร้ายรายแรกคือ Metrovision ซึ่งเปิดตัวเมื่อ ค.ศ.1996 ข้อจำกัดทางด้านการครอบคลุมพื้นที่ให้บริการทำให้บริษัทไม่สามารถทำรายได้ขึ้นมาแข่งขันกับ Media Prima ได้ ช่องโทรทัศน์ อาทิ TV9 (ช่อง 9 เก่า) ก็เกือบจะต้องประสบชะตากรรมเดียวกัน แต่สามารถรอดไปได้เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านกรรมสิทธิ์ให้กับ Media Prime ภายใต้กรรมสิทธิ์ใหม่นี้ Media Prima ได้กลายมาเป็นสำนักสื่อที่มีอำนาจ ที่ไม่เพียงแต่ควบคุมสถานีหลัก 4 แห่ง รวม TV3 และ 8TV แต่ยังเป็นเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์อีกด้วย

TV3 ถือเป็นภัยคุกคามที่น่ากลัวที่สุดสำหรับ TV1 เพราะ TV3 เป็นสาขาหนึ่งของ Media Prima ซึ่งเป็นเครือบริษัทสื่อที่ใหญ่ที่สุดในประเทศมาเลเซียในขณะนี้ โดย Media Prima ได้รับผลกำไรจากกรรมสิทธิ์หุ้นจำนวนมากจาก 8TV NTV7 และ TV9 และ New Straits Times Press (Malaysia) Bhd (เครือ

สำนักพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศมาเลเซีย ซึ่งผลิต New Straits Times, Malay Mail, Berita Harian และ Harian Metro)

การแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นสำหรับสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม (Free-To-Air) เป็นผลมาจากคู่แข่งที่เป็นสถานีออกอากาศระบบสมาชิก อาทิ Astro ซึ่งอยู่ภายใต้เครื่องหมายการค้าของ MEASAT Broadcast Network Systems Sdn Bhd ซึ่งถ่ายทอดรายการเพื่อความบันเทิง ข้อมูลข่าวสาร และการศึกษาผ่านสัญญาณดาวเทียม อีกทั้งยังเสนอรายการวิทยุถึง 13 สถานีให้แก่ชาวมาเลเซียทั้งในระดับท้องถิ่นภูมิภาคและระดับสากล Astro นำเสนอรายการต่างๆออกอากาศด้วยระบบดาวเทียม DTH ผ่านช่องรับสัญญาณโทรทัศน์กว่า 100 ช่อง ช่องโทรทัศน์นานาชาตินั้นจะนำเสนอรายการที่เป็นปัจจุบันและเป็นหนึ่งในช่องออกอากาศที่ได้รับความนิยมสูงสุดในต่างประเทศ แต่ Astro และ Unifi นั้นจะออกอากาศผ่านช่องต่างๆ โดยจำกัดเฉพาะผู้ที่เป็นสมาชิกเท่านั้น

TV Al-Hijrah ซึ่งเปิดตัวเมื่อ ค.ศ.2011 นั้น จะเน้นไปทางความสามารถในการเสนอรายการมุสลิมที่ส่งเสริมคำสอนของศาสนาอิสลาม TV Al-Hijrah เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้กรมการอิสลามแห่งประเทศมาเลเซีย (JAKIM) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ.2009 โดยเริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ.2010 ซึ่งถือเป็นความเคลื่อนไหวที่ขึ้นมาแข่งขันกับ Astro Oasis ซึ่งได้ออกอากาศละครเรื่อง Imam Muda ที่มีผู้ติดตามชมเป็นจำนวนมาก โดยรายการนี้สามารถตอบสนองตลาดที่มีความต้องการรายการเกี่ยวกับชาวอิลสามที่เพิ่มมากขึ้นจากชุมชนมุสลิมชาวมาเลย์

<u>การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในการออกอากาศ: การเปลี่ยนแปลงทางภูมิภาพสื่อ</u>

การปฏิวัติทางเทคโนโลยีได้ให้กำเนิดคำศัพท์ที่สำคัญถึง 2 คำ ที่ใช่กันอย่างกว้างขวางในการบรรยายการพัฒนาและแนวโน้มของเทคโนโลยีการสื่อสาร นั่นคือ *Convergence* และ*Divergence* ดังนี้

คำว่า *Convergence* หมายความถึงการหลอมรวมกันของสื่อโทรคมนาคมต่างๆ เป็นการรวมเอาโทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์เข้าไว้ด้วยกันเพื่อสร้างข้อความ รูปภาพ วิดีโอ และข้อความเสียงไว้ในอุปกรณ์ชนิดเดียว ในที่นี้ มีการใช้สื่ออย่างน้อย 2 ชนิดในการส่งเนื้อหาจากโทรทัศน์ (ภาพยนตร์) สู่ผู้ชม

ในทางกลับกัน คำว่า *Divergence* เป็นการเพิ่มจำนวนของรูปแบบหรือตัวกลางในการสื่อสารในการส่งผ่านสัญญาณโทรทัศน์โดยใช้อุปกรณ์ที่หลากหลาย อาทิ ระบบภาคพื้นดิน เคเบิล ดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ ที่ประเทศมาเลเซีย การพัฒนาของเทคโนโลยีนั้นได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในยุคของมหาเธร์ (ค.ศ.1982-ค.ศ.2003) เพราะความตั้งใจอันดับแรกของท่านคือการสร้างสถานะให้มาเลเซียเป็นประเทศอุตสาหกรรมเต็มรูปแบบ วิสัยทัศน์ ค.ศ.2020 ก่อตัวขึ้นเมื่อ ค.ศ.1991 โดยมีเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงประเทศมาเลเซียให้กลายเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างเต็มรูปแบบภายในต้นปี ค.ศ.2020

ผลที่ได้คือโครงการใหญ่ที่เป็นที่รู้จักในนาม Multimedia Super Corridor (MSC) ซึ่งเปิดตัวเมื่อ ค.ศ. 1996 และเติบโตขึ้นเป็นแหล่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ดูแลบริษัทข้ามชาติ บริษัทที่เป็นของชาวต่างชาติและบริษัทท้องถิ่นกว่า 900 แห่ง โดยเน้นสินค้าด้านมัลติมีเดียและการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่ (Multimedia Super Corridor, ค.ศ.2014) การเปิดตัวของโทรทัศน์ดาวเทียมของมาเลเซียเมื่อปลายปี ค.ศ.1996 ก็มีความเชื่อมโยงกับโครงการนี้ อีกทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมโทรทัศน์ของประเทศมาเลเซียในช่วงต่อๆ มาส่วนมากก็ได้รับการสนับสนุนจากโครงการ MSC

ก่อนเข้าสู่ ค.ศ.1995 ระบบโทรทัศน์ภาคพื้นดินเป็นเพียงระบบเดียวที่สามารถส่งผ่านสัญญาณโทรทัศน์ได้ หลังจากมีการเปิดตัวโทรทัศน์ในมาเลเซียได้กว่า 3 ทศวรรษ จึงมีช่องรับโทรทัศน์แบบเสียค่าธรรมเนียมช่องแรกที่ใช้เทคโนโลยีสายเคเบิล ซึ่งได้รับการก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ.1995 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อเสนอที่ไม่น่าสนใจของ Mega TV ประกอบกับการบำรุงรักษาทางเทคนิคที่ไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งการแข่งขันกับ Astro และปัญหาทางการเงินที่รุนแรง Mega TV จึงต้องปิดตัวลงในปี ค.ศ.2001 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่สำคัญที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมโทรทัศน์ในประเทศมาเลเซียคือการเปิดตัวของสถานีโทรทัศน์ดาวเทียมแห่งแรกของมาเลเซียคือ Astro เมื่อปี ค.ศ.1996 โดย Astro ได้ใช้ระบบ ส่งตรงถึงผู้ใช้ หรือ Direct to User Service (D.T.U) และออกอากาศด้วยการส่งผ่านสัญญาณกำลังสูง KU Band โดยใช้ช่องรับส่งผ่านสัญญาณของดาวเทียม Measat การบริการระบบสมาชิกนั้นได้ดำเนินการจากเขาจลิล (Bukit Jalil) กัวลาลัมเปอร์

ผู้ใช้จะสามารถรับบริการได้ผ่านการติดตั้งเสาอากาศจานดาวเทียมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 60 ซม. และตัวถอดสัญญาณ โดยสัญญาณจะได้รับการใส่รหัสและการเข้ารหัสก่อนที่จะได้รับการส่ง ทำให้เกิดเป็นการบริการที่มีเงื่อนไขเฉพาะสำหรับสมาชิก โดยผู้ที่เป็นสมาชิกซึ่งมีเครื่องถอดรหัสและสมาร์ทการ์ดที่ได้รับการอนุญาตเท่านั้นจึงจะสามารถรับสัญญาณได้ (Wikipedia, ค.ศ.2014)

การปฏิวัติเทคโนโลยีครั้งใหม่ด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ Astro สามารถนำผู้ชมเข้าไปสู่ประสบการณ์การรับชมที่ซับซ้อนขึ้น เนื่องจากบริการเชิงโต้ตอบและสื่อมัลติมีเดีย ซึ่งเกิดจาก *Convergence* และ *Divergence* ของเทคโนโลยีสื่อที่มีอยู่ทั้ง “เก่า” และ “ใหม่” Astro จึงสามารถนำเสนอบริการโทรทัศน์เชิงโต้ตอบและมัลติมีเดียที่หลากหลาย จากวิดีโอตามสั่ง (จ่ายค่าธรรมเนียมเป็นครั้ง) เกมส์ การเชื่อมต่อตลาดหุ้น การพูดคุย การส่งข้อความ การดาวน์โหลดไอคอน การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านอินเตอร์เน็ต ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนใน “ตลาดโทรทัศน์”

การเปลี่ยนมาเป็นโทรทัศน์แบบดิจิตัลนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ซึ่งต้นทุนในการบำรุงรักษาคุณภาพบริการนั้นถูกกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับระบบอนาล็อก โทรทัศน์ดิจิตัลนั้นนำเสนอข้อได้เปรียบในด้านอื่นๆ ด้วย อาทิ มีช่องรับโทรทัศน์ที่มากกว่า มีคู่มือโทรทัศน์บนหน้าจอ มีการป้อนข้อมูลด้านบริการเชิงโต้ตอบ มีตัวเลือกเกี่ยวกับรายการหน้าจอกว้างที่มากกว่า และระบบเสียงกังวานจาก Dolby Digital ความสามารถของโทรทัศน์ดิจิตัลในการส่งผ่านสัญญาณข้อมูลด้วยกระแสที่คงที่นั้น ทำให้เกิดคลื่นแทรกแซงน้อยลงและมีคุณภาพมากขึ้น (The Star, 28 กันยายน ค.ศ.2006) ที่ผ่านมา มีสถานีโทรทัศน์ระบบสมาชิกเพียง 3 แห่งเท่านั้นที่ให้บริการด้านโทรทัศน์ดิจิตัลที่มีลักษณะพิเศษนี้ นั่นคือ Astro, Mitv และ FineTV

เมื่อ ค.ศ.2005 รองรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศ นายโดนัลด์ ลิม (Datuk Donald Lim) ประกาศว่าโทรทัศน์ออกอากาศประเภทอนาล็อกจะปิดตัวลงทั้งหมดภายในปี ค.ศ.2015 โดยประเมินงบประมาณไว้ 1.34 หมื่นล้านริงกิตมาเลเซียเพื่อใช้ในการยกระดับการบริการทั่วประเทศ (The Star, 28 กันยายน ค.ศ.2006) การเปลี่ยนแปลงระบบนี้จะดำเนินการเป็นระยะๆ มีผลตั้งแต่ ค.ศ.2006 โดยเริ่มจากเมืองและเขตใหญ่ๆ RTM (สถานีโทรทัศน์ของรัฐบาล) ได้รับเลือกเป็นผู้นำโครงการ

RTM ได้เริ่มการทดลองการแพร่ภาพภาคพื้นดินระบบดิจิตัลที่หุบเขาแกลง (Klang Valley) เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ.2006 ด้วยงบประมาณสนับสนุนเริ่มต้นจากรัฐบาล 70 ล้านริงกิตมาเลเซีย (The Star, 28 กันยายน ค.ศ.2006) มีการคาดการณ์ว่าระบบเก่าในประเทศมาเลเซียจะเริ่มปิดตัวลงภายในปี ค.ศ.2008 และจะปิดตัวระบบโทรทัศน์อนาล็อกได้ทั้งหมดภายใน ค.ศ.2015 นั่นหมายความว่าจะไม่มีชุดโทรทัศน์อนาล็อกวาง

ในท้องตลาดอีกแล้วหลังจาก ค.ศ.2015 ผู้ชมชาวมาเลเซียสามารถ “เลือก” ได้ ระหว่างซื้อชุดโทรทัศน์ดิจิตัลใหม่ หรือซื้อเครื่องแปลงสัญญาณที่ทำให้ชุดโทรทัศน์ระบบเก่าสามารถรองรับบริการดิจิตัลได้

การแข่งขันระหว่างสถานีโทรทัศน์ต่างๆ เพื่อความอยู่รอดในอุตสาหกรรมเริ่มเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ เริ่มจากโทรทัศน์ภาคพื้นดินโดยใช้ระบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินแบบอนาล็อก มาเป็นระบบเคเบิลและโทรทัศน์ดาวเทียม และเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ.2005 รัฐบาลได้อนุมัติการประกอบการของ Mitv ซึ่งใช้เกณฑ์วิธีอินเตอร์เน็ท หรืออินเตอร์เน็ตโพรโทคอล (Internet Protocol) ในการส่งสัญญาณ แทนที่ UHF (แปลงเป็นระบบดิจิตัลเต็มรูปแบบ) แต่สงครามการใช้เทคโนโลยีภายในอุตสาหกรรมโทรทัศน์นั้นยังไม่สิ้นสุด ไม่กี่เดือนหลังจากการเปิดตัวของ Mitv ก็ได้มีการเปิดตัวของสถานีโทรทัศน์ระบบสมาชิกอีกหนึ่งแห่งซึ่งรู้จักกันในนาม FineTV เมื่อเดือนธันวาคม ในปีเดียวกันนั้นเอง

<u>นโยบายและกฎหมายควบคุมสื่อ</u>

นโยบายและกรอบทางกฎหมาย

ก่อนหน้าที่ธุรกิจแพร่ภาพกระจายเสียงจะกลายมาเป็นของเอกชน เมื่อ ค.ศ.1984 รัฐบาลได้ออกนโยบายและกรอบทางกฎหมายสำหรับการแพร่ภาพและกระจายเสียง การออกพระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดีย ค.ศ.1998 นั้น เป็นการเพิกถอนพระราชบัญญัติการแพร่ภาพและกระจายเสียง ค.ศ.1988 ซึ่งบัญญัติขึ้นมาเมื่อ 4 ปีหลังจากการก่อตั้ง TV3 การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความรวดเร็วในการที่เทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงสื่ออิเล็คทรอนิกส์ วิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศมาเลเซียได้นำเสนอรายการต่างๆ ที่เป็นของรัฐบาลและนโยบายรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความสามัคคดีของชาติ กระตุ้นความสนใจของประชาชน สร้างจิตสำนึกในหมู่พลเรือน และให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) ด้วยการเน้นหลักการข่าวสารบันเทิง (Infotainment) กล่าวคือเป็นสถานีออกอากาศที่ให้บริการประชาชนด้วยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารและความบันเทิง อย่างไรก็ตาม การเกิดขึ้นของสถานี TV3 ช่องต่างๆ ของรัฐบาลก็ได้เปลี่ยนแนวทางในการจัดรายการจากที่เอียงเอนไปทางการศึกษาและข้อมูลข่าวสารอย่างเดียวมาเน้นเรื่องความบันเทิงมากขึ้น (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) พระราชบัญญัติการแพร่ภาพกระจายเสียง ค.ศ.1988 เป็นกฎหมายควบคุมวิทยุและโทรทัศน์ของเอกชนในลักษณะเพื่อการค้า โดยให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศในการออกใบอนุญาตให้แก่สถานีวิทยุและโทรทัศน์ กฎหมายบัญญัติไว้ว่าบุคคลใดใดไม่สามารถทำการแพร่ภาพและกระจายเสียงข้อมูลได้ เว้นแต่การแพร่ภาพและกระจายเสียงนั้นจะอยู่ภายใต้หรือสอดคล้องกับใบอนุญาตที่ออกให้ภายใต้พระราชบัญญัติดังกล่าว (มาตรา 4 (1)) ใบอนุญาตจะประกอบไปด้วยข้อกำหนดและเงื่อนไขตามแต่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา 4 (3)) นอกจากนี้รัฐมนตรียังมีอำนาจในการควบคุมเนื้อหาด้วย และมาตรา 10 (1) ได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการห้ามไม่ให้มีการแพร่ภาพและกระจายเสียงเนื้อหาใดใดได้ เพื่อผลประโยชน์ของสาธารณชน (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) พระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดีย ค.ศ.1998 ได้ทำการเพิกถอนพระราชบัญญัติการแพร่ภาพและกระจายเสียง ค.ศ.1988 รวมไปถึงพระราชบัญญัติโทรคมนาคม ค.ศ.1950 หลังจากข้อกฎหมายใหม่นี้ได้รับการประกาศใช้ สิ่งที่ตามมาคือการก่อตั้งกระทรวงพลังงาน การสื่อสาร และมัลติมีเดีย รวมไปถึงคณะกรรมาธิการการสื่อสารและมัลติมีเดียแห่งมาเลเซียเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน ค.ศ.1998 กระทรวงที่ตั้งขึ้นมาใหม่นี้เข้ามารับหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับด้านนโยบายและแง่กฎหมายข้อกำกับในการแพร่ภาพและกระจายเสียงจากกระทรวงสารสนเทศ โดยกระทรวงสารสนเทศนั้นยังคงมีอยู่ แต่จะแบ่งภาระหน้าที่กับกระทรวงที่ตั้งขึ้นใหม่ (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) กระทรวงที่ตั้งขึ้นใหม่นั้นจะรับหน้าที่ออกใบอนุญาตแพร่

ภาพและกระจายเสียง คณะกรรมาธิการนำโดย ไซด์ ฮุสเซน โมฮาเม็ด (Syed Hussein Mohamed) ตั้งขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานกำกับเพียงหน่วยงานเดียวที่เข้ามาดูแลอุตสาหกรรม 3 ประเภทที่ถูกรวมเข้าไว้ด้วยกันคือ โทรคมนาคม กระแพร่ภาพและกระจายเสียง และคอมพิวเตอร์ โดยได้รับมอบหมายให้ดูแลในด้านเทคนิคซึ่งเคยเป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมเก่า คือกรมโทรคมนาคม และหน้าที่ในการกำกับดูแลของกรมไปรษณีย์ก็ตกอยู่ในความดูแลของคณะกรรมาธิการดังกล่าวเช่นกัน (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000)

<u>นโยบายการจัดรายการ</u>

กฎหมายและนโยบายรัฐของมาเลเซียเป็นตัวกำหนดนโยบายการจัดรายการของวิทยุโทรทัศน์แห่งมาเลเซีย (Radio Television Malaysia – RTM) และ RTM ได้ใช้นโยบายเหล่านี้เพื่อวัตถุประสงค์ซึ่ง Adhikarya (ค.ศ. 1977) สรุปไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่ออธิบายเชิงลึก และเพื่อทำให้เป็นที่เข้าใจต่อสาธารณชนมากที่สุด ด้วยการครอบคลุมที่กว้างที่สุดที่จะทำได้ นโยบายรัฐ และรายการต่างๆ
2. เพื่อกระตุ้นความสนใจและการแสดงความคิดเห็นของสาธารณชน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ
3. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีของชาติ ด้วยการใช้ภาษาบาฮาซามาเลเซีย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ในสังคมที่ประกอบไปด้วยคนหลายเชื้อชาติ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทางด้านวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของประเทศมาเลเซีย
4. เพื่อช่วยในการส่งเสริมจิตสำนึกในหมู่พลเรือนและสนับสนุนการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมมาเลเซีย
5. เพื่อจัดหาองค์ประกอบที่เหมาะสมกับการศึกษายอดนิยม ข้อมูลข่าวสารทั่วไปและความบันเทิง (pp. 5-6)

หลังจากได้รับเอกราช หน้าที่ของ RTM คือการช่วยรัฐบาลสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศ ส่งเสริมความสามัคคี ปลูกฝังความรับผิดชอบ และสูบฉีดทัศนคติและพฤติกรรมเพื่อการสร้างชาติ การจัดรายการจึงควรจะมีองค์ประกอบที่ส่งเสริมการพัฒนาอยู่ด้วย อย่างไรก็ตาม การทะลักเข้ามาของความบันเทิงภายในบ้านในรูปแบบของวิดีโอและต่อมาเป็นดีวีดี (DVD) ทำให้รัฐบาลเริ่มรู้สึกอึดอัดและเริ่มออกแบบนโยบายแพร่ภาพกระจายเสียงเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์นี้ (Sarji, ค.ศ.1998) การที่เกิดสถานีโทรทัศน์เอกชนเพื่อการค้าขึ้นนั้นทำให้ RTM ต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัดรายการของทั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อดึงดูดนักโฆษณา และต้องยกเลิกรายการที่ไม่สามารถดึงดูดผู้ชมและนักโฆษณาได้ ดังนั้น RTM จึงค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปจากปรัชญาเดิมที่ใช้ในการจัดรายการ การแข่งกับสถานีวิทยุและโทรทัศน์เอกชนที่ RTM ประสบนั้น เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ (Sarji, ค.ศ.1994) ทั้ง RTM และเอกชนต่างก็ใช้คะแนนนิยมจากผู้ชมเป็นตัวชี้นำในการจัดรายการ โดยคะแนนนิยมนั้นมีผลมาเสียจนทำให้เกิดสงครามการออกอากาศอย่างแท้จริงในช่วงทศวรรษ 1990 ซึ่งเกิดขึ้นเป็นครั้งในประเทศมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม RTM ยังคงยืนยันว่า แม้จะประกอบกิจการในแบบนิติบุคคล แต่การทำผลกำไรยังถือเป็นเรื่องรอง (New Straits Times, 6 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1992)

ทิศทางนโยบายของสถานีโทรทัศน์เอกชนจะเน้นเรื่องการทำรายได้ Media Prima ซึ่งเป็นสถานีธุรกิจเอกชนชั้นนำ ได้กล่าวไว้ว่ารายการของทางสถานีจะต้องดึงดูดมวลชน จึงจะสามารถดึงดูดผู้สนับสนุนและนักโฆษณาได้ การแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์นั้น ทำให้รายการโทรทัศน์ของประเทศมาเลเซียไม่มีความสมดุลในการนำเสนอเนื้อหาท้องถิ่นและสากล Sarji (ค.ศ.1994) เปิดเผยว่า ร้อยละ 70 ของรายการโทรทัศน์

TV3 มาจากต่างประเทศ เทียบกับ TV2 ซึ่งนำเข้าเพียงร้อยละ 58 และ TV1 เพียงร้อยละ 37 ผลคือรัฐบาลต้องเข้ามาแทรกแซง โดยเมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1991 กระทรวงสารสนเทศออกคำสั่งให้สถานีโทรทัศน์ทุกแห่งจัดตารางรายการใหม่และให้นำเสนอรายการท้องถิ่นมากขึ้น การออกอากาศรายการท้องถิ่นนั้นเป็นปัญหามาตั้งแต่การก่อตั้ง TV3 เมื่อ ค.ศ.1984 Mega TV และ Astro ได้ปรับนโยบายของรัฐบาลมาใช้ในการจัดรายการ โดยทั่วไปสถานีโทรทัศน์ต่างๆ เป็นผู้ตรวจพิจารณาภาพยนตร์ด้วยตัวเองก่อนที่จะทำการออกอากาศ คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์อย่างเป็นทางการจะทำการอยู่ที่ TV3 แต่ทำหน้าที่ตรวจพิจารณารายการของ Mega TV Metrovision และ RTM ด้วย อย่างไรก็ตาม พนักงานของ Astro เป็นผู้ทำการตรวพิจารณาเนื้อหาที่ Astro นำเสนอออกอากาศเอง โดยเริ่มแรกคณะกรรมการตรวจพิจารณาจะทำการฝึกพนักงานของ Astro โดยกรณีนี้เป็นกระณีพิเศษ เนื่องจากทางสถานีต้องทำการออกอากาศใหม่อีกครั้งภายในเวลา 1 ชั่วโมง (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000)

ในภาพรวมจะเห็นว่า รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจในการควบคุมสื่อและมีอำนาจในการยับยั้งการออกอากาศเพื่อความมั่นคงของประเทศ โดยรัฐบาลได้ใช้ความพยายามอย่างมากในการปกป้องประชาชนจากสิ่งที่ถือเป็นภัยทั้งจากภายในและนอกประเทศ แม้ว่าชาวมาเลเซียจะได้รับเสรีภาพในการพูดตามรัฐธรรมนูญมาตรา 10 แต่ก็ยังถูกกีดกันด้วยกฎระเบียบต่างๆ อีกมากมาย เสรีภาพในการพูดของประชาชนนั้นถูกจำกัดด้วยพระราชบัญญัติความปลอดภัยระหว่างประเทศ (International Security Act – ISA) และพระราชบัญญัติการปลุกปั่นให้ขัดขืนอำนาจปกครอง (Sedition Act) ซึ่งมีข้อห้ามในการวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นที่ได้รับการนิยามว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อน อาทิ ศาสนาและเชื้อชาติ ISA ได้มอบอำนาจให้รัฐบาลสามารถกักขังผู้ฝ่าฝืนได้ในหลายๆ กรณี โดยไม่ต้องขึ้นศาล และพระราชบัญญัติการปลุกปั่นให้ขัดขืนอำนาจปกครองนั้นให้อำนาจการจับกุมภายใต้ข้อหา “จงใจปลุกระดม” ซึ่งทำให้เกิดบรรยากาศการตรวจสอบตัวเองในเครือสื่อ

เมื่อวันที่ 15 กันยายน ค.ศ.2011 นายกรัฐมนตรีนาจิบ ตน ราซะก์ (Najib Tun Razak) ประกาศยกเลิก ISA และกฤษฎีกาฉุกเฉิน (Emergency Ordinance) พร้อมทั้งคลายข้อจำกัดของสื่อและการชุมนุมของสาธารณชน ซึ่งเป็นการกระทำที่ถือว่าเป็นการปฏิรูปทางการเมืองครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดตั้งแต่ประเทศได้รับเอกราชเมื่อ ค.ศ.1957 โดยนายกรัฐมนตรีอ้างว่าการกระทำดังกล่าวนั้นเป็นการให้อิสรภาพแก่สื่อมากขึ้น และเช่นเคย ฝ่ายค้านได้อ้างว่าการกระทำนั้นเป็นการกระตุ้นทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของพรรคร่วมรัฐบาล ISA ได้รับการแทนที่ด้วยพระราชบัญญัติความผิดอาญาด้านความมั่นคง (มาตรการพิเศษ) ค.ศ.2012 (Security Offences (Special Measures) Act 2012) ซึ่งมีเป้าหมายในการควบคุมการก่อการร้ายและรักษาระเบียบความมั่นคงของประเทศ ใบอนุญาตสื่อสิ่งพิมพ์ภายใต้กฎหมายสื่อฉบับใหม่นั้น มีผลบังคับได้โดยไม่มีวันหมดอายุ ต่างจากเดิมที่ต้องต่ออายุทุกปีภายใต้พระราชบัญญัติสำนักพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ค.ศ.1984 (Printing Presses and Publication Act 1984) (Gan Yen Kuan, ค.ศ.2011)

กฎหมายอีกฉบับที่เกี่ยวข้องกับสื่อคือ พระราชบัญญัติการแพร่ภาพกระจายเสียง ค.ศ.1988 ซึ่งบังคับให้ผู้ที่ต้องการทำธุรกิจแพร่ภาพและกระจายเสียงทุกรายต้องขอใบอนุญาตแพร่ภาพและกระจายเสียงจากกระทรวงสารสนเทศ ซึ่งใบอนุญาตนี้สามารถถูกถอดถอนได้โดยง่าย ทำให้กระทรวงสารสนเทศมีอำนาจในการควบคุมสื่อเป็นอย่างมาก (Wang, ค.ศ.2001) ผู้ที่มีเส้นสายกับทางรัฐบาลจึงพยายามสอดแทรกอิทธิพลผ่านสื่อมวลชนกระแสหลักในประเทศมาเลเซีย ทำให้เกิดการสูญเสียความไว้วางใจจากประชาชนชาวมาเลเซียครั้งยิ่งใหญ่ (Wagstaff, ค.ศ.2010) นอกจากนี้ ผู้นำทางศาสนาและผู้นำทางการเมืองบางรายยังถูกขึ้นบัญชีดำถึงขั้นไม่สามารถปรากฏตัวในรายการวิทยุหรือรายการโทรทัศน์ได้อีก

<u>การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของนโยบาย</u>

การเปลี่ยนแปลงทางนโยบายการแพร่ภาพและกระจายเสียงหลักๆ จะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนมือเป็นธุรกิจเอกชน ก่อนหน้านี้ บริษัทเอกชนที่มีส่วนร่วมในการออกอากาศนั้นมีเพียงบริษัทเดียวคือ Rediffusion โดยจัดรายการเพลงและสื่อบันเทิงผ่านระบบเคเบิล การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทำให้เกิดสถานีวิทยุและโทรทัศน์ขึ้นหลายแห่ง อย่างไรก็ตาม Karthigesu (ค.ศ.1998: 95) ยืนกรานว่า แม้ว่าการลดกฎเกณฑ์บางอย่างจะเป็นการวางไข่ให้ “สถานีวิทยุและโทรทัศน์ของเอกชนบางแห่ง แต่รัฐบาลก็ยังคงเป็นตัวหลักในการออกอากาศภายในประเทศ ด้วยการเป็นเจ้าของรายการโทรทัศน์ถึง 2 ช่องและสถานีโทรทัศน์ประจำชาติและท้องถิ่นอีกจำนวนมาก” Anuar & Wang (ค.ศ.1996: 276) ชี้แจงว่าบทบาทที่มอบหมายให้สถานีโทรทัศน์มาเลเซียอย่างเป็นทางการ (ในการส่งเสริมความสามัคคีของชาติ) นั้นอาจก่อให้เกิดปัญหา “โดยเฉพาะเมื่อแรงผลักดันของวัฒนธรรมทางการเมืองหลักๆ คือกลุ่มชาติพันธุ์” คนเหล่านี้เล็งเห็นถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการ “ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงสื่อมวลชนกระแสหลัก” (หน้า 277) โดยเฉพาะโทรทัศน์ เพื่อสร้างสำนึกด้านความสามัคคีของชาติและความยุติธรรมทางสังคม เพื่อให้ประชาชนมีโอกาศเท่าเทียมกันในการแสดงออกทางความคิดเห็น ความกังวลและความหวาดกลัวในพื้นที่สาธารณะ

Nain (ค.ศ.1996) ได้เตือนถึงผลกระทบด้านลบของตลาดต่างประเทศต่อการจัดการสถานีโทรทัศน์มาเลเซีย ในบริบทของความตึงเครียดและความขัดแย้งภายในประเทศ ช่วงเศรษฐกิจตกต่ำองค์กรสื่อมวลชนหลายแห่งต้องลดค่าใช้จ่าย TV3 เลิกจ้างพนักงานประมาณ 600 คน และ Astro ประมาณ 400 คน อีกสถานีหนึ่งคือ NTV7 ซึ่งเลิกจ้างพนักงงานไป 62 คน (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) การลดค่าใช้จ่ายนี้ได้ส่งผลกระทบต่อลูกค้าและบริษัทโฆษณา รวมไปถึงอุตสาหกรรมภาพยนตร์ การโฆษณาในปี ค.ศ.1998 ลดลงจำนวนมาก เมื่อเทียบกับจำนวนเงิน 2.6 หมื่นล้านริงกิตในปี ค.ศ.1997 ผลประกอบการรวมของสื่อตกลงถึงร้อยละ 17.1 (จาก 2.61 หมื่นล้านริงกิต เหลือ 2.16 หมื่นล้านริงกิต) รายได้จากโฆษณาโทรทัศน์ตกลง 10.1% ซึ่งยังถือว่าน้อยกว่าที่จูดี้ ลิม (Judy Lim) กรรมการผู้จัดการ J. Walter Thompson Malaysia ได้คาดการณ์ไว้ว่าจะตกถึง 30% ที่ปรึกษาด้านการสื่อสารก็ลดจำนวนหนักงานลงจาก 100 คนเหลือ 50 คน ในปี ค.ศ.1998 (Safar, Sarji&Gunaratne, ค.ศ.2000)

<u>โครงสร้างกรรมสิทธิ์ในสื่อ</u>

กรรมสิทธิ์ในสถานีวิทยุ

ปัจจุบันประเทศมาเลเซียมีสถานีวิทยุเอกชนจำนวน 19 แห่ง และของรัฐบาล 34 แห่ง สถานีวิทยุที่เป็นของรัฐบาลนั้นดำเนินการภายใต้กลุ่มเครือข่าย RTM โดย RTM ดำเนินการเครือข่ายวิทยุ 6 ช่อง ดังนี้

วิทยุช่อง 1: รายการออกอากาศประจำชาติ (24 ชั่วโมง)

วิทยุช่อง 3: รายการออกอากาศประจำเมืองหลวง/รายการออกอากาศประจำภูมิภาค (18 ชั่วโมง)

วิทยุช่อง 4: รายการออกอากาศภาษาอังกฤษ (24 ชั่วโมง)

วิทยุช่อง 5: รายการออกอากาศภาษาแมนดาริน (24 ชั่วโมง)

วิทยุช่อง 6: รายการออกอากาศภาษาทมิฬ (24 ชั่วโมง)

วิทยุช่อง Radio Muzik คลื่น FM (24 ชั่วโมง)

ในรัฐซาราวัก RTM ดำเนินการออกอากาศช่อง Yellow (ภาษามาเลย์) ช่อง Red (ภาษาจีนและอังกฤษ) ช่อง Green (ภาษาอิบัน) และช่อง Blue (ภาษาไบดายูห์) คลื่นเสียงแห่งมาเลเซีย (Voice of Malaysia) ซึ่งเป็นบริการข้ามประเทศของ RTM มี 8 ช่อง ออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษ แมนดาริน มาเลย์ ตากาล็อก พม่า ไทยและอารบิก และรวมไปถึง คลื่นเสียงชาวอิสลาม (Voice of Islam) ซึ่งออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษและมาเลย์ นอกจากนี้ รัฐบาลยังดำเนินการสถานีวิทยุ Penerangan (วิทยุข้อมูลข่าวสาร) ในแถบกัวลาลัมเปอร์ด้วย Time Highway Radio (THR) เป็นเครือข่ายวิทยุเพื่อธุรกิจในคาบสมุทร BEST 104 เป็นสถานี FM เพื่อการค้าซึ่งดำเนินการจากเมืองยะโฮร์บาห์รู (Johor Baru) สถานีออกอากาศประจำชาติรายอื่นๆ ได้แก่ Era, Hitz FM, Light & Easy FM, Mix FM, My FM และสถานีสิทยุดาวเทียมได้แก่ Classic Rock Radio และ Opus Radio (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000)

บริษัท Media Prima Berhad ดำเนินกิจการสถานีวิทยุที่เป็นที่นิยมที่สุดในมาเลเซีย 3 สถานีคือ HotFM (ภาษามาเลย์) FlyFM (ภาษาอังกฤษ) และ OneFM (ภาษามาเลย์) (Wagstaff, ค.ศ.2010) ประเทศมาเลเซียไม่มีวิทยุชุมชน (Wagstaff, ค.ศ.2010) เนื่องจากชุดเครื่องวิทยุแทรกซึมไปทั่วประเทศ ทางองค์กร UNESCO (2012) จึงคาดการณ์ไว้ว่าในปี ค.ศ.2011 ประเทศมาเลเซียจะมีเครื่องรับสัญญาณวิทยุจำนวน 9.1 ล้านเครื่องหรือ 43.4 เครื่องต่อประชากร 100 คน

<u>กรรมสิทธิ์ในสถานีโทรทัศน์</u>

RTM ประกอบกิจการเครือข่ายโทรทัศน์ใหญ่ๆ 2 เครือข่าย ได้แก่ TV1, และ Prime Network ซึ่งออกอากาศเป็นภาษามาเลย์ อังกฤษ แมนดาริน และทมิฬ สถานีโทรทัศน์ธุรกิจเอกชนประกอบไปด้วย TV3, Mega TV, Metrovision, NTV7 และ Astro DTH ธุรกิจบริการของ Astro ประกอบไปด้วย Ria ช่องมาเลย์ Hua Li Dai ช่องรายการบันเทิงจีน Wah Lai Toi ช่องจีนอีกหนึ่งช่อง และช่องกีฬา Super Sport โดย Astro นั้นเป็นบริษัทเอกชนที่ได้รับผลประโยชน์จากข้อกำกับด้านการออกใบอนุญาตที่เข้มงวดของรัฐบาล ข้อกำกับดังกล่าวทำให้ Astro ผูกขาดธุรกิจโทรทัศน์ดาวเทียมและ*ธุรกิจโทรทัศน์แบบเก็บเงิน* (Pay-TV) *จนเกือบจะได้รับการขนานนามว่าเป็นระบบศักดินา* (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) *บริษัทโทรทัศน์ดิจิตัลชื่อ* Asia Broadcasting Network (ABN) *ได้เริ่มขึ้นมาเป็นคู่แข่งของ* Astro *แม้ว่าบริเวณรับส่งสัญญาณจะครอบคลุมแค่เพียงบางส่วนของกัวลาลัมเปอร์และ*ยะโฮร์บาห์รูเท่านั้น แต่ต่อมาก็ได้แพร่กระจายออกไปทั่วทั้ง

ประเทศอย่างรวดเร็ว ปัจจุบัน Astro มียอดสมาชิกประมาณ 3.5 ล้านคน ซึ่งนับเป็น 50% ของตลาดโทรทัศน์มาเลเซียทั้งหมด ABN ยังไม่เปิดเผยตัวเลขแต่อ้างว่าได้ตั้งเป้าสมาชิกไว้ที่ 80% ของครัวเรือนทั้งหมดภายในปี ค.ศ.2018 (The Star, ค.ศ.2012)

RTM ประกอบกิจการภายใต้กรมการแพร่ภาพและกระจายเสียง กระทรวงสารสนเทศ อธิบดีกรมซึ่งขึ้นตรงต่อเลขาธิการกระทรวงสารสนเทศรายงานตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศ รองอธิบดีและผู้อำนวยการรักษากองต่างๆ ซึ่งประกอบไปด้วย กองข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน การจัดรายการและวิศวกรรม ต่างก็ทำงานภายใต้อธิบดี เมื่อเริ่มมีสถานีออกอากาศธุรกิจเอกชนเข้ามา RTM ก็เริ่มมีความเป็นธุรกิจมากขึ้น

สถานีออกอากาศธุรกิจเอกชนมีการจัดการเป็นแบบธุรกิจ กล่าวคือ มีประธานและกรรมการผู้จัดการ (โดยมีผู้จัดการทั่วไปเป็นผู้ช่วย) ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าของ TV3 โดยมีผู้จัดการแผนกต่างๆ ซึ่งประกอบไปด้วยแผนกข่าวสารและเหตุการณ์ปัจจุบัน การจัดรายการและวิศวกรรมทำงานขึ้นตรงต่อผู้จัดการทั่วไป ความมั่นคงของพนักงานเป็นแง่มุมหนึ่งที่ทำให้สถานีออกอากาศรัฐวิสาหกิจแตกต่างจากเอกชน เมื่อต้องเผชิญกับต้นทุนที่สูงขึ้นและการโฆษณาที่ลดลงช่วงเศรษฐกิจตกต่ำในเอเชีย TV3, Astro และ NTV7 ต่างก็ต้องลดจำนวนพนักงานและลดจำนวนชั่วโมงออกอากาศลง (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000) TV3 ต้องลดจำนวนชั่วโมงบริการจาก 24 ชั่วโมงเหลือครึ่งหนึ่งเป็นการชั่วคราว บริการออกอากาศระบบเคเบิล/ดาวเทียมอื่นๆ ที่เปิดให้ผู้ชมชาวมาเลเซียรับชม ได้แก่ ข่าวต่างประเทศ CNN International News (ภาษาอังกฤษ) Discovery Channel (ภาษาอังกฤษโดยมีคำแปลภาษามาเลย์) NBC Asia (ภาษาอังกฤษโดยมีคำแปลภาษามาเลย์) ช่องกีฬาต่างประเทศ ESPN International Sports (ภาษาอังกฤษ) ช่องกีฬา STAR Sports (ภาษาอังกฤษ) ช่องภาพยนตร์ต่างประเทศ HBO International Movies (ภาษาอังกฤษโดยมีคำแปลภาษามาเลย์) ช่องภาพยนตร์ STAR Movies (ภาษาอังกฤษโดยมีคำแปลภาษามาเลย์) MGM Gold (ภาษาอังกฤษโดยมีคำแปลภาษามาเลย์) STAR World (ภาษาอังกฤษโดยมีคำแปลภาษามาเลย์) Channel V และ MTV (วีดิโอเพลง ออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษ) Phoenix Chinese Channel (ภาษาจีน) นอกจากนี้ยังมีช่อง Vaanavil ซึ่งเป็นช่องรายการบันเทิงอินเดียช่องเดียวของมาเลเซีย

แผนการที่ได้รับการแนะนำจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อเปลี่ยนจากโทรทัศน์ระบบอนาล็อกมาเป็นระบบดิจิตัลทั้งหมด ซึ่งคาดการณ์ว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ค.ศ.2015 ไม่เกิดผล เนื่องจากความถี่ได้รับการเคลื่อนย้ายเพื่อหลีกเลี่ยงสัญญาณแทรกกับสัญญาณโทรทัศน์ในประเทศไทย ค.ศ.2005 กระทรวงสารสนเทศประกาศแผนปรับระบบโทรทัศน์ออกอากาศที่ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม (Free-to-Air) ทั่วประเทศให้เป็นระบบดิจิตัลโดยเริ่มจาก RTM ซึ่งทดลองการออกอากาศและรายงานผลว่าคุณภาพการรับส่งสัญญาณเพิ่มขึ้นถึง 88% TV3 ทำการทดสอบด้วยการใช้ระบบที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิงคือ T-DMB ซึ่งสัญญาณทดสอบประกอบไปด้วย DAB กระแสเดี่ยว Fly FM และ T-DMB สองกระแส TV3 และระบบส่งสัญญาณภาพและเสียง Hot ซึ่งส่งภาพนิ่งมาพร้อมกับสัญญาณเสียงจากสถานีวิทยุ Hot FM แม้การทดลองนำร่องของ RTM จะประสบผลสำเร็จ แต่ระบบส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินแบบดิจิตัลก็ประสบปัญหาหลายด้าน โดยปัญหาเหล่านี้เกิดจากความไม่กระตือรือร้นของผู้ให้บริการด้านเนื้อหาต่อการเปลี่ยนแปลงการออกอากาศให้เป็นระบบดิจิตัล และการลาออกของนายอับดุลละห์ บาดาวี (Abdullah Badawi) นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น และการเข้ารับตำแหน่งของนายนาจิบ ตน ราซะก์ (Najib Tun Razak) ทำให้โครงการนี้ต้องยืดออกไปอย่างไม่มีกำหนดช่องทางการเผยแพร่เนื้อหาของช่องโทรทัศน์ทางอื่นได้แก่ ช่องทางโทรศัพท์มือถือและโทรทัศน์บนอินเตอร์เน็ต โดยมีผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคม อาทิ Maxis, DiGi และ U Mobile ทำการนำเสนอบริการสัญญาณโทรทัศน์บนโทรศัพท์มือถือรุ่นที่ 3 ซึ่งประกอบไปด้วยการผสมผสานระหว่างช่องโทรทัศน์ปกติและ

เนื้อหาที่ปรับให้เหมาะสมกับช่องสัญญาณโทรศัพท์มือถือ ปัจจุบัน Maxis TV มีการนำเสนอช่องรับโทรทัศน์กว่า 20 ช่องแก่สมาชิก Maxis 3G ที่ใช้โทรศัพท์มือถือซึ่งสามารถรับสัญญาณได้ โดยมีการคาดการณ์ว่า Maxis จะเป็นผู้เปิดตัวบริการโทรทัศน์บนมือถือซึ่งออกอากาศด้วยเทคโนโลยี DVB-H ในอนาคตอันใกล้ และเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ.2008 Astro ได้เปิดตัวโทรทัศน์บนมือถือ Astro Mobile TV ซึ่งขณะนี้มีอยู่ 18 ช่อง โดยช่องที่พัฒนาขึ้นจากช่องปกติที่มีอยู่ให้เหมาะสำหรับโทรศัพท์มือถือ และเป็นช่องของ Astro เองทั้งหมด 7 ช่อง การบริการดังกล่าวนี้มอบให้เฉพาะสมาชิก Maxis ที่ใช้โทรศัพท์มือถือซึ่งรองรับ 2.5G และ 3G เท่านั้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้เป็นการลอกเลียน Maxis TV สัญญาณโทรทัศน์ที่รับทางอินเตอร์นั้น อาจเป็นในรูปแบบไม่เสียค่าธรรมเนียม เสียค่าธรรมเนียม การแพร่สัญญาณเฉพาะกลุ่มหรือรายเดียว รับชมบนอินเตอร์เน็ต (Streaming) หรือดาวน์โหลด (Download) โดยผ่านเทคโนโลยีส่งสัญญาณที่หลากหลาย ปัจจุบันประเทศมาเลเซียมีช่องโทรทัศน์เพียงไม่กี่ช่องเท่านั้นที่นำเสนอเนื้อหารายการ ที่ให้ผู้ชมในเว็บไซต์ (Website) สามารถดูการถ่ายทอดสดบนอินเตอร์เน็ตหรือดาวน์โหลดมาดูได้

ทศวรรษที่ 1970 และ 1980 กรรมสิทธิ์ NST และบริษัทในเครือ (รวมไปถึงสถานีโทรทัศน์และสำนักหนังสือพิมพ์จีนและมาเลย์) ซึ่งจากเดิมเป็นเครือบริษัทประจำชาติที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ได้ตกมาเป็นของเครือ UMNO-owned Fleet Holdings ซึ่งเป็นของพรรครัฐบาลอัมโน (UMNO) สื่อทุกสื่อเป็นกรรมสิทธิ์ของพรรคร่วมรัฐบาลหรือผู้ที่ใกล้ชิดกับรัฐบาลไม่ทางตรงก็ทางอ้อม พรรครัฐบาลที่มีฐานเป็นชาวจีน สมาคมมาเลเซียจีน (MCA) ได้ซื้อกิจการหนังสือพิมพ์ Nanyang Siang Pau ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์จีน วิกฤติการขายหนังสือพิมพ์อังกฤษ The Sun ให้กับเครือสื่อซึ่งตีพิมพ์ The Edge เป็นรายสัปดาห์ โดย The Edge ดูแล้วมีอิสระมากกว่าและการซื้อกิจการนั้นเต็มไปด้วยปัญหา จนได้ข้อตกลงที่ทำให้ Vincent Tan Chee Yioun ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ และหุ้นส่วนผู้ใกล้ชิดของท่านมหาเธร์ สามารถรักษาอำนาจการควบคุมหนังสือพิมพ์ไว้ได้ การเรืองอำนาจของเครือสื่อ Realmild เป็นการสะท้อนการเรืองอำนาจของนายอันวาร์ อิบราฮิม (Anwar Ibrahim) ซึ่งเครือดังกล่าวดำเนินการโดยพันธมิตรของเขา โดยสามารถควบคุมสื่อที่เป็นภาษามาเลย์และอังกฤษ และการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการจัดการภายในเครือ ซึ่งประกอบไปด้วยหนังสือพิมพ์ Utusan Malaysia และ New Strait Times นั้นก็เป็นการสะท้อนจุดตกต่ำของนายอันวาร์ อิบราฮิมเช่นกัน

ผู้ที่เคยเป็นพันธมิตรของเขา อาทิ นาย Johan Jaafar บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ Utusan Malaysia และนาย Ahmad Nazri Abdullah หนึ่งในผู้ถือหุ้นอันดับต้นๆ และเป็นผู้บริหารของเครือ Realmild ถูกปลดออกจากตำแหน่ง ตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 80 สื่ออากาศของการกระจายเสียงวิทยุและโทรทัศน์ได้ “กลายเป็นธุรกิจเอกชน” เริ่มจากการเปิดตัว TV3 และช่องอื่นๆ ที่ค่อยๆ เปิดตัวตามกันมา ทั้งในระบบภาคพื้นดินและระบบดาวเทียม อย่างไรก็ตาม TV3 ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ “เอกชน” แห่งแรกเคยเป็นและยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของพรรครัฐบาล (UMNO) หรือผู้ที่ใกล้ชิดกับรัฐบาล สถานี NTV7 ซึ่งเป็นสถานีภาคพื้นดินนั้น ส่วนหนึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรกรรมคนก่อน

สถานีออกอากาศทุกแห่งอยู่ในมือของบริษัท 5 บริษัท โดย 3 บริษัทเป็นกรรมสิทธิ์ของพรรครัฐบาลนั่นคือเป็นของรัฐมนตรีกระทรวงต่างๆ และอีก 1 บริษัทเป็นกรรมสิทธิ์ของนาย Ananda Krishna นักธุรกิจใหญ่ในวงการสื่อ ซึ่งเป็นพันธมิตรใกล้ชิดของท่านมหาเธร์ ช่อง 9 มีเส้นสายที่หนาแน่นกับกระทรวงการพัฒนาธุรกิจ Astro ซึ่งเป็นสถานีดาวเทียมแห่งเดียวในมาเลเซีย เป็นกรรมสิทธิ์ของนาย Ananda Krishna

*รัฐวิสาหกิจวิทยุโทรทัศน์แห่งมาเลเซีย (*Radio Television Malaysia) *ดำเนินการ* TV1 *และ* TV2 *รวมไปถึงสถานีวิทยุแห่งชาติและระดับภูมิภาคซึ่งออกอากาศโดยใช้หลายภาษา สถานีธุรกิจเอกชนที่ใหญ่ที่สุดคือ* STMB *ตามด้วย* Mega TV *(บริษัทโทรทัศน์เคเบิล)* Metro Vision, NTV7 *และ สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม*

Astro *เนื่องจากโทรทัศน์เป็นแหล่งรวมความบันเทิงที่มีราคาย่อมเยา จึงพบไปทั่วไปเกือบทุกครัวเรือน รวมไปถึงพื้นที่ห่างไกลด้วย* UNESCO (ค.ศ.2012) *ได้คาดการณ์ว่า ค.ศ.*2011 *ร้อยละ* 17.2 *ของประชาชนชาวมาเลเซียจะมีเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ นั่นหมายความถึงการแทรกซึมเข้าถึงประมาณ* 85% *ของประชากรทั้งหมด โดยถือว่าหนึ่งครัวเรือนมีสมาชิก 5 คน ดัชนีสื่อ* AC Nielsen Malaysia (ค.ศ.2013) *ชี้ให้เห็นว่า* 96% *ของผู้ใหญ่ (อายุ* 15 *ปีขึ้นไป) อาศัยอยู่ในบ้านที่มีชุดเครื่องโทรทัศน์*

สื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงที่เป็นรัฐวิสาหกิจนั้นมีรายได้หลักๆ จาก 3 *แหล่ง คือเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ค่าธรรมเนียมที่ได้จากการออกใบอนุญาตออกอากาศให้สถานีวิทยุและโทรทัศน์ และรายได้จากการโฆษณาและผู้สนับสนุนในการจัดรายการ* (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000)

*ค.ศ.*1997 RTM *ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลจำนวน* 620 *ล้านริงกิต (*250 *ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) และเงินค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาตแพร่ภาพและกระจายเสียงให้แก่สถานีโทรทัศน์จำนวน* 57.2 *ล้านริงกิต (*23 *ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) อย่างไรก็ตาม เมื่อ ค.ศ.*1998 RTM *ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลเพียง* 540 *ล้านริงกิต (*144 *ดอลลาร์สหรัฐฯ) เท่านั้น รายได้จากการโฆษณาก็ลดลงเหลือ* 194.5 *ล้านริงกิต (*51.2 *ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ในปี ค.ศ.*1998 *เนื่องจากกิจกรรมลดราคาส่งเสริมการขายของภาคธุรกิจ รายได้จากการโฆษณาของ* RTM *เพิ่มขึ้นจาก* 285.6 *ล้านริงกิตในปี ค.ศ.*1993 *เป็น* 410.1 *ล้านริงกิตในปี ค.ศ.*1996 *แต่ก็ลดลงในปีถัดมา สถานีโทรทัศน์เอกชนทุกแห่งพึ่งรายได้จากการโฆษณา ผลประกอบการทั้งหมดของทุกสถานีโทรทัศน์ที่ได้จากการโฆษณา รวมทั้ง* RTM *อยู่ที่* 780.2 *ล้านริงกิต (*314 *ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ในปี ค.ศ.* 1997 (Safar, Sarji & Gunaratne, ค.ศ.2000)

Media Prima

Media Prima Berhad (Media Prima) เป็นบริษัทที่ขึ้นบัญชีกระดานหลักของตลาดหลักทรัพย์ Bursa Malaysia และเป็นเครือบูรณาการการลงทุนในด้านสื่อชั้นนำของประเทศมาเลเซีย ก่อตั้งและเปิดตัวเมื่อปี ค.ศ.2003 ได้เติบโตเป็นบริษัทสื่อชั้นนำของมาเลเซียตั้งแต่นั้นมา เครือดังกล่าวสร้างขึ้นจากการแยกตัวของทรัพย์สินที่เกี่ยวกับสื่อของกลุ่มบริษัท Malaysian Resources Corporation Berhad ได้แก่ Sistem Televisyen Malaysia Berhad (STMB ที่ดูแล TV3) และ NSTP (Malaysia) Berhad โดยปัจจุบันเครือ Media Prima ถือหุ้น 100% ของ TV3, 8TV, NTV7 และ TV9 และถือหุ้นกว่า 98% ของ NSTP (Malaysia) ซึ่งเป็นสำนักพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศมาเลเซียซึ่งตีพิมพ์หนังสือพิมพ์ประจำชาติ 3 ฉบับได้แก่ NST, BH และ HM อีกทั้งยังเป็นเจ้าของเครือข่ายวิทยุ 3 เครือข่ายได้แก่ Fly FM, Hot FM และ One FM ความสนใจในด้านที่เกี่ยวกับสื่อด้านอื่นๆ ของ Media Prima นั้น คือการผลิตเนื้อหาภายใต้ชื่อ Primeworks อาทิ การจัดงานและการบริหารทักษะ ตัวแทนชั้นนำของเครือในธุรกิจภาคสนามนั้นได้แก่ Big Tree Outdoor Sdn Bhd, UPD Sdn Bhd, Kurnia Outdoor Sdn Bhd และ Jupiter Outdoor Network Sdn Bhd ในส่วนของกิจกรรมออนไลน์จะดำเนินการผ่านบริษัทย่อยด้านการสื่อสารและออกอากาศระบบดิจิตัล คือ ALT Media โดยผ่านช่องทางในหมวดรูปแบบการใช้ชีวิต (Lifestyle) gua.com.my และ tonton.com.my ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการแพร่ภาพล้ำสมัยด้วยคุณภาพที่รองรับประสบการการณ์รับชมด้วยระบบ HD ที่นำเสนอความเป็นปัจเจกบุคคลด้วยเนื้อหาที่สนองความต้องการของผู้ชมและกิจกรรมเชิงโต้ตอบผ่านเครือข่ายสังคม (Social Network) Emas เป็นช่องโทรทัศน์ย้อนยุคช่องแรกของมาเลเซีย โดยนำเสนอผลงานการผลิตของ Media Prima ที่เป็นรายการโทรทัศน์จากปีก่อนๆ ผ่าน IPTV (โทรทัศน์เกณฑ์วิธีอินเตอร์เน็ท หรือ Internet Protocol TV) ทาง HyppTV และ Unifi TM

Bernama

สำนักข่าวประจำชาติมาเลเซีย หรือ Bernama เป็นหน่วยงานที่ชอบด้วยกฎหมายก่อตั้งตามพระราชบัญญัติรัฐสภา ค.ศ.1967 และเริ่มดำเนินการเมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1968 ได้มีการแต่งตั้งสภากำกับดูแลโดย**ยังดี เปอร์ตวน อากง** (Yang di-Pertuan Agong) โดยประกอบไปด้วยสมาชิก 5 คน ขึ้นมาเพื่อควบคุมให้ BERNAMA ดำเนินการตามบทบัญญัติในการทำงานให้บรรลุจุดประสงค์ Bernama บริหารจัดการโดยคณะผู้ว่าราชการ ซึ่งแต่งตั้งโดย**ยังดี เปอร์ตวน อากง** (Yang di-Pertuan Agong) โดยคณะดังกล่าวประกอบด้วยประธานหนึ่งคนและตัวแทนอีก 6 คนจากรัฐบาลสหพันธรัฐและหนังสือพิมพ์ที่เป็นสมาชิกของ Bernama ตำแหน่งอื่นๆ จะได้รับการแต่งตั้งจาก**ยังดี เปอร์ตวน อากง** (Yang di-Pertuan Agong) นำโดยผู้จัดการทั่วไป โดยมีคณะกรรมการบริหารจัดการเป็นผู้ช่วย ด้วยการจัดรายการและกิจกรรมทั้งหมด ภายใต้การตัดสินใจของคณะผู้ว่าราชการ สำนักงานของ Bernama ตั้งอยู่ทั่วทุกรัฐของมาเลเซีย และมีนักข่าวประจำอยู่ที่สิงคโปร์และจาการ์ตา อีกทั้งยังมีผู้สื่อข่าวชั่วคราวที่วอชิงตัน ลอนดอน มะนิลา นิวเดลี ธากา เมลเบิร์น และแวนคูเวอร์ แต่ก่อนข้อมูลข่าวสารจาก Bernama จะอยู่ในรูปแบบของข้อความตัวหนังสือและภาพถ่าย แต่เมื่อมีการก่อตั้งหน่วยงานด้านภาพและเสียงซึ่งเป็นที่รู้จักในนาม Bernama TV เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ.1998 ทำให้รูปแบบการนำเสนอข่าวในปัจจุบันเปลี่ยนเป็นการแพร่ภาพ

นอกจากนี้ บริการคลื่นวิทยุที่ดำเนินการโดยรัฐบาลหรือ Bernama ได้เปิดตัวช่องข่าวทางโทรทัศน์เป็นของตัวเองเมื่อ ค.ศ.1998 โดยเป็นความพยายามอย่างเห็นได้ชัดในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสำหรับอุตสาหกรรมการแพร่ภาพและกระจายเสียงที่เติบโตขึ้น ตามที่ได้กล่าวเป็นนัยแล้วนั้น ในปีที่ผ่านมาอุตสาหกรรมสื่อในประเทศมาเลเซียได้มองเห็นแนวโน้มการเจริญเติบโตและปัญหาต่างๆ ของการกระจุกตัวและการรวมกลุ่มกรรมสิทธิ์ในสื่อ ซึ่งได้รับการกระตุ้นจากเศรษฐกิจ และการพิจารณาทางการเมืองในระดับหนึ่ง เหตุการณ์ดังกล่าวมีความสำคัญมากเนื่องจากกฎหมายที่ออกมาเพื่อควบคุมสื่อกระแสหลัก อาทิ พระราชบัญญัติสำนักพิมพ์และสิ่งพิมพ์ (Printing Presses and Publications Act) เพื่อควบคุมนักข่าว และพระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดีย (Communications and Multimedia Act) เพื่อควบคุมอุตสาหรกรรมแพร่ภาพและกระจายเสียงและอินเตอร์เน็ต ซึ่งให้อำนาจขาดแก่รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในการกำหนดว่า ใครสามารถหรือไม่สามารถเป็นเจ้าของและดำเนินกิจการสื่อและสถานีออกอากาศกระแสหลักได้

แน่นอนว่าเหตุการณ์นี้แสดงนัยยะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพของนักข่าวและความหลากหลายทางด้านคุณภาพของสื่อ เพราะการกระจุกตัวของกรรมสิทธิ์ในสื่อนั้นมีแนวโน้มจะจำกัดความหลากหลายของเนื้อหาและมุมมองของหนังสือพิมพ์และสถานีออกอากาศกระแสหลัก โดยเฉพาะเมื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ส่วนใหญ่ขององค์กรสื่อนี้มีความเกี่ยวข้องกับพรรคร่วมรัฐบาล หรือมีการสร้างพันธมิตรทางเศรษฐกิจ กล่าวอีกนัยคือ ตัวแปรเสรีภาพและพื้นที่ที่พบได้ในกลุ่มสื่อกระแสหลักจะถูกกำหนดโดยผู้มีอำนาจไม่ทางตรงก็ทางอ้อม แวดวงสื่อดังกล่าวทำให้เกิดวัฒนธรรมความกังวลในเรื่องการตรวจพิจารณาตนเองภายในสมาคมนักข่าว โดยในบริบทนี้ กฎหมายต่างๆ อาทิ พระราชบัญญัติความลับของทางราชการ (Official Secrets Act) พระราชบัญญัติการปลุกปั่นให้ขัดขืนอำนาจปกครอง (Sedition Act) และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายใน (Internal Security Act) ต่างก็มีผลให้บรรดานักข่าวกังวลในเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตามกฎหมายเหล่านี้ไม่นานก็เริ่มล้าสมัยและมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะกล่าวต่อไปในส่วนท้ายของรายงานฉบับนี้

Astro

เมื่อ ค.ศ.1995 Ananda Krishnan หุ้นส่วนคนสนิทของนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น (ท่านมหาเธร์) ได้รับใบอนุญาตประกอบการดาวเทียมสื่อสาร Measat ซึ่งเพียงไม่นานก็คืบหน้าไปได้ไกลและเป็นที่รู้จักในนาม Astro ย่อมาจาก สถานีโทรทัศน์ดาวเทียมและวิทยุแห่งเอเชีย (All-Asian Satellite Television and Radio Operated) ซึ่งเป็นบริษัทลูกของ Astro All Asia Network plc.

เพียงไม่นาน Astro ก็กลายเป็นธุรกิจโทรทัศน์แบบเก็บเงิน (Pay-TV) แห่งเดียวที่ประสบความสำเร็จในประเทศมาเลเซีย และยังได้ขยายพื้นที่บริการออกไปในพื้นที่ห่างไกลด้วยรายการโทรทัศน์ 170 ช่องในปี ค.ศ. 2014 นอกจากนี้ Astro ยังเป็นผู้ให้บริการกระจายเครือข่ายข่าวต่างประเทศในประเทศมาเลเซีย อาทิ CNN, BBC และ Al-Jazeera นอกจากนี้ยังมีช่องต่างๆ มากมายหลากหลายที่รองรับความต้องการของวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกันของชาวมาเลเซีย

ค.ศ.2002 Astro เริ่มดำเนินการสถานีข่าวของตนเอง เป็นรู้จักกันในนาม Astro News ซึ่งเป็นการรวมช่องข่าวต่างประเทศ ได้แก่ BBC World, CCTV-9, Al Jazeera, Eurosport News, Australia Network และ DW-TV อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาผ่านไป ช่องข่าวต่างๆ เหล่านี้ก็เริ่มออกอากาศแยกกันเป็นช่องๆ ไป

Bernama เป็นบริษัทผู้ผลิตร่วมของ Astro News แต่เมื่อ Bernama แยกสาขาออกไปเป็น Bernama TV Astro ก็เริ่มผลิตข่าวเองภายในสถานี เมื่อวันที่ 6 กันยายน ค.ศ.2007 ได้มีการเปิดตัว Astro Awani ซึ่งเป็นการปักหลักไมล์ที่สำคัญอีกเหตุการณ์หนึ่งของมาเลเซีย เนื่องจาก Astro Awani เป็นสถานีข่าวเพียงช่องเดียวที่ออกอากาศ 24 ชั่วโมงด้วยภาษามลายู (Bahasa Melayu) หรือภาษามาเลย์ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ด้วยมุมมองท้องถิ่นในขณะนั้น (จนกระทั่งมีช่อง Bernama TV ในปีถัดมา) Astro Awani มีจุดมุ่งหมายที่จะให้บริการครอบคลุมประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และบรูไน Astro Awani ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงเวลาข้ามปี ในฐานะช่องข่าวท้องถิ่นที่มีความน่าเชื่อถือ

รายได้ที่เกิดจากสื่อ

เมื่อได้ทราบถึงที่มาที่ไปของสื่อในประเทศมาเลเซียแล้ว สามารถสรุปผู้เล่นในวงการสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงในประเทศมาเลเซียได้ดังรูปภาพ 1 โดยผู้เล่นหลักได้แก่ รัฐบาล Media Prima Berhad และ Astro Malaysia Holdings Berhad

รูปภาพ 1: ผู้เล่นในวงการสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงในประเทศมาเลเซีย

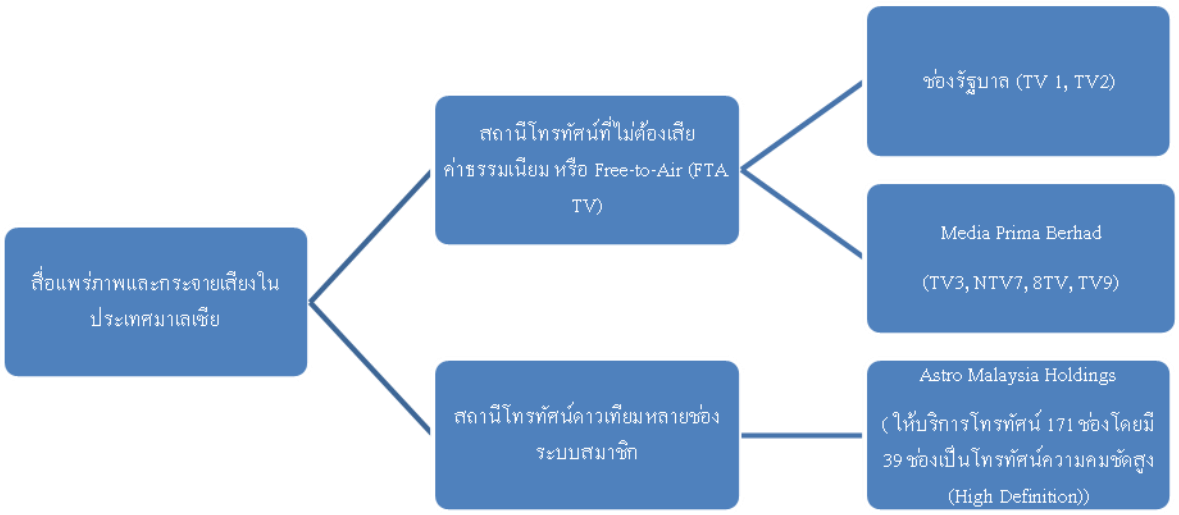

โดยภาพรวม ภาคการแพร่ภาพและกระจายเสียงมียอดผลประกอบการรวมกันในปี ค.ศ.2012 ถึง 5.3 หมื่นล้านริงกิต โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้านั้น 10.4% (ค.ศ.2011: 4.8 หมื่นล้านริงกิต) FTA TV ทำรายได้ให้กับอุตสาหกรรมการสื่อสารและมัลติมีเดีย 2.2% ในขณะที่บริการ Pay TV ทำรายได้ได้ถึง 8.2% (รายงานผลประกอบการภาคอุตสาหกรรม MCMC ค.ศ. 2012 (MCMC Industry Performance Report, 2012)). จากรูปภาพ 2 ด้านล่างนี้ จะเห็นว่า Astro มีผลประกอบการสูงที่สุดในอุตสาหกรรมนี้และทำรายได้เพิ่มขึ้นเรื่อยมาตั้งแต่ ค.ศ.2010

รูปภาพ 2: ผลประกอบการรวมของภาคการแพร่ภาพและกระจายเสียงจาก ค.ศ.2010-2012

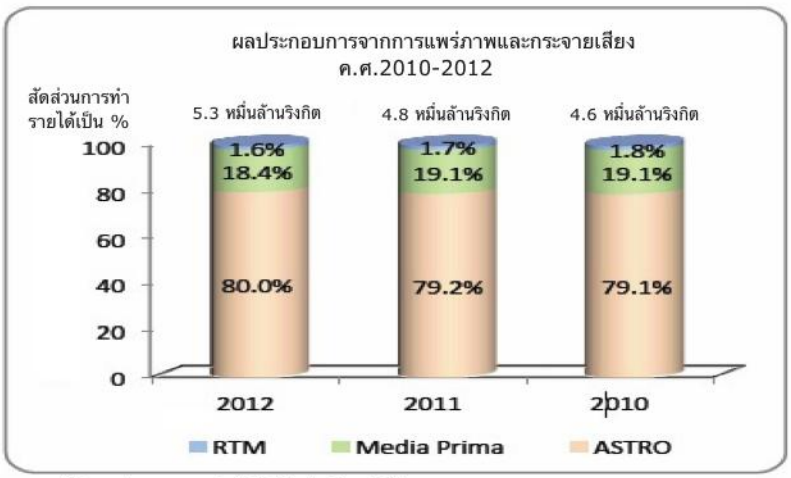

หมายเหตุ: ไม่รวมผลประกอบการจากสำนักพิมพ์ Media Prima Print
ที่มา: อุตสาหกรรม, MCMC (Industry, MCMC)

โดยรูปภาพ 3 จะแสดงการปั่นรายได้ผลประกอบการของผู้เล่นหลัก 3 รายในช่วงเวลา 5 ปี

รูปภาพ 3: ผลประกอบการจากบริษัทต่างๆ ไม่รวมผลประกอบการจากต่างประเทศ (ค.ศ. 2008-ค.ศ.2012)

(ที่มา: รายงานอุตสาหกรรม MCMC ค.ศ.2012 (MCMC Industry Report, 2012))

บริษัท	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
	(หมื่นล้านริงกิต)				
Astro	2.9	3.2	3.6	3.8	4.2
Media Prima* และ RTM	0.8	0.8	0.9	1.0	1.1

* ไม่รวมผลประกอบการจากสิ่งพิมพ์

จากรูปภาพ 4 เมื่อพูดถึง ADEX หรือค่าใช้จ่ายในการจัดทำสื่อโฆษณา (Advertising Expenditure) จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ยังคงเป็นตัวกลางหลักในการโฆษณา ตามด้วยโทรทัศน์ภาคพื้นดิน แต่ถ้านับค่าใช้จ่ายในการจัดทำสื่อโฆษณาของโทรทัศน์ภาคพื้นดินและโทรทัศน์แบบเสียค่าธรรมเนียม (Pay TV) รวมกันจะได้ 54.1% ของส่วนแบ่งการตลาดของค่าใช้จ่ายในการจัดทำสื่อโฆษณาทั้งหมด ซึ่งหมายความว่าผลประกอบการจากสื่อโทรทัศน์ยังคงสูงกว่าสื่ออื่นๆ

รูปภาพ 4: ค่าใช้จ่ายในการจัดทำสื่อโฆษณา

(ที่มา: รายงานอุตสาหกรรม MCMC ค.ศ.2012 (MCMC Industrial Report, 2012))

ประเภทของสื่อ	2010 ริงกิต (หมื่นล้าน)	2011 ริงกิต (หมื่นล้าน)	2012 ริงกิต (หมื่นล้าน)
โทรทัศน์ภาคพื้นดิน	2.89	3.01	3.17
โทรทัศน์แบบเสียค่าธรรมเนียม (PayTV)	1.95	2.47	2.98
หนังสือพิมพ์	3.89	4.36	4.31
นิตยสาร	0.15	0.15	0.15
วิทยุ	0.41	0.43	0.45
โรงภาพยนตร์	0.02	0.02	0.04
ภาคสนาม	0.12	0.12	0.14
การสื่อสาร ณ จุดขาย (In-Store Media)	0.12	0.14	0.14
อินเตอร์เน็ต	0.05	0.06	0.03
รวม	9.60	10.76	11.40

ผู้เล่นหลัก 3 รายในภาคการแพร่ภาพและกระจายเสียง (รัฐบาล Media Prima และ Astro) นั้นยังเป็นเจ้าของช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลอื่นๆ อีก อาทิ ช่องวิทยุและสื่อสิ่งพิมพ์ ไม่กี่ปีมานี้ ภาคการแพร่ภาพและกระจายเสียงมีการเผยแพร่เนื้อหาทางออนไลน์และรูปแบบอื่นๆ ทำให้เกิดเป็นอุตสาหกรรมที่มีสีสันและการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รูปภาพ 5 ต่อไปนี้ เป็นการสรุปการรวมกลุ่มทางธุรกิจแพร่ภาพและกระจายเสียง

รูปภาพ 5: การพัฒนาของบริษัทแพร่ภาพและกระจายเสียงต่างๆ ถึงปี ค.ศ.2012 (ที่มา: รายงานอุตสาหกรรม MCMC ค.ศ.2012 (MCMC Industrial Report, 2012)

ผู้แพร่ภาพและกระจายเสียงในประเทศมาเลเซีย - การพัฒนา ถึง ค.ศ.2012										
FTA และออนไลน์						ดาวเทียมและออนไลน์				
ธุรกิจเอกชน			รัฐวิสาหกิจ			ธุรกิจเอกชน				
Media Prima Bhd			วิทยุโทรทัศน์แห่งมาเลเซีย (RTM)			ASTRO				
โทรทัศน์	วิทยุ	ออนไลน์	โทรทัศน์	วิทยุ	RTM ออนไลน์[#1]	เสียค่าธรรมเนียม	วิทยุ	ไม่เสียค่าธรรมเนียม	IPTV	VOD
4 ช่อง	3 สถานี	www.tonton.com.my	ช่องหลัก 2 ช่อง	35 สถานี	รายการถ่ายทอดสด TV1, TV2, TVi, My Klik, Galaksi Muzik	156 ช่อง โดย 68 ช่อง สร้างโดย Astro	สถานีวิทยุที่เล่นเพลงแนวประจำ 20 สถานี โดยมีสถานีวิทยุเพื่อการค้า 9 สถานี[#3]	สถานีโทรทัศน์ 18 สถานี และสถานีวิทยุ 19 สถานี	บริการใช้งานโทรศัพท์อินเทอร์เน็ตและรับส่งข้อมูลอื่นพร้อมกัน (Triple Play)	ติดตามชมและจ่ายค่าธรรมเนียมต่อการชมภาพยนตร์เป็นครั้งเริ่มมีขึ้นครั้งแรกผ่าน IPTV
TV3	Hot FM	TV3 ntv7 8TV TV9	TV1	Aifm Asyikfm Minnalfm Muzikfm Nasionalfm Klasik Nasional Traxxfm	ช่องวิทยุ 9 ช่อง		ERA fm MIX fm Melody FM hitz.fm MY FM Litefm Sinar THR Raaga THR Gegar			
ntv7	Fly FM		TV2							
8TV	One FM		TVi (สถานีโทรทัศน์ดิจิตัลของ RTM เปิดตัวเมื่อ ค.ศ. 2011)			Kampus ASTRO (ช่องการศึกษา)			IPTV	
TV9				Muzikfm ให้บริการผ่านอินเตอร์เท่านั้น รวมไปถึงสถานีท้องถิ่นและสถานีประจำรัฐ	ถ่ายทอดผ่านเว็บ[#2] Muzik FM Muzik Aktif				Broadband	
					VOD				Voice	
					เว็บที่ต้องใช้การเข้าถึงแบบพิเศษ อาทิ Orchestra RTM 50 ปี	Stadium ASTRO				
เชิงโต้ตอบ										

[#1] mystream.rtm.gov.my [#2] http://www.rtm.gov.my/galaksimuzik/ [#3] บริการผ่าน FM ภาคพื้นดิน, โทรทัศน์ดาวเทียม DTH, IPTV, ช่องทางโทรศัพท์มือถือและอินเตอร์เน็ต

อาวุธในการแพร่ภาพและกระจายเสียงของรัฐบาลคือ RTM ซึ่งดำเนินการสถานีโทรทัศน์แห่งชาติ อาทิ TV1 และ TV2 รวมไปถึงสถานีวิทยุอีก 35 แห่ง สถานีเหล่านี้มีผลประกอบการรวมกันในปี ค.ศ.2009 ได้ 66.5 ล้านริงกิต โดยสถานีโทรทัศน์ทำเงินได้ 45.7 ล้านริงกิต ถือเป็น 69% ของรายได้รวม ในขณะที่อีก 31% มาจากสถานีวิทยุ เมื่อปี ค.ศ.2008 RTM ลงทะเบียนผลประกอบการไว้ที่ 74.3 ล้านริงกิต โดย 75% มาจากโทรทัศน์และ 26% มาจากวิทยุ

สำหรับผลประกอบการจาก Media Prima Berhad ในแต่ละส่วนนั้น สามารถดูได้จากรูปภาพ 6 ด้านล่าง และรายได้หลังจากหักภาษีดูได้จากรูปภาพ 7 โดยภาคโทรทัศน์นั้นสามารถทำรายได้ให้กับเครือ Media Prima ได้กว่า 60% ของรายได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม เมื่อปี ค.ศ.2013 รายได้จากสื่อแพร่ภาพลดลงประมาณ 10.1% ขณะที่ภาควิทยุทำรายได้เพิ่มขึ้น (Media Prima Berhad, ค.ศ.2013)

รูปภาพ 6: ผลประกอบการของธุรกิจ Media Prima แต่ละส่วน ในปีงบประมาณเดือนธันวาคม ค.ศ.2013

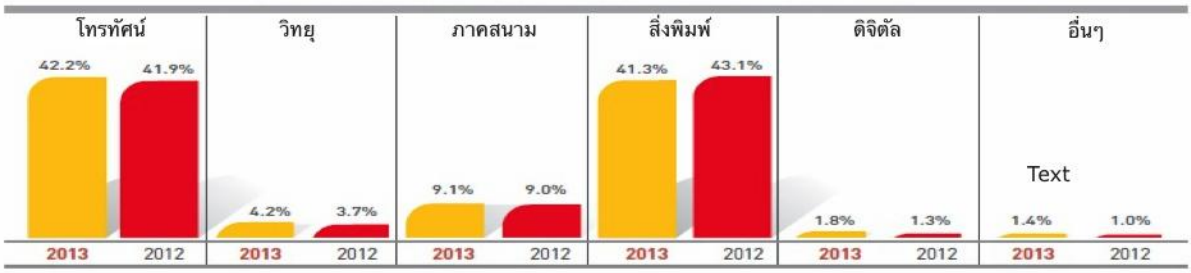

รูปภาพ 7: ผลกำไรของธุรกิจ Media Prima แต่ละส่วนหลังจากหักภาษี ในปีงบประมาณเดือนธันวาคม ค.ศ. 2013

การเติบโตอย่างต่อเนื่องของเครือ Media Prima Berhad สะท้อนได้จากผลประกอบการโฆษณาเมื่อ ค.ศ.2012 จำนวน 891 ล้านริงกิต ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3.5% ซึ่งดูได้จากรูปภาพ 8 ด้านล่างที่ได้จาก MCMC โดย TV3 ทำรายได้มากที่สุดจากทั้งหมด 4 เครือข่ายที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ Media Prima ซึ่งมีผลประกอบการสูงถึงกว่า 60% ของผลประกอบการโฆษณาทั้งหมด ดูรายละเอียดได้จากรูปภาพ 8

รูปภาพ 8: ผลประกอบการโฆษณาของเครือข่าย Media Prima ค.ศ.2011 และ ค.ศ.2012

(ที่มา: รายงานอุตสาหกรรม MCMC ค.ศ.2012 (MCMC Industrial Report, 2012))

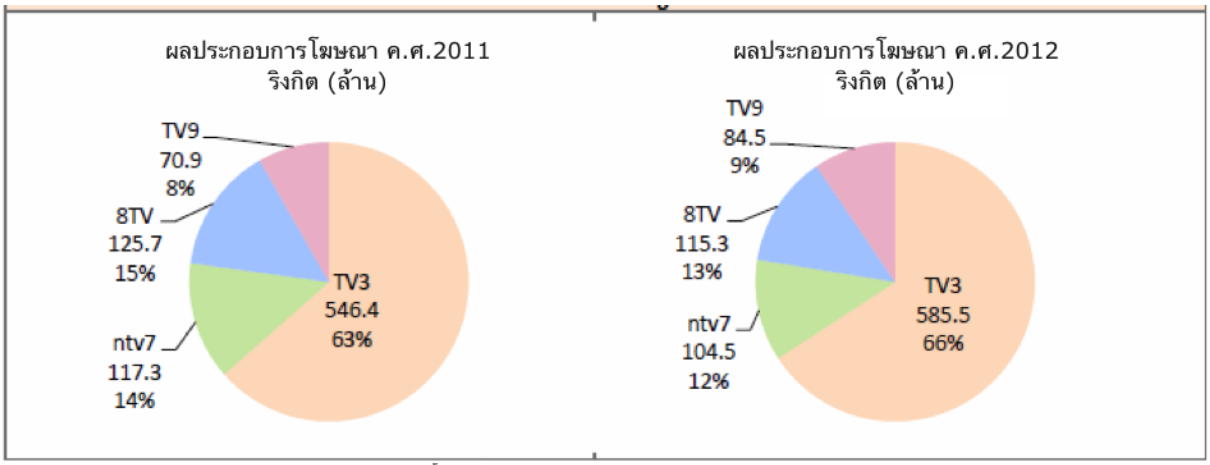

หมายเหตุ: ผลประกอบการดังกล่าววัดจากผลประกอบการขั้นต้นหลังจากหักส่วนลด

ผลประกอบการส่วนใหญ่ของ Astro มาจากกิจการโทรทัศน์ (ปีงบประมาณเดือนมกราคม ค.ศ.2014) ดูได้จากรูปภาพ 9 ความก้าวหน้าของเครือ Astro นั้น เห็นได้จากผลประกอบการรายได้จากสถานีโทรทัศน์ที่เพิ่มขึ้นจาก 4003 ล้านริงกิตในปี ค.ศ.2013 เป็น 4529 ล้านริงกิตในปีค.ศ.2014 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 12%

รูปภาพ 9: ผลประกอบการของธุรกิจ Astro แต่ละส่วน ในปีงบประมาณ ค.ศ.2013 และ ค.ศ.2014

(ที่มา: Astro Malaysia Holdings, ค.ศ.2014)

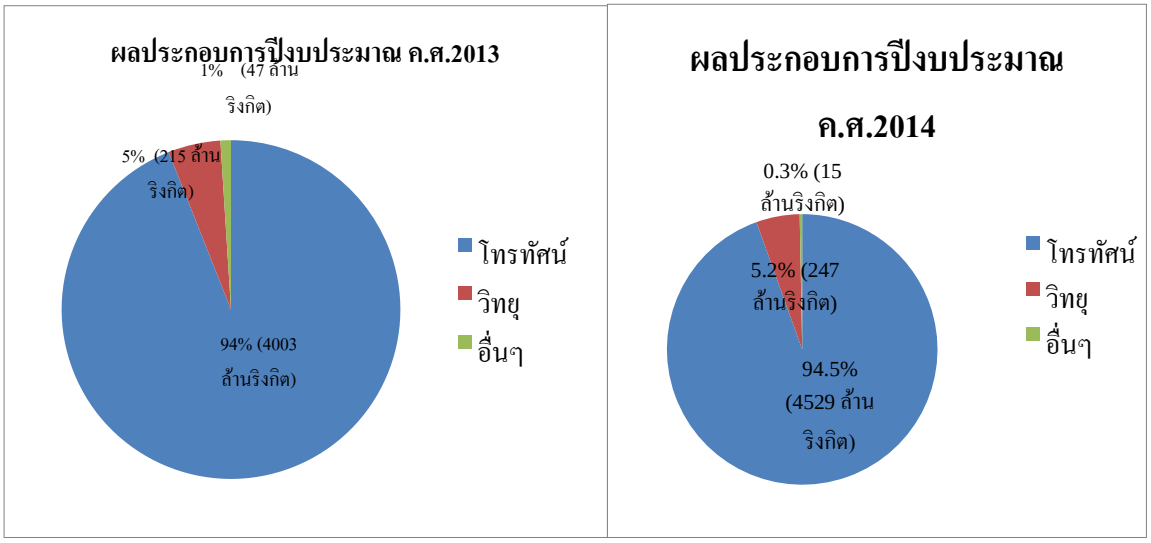

รายได้จากการโฆษณาของ Astro อยู่ที่ 582 ล้านริงกิตเมื่อเทียบกับ 504 ล้านริงกิตในปี ค.ศ.2013 (รายงานประจำปี Astro, ค.ศ.2014) รายได้จากโฆษณาโทรทัศน์เพิ่มขึ้นจาก 280 ล้านริงกิตในปี ค.ศ.2012 เป็น 326 ล้านริงกิตในปี ค.ศ.2013 ทำให้ Astro มีสัดส่วนครองตลาดด้านค่าใช้จ่ายในการจัดทำสื่อโฆษณา (ADEX) จาก 28% เป็น 31% ในปีงบประมาณ ค.ศ.2014 (รายงานประจำปี Astro, ค.ศ.2014)

<u>องค์กรกำกับสื่อ</u>

ข้อกำกับสื่อในประเทศมาเลเซียมีผลใช้หลายระดับ องค์กรหลักในการกำกับสื่อคือคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์แห่งมาเลเซีย (ซึ่งรู้จักในนาม Lembaga Penapisan Filem จึงมีตัวย่อว่า LPF) และคณะกรรมาธิการการสื่อสารและมัลติมีเดีย (Communication and Multimedia Commission มีตัวย่อว่า MCMC) LPF อยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทยและได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ดำเนินนโยบายการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ และดำเนินกานตรวจพิจารณาภาพยนตร์เพื่อการรับชมของสาธารณะและออกอากาศโดยสถานีโทรทัศน์ที่ไม่เสียค่าธรรมเนียม

ในทางกลับกัน MCMC จะกำกับเนื้อหาในสื่อทุกรูปแบบ อาทิ Astro สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม เนื้อหาที่บริการบนโทรศัพท์มือถือผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ MCMC ยังคงมีความเชื่อมโยงกับรัฐบาล กล่าวคือ การกำกับเนื้อหาที่สื่อต่างๆ นำเสนอในประเทศมาเลเซียนั้นเป็นการริเริ่มและดำเนินการโดยสถาบันทางการเมือง

คณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์แห่งมาเลเซีย (LPF)

เนื้อหาที่ออกอากาศโดยสถานีโทรทัศน์แบบไม่เสียค่าธรรมเนียมนั้นจะได้รับการตรวจพิจารณาจาก LPF ภายใต้กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการจะออกนโยบายเพื่อการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ภายใต้พระราชบัญญัติการถ่ายทำภาพยนตร์ ค.ศ.1952 (แก้ไขเมื่อ ค.ศ.1966) และพระราชบัญญัติตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ค.ศ.2002 (พรบ.620) โดยมีผลบังคับใช้ทั่วประเทศมาเลเซีย LPF ก่อตั้งขึ้นเพื่อนตรวจพิจารณาและสั่งห้ามภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาละเมิดสังคมชาวมาเลเซียทางด้านศาสนา วัฒนธรรมและค่านิยมด้านจริยธรรมก่อนที่ภาพยนตร์นั้นจะออกสู่สายตาประชาชน (Wan Amizah และอื่นๆ, ค.ศ.2009)

ความเป็นมาของคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์แห่งมาเลเซีย (LPF) นั้นเริ่มขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1954 เมื่อมีการก่อตั้งคณะกรรมการดังกล่าวขึ้นที่ประเทศสิงคโปร์ และต่อมาในปี ค.ศ.1966 ได้มีการย้ายสำนักงานใหญ่ของ LPF มาไว้ที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย หน้าที่การตรวจพิจารณาภาพยนตร์นั้นดำเนินการโดยคณะทำงานที่มาจากคณะกรรมการจำนวน 3 คน โดยมีการนำเสนอคำตัดสินจากการอภิปรายต่อประธานและรองประธานคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป การตัดสินจะอ้างอิงจากกฎและเกณฑ์ที่ระบุในเอกสาร 3 ฉบับได้แก่ พระราชบัญญัติการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ คู่มือการตรวจพิจารณา คู่มือการตรวจพิจารณาจำเพาะ (http://www.moha.gov.my/index.php/en/lpf-pengenalan)

ภาพยนตร์ที่ผ่านกระบวนการตรวจพิจารณาเพื่อคัดกรองจะได้รับใบรับรอง A (ใบรับรองการตรวจพิจารณา) และสำเนาภาพยนตร์ที่เผยแพร่สู่สาธารณชนจะได้รับใบรับรอง B (สำเนาใบรับรองการตรวจพิจารณา) ตั้งแต่ ค.ศ.1953 ภาพยนตร์ได้รับการแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ “ผู้ใหญ่” และ “ประชาชนทั่วไป” ต่อมาเมื่อ ค.ศ.1996 มีการปรับการจำแนกประเภทภาพยนตร์เป็น “U” และ “18” โดยประเภทที่เหมาะ

สำหรับผู้ชมอายุต่ำกว่า “18” ได้ย่อยลงไปอีก 4 ประเภทคือ 18SG (มีองค์ประกอบของหนังสยองขวัญแต่ไม่มากเกินควร) 18SX (มีองค์ประกอบเรื่องทางเพศแต่ไม่มากเกินควร) 18PA (ประกอบด้วยแง่มุมทางศาสนาสังคมและการเมือง) และ 18PL (ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 2 หรือมากกว่า 2 ประเภท) เมื่อ ค.ศ.2010 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการจำแนกประเภทภาพยนตร์อีกครั้งเป็น “U”, “PG13” และ “18” และมีการเปลี่ยนแปลงครั้งล่าสุดเมื่อ ค.ศ.2012 โดยในครั้งนี้มีการจำแนกประเภทของภาพยนตร์ออกเป็น 3 ประเภทคือ “U” สำหรับประชาชนทั่วไป “PG13” ซึ่งเด็กจะต้องได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ในการรับชม และ “18” ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเหมาะสำหรับผู้ชมที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

วิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องของการจำแนกประเภทภาพยนตร์นั้นบ่งบอกถึงการปรับปรุงการตรวจพิจารณาภาพยนตร์แบบองค์รวม การเข้ามาของสื่อออนไลน์ทำให้ประเพณีเดิมในการตรวจพิจารณาไม่เกิดผลอีกต่อไป รัฐบาลมาเลเซียจึงกระตุ้นให้ทางอุตสาหกรรมเริ่มเข้าสู่การตรวจพิจารณาตนเอง เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม ค.ศ. 2011 นาย Mahmood Adam เลขาธิการกระทรวงมหาดไทยขณะนั้น ประกาศว่าตั้งแต่ ค.ศ.2012 ผู้ผลิตภาพยนตร์มีหน้าที่รับผิดชอบการตรวจพิจารณาเนื้อหาภาพยนตร์ของตนและต้องรับผิดชอบต่อเนื้อหานั้น (Nurkharini Jumairi, ค.ศ.2011) การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ถือเป็นก้าวหนึ่งสู่เสรีภาพภายในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการคาดหวังให้ผู้ชมเป็นผู้กำกับตนเอง หากภาพยนตร์ใดใดละเมิดค่านิยมและบรรทัดฐานของตน อย่างไรก็ตาม LPF จะแทรกแซงและออกหมายเรียกผู้ผลิตภาพยนตร์มาให้การ เมื่อเกิดปัญหาใดใดขึ้น

คณะกรรมาธิการการสื่อสารและมัลติมีเดีย (MCMC)

เมื่อ ค.ศ.1998 รัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายการแพร่ภาพและกระจายเสียง 2 ฉบับคือ กฎการสื่อสารและมัลติมีเดีย (Communication and Multimedia Law) และพระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดียมาเลเซีย ค.ศ.1998 (Malaysian Communications and Multimedia Commission Act 1998) เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสื่อด้วยการเข้ามาของอินเตอร์เน็ตและมัลติมีเดียรูปแบบใหม่ๆ และถือเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติโทรคมนาคม ค.ศ.1950 (Telecommunication Acts 1950) และพระราชบัญญัติการแพร่ภาพและกระจายเสียง ค.ศ.1988 (Broadcasting Acts 1988) คณะกรรมาธิการการสื่อสารและมัลติมีเดีย (MCMC) ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ.1998 ภายใต้พระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดียมาเลเซีย ค.ศ.1998

MCMC เป็นหน่วยงานที่ชอบด้วยกฎหมาย และได้รับมอบสิทธิทางกฎหมายในการกำกับและควบคุมเนื้อหาการสื่อสารและมัลติมีเดียทั้งหมดในประเทศมาเลเซีย งานด้านการกำกับนี้ได้ต่อยอดไปสู่พระราชบัญญัติการบริการไปรษณีย์ ค.ศ.1991 (Postal Service Act 1991) และพระราชบัญญัติการลงนามในระบบดิจิตัล

ค.ศ.1991 (Digital Signature Act in 1991) (MCMC, ค.ศ.2012) กรอบการทำงานเชิงสถาบันและบทบาทของ MCMC ได้รับการขยายความภายใต้พระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดีย ค.ศ.1998 ดังรูปภาพ

รูปภาพ 10: กรอบการทำงานเชิงสถาบัน (ที่มา: MCMC, ค.ศ.2012)

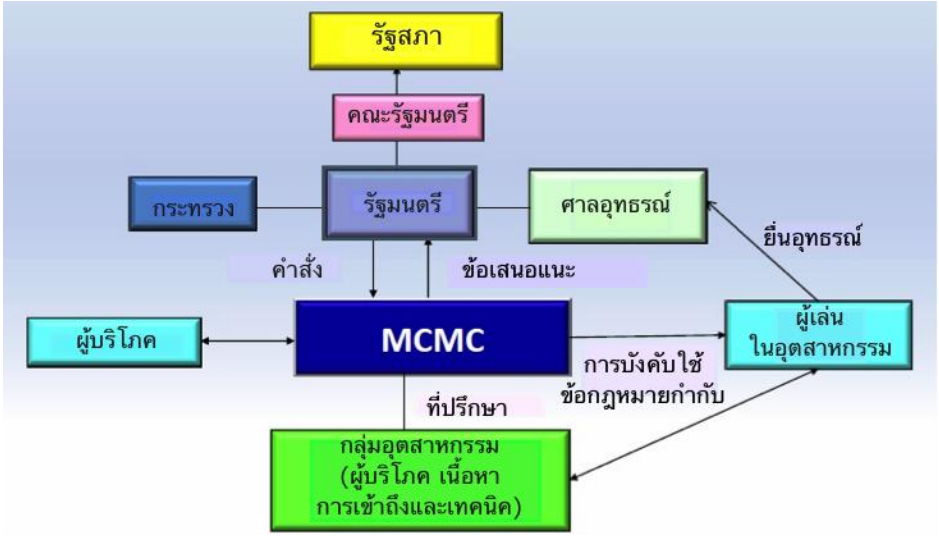

MCMC ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ 10 ข้อในการดำเนินโยบายแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

- เพื่อสร้างให้ประเทศมาเลเซียเป็นศูนย์กลางหลักระดับโลก และเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารการสื่อสารและมัลติมีเดีย และบริการด้านเนื้อหา
- เพื่อส่งเสริมประชาสังคมซึ่งมีบริการทางด้านข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่จะช่วยให้เกิดพื้นฐานการสร้างเสริมคุณภาพการทำงานและคุณภาพชีวิต
- เพื่อปลูกและหล่อเลี้ยงทรัพยากรข้อมูลข่าวสารท้องถิ่นและตัวแทนทางวัฒนธรรมที่จะช่วยอำนวยให้เกิดเอกลักษณ์ประจำชาติและความหลายหลายระดับนานาชาติ
- เพื่อกำกับการดำเนินการให้เกิดผลประโยชน์ระยะยาวแก่ผู้บริโภค
- เพื่อส่งเสริมความมั่นใจขั้นสูงของบริโภคต่อการให้บริการของอุตสาหกรรม
- เพื่อประกันการให้บริการที่เท่าเทียมและไม่แพงจนเกินไป ผ่านสาธารณูปโภคที่พบเห็นได้ทั่วไปภายในประเทศ
- เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมการใช้งานที่คงทนสำหรับผู้บริโภค
- เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ แรงงานฝีมือ เงินทุน ความรู้และทรัพย์สินของประเทศ

- เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความสามารถและทักษะต่างๆ ภายในกลุ่มก้อนอุตสาหกรรมของมาเลเซีย
- เพื่อประกันความปลอดภัยด้านข้อมูลข่าวสาร และความน่าเชื่อถือและศีลธรรมของเครือข่าย

บทบาทของ MCMC สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ การกำกับทางสังคม การกำกับทางเศรษฐกิจ การกำกับทางเทคนิคและการคุ้มครองผู้บริโภค การกำกับทางสังคมหมายถึงการกำกับเนื้อหาที่จะสะท้อนบรรทัดฐานทางสังคม เอกลักษณ์และวัฒนธรรม การกำกับทางเศรษฐกิจคือสร้างแวดวงอุตสาหกรรมที่ดีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน และสนับสนุนเงินลงทุนเพื่อให้เกิดการบริการที่หลากหลายสำหรับสาธารณชน การกำกับทางเทคนิคเป็นการกำกับเครือข่ายและการให้บริการ อาทิ ความสามารถในทางแทนที่ ความปลอดภัย การรับประกันและศีลธรรม การคุ้มครองผู้บริโภคหมายถึงความพยายามในการรับประกันคุณภาพการให้บริการด้วยราคาที่ไม่แพงจนเกินไปสำหรับผู้บริโภค MCMC จะทำการกำกับเนื้อหาที่ทุกสื่อเผยแพร่ผ่านการแพร่ภาพและกระจายเสียง โทรศัพท์มือถือและออนไลน์

MCMC เป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่คอยควบคุมดูแลการกำกับเนื้อหาในสื่อต่างๆ โดยเป็นผู้บังคับใช้นโยบายของรัฐบาลภายในอุตสาหกรรม กล่าวคือแนวทางหลักในการดำเนินงานของ MCMC คือเพื่อสร้างหลักประกันว่าประเทศกำลังเดินหน้าสู่ความสำเร็จตามทัศนวิสัย ค.ศ.2020 (Vision 2020) ซึ่งการที่จะประสบความสำเร็จได้ตามนั้น หน้าที่ที่สำคัญที่สุดของ MCMC คือสนองนโยบายเครือข่ายอินเตอร์ความเร็วสูงในประเทศ (National Broadband Policy) โดยการสร้างเครือข่ายอินเตอร์เน็ตและอินเตอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband) ให้เข้าถึงทุกพื้นที่ในประเทศ ด้วยสาธารณูปโภคที่พัฒนาขึ้นเพื่อรองรับการเชื่อมต่อความเร็วสูงดังกล่าว

จากรูปภาพ 10 จะเห็นว่า MCMC มีส่วนเกี่ยวข้องกับทางรัฐบาลและสาธารณชนในด้านข้อเสนอแนะและคำสั่ง การกำกับผู้เล่นในภาคอุตสาหกรรมนั้นเกิดขึ้นบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมกับรัฐบาลและสาธารณชน

ทั้งนี้ จะเห็นได้ชัดเจนในกรณีของสื่อออนไลน์ ตามรายงานของ MCMC (ค.ศ.2012) MCMC ถือว่าหน่วยงานของตนเป็นประหนึ่งศูนย์กลางการตรวจสอบโลกไซเบอร์ (Cyber Watch Center) โดยได้รับข้อมูลจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ สำนักงานรับเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภค หน่วยงานรัฐบาลและสาธารณชน เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น MCMC จะให้คำปรึกษาแก่ทุกฝ่าย สั่งปิดหรือแจ้งเตือนผู้ให้บริการด้านเนื้อหา (สื่อต่างประเทศ) รวบรวมหลักฐานเพื่อการสอบสวนคดีอาญา (ท้องถิ่น) และดำเนินคดีโดยใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเทศมาเลเซีย

ในกรณีของสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงนั้น MCMC จะเน้นในด้านการสร้างเสริมคุณภาพเนื้อหาและการปรับปรุงสาธารณูปโภค หน้าที่บางส่วนคือพยายามเปลี่ยนเนื้อหาจากระบบอนาล็อกท้องถิ่นให้เป็นระบบดิจิตอล สร้างช่องทางการเผยแพร่เนื้อหาเพิ่มขึ้น ส่งเสริมวัตถุดิบท้องถิ่น โดยเฉพาะเพื่อตลาดต่างประเทศ รวมไปถึงพัฒนาทักษะเชิงสร้างสรรค์

คณะทำงานด้านเนื้อหาการสื่อสารและมัลติมีเดีย (CMCF)

คณะทำงานด้านเนื้อหาการสื่อสารและมัลติมีเดีย (CMCF) เป็นหน่วยงานอิสระที่กำกับตนเอง ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ.2001 ภายใต้พระราชบัญญัติการสื่อสารและมัลติมีเดีย (ค.ศ.1998) และดำเนินการภายใต้ MCMC ประกอบไปด้วยสมาชิกจาก 6 องค์กรได้แก่ บริษัทโฆษณา ผู้ให้บริการการส่งข้อความเสียง สถานีแพร่ภาพและกระจายเสียง กลุ่มประชาชน และผู้ผลิต/ผู้เผยแพร่เนื้อหา และผู้ให้บริการอินเตอร์เน็ต สถานีโทรทัศน์เอกชนทุกแห่งในประเทศมาเลเซีย (TV3, NTV7, 8TV, TV9, ASTRO) ก็เป็นส่วนหนึ่งของ CMCF เช่นกัน

CMCF ทำหน้าที่เป็นช่องทางสำหรับอุตสาหกรรมในการทำคู่มือและขั้นตอนของเนื้อหาที่เผยแพร่ออกสู่สายตาประชาชน ผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิก (http://cmcf.net/?p=53) CMCF ดำเนินการตามมาตรการด้านเนื้อหา (Content Code) เพื่อสร้างหลักประกันว่าจะไม่เกิดการละเมิดมาตรการดังกล่าว และทำหน้าที่เป็นตัวกลางและใช้อำนาจกฎหมายเมื่อเกิดการละเมิด CMCF ยังทำการสอนมวลชนและอุตสาหกรรมในการกำกับตนเองและแนะนำข้อดีของการกำกับตนเองด้วยการจัดสัมมนา กิจกรรมและการเดินสายต่างๆ

CAC (ศูนย์ให้คำปรึกษาด้านเนื้อหา) ภายใต้ CMCF ก่อตั้งขึ้นเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาอิเล็กทรอนิก ช่วยเหลือเรื่องการประยุกต์ใช้มาตรการด้านเนื้อหา และป้องกันการตีความมาตรการด้านเนื้อหาแบบผิดๆ บทบาทของ CAC ที่สำคัญมากคือควบคุมโฆษณาโทรทัศน์และดูแลเรื่องคำร้องจากสาธารณชน

บทบาทของหน่วยงานกำกับในประเทศมาเลเซีย

ในประเทศมาเลเซีย การตรวจพิจารณาและการกำกับสื่อนั้นกระทำโดยสององค์กรหลักๆ คือ LPF และ MCMC โดย LPF ขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทย ในขณะที่ MCMC เป็นหน่วยงานกำกับที่เกิดขึ้นภายใต้สิทธิอันชอบด้วยกฎหมาย สถาบันทางการเมืองยังคงมีอำนาจในการควบคุมเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านสื่อ

เนื่องจากสาธารณชนต้องการเสรีภาพมากขึ้น อีกทั้งมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ทำให้การตรวจพิจารณาแบบเก่ามีอำนาจน้อยลง รัฐบาลจึงต้องเร่งทำงานเพื่อสร้างแนวคิดการตรวจพิจารณาตนเองและบังคับให้เกิดความรับผิดชอบในหมู่ผู้ผลิตภาพยนตร์ CMCF เป็นหน่วยงานกำกับตนเองอิสระที่มีความสำคัญ ที่ประกอบด้วยบุคคลจากอุตสาหกรรมเพื่อผลักดันอุตสาหกรรมไปสู่การกำกับตนเอง

การกำกับตนเองกำหนดให้ผู้ผลิตเนื้อหาปฏิบัติตามมาตรการด้านเนื้อหา และเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้องค์กรแพร่ภาพโทรทัศน์เอกชนต่างๆ เป็นอิสระจากรัฐบาลในตอนนั้น ตัวอย่างเช่น ASTRO ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ดิจิตอลแบบเสียค่าธรรมเนียมแห่งเดียวในประเทศมาเลเซียที่มีคู่มือการตรวจพิจารณาเป็นของตัวเอง โดยมีความสอดคล้องกับกฎระเบียบและข้อกำกับที่รัฐบาลตั้งไว้ อีกทั้ง ASTRO ยังทำการตรวจพิจารณาเองภายในสถานีด้วย

การสะท้อนจุดเชื่อมโยงระหว่างสื่อและสถาบันต่าง

ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อและสถาบันอื่นๆ นั้นควรได้รับการศึกษา เพื่อจะได้เข้าใจว่าการอยู่ร่วมกันของสื่อและสถาบันเหล่านี้มีผลอย่างไรต่อสังคมโดยรวม งานวิจัยฉบับนี้จึงพยายามที่จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ดังกล่าวในบริบทของประเทศมาเลเซีย ระหว่าง ก) สื่อและสถาบันทางการเมืองต่างๆ ข) ระบบและวาทกรรมสื่อกับอำนาจรัฐในระดับสากล ค) วาทกรรมสื่อต่างๆ กับองค์กรสื่อและองค์กรสื่อต่างประเทศ

กรอบการทำงานเชิงทฤษฎี

ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อและระบบการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นักสังคมศาสตร์หลายท่านพยายามที่จะอธิบายความสัมพันธ์นี้ โดยใช้ทฤษฎีการเมืองภายใต้การครอบงำของสื่อ (Mediatization of Politics) หลักการสำคัญของการครอบงำของสื่อ (Mediatization) นี้ คือการที่สื่อมีอิทธิพลเหนือระบบและสถาบันต่างๆ ในสังคม ช่วงแรกๆ ของการพัฒนาหลักการนี้ ได้มีการใช้การครอบงำของสื่อในบริบททางการเมือง กล่าวคือ “ระบบการเมืองได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนอย่างมาก และมีการปรับตัวตามความต้องการของสื่อในแง่ของการเมืองด้วย” (Asp, ค.ศ.1986: 359) การครอบงำของสื่อเกิดขึ้นภายใต้หลักการที่สื่อมีอิทธิพลและอำนาจต่อฉากการเมือง โดยเฉพาะในประเทศทางแถบยุโรป (Kepplinger, ค.ศ.2002; Schulz, ค.ศ.2004)

ในช่วงเริ่มต้นของการเกิดสื่อ สื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงเป็นช่องทางการสื่อสารสำหรับนักการเมืองมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาเปลี่ยน สื่อก็มีวิวัฒนาการและเริ่มเป็นอิสระจากสถาบันทางการเมืองมากขึ้นเรื่อยๆ ตาราง 1 ที่ได้จาก Hjarvard (ค.ศ.2008: 120) จะช่วยให้เห็นภาพการเปลี่ยนผ่านอำนาจของสื่อได้ชัดเจนขึ้น

ตาราง 1: การพัฒนาเชิงสถาบันของสื่อ โดย Hjarvard (ค.ศ.2008: 120)

ช่วงเวลา	ลักษณะเชิงสถาบัน	ตรรกะหลัก	ระบบสื่อ	จุดประสงค์และวัตถุประสงค์
ค.ศ.1920	สื่อในฐานะเครื่องมือของสถาบันอื่น	ควบคุมโดยกลุ่มผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม	ข่าวพรรคการเมือง วารสารวิทยาศาสตร์ สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับศาสนาและศิลปะและอื่นๆ	การโน้มน้าวและปลุกปั่นเพื่อผลประโยชน์จำเพาะในสถาบันจำเพาะ
ค.ศ.1920-1980	สื่อในฐานะสถาบันทางสังคม	ควบคุมโดยสาธารณชน	บริการวิทยุและโทรทัศน์แก่สาธารณชน (ผูกขาด) ข่าวจิปาถะ	การเป็นตัวแทนสถาบันหลากหลายแห่งในพื้นที่สาธารณะ
ค.ศ.1980 – ปัจจุบัน	สื่อในฐานะสถาบันสื่ออิสระ	สื่อมืออาชีพ	สื่อเพื่อธุรกิจการค้าและการแข่งขัน โทรทัศน์ดาวเทียม อินเตอร์เน็ต สื่อบนโทรศัพท์มือถือ	การบริการด้านผู้ชม การค้าขายกับกลุ่มเป้าหมายในระบบสื่อต่างๆ Servici

Stromback (ค.ศ.2008) ได้แบ่งทฤษฎีการเมืองภายใต้การครอบงำของสื่อออกเป็น 4 ระยะเพื่อทำการชี้แจง ระยะแรกหมายถึงช่วงเวลาที่สื่อกลายมาเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารและช่องทางการสื่อสารที่สำคัญในสังคม ระยะที่ 2 คือเสรีภาพของสื่อจากสถาบันทางสังคมและการเมืองอื่นๆ ระยะที่ 3 เป็นระยะที่ตรรกะสื่อ (Media Logic) และตรรกะทางการเมืองเข้ามาควบคุมสื่อ ระยะที่ 4 คือระยะที่ผู้เล่นทางการเมืองถูกควบคุมโดยตรรกะสื่อและตรรกะทางการเมือง

ตรรกะทางการเมืองในที่นี้หมายถึงวิธีที่สื่อใช้ในการตีความปรากฏการณ์ทางสังคม วัฒนธรรมและการเมือง รูปแบบและความต้องการของอุตสาหกรรมสื่อสำคัญกว่าสถานบันอื่นในการครอบคลุมของสื่อ (Stromback & Dimitrova, ค.ศ.2011) ตรรกะสื่อเน้นความสำคัญของเทคนิคในการเล่าเรื่องและคุณค่าของข่าวสาร ซึ่งจำเป็นต่อสื่อในการต้านกระบวนการทางสังคมอื่นๆ เทคนิคการเล่าเรื่องบางอย่างได้แก่ การทำให้

เข้าใจง่าย การแยกขั้ว การทำให้เข้มข้นขึ้น การทำให้เกิดเป็นลักษณะจำเพาะของบุคคล การสร้างมโนภาพและการใช้สามัญทัศน์ (Asp, ค.ศ.1986; Mazzoleni, ค.ศ.1987; Patterson, ค.ศ.1993) กล่าวโดยสังเขป ตรรกะสื่อคือการที่การนำเสนอและสิ่งที่สื่อนำเสนอในเรื่องหนึ่งๆ ได้รับการยอมรับเป็นว่าวิธีที่สังคมนำมาใช้เป็นหลักในการทำความเข้าใจเหตุการณ์หนึ่งๆ

ในทางกลับกัน ตรรกะทางการเมืองจะเข้ามามีบทบาทแทนที่ตรรกะสื่อ ตรรกะทางการเมืองหมายถึงการตัดสินใจเรื่องต่างๆ โดยผู้มีอำนาจและการดำเนินการบนพื้นฐานการตัดสินใจนั้นๆ (Stromback, ค.ศ. 2008) จากที่ Meyer (ค.ศ.2002: 12) ได้กล่าวไว้คือ ตรรกะทางการเมืองนั้นแบ่งได้เป็น 2 แง่ แง่หนึ่งหมายถึงการหาทางแก้ปัญหาทางสังคมต่างๆ ผ่านนโยบาย อีกแง่หนึ่งคือกระบวนการและความพยายามที่จะทำให้นโยบายสาธารณะหนึ่งๆ ได้รับการยอมรับ แน่นอนว่าผู้เล่นหลักภายใต้ตรรกะทางการเมืองคือพรรคการเมืองและนักการเมือง ตรรกะทางการเมืองจะเน้นในเรื่องของปัญหาและการแก้ปัญหา (Patterson, ค.ศ.1993) ในขณะที่ตรรกะสื่อเน้นด้านความขัดแย้ง การเอาชนะและความพ่ายแพ้ รวมไปถึงการสร้างภาพลักษณ์จำเพาะให้แก่นักการเมือง

ดังนั้นเมื่อตรรกะสื่อมีอำนาจเหนือตรรกะทางการเมืองในการรายงานข่าว นักการเมืองจะโอนอ่อนและปรับตัวเพื่อให้สื่อครอบคลุม และนี่คือลักษณะของการเมืองภายใต้การครอบงำของสื่อ นอกจากนี้การครอบงำดังกล่าวยังหมายถึงการที่อุตสาหกรรมสื่อต้องการที่จะสร้างตัวเป็นธุรกิจเต็มรูปแบบเพื่อเป็นอิสระจากอำนาจทางการเมือง โดยมีกลไลด้านความต้องการของตลาดและผลกำไรเป็นตัวผลักดัน การเมืองภายใต้การครอบงำของสื่อนั้นเกิดขึ้นทั่วทุกมุมโลก แต่อาจจะแตกต่างกันไปในด้านระยะหรือระดับการครอบงำโดยสื่อ การที่จะสามารถเข้าใจระยะการครอบงำโดยสื่อในแต่ละประเทศได้นั้น จะต้องทำความเข้าใจระบบสื่อของประเทศนั้นๆ เสียก่อน การเมืองภายใต้การครอบงำของสื่อระหว่างสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงของรัฐและของเอกชนอาจจะแตกต่างกันออกไปด้วยเช่นกัน

Hallin และ Mancini (ค.ศ.2004) ได้แยกประเภทของการบริหารจัดการสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงของรัฐออกเป็น 3 แบบ

- รูปแบบรัฐบาลหรือขั้วอำนาจทางการเมืองต่างๆ ซึ่งสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงของรัฐถูกควบคุมโดยรัฐบาล ระบบนี้เป็นระบบที่ใช้ในประเทศฝรั่งเศส ยุโรปตะวันตก กรีก โปรตุเกสและสเปน
- แบบมืออาชีพหรือแบบเสรี ซึ่งการแพร่ภาพและกระจายเสียงส่วนใหญ่จะไม่ขึ้นต่อการควบคุมทางการเมืองและดำเนินการโดยมืออาชีพ ตัวอย่างของสถานีออกอากาศลักษณะนี้คือ BBC, บริษัทแพร่ภาพและกระจายเสียงแห่งแคนาดา (Canadian Broadcasting Corporation – CBC) รัฐวิสาหกิจ

แพร่ภาพและกระจายเสียงแห่งไอร์แลนด์ (Irish Public Broadcasting) และสื่อในประเทศสหรัฐอเมริกา

- รูปแบบผู้แทนรัฐสภาและผู้แทนตามสัดส่วน ซึ่งการควบคุมสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงของรัฐนั้นได้รับการแบ่งตามพรรคการเมืองแต่ละพรรค โดยใช้หลักการผู้แทนตามสัดส่วน ซึ่งที่ประเทศอิตาลีจะรู้จักกันในนาม *lottizzazione* หรือในประเทศที่ใช้ภาษาเยอรมันจะรู้จักกันในนามของหลักการ *proporz*

Stromback และ Simitrova (ค.ศ.2011) ได้ทำการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบทฤษฎีการเมืองภายใต้การครอบงำของสื่อระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศสวีเดน การศึกษาดังกล่าวได้เปรียบเทียบว่าระบบสื่อเสรีในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นเป็นระบบที่เป็นไปเพื่อการค้าและผลกำไรมากกว่าระบบสื่อบรรษัทนิยมแบบประชาธิปไตยของประเทศสวีเดน ที่สื่อเอกชนและสื่อที่มีความเกี่ยวข้องกับการเมืองสมดุลกัน รายงานการศึกษาต่างๆ พิสูจน์ว่าระบบสื่อที่มั่นคง (ในด้านมูลค่าเชิงพาณิชย์และอำนาจรัฐบาลในสื่อ) จะมีอิทธิพลต่อระดับการครอบงำของสื่อในประเทศต่างๆ แต่ภายในประเทศหนึ่งๆ นั้น จะไม่ค่อยมีความแตกต่างระหว่างสถานีธุรกิจเอกชนและสถานีของรัฐ

ประเทศต่างๆ อาทิ จีน รัสเซีย สิงคโปร์ ฮ่องกง ซิมบับเว สหรัฐอเมริกาและมาเลเซีย เป็นประเทศที่การรายงานข่าวจะให้น้ำหนักกับ “แหล่งข่าวผู้มีอำนาจ” มาก ซึ่งทำให้อภิชน โดยเฉพาะอภิชนทางการเมืองมีอิทธิพลมากในการรายงานและตีความข่าวสารต่างๆ และนั่นทำให้อภิชนเหล่านี้เป็นผู้รักษาประตูที่มีอิทธิพลอย่างมากในการตัดสินใจว่าข่าวไหนจะได้รับการรายงานหรือทำให้เข้มข้นขึ้นได้ (Pereira, ค.ศ.2008)

<u>ระบบสื่อมาเลเซียและความเชื่อมโยงกับสถาบันทางการเมือง</u>

ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศประชาธิปไตยระบอบรัฐสภา ระบบสื่อในประเทศมาเลเซียที่ผ่านมานั้นจะได้รับอิทธิพลจากผู้มีอำนาจทางการเมืองเป็นอย่างมากตั้งแต่เริ่มเกิดสื่อขึ้นมา ในการทำความเข้าใจระบบสื่อและความเชื่อมโยงของสื่อกับสถาบันการเมืองนั้น จะต้องคำนึงถึง 3 เรื่องคือ ก) กรรมสิทธิ์ถูกครอบงำโดยพรรครัฐบาลหรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง ข) กฎหมายที่เกี่ยวกับสื่อในประเทศมาเลเซียที่ใช้ในการควบคุมและกำกับ ค) การมาของสื่อออนไลน์และผลกระทบ

ก่อนอื่น จะกล่าวถึงกรรมสิทธิ์ในสื่อ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงในประเทศมาเลเซียนั้นถูกควบคุมโดยผู้มีอำนาจทางการเมือง (Zaharom Nain และ Mustafa K. Anuar, ค.ศ.1998) สื่อกระแสหลักไม่ใช่ผู้ปกป้องเสรีภาพทางการพูดอีกต่อไป แต่เป็นปากเสียงของรัฐบาล โดยรัฐบาลได้แก้ต่างว่าเสรีภาพที่สื่อได้รับจะต้องใช้ควบคู่กับความรับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม คำแก้ต่างนี้ก็ไม่สามารถปฏิเสธความจริง

ที่ว่า โดยทั่วไปองค์กรสื่อใหญ่ๆ ทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของพรรคร่วมรัฐบาล Barisan Nasional หรือผู้ใกล้ชิดกับพรรคการเมืองต่างๆ

รัฐบาลควบคุมสถานีแพร่ภาพ 2 ช่องคือ TV1 และ TV2 อย่างเต็มรูปแบบ บริษัทในเครือ Media Prima Berhad ซึ่งเป็นเจ้าของช่องโทรทัศน์ที่ไม่เสียค่าธรรมเนียมทั้งหมด 4 ช่องสำนักหนังสือพิมพ์ 3 แห่ง และสถานีวิทยุ 3 ช่องนั้น ต่างก็ได้รับการยืนยันว่ามีเส้นสายที่แน่นแฟ้นกับพรรคอัมโน (องค์กรสหพันธรัฐมาเลย์แห่งชาติ - United Malays National Organization) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่ที่สุดในพรรคร่วมรัฐบาล และ ASTRO ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์แบบเสียค่าธรรมเนียมที่เป็นของเอกชนแห่งเดียวในประเทศมาเลเซียนั้น ก็เป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นคนสนิทของท่านมหาเธร์ นายกรัฐมนตรีคนที่ 4 ของประเทศมาเลเซีย ดังนั้น สื่อกระแสหลักในประเทศมาเลเซียจึงถูกโจมตีว่ามีความเอนเอียงไปทางพรรคร่วมรัฐบาล

เรื่องที่ต้องพิจารณาเรื่องที่ 2 คือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อในประเทศมาเลเซีย ที่ประเทศสหราชอาณาจักรอังกฤษนั้นมีกฎหมายเขียนขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันไม่ให้เกิดการรวมกิจการของสื่อ แต่ประเทศมาเลเซียดูจะขาดการเน้นย้ำเรื่องการผูกขาดและความเป็นพหุนิยมของสื่อ กฎหมายมาเลเซียอนุญาตให้มีการผูกขาดกรรมสิทธิ์ทางด้านสื่อ ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ในปัจจุบันที่มีผู้เล่นในอุตสาหกรรมสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงหลักๆ อยู่เพียง 3 รายเท่านั้น ในประเทศมาเลเซีย งานวิจัยต่างๆ (Netto, ค.ศ.2002; Ramanathan, ค.ศ.2008) ต่างเห็นพ้องกันว่าสื่อถูกควบคุมอย่างหนาแน่นจากอำนาจทางการเมือง ทำให้สื่อปฏิเสธบทบาทของสาธารณชนที่จะทำให้มุมมองครอบองค์มากขึ้น

การตัดสินใจในห้องส่งข่าวนั้นได้รับอิทธิพลจากผู้มีอำนาจทางการเมืองมากถึงขนาดว่า “มีนโยบายในห้องส่งให้มีการรายงานข่าวเกี่ยวกับนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีในช่วงแรกของการแถลงข่าวเสมอ ไม่ว่าการแถลงข่าวนั้นจะมีเวลาเพียง 30 นาทีหรือ 1 ชั่วโมงก็ตาม” (Roslina และ Faridah, ค.ศ.2012: 207)

นอกจากนี้ ที่สำคัญที่สุดคือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไปตามนายกรัฐมนตรีแต่ละท่านที่ขึ้นมามีอำนาจนั้น ก็ส่งผลต่อการตัดสินใจในห้องส่งข่าวด้วยเช่นกัน ห้องส่งข่าวต้องรองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายและวางแผนการทำข่าวตามนั้น

เมื่อ ค.ศ.2006 นายอับดุลละห์ อะห์มัด บาดาวี (Abdullah Ahmad Badawi) นายกรัฐมนตรีสมัยนั้นได้ให้การบรรยายไว้ว่า บทบาทของสื่อในการช่วยสร้างชาติและส่งเสริมแผนและเป้าหมายของประเทศ (Kaur, Lim และ Ramanathan, ค.ศ.2006) สถาบันสื่อได้รับการยอมรับว่าเป็นสถาบันอิสระที่มีเสรีภาพในการทำงานตามบทบาทที่ได้รับ อย่างไรก็ตาม สถาบันสื่อก็ผูกกับกฎหมายและระเบียบดังเช่นสถาบันอื่นๆในประเทศเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงและสันติภาพภายในประเทศ

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของ Leong และ Yap (ค.ศ.2007) เมื่อพูดถึงบทบาทของสื่อ จะเห็นได้ว่ายังมีความแตกต่างในเรื่องของความคาดหวังระหว่างภาพลักษณ์ของรัฐบาลและสาธารณชน ทั้งสองสังเกตว่าผู้รับใช้รัฐบาล อาทิ ช่องต่างๆ ของ RTM หรือกระทรวงสารสนเทศเข้าใจบทบาทของตนว่าต้องคอยช่วยเหลือรัฐบาล ด้วยการเป็นปากเป็นเสียงให้รัฐบาล แต่สาธารณชนคิดว่าสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงของรัฐนั้นมีขึ้นเพื่อรับใช้ประชาชน ไม่ใช่รับใช้แผนการของรัฐบาล ผู้รับใช้รัฐบาลมองภาพปัจจุบันของความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความหลากหลายและเสรีภาพในการตัดสินใจในทางบวกและเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี โดยสาธารณชนเห็นต่างเนื่องจากคิดว่ายังมีความหลากหลายและเสรีภาพในการตัดสินใจไม่มากพอในกลุ่มสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงของรัฐ นอกจากนี้สาธารณชนยังมองการตรวจพิจารณาเป็นข้อจำกัด ในขณะที่ผู้รับใช้รัฐบาลเห็นว่าเป็นความจำเป็นในการรักษามาตรฐานและกฎหมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีสิทธิให้การออกหรือถอดถอนใบอนุญาตพิมพ์หรือใบอนุญาติตีพิมพ์ ภายใต้พระราชบัญญัติสำนักพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ค.ศ.1984 (Printing Presses and Publication Act 1984) ซึ่งองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐต่างมองว่าพระราชบัญญัตินี้เข้มงวดและเป็นการจำกัดขอบเขต โดยพระราชบัญญัตินี้ไม่อนุญาตให้มีการไต่สวนใดใดจากศาลและให้ถือการตัดสินใจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นที่สุด มาตรา 7 ในพระราชบัญญัติฉบับแก้ไข ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีในการยับยั้งการตีพิมพ์ ขาย นำเข้า เผยแพร่หรือครอบครองสิ่งพิมพ์ใดใดได้ รัฐมนตรีสามารถกระทำการดังกล่าวได้ หากเชื่อว่าเนื้อหาของสิ่งพิมพ์นั้นเป็นภัยคุกคามต่อศีลธรรม ระเบียบทางสังคม ความมั่นคง ผลประโยชน์สาธารณะหรือของประเทศ ขัดแย้งกับกฎหมายหรือมีเนื้อหาปลุกระดม ดังนั้นในกรณีดังกล่าว รัฐมนตรีสามารถตัดสินใจได้ทันทีและไม่ต้องอธิบายเหตุผลในการตัดสินใจนี้ด้วย (พระราชบัญญัติสำนักพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ค.ศ.1984)

ด้วยเหตุนี้ อุตสาหกรรมสื่อในประเทศมาเลเซียจึงได้รับการจัดอันดับให้เป็นหนึ่งในประเทศที่เข้มงวดที่สุดในโลก และกุญแจสำคัญในการครอบงำคือข้อจำกัดทางกฎหมายผสมกับการควบคุมการทำงานและระบบทางการต่างๆโดยพรรคการเมือง (Yesudhasan และ Wong, ค.ศ.2010) อุตสาหกรรมสื่อในประเทศมาเลเซียสร้างขึ้นมาในรูปแบบที่ต้องคล้อยตามแนวโน้มของพรรคร่วมรัฐบาล และต้องไม่เปิดเผยวิกฤคปัญหาของรัฐบาลหรือเรื่องละเอียดอ่อนต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและเชื้อชาติ

เรื่องที่ต้องพิจารณาเรื่องที่ 3 คือการมาของสื่อออนไลน์ ซึ่งได้เปลี่ยนภาพรวมทางการเมืองของประเทศมาเลเซีย ในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ค.ศ.2004 นั้น พรรคร่วมรัฐบาล *Barisan Nasional* (BN) ได้รับชัยชนะได้อย่างล้นหลามด้วยการได้ตำแหน่งถึง 90% ในรัฐสภา แต่ในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ค.ศ.2008 BN ได้ศูนย์เสียคะแนนเสียงจาก 4 รัฐและเก้าอี้ 2 ใน 3 ของรัฐสภา (Syed Arabi Idid & Chang Peng Kee, ค.ศ.2012) และการเลือกตั้งทั่วไปล่าสุด ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 13 BN ชนะได้ด้วยคะแนนเสียงเพียงน้อยนิด โดยได้เก้าอี้ในรัฐสภาเพียง 133 ตำแหน่งเมื่อเทียบกับพรรคฝ่ายค้าน Pakatan Rakyat (PR) ซึ่งได้

เก้าอี้ไป 89 ตำแหน่ง เหตุการณ์ได้รับการกล่าวขวัญว่าเป็นผลการเลือกตั้งที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์ของ BN ตั้งแต่ BN เข้าปกครองภายหลังจากได้รับเอกราชในปี ค.ศ.1957

Tan และ Ibrahim (ค.ศ.2008) สรุปว่าเหตุผลที่ BN แพ้การเลือกตั้งเมื่อปี ค.ศ.2008 เป็นเพราะ BN ไม่สามารถเข้าถึงฐานเสียงวัยรุ่นชาวเมืองได้ ด้วยการใช้บันทึกทางอินเตอร์หรือบล็อก (Blog)และช่องข่าวออนไลน์ ซึ่งเมื่อเทียบกับพรรคฝ่ายค้าน PR ที่ค้นพบเส้นทางใหม่ในการทำให้เสียงของพรรคเป็นที่ได้ยินไปทั่วด้วยการใช้สื่อออนไลน์ เนื่องจากสื่อกระแสหลักแบบดั้งเดิมนั้นถูกควบคุมโดยพรรคร่วมรัฐบาล วิธีการของ PR ในการเข้าถึงฐานเสียงในเมืองด้วยการใช้สื่อออนไลน์ได้เป็นการพิสูจน์ว่าสื่อเป็นสิ่งสำคัญมากในสนามการเมือง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา BN จึงขยับตัวขึ้นมาอีกขั้นและให้ความสนใจต่อบทบาทของสื่อออนไลน์เพื่อให้ในการเรียกคะแนนสนับสนุน (Usha Rajaratnam, ค.ศ.2009; Mohd Sani & Zengeni, ค.ศ.2010)

PR ได้ทำการปกป้องเสรีภาพของสื่ออินเตอร์เน็ตในประเทศมาเลเซีย ด้วยเห็นเป็นช่องทางที่จะสามารถแสดงความคิดเห็นของพรรคได้ สาธารณชนก็เช่นกัน ต่างมีความเห็นว่าประเทศควรคงไว้ซึ่งเสรีภาพทางอินเตอร์เน็ต นายกรัฐมนตรีนาจิบ (Najib) ได้ให้คำมั่นแก่ประชาชนเสมอว่าอินเตอร์เน็ตจะคงเสรีภาพไว้ต่อไป อย่างไรก็ตามเสรีภาพนี้ก็ตามมาด้วยปัญหาซึ่งจะกล่าวต่อไปในบทถัดๆไป ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็เป็นการพิสูจน์แล้วว่าสื่อถือเป็นสนามแข่งขันระหว่างพรรคการเมืองต่างๆ เนื่องจากพรรคการเมืองเหล่านี้พยายามที่จะควบคุมและอยู่เหนือสื่อ

<u>สื่อมาเลเซียและวาทกรรมระหว่างอำนาจรัฐ</u>

สถาบันต่างประเทศก็ส่งผลทางอ้อมต่อการเปลี่ยนแปลงด้านความสัมพันธ์ของอำนาจรัฐและสื่อ นายอันวาร์ อิบราฮิม หัวหน้าพรรคฝ่ายค้านของประเทศมาเลเซียเขียนบทความซึ่งได้รับการตีพิมพ์จากหนังสือพิมพ์ Washington Post (Washington Post, ค.ศ.2014) เรียกร้องให้โอบามา (Obama) ช่วยสนับสนุนให้เกิดประชาธิปไตยที่ดีขึ้นในประเทศมาเลเซีย โดยเฉพาะเมื่อดรรชนีเสรีภาพของสื่อในมาเลเซียตกลงไปอยู่อันดับที่ 145 ของอันดับที่จัดทำโดย Reporters Without Borders ซึ่งเลวร้ายที่สุดที่ผ่านมา

จดหมายดังกล่าวเขียนขึ้นในความเกี่ยวเนื่องกับการมาเยือนประเทศมาเลเซียครั้งประวัติศาสตร์ของโอบามาหลังจากการมาเยือนประเทศมาเลเซียครั้งสุดท้ายของประธานาธิบดีสหรัฐฯ เมื่อ 50 ปีที่แล้ว ในการแถลงข่าวที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 27 เมษายน ค.ศ.2014 ระหว่างการเยือนในครั้งนี้ นาย Major Garrett จากสำนักข่าว CBS ได้ถามประธานาธิบดีโอบามาว่า สหรัฐฯสามารถทำอะไรได้บ้าง “เพื่อพูดแทนสิทธิมนุษยชน การกีดกันทางเชื้อชาติ ภาระรับผิดชอบทางการเมือง และเสรีภาพในการพูด” โดยเฉพาะกับสถาการณ์ในประเทศมาเลเซีย ซึ่งโอบามาได้กล่าวว่า

“ผมคิดว่าท่านนายกรัฐมนตรีเป็นคนแรกที่ต้องยอบรับว่าประเทศมาเลเซียยังต้องแก้ปัญหาอีกหลายด้าน เช่นเดียวกับที่ทางสหรัฐฯเองก็ยังคงต้องแก้ปัญหาเหล่านี้อยู่ นักสิทธิมนุษยชนคงจะมีรายการสิ่งที่พวกเขาคิดว่าเราในฐานะรัฐบาล ควรจะทำ และผมก็จะคอยดูแลอย่างสม่ำเสมอว่าปัญหาต่างๆ เหล่านี้จะได้รับการแก้ไขในทางที่สร้างสรรค์ และท่านนายกรัฐมนตรีนาจิบได้เข้ามาในฐานะนักปฏิรูปและผู้ที่จะคอยดูแลปัญหาเหล่านี้ และผมก็จะคอยสนับสนุนเขาในฐานะเพื่อนและหุ้นส่วน เพื่อให้มั่นใจว่าเราดำเนินการให้เกิดความก้าวหน้าในจุดนั้น”

ใจความสำคัญของคำกล่าวนี้คืออำนาจรัฐจากต่างประเทศก็เป็นอีกหนึ่งอำนาจที่คอยจับตามองอยู่ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพสื่อ และรัฐบาลมาเลเซียก็ตระหนักถึงเรื่องนี้ด้วยเช่นกัน

วาทกรรมสื่อมาเลเซียภายในองค์กรสื่อและองค์กรสื่อต่างประเทศ

ประเทศมาเลเซียถือเป็นประเทศที่มีกฎหมายเกี่ยวกับสื่อที่มีข้อจำกัดมาก และเสรีภาพของสื่อต่างๆ ก็ถูกจำกัดด้วยข้อกฎหมาย อาทิ ISA, กฎหมายการสื่อสารและมัลติมีเดีย และพระราชบัญญัติคณะกรรมาธิการการสื่อสารและมิลติมีเดียแห่งมาเลเซีย (ค.ศ.1998) ซึ่งไม่น่าแปลกใจ เนื่องจากประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีการผสมผสานหลายเชื้อชาติประกอบกับอิทธิพลทางศาสนา การตรวจพิจารณาจึงเป็นส่วนสำคัญของสื่อมาเลเซียในการที่จะป้องกันไม่ให้มีเนื้อหาจากสื่อมวลชนภายในประเทศ ที่เป็นการกระทบกระทั่งฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื้อหาที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อนทางด้านศาสนาและเชื้อชาติ และเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศจะได้รับการคัดกรองอย่างระมัดระวังด้วยกฎหมายเหล่านี้ การจลาจลทางเชื้อชาติที่เกิดขึ้นเป็นประวัติศาสตร์ ซึ่งรู้จักกันในนามของเหตุการณ์ 13 พฤษภาคม ค.ศ.1969 ทำให้รัฐบาลต้องระมัดระวังมากขึ้นในเรื่องของเนื้อหาที่ละเอียดอ่อนเพื่อคงความสามัคคีของชาติเอาไว้

องค์กรกำกับสื่อ อาทิ LPF และ MCMC มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ตรวจตราเนื้อหาที่ปรากฏต่อสื่อมวลชนมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม ภูมิภาพของสื่อที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยการมาของอินเตอร์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ภายใต้รัฐบาลของท่านมหาเธร์ สื่ออยู่ในการควบคุมที่เข้มงวด แต่เมื่อนายอับดุลละห์ บาดาวีเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สื่อก็ได้รับเสรีภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอินเตอร์เน็ต มตินี้เกิดขึ้นด้วยเหตุที่ว่าอินเตอร์เน็ตจะไม่ต้องรับการตรวจพิจารณา และหลักการนี้ก็ยังคงดำเนินต่อไปภายใต้รัฐบาลปัจจุบัน นำโดยนายกรัฐมนตรีนาจิบ ตน ราซะก์ (Najib Tun Razak) ซึ่งยังคงให้ความมั่นใจแก่ประชาชนว่าสื่อจะได้รับเสรีภาพมากขึ้นกว่าเดิม

เมื่อ ค.ศ.2007 มีเกิดการเดินขบวนขึ้นที่ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในนาม Bersih 1.0 จัดโดยเครือ BERSIH (เป็นคำในภาษามาเลย์แปลว่า สะอาด) จากความต้องการกระบวนการการเลือกตั้งที่ใสสะอาดและยุติธรรม ซึ่งเป็นความต้องการขององค์กรนอกภาครัฐ (NGO) เนื่องจากมีการอ้างว่ากระบวนการการ

เลือกตั้งในปัจจุบันไม่โปร่งใสและเอนเอียงไปทางพรรคร่วมรัฐบาล ความสำเร็จของการเดินขบวนในครั้งนี้ ทำให้เกิด Bersih 2.0 ตามมาในปี ค.ศ.2011 และ Bersih 3.0 ในปี ค.ศ. 2012 โดยอ้างว่าความต้องการกระบวนการการเลือกตั้งที่ใสสะอาดยังไม่ได้รับการตอบสนอง

Bersih 2.0 เป็นการรวมพลกว่า 10,000 คน จึงได้รับความสนใจเป็นวงกว้างจากสื่อในประเทศและต่างประเทศ ในบทความจากนิตยสาร The Economist รัฐบาลมาเลเซียได้รับการกล่าวถึงว่า มีความพยายามในการควบคุมฝูงชนที่ “ออกนอกหน้าจนเกินไป” รัฐบาลมาเลเซียได้ตัดประโยคนั้นออก ทำให้เกิดการประท้วงขึ้น นายนาจีบจึงยอมรับว่าการตรวจพิจารณาบทความดังกล่าวในครั้งนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากเป็นการทำให้เกิดบทความด้านลบอื่นๆ เพิ่มขึ้นมาอีก เขาจึงทำการเปลี่ยนแปลงวิถีการตรวจพิจารณาดั้งเดิมและปฏิรูปวิธีการใหม่ๆ (Mazwin Nik Aziz, ค.ศ.2011)

จากนั้น เมื่อปลาย ค.ศ.2011 นายกรัฐมนตรีได้ประกาศการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การปฏิรูปกฎหมายด้วยการยกเลิก ISA และการแก้ไขพระราชบัญญัติสำนักพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ค.ศ.1984 ภายใต้รัฐบาลของเขานั้นถือเป็นการปักหลักไมล์ครั้งยิ่งใหญ่ให้กับประวัติศาสตร์เสรีภาพของสื่อในประเทศมาเลเซีย รัฐบาลมาเลเซียมักตกอยู่ภายใต้ความกดดันเมื่อพูดถึงเสรีภาพของสื่อ ประเทศมาเลเซียไม่เคยมีดรรชนีเสรีภาพของสื่อที่ดีมาก่อนและมักตามหลังประเทศเพื่อนบ้าน เช่นประเทศเมียนมาร์ ไทยและอินโดนีเซีย ด้วยอันดับที่ตกลงไปอยู่ที่ 145 ในปี ค.ศ.2014 ซึ่งนับว่าแย่ที่สุดที่เคยมีมา และแม้จะเกิดการปฏิรูปโดยนายกรัฐมนตรีนาจีบในปี ค.ศ.2012 Reporters Without Borders ก็ยังคงเขียนจดหมายเปิดผนึกหาท่านนายกรัฐมนตรี กล่าวว่าสื่อในประเทศมาเลเซียยังไม่เป็นอิสระจากการแทรกแซงของพรรคร่วมรัฐบาล (Reporters Without Border, ค.ศ.2012)

ดังนั้น รัฐบาลจึงกระตุ้นให้อุตสาหกรรมสื่อทำการตรวจพิจารณาตนเองและกำกับตนเอง เพื่อเป็นกระบวนการหนึ่งในการประกันเสรีภาพที่สื่อจะได้รับมากขึ้น MCMC และ LPF มีบทบาทสำคัญ แต่ในฐานะผู้ควบคุมดูแลในกระบวนการเท่านั้น ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2012 การตรวจพิจารณาภาพยนตร์จะอยู่ในดุลยพินิจของผู้สร้างภาพยนตร์ และ LPF จะทำการแทรกแซงก็ต่อเมื่อมีเนื้อหาที่ไม่สามารถยอมรับได้เท่านั้น (Utusan Malaysia, ค.ศ.2011) CMCF ซึ่งเป็นคณะทำงานที่ประกอบด้วยผู้เล่นในอุตสาหกรรมและก่อตั้งขึ้นภายใต้ MCMC เป็นช่องทางหนึ่งที่ผู้เล่นในอุตสาหกรรมมาร่วมกันบังคับใช้มาตรการด้านเนื้อหาที่ทางคณะทำงานร่างขึ้น เพื่อเป็นการประกันมาตรฐานระดับสูงและการดำเนินการภายในอุตสาหกรรม (มาตรการด้านเนื้อหา, ฉบับ 6)

สำหรับผู้เล่นในอุตสาหกรรมสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงนั้น Astro และ Media Prima มองการตรวจพิจารณาตนเองเป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบ Astro มีหน่วยเครือข่ายการนำเสนอ (Network Presentation Unit) ในขณะที่ Media Prima มีทีมงานบริหารจัดการด้านการจัดหาและเนื้อหา (Acquisition

and Content Management Team) เป็นหน่วยตรวจพิจารณาและหน่วยกำกับภายในสถานี ด้านล่างนี้เป็นคำกล่าวจากบริษัททั้งสองบริษัทเกี่ยวกับการตรวจพิจารณาตนเองและการกำกับตนเอง

"...Astro ผ่านการทำงานของหน่วยเครือข่ายการนำเสนอ ได้ทำการตรวจพิจารณารายการโทรทัศน์ทั้งหมดที่ได้รับการเผยแพร่ ด้วยการอ้างอิงกระทรวงสนเทศอย่างเข้มงวด ตัวอย่างเช่น Astro Awani ซึ่งเป็นช่องข่าวช่องหลักของสถานีเรา ได้รับการควบคุมด้วยนโยบายและคู่มือที่ผลิตขึ้นภายใน โดยได้กำหนดเงื่อนไขให้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับสำหรับผู้ชมทั่วไปและอยู่ภายใต้เจตจำนงของประเทศ" (รายงานความยั่งยืนของ Astro, ค.ศ.2012: 22 (Astro Sustainability Report, 2012: 22))

"Media Prima ปฏิบัติตามนโยบายแห่งชาติด้านการทำการตลาดอย่างมีความรับผิดชอบ ซึ่งออกโดย LPF นอกจากนี้ ทางบริษัทยังปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักๆ สองฉบับคือ พระราชบัญญัติการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ค.ศ.2002 (พรบ.620) และคู่มือการตรวจพิจารณา (KDN) ค.ศ.2010" (รายงานประจำปีของ Media Prima Berhad, ค.ศ.2013: 89)

อย่างไรก็ตาม การกำกับตนเองนั้นก็ไม่ใช่การเดินเรือที่ราบรื่นสำหรับสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียง โดยเฉพาะเมื่อมีเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาทางการเมือง เมื่อปี ค.ศ.2012 BBC โจมตี Astro เนื่องจาก Astro ตัดเนื้อหาบางส่วนจากคลิป 2 นาทีของ BBC ออก ซึ่งคลิปดังกล่าวจัดทำโดยนักข่าวอาวุโสของ BBC คือนาง Emily Buchanan โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการสลายการเดินขบวน Bersih 3.0 อย่างละเอียด โดย Astro ได้ทำการตรวจพิจารณาคลิปของ BBC และตัดภาพที่ดูจะนำเสนอความรุนแรงของกำลังตำรวจและบทสัมภาษณ์ผู้ชุมนุม 2 คน BBC เรียกร้องให้ Astro ออกมาอธิบายและจากคำกล่าวของโฆษก "เราจะประณามการกระทำที่กีดขวางการเผยแพร่ข่าวที่ได้รับความไว้ใจผ่านหุ้นส่วนทั่วโลกอย่างจริงจัง" (Clara Chooi, ค.ศ.2012)

Astro ออกมาแก้ต่างว่า ที่ตัดเนื้อหาข่าวออกไปนั้นเนื่องจากปฏิบัติตามคู่มือท้องถิ่น และได้กล่าวอีกว่า Astro มีสิทธิ์ที่จะแก้ไขเนื้อหาจากสื่อต่างประเทศได้ หากเห็นสมควร การตัดเนื้อหาออกไปนั้นก็เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันว่าข่าวดังกล่าวสอดคล้องกับข้อกำกับด้านเนื้อหาของท้องถิ่น (Clara Chooi, ค.ศ.2012) ดร. Rais Yatim รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศ การสื่อสารและวัฒนธรรมในขณะนั้น ได้ยกย่องการตรวจพิจารณาของ Astro เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม ค.ศ.2012 ว่า สถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงแต่ละแห่งมีเสรีภาพในการบริหารรูปแบบการคัดกรองข่าวที่ดีที่สุดสำหรับสถานีของตน (Astro) ควรได้รับคำชมเนื่องจากทางสถานีทราบว่าส่วนไหนของข่าวที่ควรแก่การนำเสนอ ดังนั้นทางสถานีจึงสมควรจะกระทำการดังกล่าวภายใต้สิทธิ์ในฐานะบริษัทแพร่ภาพและกระจายเสียง"

ความขัดแย้งดังกล่าวไม่ได้จบลงเพียงเท่านี้ เนื่องจากสถานีข่าว Al-Jazeera ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของชาวตะวันออกกลาง ได้ออกมาแถลงเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม ค.ศ.2012 ว่าข่าวที่ครอบคลุมเรื่อง Bersih 3.0 ของ

ทางสถานีก็ถูกแทรกแซงโดย Astro โดยคลิปดังกล่าวจัดทำโดยนาย Harry Fawcett ผู้สื่อข่าวของ Al-Jazeera ซึ่งรายงานว่าตำรวจ “ใช้กำลังรุนแรง” และตำรวจ “ต่อย” กล้องของ Al-Jazeera มีข้อกล่าวหาว่าตำรวจต่อยตากล้องของ Al-Jazeera ในขณะที่นาย Fawcett ถูกตำรวจคว้าตัวเอาไว้เพื่อให้หยุดถ่ายทำภาพที่เจ้าหน้าที่ตำรวจคนอื่นๆ กำลังทำร้ายร่างกายผู้ชุมนุม ทางเครือข่ายได้ออกมาเรียกร้องคำอธิบาย เนื่องจากไม่มีการแจ้งข้อมูลล่วงหน้าว่าจะมีการตัดเนื้อหาข่าวออก (Free Malaysia Today, ค.ศ.2013)

สิ่งที่น่าสังเกตคือ ความขัดแย้งระหว่าง Astro และเครือข่ายข่าวต่างประเทศที่เป็นที่นิยม 2 เครือข่ายนั้นได้รับการเผยแพร่ผ่านทางช่องข่าวออนไลน์ในประเทศมาเลเซีย อาทิ Free Malaysia Today, Malaysiakini และ Malaysian Insider เท่านั้น วิดีโอเปรียบเทียบระหว่างข่าวต้นฉบับของ BBC และข่าวฉบับ Astro สามารถดูได้ผ่าน Youtube ภายใต้หัวข้อ “BBC News on Bersih 3.0 - What the government doesn't want you to know.” (“ข่าว BBC เรื่อง Bersih 3.0 – สิ่งที่รัฐบาลไม่อยากให้คุณรู้”) ซึ่งมีการเรียกชมถึง 685,981 ครั้ง จากข้อมูลวันที่ 11 กรกฎาคม ค.ศ.2014

สรุป

ภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกที่ยังคงมีอยู่ในภูมิภาพของสื่อในประเทศมาเลเซียนั้นคือมาตรการด้านเสรีภาพของสื่อและสิ่งที่ตามมาด้วย สื่อแบบดั้งเดิมในประเทศมาเลเซีย อาทิ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงให้คำนิยามเสรีภาพว่าเป็นความรับผิดชอบหนึ่งในการรับประกันเนื้อหาที่ดีที่สุดที่ออกสู่สายตาประชาชน ซึ่งอาจหมายความถึงการตรวจพิจารณาเนื้อหาบางอย่างที่มีความละเอียดอ่อนต่อบริบทในท้องถิ่นทั้งด้านการเมืองและสังคม อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สื่อแบบดั้งเดิมมองว่าเป็นการกำกับตนเองอย่างมีความรับผิดชอบนั้นกลับเป็นร่องรอยของชื่อเสียงที่ว่าสื่อนั้นอยู่ฝ่ายรัฐบาลและเอนเอียงไปทางพรรคร่วมรัฐบาล

ในทางกลับกัน สื่อออนไลน์ดูเป็นสื่อที่ทั่วถึงมากกว่า ในการนำเสนอมุมมองต่างๆ ที่ไม่ได้รับการออกอากาศโดยสื่อแบบดั้งเดิม หมายความว่าสื่อออนไลน์มีเสรีภาพด้านเนื้อหาและเป็นอิสระจากพรรคร่วมรัฐบาลมากกว่า เนื่องจากมีข้อจำกัดน้อยกว่าเมื่อเทียบกับสื่อแบบดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม สื่อออนไลน์คล้ายว่าจะนำเสนอภาพลักษณ์ที่ค่อนข้างต่อต้านรัฐบาลในแง่ของช่องข่าวออนไลน์ที่มีอยู่ในประเทศมาเลเซีย มองแล้วพรรคฝ่ายค้าน Pakatan Rakyat เข้าใจกฎการเล่นของสื่อออนไลน์มากกว่าพรรคร่วมรัฐบาล ดังนั้น จึงเกิดคำถามขึ้นว่า สื่อออนไลน์นั้นนำเสนอข่าวตามเนื้อผ้าจริงหรือไม่ สื่อออนไลน์เป็นอิสระจากผู้มีอำนาจทางการเมืองจริงหรือไม่ หรือสื่อออนไลน์เป็นเพียงสนามการเมืองรูปแบบใหม่ของนักการเมือง

ดังนั้นงานวิจัยฉบับนี้จึงจะพยายามที่จะตอบคำถามสำคัญเหล่านี้ในช่วงท้ายของการศึกษาวิจัย ว่าเศรษฐกิจและเครือข่ายต่างๆ/ประชาสังคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการกำกับตนเองจะรวมเข้ากับการบริหารจัดการของรัฐ เพื่อความชอบด้วยกฎหมายของสังคมโดยรวมได้อย่างไร

การปฏิรูปสื่อในประเทศเมียนมาร์ ค.ศ. 2014

การเปลี่ยนแปลงของสื่อในประเทศเมียนมาร์เกิดขึ้นประหนึ่งรอบการเล่นรถไฟเหาะ มีการคาดการณ์เอาไว้สูงมาก ว่าการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ภาคของสื่อกำลังจะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม ไม่มีใครกล้าทำนายว่าการเปลี่ยนแปลงใดจะเกิดขึ้นก่อนและการเปลี่ยนแปลงใดจะเกิดขึ้นตามมา เนื่องจากมีสัญญาณบ่งบอกว่ารัฐบาลไม่ต้องการคลายอำนาจ จึงมีน้อยคนที่คิดว่าการควบคุมสื่อโดยผู้มีอำนาจจะหายไปโดยไม่เหลือร่องรอยในอนาคตอันใกล้นี้

การตรวจพิจารณาสื่อข่าวสารสิ้นสุดลงภายใต้คณะปกครองปัจจุบัน ตามที่ได้คาดการณ์ไว้นานมาแล้ว การควบคุมสื่อข่าวโดยกฎหมายโรงพิมพ์และสำนักพิมพ์ ค.ศ.1962 ที่สร้างชื่อเสียงที่ไม่ดีนั้นถูกยกเลิกเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ.2014 พร้อมการประกาศใช้กฎหมายสื่อฉบับใหม่โดยรัฐสภา การปฏิรูปเหล่านี้เป็นจริงได้ด้วยแผนกลยุทธ์ที่ประกาศใช้ช่วงวันแรกๆ ที่คณะปกครองเข้ามารับตำแหน่ง แผน 3 ขั้นตอนของกระทรวงสารสนเทศประกอบด้วย (1) การผ่อนคลายข้อจำกัดของสื่อข่าวสาร (2) การร่างกฎหมายสื่อฉบับใหม่เพื่อมาแทนที่กฎหมายสื่อข่าวสารฉบับเดิม (3) การบังคับใช้กฎหมายสื่อฉบับใหม่ โดยรัฐบาลได้ดำเนินการมาถึงครึ่งทางแล้ว และบางส่วนในขั้นตอนที่ 2 ของการปฏิรูป 3 ขั้นตอนนั้น ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วในระดับหนึ่ง

ภายใต้การดำเนินการตามแผนผ่อนคลายสื่อ รัฐบาลปัจจุบันได้อนุญาตให้เอกสารประกอบกิจการหนังสือพิมพ์รายวัน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ค.ศ.2013 หลังจากผ่านไป 50 ปี หนังสือพิมพ์รายวันก็ได้กลับมาอยู่ในมือของเอกชนอีกครั้ง รัฐบาลได้ออกใบอนุญาตทั้งหมด 31 ใบภายในเดือนธันวาคม ค.ศ.2013 แต่ใบอนุญาต 15 ใบถูกถอดถอน เนื่องจากนักลงทุนขาดความพร้อมในการเริ่มธุรกิจสิ่งพิมพ์ภายในกรอบเวลาที่กำหนด ปัจจุบันนี้ ผู้ได้รับใบอนุญาต 11 รายกำลังพยายามที่จะอยู่รอดต่อไปในตลาด เนื่องจากรายได้จากการขายและโฆษณานั้นค่อนข้างจำกัด แม้แต่สำนักหนังสือพิมพ์ที่ขายดีที่สุดยังต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด บางรายต้องเริ่มหาผู้ถือหุ้น เนื่องจากต้องการเงินทุนเพิ่ม เพราะการที่หนังสือพิมพ์เอกชนจะยืนด้วยลำแข้งของตัวเองได้นั้นถือเป็นความยากลำบาก ภายในระยะเวลา 1 ปีของการเริ่มต้นธุรกิจ สำนักหนังสือพิมพ์หลายรายต้องปิดตัวลงขณะที่สำนักหนังสือพิมพ์ที่เหลือยู่ต่างก็ดำเนินการด้วยผลกำไรแตะขอบหรือกระทั่งขาดทุน การที่ความต้องการในตลาดมีน้อยนั้น ไม่ใช่เหตุผลเดียวที่กำหนดการเติบโตของสำนักหนังสือพิมพ์รายวันและสำนักหนังสือพิมพ์ระดับภูมิภาคที่เกิดขึ้นใหม่ ตลาดสื่อที่เกิดขึ้นหลังการเปลี่ยนแปลงนั้น ถูกจำกัดด้วยสาธารณูประโภคที่อ่อนแอและไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นอุปสรรคทางด้านเวลาในการผลิตและการแจกจ่าย งานพิมพ์นั้นกระจุกตัวอยู่ที่ศูนย์กลางในย่างกุ้ง สืบทอดมาจากระบบการผลิตเดิม ในขณะที่การขนส่งไปในจังหวัดอื่นๆ เพื่อแจกจ่ายหนังสือพิมพ์แบบวันต่อวันนั้นถือเป็นความท้าทายที่ยากจะเอาชนะได้ ทั้งนี้จะต้องใช้เวลาในการพัฒนาธุรกิจตีพิมพ์ในเขตและเมืองอื่นๆ นอกย่างกุ้ง แม้สิ่งพิมพ์จะไม่ต้องรอการตัดสินใจรายวันของผู้มีอำนาจในการตรวจพิจารณาอีกแล้วก็ตาม

แผนผ่อนคลายสื่อของรัฐบาลเริ่มขึ้นช้าๆ ก้าวต่อก้าว รายละเอียดของแต่ละก้าวนั้นอาจได้รับการเตรียมไว้ตั้งแต่ก่อนเกิดการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง หลายปีก่อนการเลือกตั้ง กระทรวงสารสนเทศภายใต้ระบอบเก่าได้จัดตั้งทีมงานเพื่อสังเกตการณ์การให้เสรีภาพแก่สื่อของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ด้วยความพึงพอใจในการควบคุมสื่อแบบไม่เข้มงวดของหลายๆ ประเทศระบอบประชาธิปไตยเสรีในทวีปเอเชีย ครั้งหนึ่งนาย Kyaw Hsan รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศคนก่อนได้กล่าวว่า สุนัขเฝ้าบ้านของประเทศมาเลเซียจะได้รับการปลดปล่อยไม่ได้ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลตระหนักดีว่าการทำให้สื่อเป็นประชาธิปไตยนั้น จะช่วย

ส่งเสริมภาพลักษณ์ของนักปฏิรูปท่านกลางการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การยกเลิกการควบคุมสื่อโดยตรงจากรัฐจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำ แต่การถอดตัวจากกลไกควบคุมสื่อทั้งหมด ไม่ใช่แผนของผู้วางนโยบาย การให้เสรีภาพนั้นจะมาพร้อมกับข้อยกเว้น

เนื่องจากกฎหมายสื่อเพื่อบริหารจัดการการแพร่ภาพและกระจายเสียงในขณะนี้ยังอยู่ในระยะเตรียมการ โดยต่อจากนั้นจะเน้นไปที่สื่อสิ่งพิมพ์ โดยสามารถสันนิษฐานได้ว่าข้อกำกับทั่วไปของสื่อสิ่งพิมพ์คงจะใช้กับสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงเช่นกัน

<u>การแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสาร (Press council)</u>

ความคิดที่จะแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารนั้นมาจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศในการประชุมกับสมาคมนักเขียนและนักข่าวแห่งเมียนมาร์ (Myanmar Writers and Journalists Association) เมื่อปี ค.ศ.2011 ซึ่งตอนนั้นใช้ชื่อว่าสมาคมสื่อเพื่อรัฐบาล (Government-backed Media Association) นาย Kyaw Hsan รัฐมนตรีกล่าวว่า “ถึงเวลาแล้วที่จะต้องพิจารณาการพัฒนาสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารเหมือนประเทศอื่นๆ การก่อตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารนั้นจำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสื่อ” สิ่งที่ท่านรัฐมนตรีได้กล่าวในที่ประชุมนั้นไม่ได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวางตามสื่อต่างๆ ยกเว้นบนเว็บไซต์เดิมของ MJWA ในขณะนั้น สื่อเอกชนยังคงดิ้นรนอยู่ภายใต้ระบบการตรวจพิจารณาโดยตรง และการเกิดขึ้นของหนังสือพิมพ์รายวันยังคงไกลเกินกว่าที่จะมองเห็นได้ ไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจที่การรับรู้ของประชาชนถึงการถอดถอนหน่วยงานตรวจพิจารณา ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของกระทรวงสารสนเทศ จะไม่เกิดขึ้นในทันที เพราะหน่วยงานนี้มีรากฐานที่มั่นคงเกินกว่าจะหายไปในช่วงข้ามคืน โดยทั้งแข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพมาตลอดอย่างน้อย 5 ทศวรรษ โดยเฉพาะในช่วงที่คณะกรรมการตรวจพิจารณาอยู่ภายใต้การปกครองของเจ้าหน้าที่จากหน่วยข่าวกรองทางทหาร (Military Intelligence – MI) อย่างไรก็ตาม การรื้อถอนระบบควบคุมแบบเก่ามาไว โดยใช้เวลาน้อยกว่า 1 ปี และเกิดขึ้นพร้อมกับช่วงการสั่นคลอนทางอำนาจภายในกระทรวงสารสนเทศ เมื่อสำนักงานผู้ตรวจการทั่วไป (General-Auditor Office) เปิดเผยรายงานการยักยอกเงินโดยกระทรวงสารสนเทศเมื่อกลางปี ค.ศ.2012 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศต้องตกที่นั่งลำบาก แต่เมื่อสื่อติดตามข่าวการยักยอกเงินของทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กระทรวงสารสนเทศได้ทำการลงโทษสื่อดังกล่าวอย่างรุนแรงโดยไม่มีการลังเล

การสั่งระงับสำนักหนังสือพิมพ์ชั่วคราวเริ่มเกิดบ่อยขึ้น และสำนักที่รายงานเกี่ยวกับการวิจารณ์กระทรวงจะถูกฟ้องร้องด้วยพระราชบัญญัติความผิดฐานหมิ่นประมาท (Defamation Act) เพื่อตอบโต้การกดขี่ของรัฐบาล สมาคมนักข่าวต่างๆ ได้ร่วมกันชุมนุมเดินขบวนเพื่อเรียกร้องเสรีภาพ โดยมีการล่าลายชื่อเพื่อร้องเรียนต่อประธานาธิบดีให้ยกเลิกระบอบการตรวจพิจารณา ท้ายที่สุด กระทรวงสารสนเทศได้ทำการเข้าควบคุมสภถานกาณ์อย่างกระทันหัน โดยไม่แก้ปัญหาให้สื่อแต่อย่างใด และได้ประกาศการแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารสำคัญ (Core Press Council) เมื่อต้นเดือนสิงหาคม ค.ศ.2012 แผนการปรับโครงสร้างการควบคุมสื่อหลังการตรวจพิจารณาในลักษณะนี้เป็นแผนจากบนลงล่าง คือเป็นคำสั่งจากเบื้องบนที่กระทำโดยไม่ได้มีการปรึกษาหารือกับฝ่ายนักข่าวหรือองค์กรสื่อแต่อย่างใด

โดยไม่ได้มีการแจ้งล่วงหน้าแต่อย่างใด แม้แต่สมาชิกที่มีรายชื่ออยู่ในประกาศ ก็มีการกล่าวถึงการก่อตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารสำคัญในหนังสือพิมพ์ที่รัฐเป็นผู้ดำเนินการฉบับวันที่ 9 สิงหาคม ค.ศ.2012 โดยสภาดังกล่าวประกอบด้วยสมาชิก 29 ราย ซึ่งใหญ่เป็นที่ทราบกันดีว่ามีความใกล้ชิดกับท่านรัฐมนตรี ในข่าวกล่าวไว้

ว่ากระทรวงสารสนเทศแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารสำคัญอย่างเป็นทางการขึ้นมาเพื่อให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

(ก) เพื่อคุ้มครองเสรีภาพของสื่อข่าวสารตามที่บัญญัติในกฎหมาย

(ข) เพื่อตรวจตราสำนวนข่าวจากสื่อข่าวสาร เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ของประชาชน เกียรติแห่งรัฐและอำนาจอธิปไตยของประเทศ

(ค) เพื่อตัดสินข้อพิพาทและคำร้องทุกข์ใดใดจากสื่อข่าวสารและบุคคลภายในและภายนอกสื่อข่าวสารตามกฎหมายและข้อกำกับ รวมถึงข้อควรปฏิบัติต่างๆ

(ง) เพื่อเป็นสะพานเชื่อมระหว่างประชาชน รัฐและสื่อข่าวสาร

(จ) เพื่อรวบรวมและกำหนดจริยธรรมของสื่อ

(ฉ) เพื่อฝึกอบรมและให้ความรู้บุคลากรจากสื่อข่าวสาร เพื่อที่พวกเขาเหล่านั้นจะสามารถผลิตหนังสือพิมพ์ได้อย่างมืออาชีพที่มีจริยธรรม

(ช) เพื่อพยายามพัฒนาความสามารถและมาตรฐานบุคลากรสื่อข่าวสาร

(ซ) เพื่อกลั่นกรองวารสารและสิ่งพิมพ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศ

ในการดำเนินการตามหน้าที่ข้างต้นนั้น สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารสำคัญ (CPC) ได้รับมอบอำนาจดังต่อไปนี้

(ก) เรียบเรียงข้อกำกับและกระบวนการต่างๆ ของสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสาร

(ข) ดำเนินการตามหน้าที่อย่างเสรี เพื่อการพัฒนาของสื่อข่าวสาร

(ค) สร้างสัมพันธ์กับองค์กรต่างประเทศ

(ง) จัดการข้อพิพาทต่างๆ ของผู้สื่อข่าวในการรวบรวมและเขียนข่าว

(จ) เรียกตัวและสื่อสารกับผู้สื่อข่าวที่ฝ่าฝืนจริยธรรมการทำข่าว

(ฉ) ใช้อำนาจที่กล่าวมาข้างต้นตามพระราชบัญญัติหลักฐาน (Evidence Act) มาตรการลงโทษกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและการละเมิด

(ช) ใช้สิทธิคุ้มครองการฟ้องร้องคดีอาญาและแพ่ง สำหรับสมาชิกสภาที่ปรึกษาและผู้ที่ได้รับมอบอำนาจหน้าที่จากสภาที่ปรึกษา เนื่องจากเขาเหล่านี้ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามที่ได้รับมอบโดยมิได้มีเจตนา

(ซ) ให้คำปรึกษาแก่รัฐบาลด้านงานสื่อข่าวสาร

(ฌ) อบรมและดำเนินการตามความเหมาะสมเมื่อมีผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมการทำข่าว

(ญ) ประสานงานกับหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องผ่านสหภาพรัฐบาล (Union Government) ถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสาร

(ฎ) จัดการฝึกอบรมเรื่องการเมืองภายในประเทศเพื่อการพัฒนาสื่อข่าวสารและบุคลากร

ไม่ว่ารัฐบาลจะพร้อมส่งผ่านอำนาจที่ครอบคลุมในวงกว้างนี้แก่หน่วยงานที่เพิ่งแต่งตั้งขึ้นมาใหม่นี้หรือไม่นั้น ก็ยังถือได้ว่าเป็นสัญญาณเตือนบุคลากรสื่อต่างๆ หน่วยงานใหม่นี้อาจจะได้รับอำนาจในการใช้เส้นสายใหม่เพื่อสนับสนุนนักข่าว หากต้องการใช้อำนาจมีที่อยู่มากนี้ แต่นอกเหนือจากนี้แล้ว สมาชิกสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารสำคัญทั้งหมดได้รับการแต่งตั้งจากกระทรวงโดยตรง โดยไม่มีการปรึกษาหารือกับทางนักข่าว องค์กรสื่อหรือสหภาพนักข่าวแต่อย่างใด ดังนั้นการมีสภาที่ปรึกษานี้อาจะเป็นการสร้างความขัดแย้งมากกว่าที่จะเป็นการแก้ปัญหา เนื่องจากไม่มีใครจะยอมปฏิบัติตามการควบคุมดูแลที่มิชอบกฎหมายของสภา เหตุการณ์นี้กระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อทั่วทุกมุมเมือง สหภาพนักข่าวประกาศไม่ยอมรับการก่อตั้ง CPC แม้หน้าที่ที่มอบหมายให้ CPC จะเป็นเพียงกาลชั่วคราวจนกว่าจะมีการก่อตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารแห่งเมียนมาร์อย่างเป็นทางการภายใต้กฎหมายใหม่ที่กำลังจะมาถึง แต่นักข่าวก็ไม่สามารถยอมรับการจัดการแบบบนลงล่างเหนือสื่อข่าวสารนี้ได้

ระหว่างนั้นประธานาธิบดีได้ตัดสินใจปรับเปลี่ยนตำแหน่งคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศถูกถอดจากตำแหน่งและได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสหกรณ์ มีการสันนิษฐานว่านาย Kyaw Hsan ถูกลดขั้นลงให้ดำรงตำแหน่งที่มีความสำคัญค่อนข้างน้อย และเพื่อเป็นความพยายามสุดท้ายในการรักษาชื่อเสียง นาย Kyaw Hsan ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ MOI มาเป็นเวลาเกือบ 20 ปี ได้ยกเลิกการตรวจพิจารณาทางตรงไม่กี่วันก่อนหน้าการปรับตำแหน่ง ในความพยายามนาทีสุดท้ายนี้ เขาได้ดำเนินการเพื่อสร้างความปรองดองกับสื่อข่าวสาร ด้วยการยกเลิกระบบตรวจพิจารณาก่อนการพิมพ์สำหรับสิ่งพิมพ์ทุกประเภท อย่างไรก็ตาม เขาไม่สามารถรักษาตำแหน่งของเขาไว้ได้อีกต่อไป ไม่ว่าใครเป็นคนออกคำสั่งยกเลิกการตรวจพิจารณาก็ตาม ปัจจุบันประเทศเมียนมาร์ก็เป็นอิสระจากการควบคุมสื่อข่าวสารที่รังแต่จะสร้างชื่อเสียงที่ไม่ดีนี้ ซึ่งคอยควบคุมห้องส่งข่าวมาตลอดครึ่งศตวรรษ

นาย Aung Kyi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้เข้ารับตำแหน่งต่อจากนาย Kyaw Hsan เนื่องจากเขามีชื่อเสียงที่ดีในฐานะเจ้าหน้าที่ประสานสานชั้นยอดระหว่างนาง**ออง ซาน ซูจี** (Daw Aung Sun Suu Kyi) และรัฐบาลทหารขณะที่เธอถูกกักขังภายในบ้าน ในช่วงนั้นประชาชนจึงหวังว่าสื่อจะสามารถมีพื้นที่ในการทำงานมากขึ้นภายใต้การปกครองของเขา ไม่ถึง 10 วันหลังจากเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศ นาย Aung Kyi เรียกประชุมตัวแทนสื่อต่างๆ ในการประชุมนี้เขาอธิบายว่า CPC ไม่สามารถเป็นตัวแทนบุคลากรสื่อได้เนื่องจากสหภาพนักข่าวต่างมีมติเป็นเอกฉันท์ที่จะไม่ยอมรับการแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาดังกล่าว จากนั้นได้มีการอภิปรายแผนการเบื้องต้นของเขาในการก่อตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารคณะใหม่ขึ้นโดยมีจำนวนสมาชิกอย่างน้อย 30 คนภายในที่ประชุม นอกจากนี้เขาได้เสนอที่จะมอบหน้าที่การร่างร่างพระราชบัญญัติสื่อให้แก่สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราวที่จะมีขึ้นในอนาคต

ภายใต้การอนุมัติจากกระทรวงสารสนเทศและประธานาธิบดี สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราวก็ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 19 กันยายน ค.ศ.2012 ณ โรงแรมชาเทรียม สมาชิกทุกคนได้รับการรับเลือกด้วยมติที่เป็นเอกฉันท์ แต่ไม่ใช่เป็นระบบการลงคะแนนเสียงแบบเป็นความลับ ในวันลงคะแนนเสียงนั้น ผู้แทนทุกคนจากสมาคมนักข่าว 3 สมาคมและหัวหน้าบรรณาธิการของสำนักหนังสือพิมพ์ทุกแห่งได้รับการเชิญเข้าร่วมในกระบวนการคัดเลือกด้วย และในครั้งนี้สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราวแห่งเมียนมาร์ (Myanmar Interim Press Council – MIPC) ก็ได้สมาชิกไปทั้งหมด 27 คน สำนักข่าวจีน Xinhua รายงานถึงการก่อตั้งสภาสื่อข่าวสารชั่วคราวครั้งใหม่นี้ว่า “เป็นการก่อตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราวที่มีการรวมตัวแทนจากสมาคมนักเขียนแห่งเมียนมาร์ สมาคมนักข่าวแห่งเมียนมาร์ สมาคมผู้ประกอบกิจการโรงพิมพ์และสำนักพิมพ์แห่งเมียนมาร์ สมาคมสื่อข่าวสารแห่งเมียนมาร์ เครือข่ายนักข่าวแห่งเมียนมาร์และตัวแทนจากโลกของสื่อ”

โดยพื้นฐานแล้ว บทบาทและความรับผิดชอบของสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารก็ยังคงเหมือน CPC เพียงแต่ไม่รวหน้าที่กลั่นกรองวารสารและสิ่งพิมพ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารนี้จะทำงานจนกระทั่งมีการออกกฎหมายฉบับใหม่ที่จะแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารถาวร สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราวนี้มีระดับเสรีภาพในการดำเนินการค่อนข้างสูง แต่เสรีภาพดังกล่าวก็ได้มาด้วยการแลกกับบางสิ่งตรงกันข้ามกับความคาดหวังของ MOI ก่อนหน้านี้คือสภาที่ปรึกษาไม่ได้กลายเป็นสถาบันหุ่นเชิดของรัฐบาล แม้ความสัมพันธ์ด้านการทำงานกับรัฐบาลยังคงอยู่ แต่ระหว่างสมาชิกสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารและหน่วยงานกระทรวงยังขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกัน สิ่งที่ MIPC ต้องหวั่นคือ จะต้องพยายามทำให้บุคลากรสื่อทั้งหลายเชื่อใจเป็นอย่างมาก เนื่องจาก MIPC ต้องประสานงานกับหน่วยงานรัฐบาลอยู่บ่อยครั้ง ทำให้ตกเป็นเหยื่อในการวิพากษ์วิจารณ์ของกลุ่มสื่อซึ่งเคลือบแคลงถึงสถานะของ MIPC และกล่าวว่าสมาชิก MIPC เป็นเพียงผู้ดำเนินงานตามแผนการที่ควบคุมโดยรัฐบาลทหารเท่านั้น และเมื่อ MIPC พยายามที่จะทำให้สื่อข่าวสารรับผิดชอบต่อสิ่งที่นำเสนอ ก็จะถูกกล่าวหาว่าเข้าข้างรัฐบาลในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่กดขี่ มากกว่าจะเป็นการคุ้มครองเสรีภาพของสื่อ อันที่จริง MIPC ไม่ได้มีอำนาจชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด จึงไม่สามารถลงโทษผู้ที่ไม่ให้ความร่วมมือหรือผู้ที่ต่อต้าน ไม่ต้องพูดถึงบุคลากรสื่ออื่นๆ เพราะแม้แต่กระทรวงสารสนเทศที่ให้กำเนิด MIPC มาก็ไม่ให้ความสำคัญต่อ MIPC ในหลายๆ กรณี โดยเฉพาะในการร่างกฎหมายสื่อฉบับใหม่

สภาวะความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งระหว่าง MIPC และ MOI

เริ่มแรก MIPC ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือในการดูแลเนื้อหาที่สื่อนำเสนอในช่วงหลังจากการตีพิมพ์ เพื่อตรวจสอบว่ามีสารที่เป็นภัยต่อความสามัคคีและความปรองดองของประเทศหรือหมิ่นประมาทใครหรือไม่ นอกจากนี้สภาที่ปรึกษายังมีหน้าที่ในการแก้ปัญหาจริยธรรมและยุติข้อพิพาทบนพื้นฐานแห่งฉันทามติ ตั้งแต่ก่อตั้งมา MIPC ได้จัดการคำร้องทุกข์ 64 เรื่อง ซึ่งมาจากทั้งรายบุคคล หน่วยงานรัฐบาลและภาคเอกชน

เหนือสิ่งอื่นใด สมาชิกสภาที่ปรึกษาได้รับความไว้วางใจจากรัฐมนตรีคนใหม่ โดยได้รับมอบหมายให้ร่างกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ที่จะมาแทนที่กฎหมายการขึ้นทะเบียนโรงพิมพ์และสำนักพิมพ์ ค.ศ.1962 (1962 Printer and Publishers Registration Law) แต่ในทางปฏิบัติ รัฐมนตรีไม่สามารถรักษาสัญญาเรื่องการร่างกฎหมายนี้ได้ MIPC จึงต้องตกอยู่ในสภาวะที่มีความขัดแย้งกับกระทรวงสารสนเทศ

ระหว่างการดำเนินการในปีแรกของสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราว กระทรวงสารสนเทศซึ่งเคยเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในการปกครองดูแลกิจการสื่อแต่เพียงผู้เดียวนั้น ดูจะเกิดการลังเลที่จะแบ่งอำนาจให้กับกลุ่มประชาสังคมที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ อาทิ สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสาร แม้ว่านาย Aung Kyi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศได้มอบหมายให้ MIPC เป็นผู้ร่างร่างพระราชบัญญัติสื่อข่าวสาร แต่ 5 เดือนต่อมา ทางกระทรวงได้เสนอร่างกฎหมายสื่อซึ่งทางกระทรวงเป็นผู้ร่างขึ้นเอง ภายใต้ชื่อ กฎหมายกิจการโรงพิมพ์และสำนักพิมพ์ แต่สมาชิก MIPC และสมาคมสื่อทั้งหมดนั้น ไม่ได้รับรู้ถึงกระบวนการร่างกฎหมายดังกล่าวของรัฐบาลแต่อย่างใด นักข่าวจึงเกิดความรู้สึกต่อต้าน เมื่อหนังสือพิมพ์รัฐวิสาหกิจเปิดเผยถึงการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่อย่างกะทันหัน ในฉบับช่วงปลายกุมภาพันธ์ ค.ศ.2013 ผลจากการแข่งขันข้างเดียวในการร่างร่างพระราชบัญญัติสื่อ ความไว้วางใจระหว่างสภาสื่อข่าวสารและกระทรวงก็หมดลงอย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีก็ได้ออกมาอธิบายต่อสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารภายหลังในการประชุมเดือนกันยายน ค.ศ.2013 ว่าร่างพระราชบัญญัติของรัฐบาลมีจุดประสงค์ในการเน้นกำกับเจ้าของกรรมสิทธิ์สื่อมากกว่าจะเป็นการกำกับนักข่าวรายบุคคล โดยกล่าวอีกว่ากฎหมายแยกอีกฉบับมีความจำเป็นต่อการกำกับ

อุตสาหกรรม แต่ความจริงแล้ว MIPC ก็ได้ร่างบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ของสื่อข่าวสาร ผลการประชุมกับท่านรัฐมนตรีคือ สมาชิก MIPC ตัดสินใจตัดเนื้อหาในส่วนนี้ออก ตอนเสนอร่างต่อรัฐสภา แต่ก่อนที่จะเสนอร่าง MIPC ได้พยายามจะเข้าพบประธานาธิบดีและผู้บัญญัติกฎหมายเพื่ออธิบายกระบวนการร่างร่างพระราชบัญญัติสื่อข่าวสารฉบับใหม่ MIPC สรุปร่างกฎหมายสื่อข่าวสารของทางสภาที่ปรึกษาและเสนอต่อกระทรวงสารสนเทศเมื่อปลายเดือนพฤษภาคม ค.ศ.2013 กระทรวงตอบกลับว่าทาง MIPC ต้องทำการตรวจชำระร่างกฎหมายใหม่ MOI แจ้งว่าหากร่างกฎหมายไม่ได้รับการแก้ไขตามที่ MOI เสนอแนะ MOI จะไม่เซ็นอนุมัติให้เสนอร่างต่อรัฐสภา MIPC ได้ทำการตรวจชำระบทบัญญัติอีกครั้งแต่ไม่ได้แก้ไขทั้งหมดตามคำขอของ MOI สุดท้าย MOI ได้เสนอร่างต่อรัฐสภาด้วยตนเอง

แม้จะเกิดความตึงเครียดระหว่าง MOI และ MIPC แต่ MIPC ก็มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลในการตรวจชำระร่างพระราชบัญญัติสื่อที่รัฐบาลเป็นผู้เสนอในการประชุมกับกระทรวงหลายครั้ง รวมไปถึงการประชุมทั้ง 3 ครั้งกับท่ารัฐมนตรี Aung Kyi ท้ายที่สุดแล้ว กฎหมายทั้ง 2 ฉบับมีความแตกต่างกับออกไป เนื่องจากมีการเน้นคนละเรื่อง ร่างกฎหมายจากกระทรวงจะเน้นการกำกับกรรมสิทธิ์สื่อข่าวสาร ในชณะที่ร่างกฎหมายจาก MIPC เน้นการคุ้มครองเสรีภาพของสื่อและการกำกับการทำงานของนักข่าวรายบุคคล ท้ายที่สุด ช่วงต้นเดือนมีนาคม ค.ศ.2014 รัฐสภาได้อนุมัติร่างพระราชบัญญัติสื่อทั้ง 2 ฉบับโดยมีการเซ็นรับรองจากประธานาธิบดีตามหลักกระบวนการ จะต้องมีการร่างเทศบัญญัติขึ้น ภายในเวลา 90 วันนับจากวันที่ร่างกฎหมายได้รับการอนุมัติจากรัฐสภา

<u>สภาวะความขัดแย้งเรื่องข้อกำกับสื่อในปัจจุบัน</u>

แม้สื่อจะมีเสรีภาพมากกว่าในอดีต แต่เริ่มมีสัญญาณการถอดถอนเสรีภาพสื่อมากขึ้นเรื่อยๆ ในปี ค.ศ.2014 เมื่อไม่นานมานี้ นักข่าวที่ถูกนำตัวไปขึ้นศาลด้วยข้อหาจำนวนหนึ่งนั้นได้รับบทลงโทษที่รุนแรงจนน่าแปลกใจ แม้รัฐบาลจะกล่าวว่ามอบเสรีภาพแก่สื่อตามบัญญัติกฎหมายและระเบียบต่างๆ แต่ดูแล้วยังคงขาดความยุติธรรมต่อนักข่าว เพราะประเทศเมียนมาร์ยังคงมีกฎหมายแบข้อกำกับต่างๆ ที่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระดับสากล นักข่าวรู้สึกเสี่ยงต่อข้อหาตามกฎหมายภายใต้ขอบเขตอำนาจในการตัดสินคดีของศาล ในกรณีล่วงละเมิดและจับกุมครั้งหลังๆ ข้าราชการหลายคนเป็นผู้แจ้งความข้อหาเผยแพร่ความลับราชการ หมิ่นประมาทด้วยการรายงานข่าวการทุจริตในหน้าที่ บุกรุก หมิ่นประมาททางอาญาและรบกวนเวลางานของข้าราชการพลเรือน

นอกจากนี้ ปลายเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม ค.ศ.2013 เจ้าหน้าที่จากสถานีตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ (Special Branch Police) **ได้ส่งหมายไปที่สำนักงานสื่อต่างๆ โดยตรง เพื่อไต่ถามถึงกรรมสิทธิ์ร่วมในสื่อ และกระแสเงินของสำนักพิมพ์ สื่อที่ได้รับการไต่สวนทั้งหลาย เกิดความรู้สึกถูกคุกคามและถือเหตุการณ์ในครั้งนี้เป็นการกลับมาของการปกครองที่โหดร้าย ที่รัฐบาลทหารเดิมเคยใช้ เพื่อเป็นการโต้ตอบภัยคุกคามสื่อในครั้งนี้ ทางสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารได้ออกหมายค้านการตรวจสอบของ** SB **และได้เรียกร้องให้ประธานาธิบดีจัดการการกดขี่สื่อที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งได้ทำการติดต่อสำนักงานปรธานาธิบดีเพื่อขอเข้าพบท่านประธานาธิบดีเป็นครั้งที่สองหลังจากมีการยกเลิกการตรวจพิจารณา เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม ประธานาธิบดีได้อนุญาตให้สมาชิก** MIPC **เข้าพบได้ที่เนปยีดอ 2 วันก่อนหน้าที่จะเข้าพบท่านประธานาธิบดี มีข่าวที่น่าตกใจเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศ นาย** Aung Kyi **ถูกบังคับให้ลาออกจากตำแหน่งอย่างไม่คาดคิด**

<u>นัยยะของกฎหมายฉบับใหม่</u>

(ก) การยกเลิกกฎหมายโรงพิมพ์และสำนักพิมพ์ ค.ศ.1962

กฎหมายกิจการโรงพิมพ์และสำนักพิมพ์ร่างโดย MOI ซึ่งมาแทนที่กฎหมายโรงพิมพ์และสำนักพิมพ์ ค.ศ.1962 ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากทั้งองค์กรสื่อท้องถิ่นและต่างประเทศ Article 19 ซึ่งเป็นองค์กรนอกภาครัฐหรือ NGO ที่คอยดูแลเสรีภาพในการแสดงออกในหลายๆ ประเทศ ได้กล่าวไว้ว่า “ร่างพระราชบัญญัตินี้ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศด้วยการเรียกร้องให้สำนักสื่อข่าวสารต้องขอความยินยอมและใบอนุญาตในการดำเนินการ รัฐบาลที่ป็นผู้ตัดสินใจว่าใครสามารถดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือเว็บไซต์ข่าวได้นั้น ควบคุมสื่ออยู่” ตามที่ได้บัญญัติอยู่ในกฎหมายใหม่นั้น “โรงพิมพ์และสำนักพิมพ์ใดใดที่ต้องการมีส่วนร่วมกับอุตสาหกรรมการพิมพ์และการตีพิมพ์ หรือบริษัท หรือองค์กรที่มีฐานอยู่ในประเทศเมียนมาร์หรือในต่างประเทศที่ต้องการจะก่อตั้งสำนักข่าวในประเทศมาเลเซียต้องยื่นใบขอขึ้นทะเบียนกิจการสื่อนั้นๆ ต่อทางเจ้าหน้าที่ทะเบียน” แต่บางคนก็มีความเห็นต่างออกไป เนื่องจากกฎหมายใหม่นี้ยกเลิกโทษจำคุกกักขัง และร่างสุดท้ายนั้นได้ลดโทษปรับลง สำหรับผู้ที่ประกอบธุรกิจสื่อโดยไม่ได้ขึ้นทะเบียน

ความสำคัญของร่างกฎหมายของรัฐบาลคือการสร้างระบบขึ้นทะเบียนกรรมสิทธิ์ในสื่อแบบใหม่ เริ่มตั้งแต่ ค.ศ.2012 ผู้ยื่นคำร้องขอในอนุญาตสื่อข่าวสารต้องผ่านการคัดกรองจากกรมลิขสิทธิ์และทะเบียน ซึ่งเดิมคือกองตรวจสอบและทะเบียน เหนือขึ้นไปคือคณะกรรมการกลางการตรวจสอบดูแล ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจจากกระทรวงต่างๆ อาทิ กระทรวงสารสนเทศและกระทรวงมหาดไทย โดยจะทำการพิจารณาคำร้องทั้งหมดอย่างน้อยเดือนละครั้งหรือสองครั้ง การติดสินใจของคณะกรรมการกลางการตรวจสอบดูแลนั้นค่อนข้างช้า เนื่องจากต้องมีการจัดประชุมจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และกระบวนการในการออกใบอนุญาตต้องผ่านการตรวจสอบประวัติของสำนักพิมพ์และสมาชิกกองบรรณาธิการ ภายใต้กลไกใหม่นี้ได้มีการถอดถอนคณะกรรมการกลางการตรวจสอบดูแลออกไป ตามที่บัญญัติในกฎหมาย ระบบขึ้นทะเบียนแบบใหม่นี้จะมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ.2014 ทันทีที่ร่างกฎหมายได้รับการอนุมัติจากรัฐสภา ระบบใหม่จะเปลี่ยนจากการมอบอำนาจในการตัดสินใจทั้งหมดในการออกใบอนุญาตแก่หน่วยงานกลาง เป็นการให้ผู้ยื่นคำร้องสามารถยื่นคำร้องได้ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งรายงานโดยตรงต่อกระทรวงสารสนเทศ อย่างไรก็ตาม “เจ้าหน้าที่ขึ้นทะเบียน” ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมลิขสิทธิ์และทะเบียน กระทรวงสารสนเทศ จะเป็นผู้ตัดสินใจขั้นสุดท้าย ทำให้เกิดข้อกังขาในกลุ่มสื่อว่า จะเกิดเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากและจะมีการทุจริตหรือไม่ เนื่องจากต้องผ่านขั้นตอนถึง 2 ขั้น จนกว่าระบบการออกใบอนุญาตใหม่จะมีผลบังคับใช้ภายใต้กฎหมายกิจการการพิมพ์และการตีพิมพ์ฉบับใหม่ การออกใบอนุญาตยังคงต้องรอไปก่อน ขณะนี้ หนังสือพิมพ์ 2 รายการ รวมทั้ง หนังสือพิมพ์ Myanmar Eleven English วารสาร 17 รายการ นิตยสาร 3 รายการ และบุคคล 5 รายกำลังรอใบอนุญาตสิ่งพิมพ์ทั่วไปอยู่ แม้จะยื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนก่อนที่ระบบเก่าจะถูกรื้อออก แต่ก็ยังต้องยื่นคำร้องอีกครั้งภายใต้ระบบใหม่

จะเห็นได้ว่า MIPC และสหภาพนักข่าวต่างก็ไม่พอใจกับผลของการปฏิรูปสื่อในแง่มุมดังกล่าว MOI ยังคงพยายามที่จะควบคุมสื่อในหลายๆ ทางอย่างไม่หยุดหย่อน มาตรา 8 ตอน 4 ในกฎหมายฉบับใหม่ได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ขึ้นทะเบียนในการประกาศให้สิ่งพิมพ์หนึ่งๆ ผิดกฎหมาย หากพบว่ามีเนื้อหาปลุกปั่นด้วยเจตนาบ่อนทำลายหลักนิติธรรม กฎหมายของประเทศเมียนมาร์หลายฉบับดูเหมือนจะยังคงระบบกฎหมายที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ซึ่งทำขึ้นมาโดยระบอบที่รับช่วงมา และระบบศาลยุติธรรมของเมียนมาร์เป็นที่รู้จักกันดีว่ามี “หลักนิติธรรมที่เบาบาง” ถึงขนาดว่าผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้เสนอแนะให้ถอดถอนกฎหมายเหล่านี้โดย

ด่วนที่สุด นักวิจารณ์หลายท่านเน้นย้ำว่ากฎหมายกิจการการพิมพ์และการตีพิมพ์ฉบับใหม่นี้สามารถนำมาใช้ในการล้อล้างเสียงของผู้คัดค้านได้ภายใต้ชื่อเรียกหลักนิติธรรม

(ข) การเปลี่ยนแปลงสื่อรัฐวิสาหกิจเป็นสื่อบริการสาธารณะ

การปฏิรูปสื่อภายใต้รัฐบาลใหม่กำลังเริ่มมีสเถียรภาพ หากแต่กำลังพัฒนาไปในทิศทางที่กลุ่มอำนาจอภิชนต้องการ ในแต่ละก้าวก็เริ่มมีความชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ ว่ากระทรวงสารสนเทศมีแผนการที่วาดภาพของสื่อแบบองค์รวมด้วยการรักษาสถานะเดิมให้ได้นานที่สุด ในความหมายของสถานะเดิมนั้นคือผู้ที่มีอำนาจก็จะยังคงมีอำนาจอย่างเต็มที่ในการรักษาสื่อที่ใหญ่และเข้าถึงทุกพื้นที่มากที่สุดไว้กับตัวได้ ในขณะที่คู่แข่งอิสระรายอื่นๆ สามารถมองเห็นได้เพียงโอกาสเพียงเล็กน้อยที่จะแข่งกับช่องทางสื่อของรัฐ ทั้งในกลุ่มสิ่งพิมพ์ และกลุ่มแพร่ภาพและกระจายเสียง ความพยายามของ MOI ในขณะนี้ ในการที่จะขอการอนุมัติจากรัฐสภาผ่านกฎหมายสื่อบริการสาธารณะทำให้แผนการผูกขาดของรัฐบาลดูชัดเจนขึ้นอีก

รัฐบาลยังคงปรึกษาหารือกับองค์กรพัฒนาสื่อระหว่างประเทศและหน่วยงานของ UN อาทิ UNESCO เพื่อสร้างภาพว่าเป็นผู้ที่กระตือรือร้นในการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม เจตนารมย์ของกฎหมายใหม่แสดงให้เห็นว่าคำแนะนำขององค์กรระหว่างประเทศมีอิทธิพลน้อยมากต่อกิจการภายในประเทศ ไม่ว่าคำแนะนำขององค์กรระหว่างประเทศจะว่าอย่างไร สาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดก็อยู่ในกำมือของ MOI และผู้เล่นรายอื่นๆ ต้องตกอยู่ภายใต้กฎหมายที่สร้างสนามการเล่นที่ไร้ซึ่งความเท่าเทียม

ร่างกฎหมายสื่อบริการสาธารณะ ซึ่งเตรียมการอย่างแยบยลโดย MOI ได้รับการเสนอต่อรัฐสภาเพื่อการพิจารณาต่อไปตั้งแต่เดือนมีนาคม ค.ศ.2014 ร่างพระราชบัญญัตินี้จะทำให้หนังสือพิมพ์รัฐวิสาหกิจและสถานีวิทยุและโทรทัศน์รัฐวิสาหกิจสามารถใช้เงินสนับสนุนจากรัฐบาลได้ การสนับสนุนสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงบริการสาธารณะด้วยเงินจากรัฐบาลนั้นเป็นเรื่องธรรมดาทั่วไปในยุโรปและที่อื่นๆ อีกมากมาย MOI กล่าวว่าทางกระทรวงมีเจตนาที่จะทำให้ระบอบประชาธิปไตยมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยการประกันจำนวนสื่อที่มีความเป็นพหุนิยม ทางกระทรวงพยายามที่จะนำเสนอเหตุผลที่สมควรแก่การมีกฎหมายสื่ออีกฉบับ ด้วยการกล่าวว่าประเทศเมียนมาร์มีความต้องการพลเมืองที่ได้รับข่าวสารเพื่อจะได้กลายเป็นประเทศระบอบประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ เพียงแค่เปลี่ยนแปลงสื่อรัฐวิสาหกิจให้เป็นสื่อบริการสาธารณะ ประชาชนในพื้นที่ชนบทก็จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่พวกเขาต้องการ ในขณะที่ภาคเอกชนนั้นอ่อนแอเกินกว่าจะเข้าถึงคนทั้งประเทศได้

รัฐมนตรี Aung Kyi กล่าวว่า “[การเข้าถึงประชากรที่อยู่ห่างไกล] ไม่สามารถทำได้ในเชิงพาณิชย์ จึงเป็นเรื่องแน่นอนที่สื่อข่าวสารอื่นๆ จะไม่สามารถกระทำการดังกล่าวได้อย่างเป็นที่น่าพอใจ” หากร่างกฎหมายได้รับการอนุมัติจากรัฐสภา จะมีการตั้งสภาที่ปรึกษาที่จะประกอบไปด้วยสมาชิก 15 คน มาตรา 14 ของร่างกฎหมาย PSM ระบุไว้ว่า “สำหรับสมาชิกสภาที่ปรึกษา ผู้ที่มีคุณภาพตรงตามที่กฎหมายกำหนดไว้จำนวน 5 คนจะได้รับการคัดเลือกจากประธาน ประธานสำนักสัญชาติและประธานสำนักตัวแทน”

และมาตรา 15 ระบุไว้ว่า ประธานจะทำการแต่งตั้งผู้ที่ได้รับเลือก 15 คนเป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาในทางทฤษฎี สมาชิกสภาที่ปรึกษาจะต้องไม่เป็นผู้ที่

(ก) เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล

(ข) เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองหรือมีตำแหน่งทางราชการ

(ค) เป็นเจ้าหน้าที่ทำงานให้แก่องค์กรของรัฐบาล

(ง) ได้รับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม จากการมีส่วมร่วมกับกิจการสื่อ หรือ

(จ) เคยได้รับคำตัดสินของศาลในคดีฉกรรจ์หรือประพฤติมิชอบ

สภาที่ปรึกษาจะมีคณะกรรมการบริหารจัดการกิจการหนังสือพิมพ์บริการสาธารณะ ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิก 11 คนและคณะกรรมการบริหารจัดการกิจการแพร่ภาพและกระจายเสียงบริการสารธารณะ โดยสภาที่ปรึกษาจะเป็นผู้แต่งตั้งสมาชิกให้แก่คณะกรรมการบริหารจัดการทั้ง 2 คณะ

ตามบทบัญญัติของร่างกฎหมายนั้น สื่อสาธารณะจะต้องเป็นอิสระจากการควบคุมของภาคการเมือง บริหารและเศรษฐกิจ ด้วยการถือเกียรติของกองบรรณาธิการอย่างจริงจัง อย่างไรก็ตาม ขณะที่หน่วยงานสภาที่ปรึกษาและรัฐบาลได้รับการแต่งตั้งโดยผู้บริหารและหน่วยงานที่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ทำให้ดูไม่มีความเป็นไปได้ที่จะเป็นอิสระจากอิทธิพลของรัฐบาลหรือพรรคการเมือง นอกจากนี้ สื่อเอกชนก็ไม่มีโอกาสที่จะมีคุณสมบัติในการเข้าถึงเงินสนับสนุนของรัฐบาลในฐานะสื่อบริการสาธารณะ เนื่องจากกฎหมายกำหนดว่าสื่อบริการสาธาณะจะต้องให้บริการแพร่ภาพและกระจายเสียงทั่วทั้งประเทศ ซึ่งไม่มีความเป็นไปได้เลยที่สื่อเอกชนที่กำลังเติบโตขึ้นมานั้นจะสามารถให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทั้งประเทศได้ ภายใต้สถาการณ์ที่เป็นอยู่ นอกจากนี้ กฎหมายไม่มีบทบัญญัติที่ยอมรับสิทธิของสื่อเอกชนในฐานะสื่อบริการสาธารณะ

แม้จุดประสงค์หลักของ MOI จะเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงสื่อรัฐวิสาหกิจให้ได้ชื่อเป็นสื่อบริการสาธารณะเท่านั้น แต่ก็ยังมีความหวังในเชิงบวกในเรื่องของสื่อที่มีความเป็นพหุนิยมและหลากหลาย เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่กฎหมายจะสร้างพื้นที่ให้สื่อชุมชน ภายใต้ชื่อสื่อที่ไม่ใช่เพื่อธุรกิจ สถานีวิทยุชุมชน สถานีโทรทัศน์ชุมชน และสำนักพิมพ์ชุมชนจะสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้กฎหมาย PSM ซึ่งนิยามสื่อที่ไม่ใช่เพื่อธุรกิจเอาไว้ว่าเป็น “กิจการการพิมพ์และการตีพิมพ์ หรือกิจการแพร่ภาพและกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ที่ไม่แสวงหาผลกำไร ซึ่งดำเนินการโดยองค์กรประชาสังคม องค์กรนอกภาครัฐ องค์กรการศึกษา และองค์กรจากภาคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสู่องค์กรหรือชุมชนที่เกี่ยวข้อง”

อย่างไรก็ตาม สิทธิและผลประโยชน์ของสื่อชุมชนหรือสื่อไม่แสวงหาผลกำไรควรได้รับการนิยามแบบแคบ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสื่อบริการสาธารณะ สื่อชุมชนใดใดสามารถรับความช่วยเหลือจากกระทรวงได้ในเรื่องต่อไปนี้ (ก) ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคด้วยเงินทุนที่ได้รับในกรณีที่มีผู้บริจาค (ข) การพัฒนาศักยภาพด้วยการจัดการประเมินความต้องการการฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ให้การเรียนรู้และการฝึกอบรม (ค) การสนับสนุนด้วยวิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและรายการในกลุ่มสื่อบริการสาธารณะ (ง) ช่วยเหลือด้วยการซื้งเครื่องพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับสื่อบริการสาธารณะด้วยราคาที่ลดแล้ว (จ) การต่อรองกับกระทรวงที่เกี่ยวข้องในการลดภาษีของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ที่ได้มาจากการรับบริจาค การลดต้นทุนด้านการขนส่งเพื่อแจกจ่ายหนังสือพิมพ์ที่ไม่ใช่เพื่อธุรกิจ

อย่างไรก็ตาม ตามมาตรา 11 สื่อบริการสาธารณะจะได้สามารถกล่าวถึงประกาศทางการเมืองใดใดได้ ยกเว้นประกาศที่ออกโดยคณะกรรมาธิการการเลือกตั้ง แม้บทบัญญัตินี้จะปกป้องสื่อจากข้อกล่าวหาว่ามีความเอนเอียงทางการเมือง และทำให้สื่อได้รับความน่าเชื่อถือ แต่อาจมีการชักใยอยู่เบื้องหลังก็เป็นได้ การมีภาพที่ชัดเจนว่าแถลงการณ์ทางการเมืองหมายความว่าอย่างไรจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก หากคำนิยามกว้างเกินไป แถลงการณ์ใดใดก็สามารถเป็นแถลงการณ์ทางการเมืองได้ และทำให้สื่อตกอยู่ในภาวะละเมิดกฎหมายได้ในหลายๆ กรณี สื่อชุมชนขนาดเล็กอาจเกิดความเสี่ยงสูงที่จะถูกทำโทษข้อหามีความน่าสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการเมือง นอกจากสิทธิและผลประโยชน์ที่ระบุในมาตรา 11 แล้ว สื่อชุมชนไม่มีสิทธิ์รับการสนับสนุนทางการเงินใดใดจากรัฐบาล

หลังจากได้ทำการประเมินขั้นต้น สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราวได้ส่งจดหมายถึง MOI เพื่อให้ข้อแนะนำให้การปรับเปลี่ยนบทบัญญัติหลักๆ MIPC กล่าวว่า MIPC ไม่ได้คัดค้านการมีสื่อบริการสาธาณะในประเทศเมียนมาร์ในทางทฤษฎี อย่างไรก็ตาม MIPC เห็นว่าข้อบัญญัติดังกล่าวไม่ยุติธรรม เนื่องจากเป็นการให้สิทธิพิเศษกิจการรัฐวิสาหกิจเพียงแค่เพียงเพราะชื่อที่เปลี่ยนไป ในความเห็นของ MIPC การที่รัฐบาลให้เงินช่วยเหลือหนังสือพิมพ์รัฐวิสาหกิจจะทำให้เกิดการบิดเบือนทางการตลาด นักวิจารณ์ท่านอื่นๆ ได้กล่าวว่าภาคกระแพร่ภาพและกระจายเสียงภาคเดียวเท่านั้นที่ควรได้รับสถานะสื่อบริการสาธารณีดังเช่นในประเทศอื่นๆ

นอกจากนี้ MIPC ยังเน้นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีสภาที่ปรึกษาหลายๆ สภาเพื่อที่จะกำกับสื่อ สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราวจะได้รับการแทนที่ด้วยสภาที่ปรึกษาถาวร ซึ่งการก่อตั้งสภาอื่นอีกจะเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ และหากแม้มีการตั้งสภาที่ปรึกษาอีกสภาขึ้นมา หน้าที่ของทั้งสองสภาก็จะทับเส้นกัน

โดยไม่คำนึงถึงคำวิาจารณ์ใดใด นาย Aung Kyi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศ กล่าวว่าสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงของรัฐ คือสถานีวิทยุและโทรทัศน์แห่งเมียนมาร์ จะได้รับการเปลี่ยนสถานะเป็นสื่อบริการสาธารณะ ภายในปลายปี ค.ศ.2015 เมื่อสำเร็จแล้ว 70% ของต้นทุนการเดินเครื่องจักรผลิตโฆษณาชวนเชื่อเครื่องเก่าของรัฐบาลจะมาจากเงินสนับสนุนของรัฐ ที่เหลือจะมาจากการโฆษณาเชิงพาณิชย์

<u>การเปลี่ยนรูปแบบสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียง</u>

เมียนมาร์เป็นประเทศที่มีประชากรประมาณ 60 ล้านคน แต่มีสถานีโทรทัศน์เพียง 4 แห่ง คือ MRTV (วิทยุและโทรทัศน์แห่งเมียนมาร์) MWD (Myawaddy) MRTV-4 และ Sky Net TV Lines โดย MRTV เป็นสถานีประจำชาติภายใต้กระทรวงสารสนเทศ (MOI) และออกอากศทั่วประเทศผ่านสถานีส่งสัญญา 233 แห่งตามประกาศทางการในปี ค.ศ.2014 สถานีสามารถให้บริการครอบคลุมถึง 92.3% ของจำนวนประชากรทั้งหมด ทางสถานียังคงใช้ระบบอนาล็อกอยู่แต่ได้เริ่มทำการเปลี่ยนเป็นระบบดิจิตัลทั่วประเทศที่คาดว่าจะเสร็จสิ้นภายในปี ค.ศ.2020 ช่วงระยะแรกของการเปลี่ยนรูปแบบนี้ ประเทศเมียนมาร์ได้เริ่มออกอากาศโทรทัศน์ดิจิตัลครั้งแรกเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ.2013 บริเวณ 3 แห่งคือย่างกุ้ง มัณฑะเลย์และเนปยีดอ

MRTV กำลังวางแผนที่จะสร้างสถานีแพร่ภาพโทรทัศน์ระบบดิจิตัล 77 แห่งภายในปี ค.ศ.2015 และเพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 253 แห่งภายในปี ค.ศ.2017 (Myanmar Times) การเปลี่ยนผ่านในครั้งนี้อาจมีผลกระทบต่อตลาดโทรทัศน์ เนื่องจากผู้ชมส่วนใหญ่ในประเทศเมียนมาร์ยังใช้โทรทัศน์ระบบเก่าซึ่งรับเพียงสัญญาณอนาล็อกเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงเป็นระบบดิจิตัลนั้นเป็นกระบวนการที่เมียนมาร์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่ผู้ชมอาจจะเกิดปัญหาเพราะส่วนมากไม่มีกำลังในการยกระดับโทรทัศน์ของตนหรือซื้อเครื่องรับสัญญาณดิจิตัลตามที่ MRTV แนะนำ และแม้ราคาของเครื่องรับสัญญาณดิจิตัลจะน้อยกว่าการซื้อเครื่องโทรทัศน์ดิจิตัลใหม่ประมาณ 10 เท่า แต่การเปลี่ยนผ่านนี้อาจไม่ราบรื่นเท่าใดนักสำหรับครอบครัวที่ยากจน โดยเฉพาะบริเวณชนบท

สถานีโทรทัศน์ Myawaddy (MWD) อยู่ภายใต้กระทรวงกลาโหม เริ่มออกอากาศด้วยระบบ DVB-T ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ค.ศ.2011 ช่องต่างๆ MWD ส่งสัญญาณด้วยสถานีกำลังสูง 13 แห่ง ครอบคลุม 60% ของประชากรทั้งหมด โดยมีช่องโทรทัศน์แบบไม่เสียค่าธรรมเนียม 6 ช่อง ควบคุมด้วยกล่องรับสัญญาณ MRTV-4 เป็นกิจการร่วมของ MRTV และบริษัทเอกชน Forever Group Co., Ltd. MRTV-4 และช่องที่เกี่ยวข้องเริ่มออกอากาศด้วยระบบ DVB-T ตั้งแต่ ค.ศ.2005 โดยดำเนินกิจการด้วยระบบเสียค่าธรรมเนียม (ระบบสมาชิก) MRTV-4 ออกอากาศประมาณ 50 ช่องในย่างกุ้งและอีก 10 ช่องผ่านสถานีในพื้นที่ห่างไกล 28

แห่ง ช่อง Sky Net TV เป็นกิจการร่วมระหว่าง MRTV และ Shwe Than Lwin Co., Ltd. ออกอากาศด้วยระบบรับตรงจากดาวเทียม (Direct to Home – DTH) เมื่อ ค.ศ.2011 โดยมีการส่งสัญญาณมากกว่า 60 ช่อง

จากที่ได้กล่าวไว้เบื้องต้น MOI ได้ร่วมกิจการกับบริษัทเอกชนก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เมื่อรัฐบาลทหารทำสัญญากับบริษัททั้ง 2 แห่ง สาธารณชนไม่ได้รับรู้ถึงข้อกำหนดและเงื่อนไขต่างๆ แต่อย่างใด บริษัทสื่อเหล่านี้ทำตัวให้ดูแล้วไม่มีบทบาทและไม่ค่อยมีการแถลงการณ์ต่อสาธารณชนถึงเรื่องการลงทุนภายในบ่อยนัก เมื่อรัฐบาลใหม่เข้ามามีอำนาจ สื่อเมียนมาร์ได้เป็นสักขีพยานในการวิพากษ์วิจารณ์สัญญาเหล่านั้นเมื่อสื่อกล้าที่จะตั้งคำถามกับรัฐบาล เนื่องจากมีเสรีภาพมากขึ้น องค์กรสื่อบางแห่งท้าทาย MOI ด้วยการตั้งคำถามว่านโยบายการออกใบอนุญาตใหม่จะมีขึ้นเมื่อไหร่และอย่างไร MOI ได้รับการกดดันให้ตอบข้อกล่าวหาต่างๆ ว่าใบอนุญาตแพร่ภาพและกระจายเสียงเหล่านี้ออกภายใต้การเล่นพรรคเล่นพวกและการใช้อำนาจ MOI ต้องอธิบายซ้ำๆ หลายครั้งว่ากฎหมายใหม่จะเป็นหนทางแก้ไขปัญหาเหล่านี้ และเอกชนกลุ่มใหม่ๆ สามารถลงทุนในภาคการแพร่ภาพและกระจายเสียงได้ตามกฎหมาย เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ.2013 MOI จัดแถลงการณ์ที่**เนปยีดอ โดยได้อธิบายต่อสื่อต่างๆ ว่าสัญญาสาธารณะและการแพร่ภาพและกระจายเสียง ประกอบด้วยเครือข่ายโทรทัศน์** 2 **เครือข่ายและสถานีวิทยุ** FM **เอกชนอีก** 6 **แห่ง ได้รับใบอนุญาตที่ออกให้ตามกฎหมายการลงทุนภายในประเทศที่มีอยู่ แม้ว่ายริษัทแพร่ภาพ** 2 **บริษัทคือ** Forever Group **และ** Shwe Than Lwin **จะได้รับสัญญา** 12 **ปีและ** 33 **ปีตามลำดับ** MOI **ประกาศว่าสัญญาทั้งหมดที่ทำกับสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงเอกชนทั้งหมดจะได้รับการตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายใหม่ด้วย ในการตรวจสอบครั้งใหม่นี้** MOI **จะต้องดูว่าสัญญาเหล่านี้ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ คณะทำงานนำโดยรองนายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสารสนเทศ** Ye Htut **ได้ทำการดำเนินการทบทวนนโยบานสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงอยู่**

ในขณะที่ยังคงมีข้อพิพาทเดิมในเรื่องสัญญาแพร่ภาพและกระจายเสียงเดิมระหว่าง MOI และบริษัทเอกชนนั้น ข้อพิพาทใหม่เรื่องร่างพระราชบัญญัติโทรทัศน์และการแพร่ภาพและกระจายเสียงก็เริ่มขึ้นหลังจากที่มีการเสนอร่างดังกล่าวขึ้นสู่รัฐสภาเพื่อรับการพิจารณาเมื่อวันที่ 7 มีนาคม ค.ศ.2014 นักวิเคราะห์สื่อและนักวิจารณ์กฎหมายได้ประณามการกระทำดังกล่าวด้วยเกรงว่าจะมีข้อจำกัดที่เพิ่มขึ้น

และการที่จะมีสภาที่ปรึกษาเพิ่มอีกหนึ่งสภาที่จะเข้ามาควบคุมสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงนั้น ประเทศมาเลเซียจะมีสภาที่ปรึกษาด้านสื่อถึง 3 สภาด้วยกัน เมื่อร่างพระราชบัญญัติสื่อบริการสาธารณะและร่างพระราชบัญญัติโทรทัศน์และการแพร่ภาพกระจายเสียงผ่านการอนุมัติจากรัฐสภา สภาที่ปรึกษาสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงซึ่งได้รับอำนาจค่อนข้างมากจะทำการใช้อำนาจนี้ในการสอบสวนสื่อที่เห็นว่าทำการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตจากสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงได้ด้วย หากละเมิดกฎหมาย แน่นอนว่าหน้าที่และอำนาจของสภาที่ปรึกษาการแพร่ภาพและกระจายเสียงนี้ทับเส้นกันกับสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารเมื่อดูจากรูปการณ์ ก่อนที่กฎหมายโทรทัศน์และการแพร่ภาพกระจายเสียงจะมีผลบังคับใช้ ก็ยังคงจะมีคำถามเกิดขึ้นว่า ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับจริยธรรมของสื่อจะต้องร้องทุกข์ที่สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารหรือสภาที่ปรึกษาการแพร่ภาพและกระจายเสียง

ผลจากการได้รับข้อมูลจากที่ปรึกษาต่างประเทศนั้น ร่างพระราชบัญญัติโทรทัศน์และสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงองค์ประกอบหลายส่วนที่เป็นไปตามคำแนะนำของ UNESCO เช่น กฎหมายและการปฏิบัติควรเป็นหลักประกันความไม่ขึ้นกับใครของระบบข้อกำกับ (สภาที่ปรึกษา) เพื่อความไม่ขึ้นกับใครนี้ อำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานกำกับจะต้องบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในตัวบทกฎหมาย นอกจากนี้ กฎหมายยังต้องประกัน

ว่าหน่วยงานกำกับจะมีเงินทุนเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อจะได้ไม่ตกอยู่ในภาวะกดดันทางด้านงบประมาณบีบบังคับ ด้วยกฎหมายใหม่มีมาตรา 33 ซึ่งนิยามแหล่งรายได้ของสภาที่ปรึกษาไว้อย่างชัดเจน และมาตรา 9 ได้บัญญัติอำนาจและหน้าที่อย่างชัดเจน จึงมีเหตุผลมากพอที่จะกล่าวว่ากฎหมายฉบับนี้บัญญัติขึ้นเพื่อทำให้ทศวรรตแห่งการควบคุมอย่างหนาแน่นของรัฐต่ออุตสาหกรรมสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงสิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม การรายงานข้อมูลของสื่อในปัจจุบันดูจะเคลือบแคลงว่าภูมิภาพของสื่อในประเทศเมียนมาร์ที่เพิ่งเกิดขึ้นมาใหม่นี้ จะเติบโตไปในทิศทางของเสรีภาพและความหลากหลายที่แท้จริงภายใต้โครงสร้างใหม่นี้ได้หรือไม่

เมื่อทบทวนดูร่างพระราชบัญญัติฉบับล่าสุดแล้ว ไม่มีใครสามารถปฏิเสธได้ว่ามีข้อบัญญัติที่ดูมีเล่ห์เพทุบายอยู่หลายบทด้วยกัน ที่จะสร้างเงื่อนไขที่เอนเอียงไปทางผลประโยชน์ของพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อควบคุมสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อการทบทวนดูบทบัญญัติทุกบทของร่างดังกล่าวจะเป็นการเกินขอบเขตการศึกษาของงานวิจัยนี้ จึงจะทำการอภิปรายข้อสำคัญของร่างดังกล่าวในแง่ต่างๆ ดังนี้ (1) ความไม่ขึ้นต่อใครของสภาที่ปรึกษาการแพร่ภาพและกระจายเสียง (2) การจัดสรรคลื่นความถี่ (3) ข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมของต่างประเทศ และ (4) การกำกับผู้ที่ได้รับใบอนุญาต

(1) ความไม่ขึ้นต่อใครของสภาที่ปรึกษาการแพร่ภาพและกระจายเสียง

ผู้ที่จะมาเป็นสมาชิกทั้ง 12 คนของสภาที่ปรึกษาจะได้รับการคัดเลือกโดยคณะกรรมการภายใต้รัฐสภา แต่ประธานาธิบดีจะเลือกแต่งตั้งเพียง 9 คนจาก 12 แม้ร่างพระราชบัญญัติจะแนะแนวทางกระบวนการคัดสรรไว้ว่าจะต้องเป็นไปตามความยุติธรรมและความโปร่งใส่ภายในรัฐสภา แต่หน่วยงานที่ชอบด้วยกฎหมายนี้ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตยอย่างเต็มร้อย เมื่อทหารได้เก้าอี้ไปถึง 25% ทำให้อิทธิพลในกระบวนการคัดเลือกนำไปสู่การทำลายการเป็นตัวแทนอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้นักวิเคราะห์จึงแย้งว่ากระบวนการคัดเลือกนี่เปิดช่องให้กับการชักใยทางการเมือง นอกจากนี้ กฎหมายยังนิยามสถานะของสภาที่ปรึกษาว่ามีถ้อยทีถ้อยอาศัยกับ MOI อย่างชัดเจน เนื่องจากมีการเรียกร้องให้บัญญัติงบประมาณประจำปีของสภาภายใต้กระทรวงสารสนเทศในการเสนอร่างดังกล่าวเพื่อให้รัฐสภาอนุมัติด้วย

(2) การจัดสรรคลื่นความถี่

ในเรื่องของความเท่าเทียนในการจัดสรรคลื่นความถี่นั้น UNESCO ได้แนะนำว่ารัฐบาลใดใดที่จะทำการเปลี่ยนแปลงภูมิภาพสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงจะต้องวางแผนการจัดสรรคลื่นความถี่ด้วย เพื่อเป็นหลักประกันการใช้ประโยชน์สูงสุดเพื่อผลประโยชน์สาธารณะ ในการจะทำเช่นนั้นหน่วยงานกำกับจะต้องร่างแผนแห่งชาติเพื่อการจัดสรรคลื่นความถี่ที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของ ITU และคำแนะนำของ UNESCO ความโปร่งใสและความเท่าเทียมนั้นควรได้รับหลักประกันจากการตีพิมพ์แผนแห่งชาติเพื่อการจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุ ช่องต่างๆ และ ช่วงความถี่ของคลื่นวิทยุ แผนดังกล่าวควรจะร่างขึ้นด้วยการปรึกษาหารือกับทางองค์กรประชาสังคมและภาคสื่อ และควรได้รับการเผยแพร่โดยทั่วกัน จากนั้นหน่วยงานกำกับจะต้องร่างบทบัญญัติทางกฎหมายเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตการแพร่ภาพและกระจายเสียง โดยรวมถึงเงื่อนไข ข้อจำกัดด้านเวลาในการตัดสินใจ และข้อมูลข่าวสารที่ตีพิมพ์ออกมาเกี่ยวกับเรื่องค่าธรรมเนียมต่างๆ

ข้อควรปฏิบัติที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ยังคงไม่ได้รับการบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติโทรทัศน์และการแพร่ภาพและกระจายเสียงฉบับล่าสุด กระบวนการเฉพาะในการจัดสรรคลื่นความถี่นั้นได้รับการนิยามแบบกว้างๆ และได้รับการกล่าวถึงเพียงในมาตรา 5 (ค) และ (ง) เท่านั้น ว่าการจัดสรรคลื่นความถี่จะต้องมีความเท่าเทียมและสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงจะต้องมีความเป็นพหุนิยมเพื่อการแข่งขันที่มีความยุติธรรมกัน อย่างไรก็

ตาม ไม่มีการกล่าวว่ายุติธรรมสำหรับใคร วิธีการจัดสรรคลื่นความถี่ในกลุ่มสื่อบริการสาธารณะ สื่อเอกชนและสื่อชุมชนก็ไม่ได้รับการนิยามอย่างเจาะจงลงไป เนื่องจากประเทศเมียนมาร์กำลังทำการเปลี่ยนระบบส่งสัญญาณจากอนาล็อกเป็นดิจิตัล ในบทบัญญัติจึงมีการกล่าวไว้ว่าการจัดการแบ่งสันปันส่วนคลื่นดิจิตัลจะเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่จะเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของสภาที่ปรึกษา เนื่องจากองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้รับการอภิปรายในตัวบท สื่อจึงกำลังรอและคอยดูก้าวขั้นตอนต่างๆ ของ MOI

(3) ข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมของต่างประเทศ

มาตรา 40 ของกฎหมายอนุญาตให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนได้ถึง 20% ของเงินลงทุนทั้งหมดของสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียง ตามมาตรา 39 ชาวต่างชาติสามารถรับตำแหน่งการบริหารจัดการอาวุโสได้ แต่จำนวนชาวต่างชาติจะต้องไม่เกิน 20% ของจำนวนตำแหน่งอาวุโสทั้งหมดรวมกัน อย่างไรก็ตามมีข้อยกเว้นสำหรับแผนกการเงินและเทคโนโลยี เนื่องจากสื่อในประเทศเมียนมาร์ โดยเฉพาะภาคการแพร่ภาพและกระจายเสียง กำลังมีปัญหาขาดแคลนบุคลากรและเงินลงทุน ข้อจำกัดดังกล่าวอาจเป็นอุปสรรคของการพัฒนาของสถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงต่างๆ อย่างน้อยก็ในระยะแรกๆ ของการดำเนินการ

(4) การกำกับผู้ที่ได้รับใบอนุญาต

ตามมาตรา 42 บริษัทสื่อเชิงพาณิชย์และสมาคมแพร่ภาพและกระจายเสียงหรือการแพร่ภาพและกระจายส่วนบุคคล ไม่ได้รับอนุญาตให้ครองกรรมสิทธิ์ในสื่อเกินกว่า 2 ประเภทในบริเวณหรือตลาดการแพร่ภาพและกระจายเสียงหนึ่งๆ

นอกจากนี้ มาตรา 43 ยังได้กำหนดตัวบทกฎหมายเกี่ยวกับการครองกรรมสิทธิ์เชื่อมโยงระหว่างภาคสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงและสิ่งพิมพ์เพื่อป้องกันการครองตลาด ในประเทศเมียนมาร์ สถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงของเอกชนยังอยู่ในขั้นแบเบาะ หน้าใหม่ๆ ที่แสดงความสนใจจะลงทุนในภาคการแพร่ภาพและกระจายเสียงนี้ก็มาจากเป็นเจ้าของสื่อเองอยู่แล้ว ตามร่างดังกล่าว การก้าวเข้าตลาดสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงนั้นเป็นไปไม่ได้เลย หากคนๆ นั้นมีกรรมสิทธิ์ในสื่อสิ่งพิมพ์เอกชนอยู่แล้ว Shwe Than Lwin Media มองข้ามข้อจำกัดที่อาจจะเกิดขึ้น ด้วยการลงทุนกับหนังสือพิมพ์รายวันเมื่อไม่นานมานี้ แม้จะดำเนินกิจการสถานีออกอากาศ Sky Net อยู่ก่อน

Myanmar Times กล่าวว่า “แม้สื่อจะมีความเป็นพหุนิยม ก็ยังไม่ชัดเจนว่าสื่อแพร่ภาพและกระจายเสียงจะได้รับเสรีภาพภายใต้กฎหมายนี้จริงหรือไม่ สภาที่ปรึกษาโทรทัศน์และการแพร่ภาพและกระจายเสียงที่ประกอบไปด้วยสมาชิกเก้าคนนี้จะเข้ามาดูแลให้สถานีแพร่ภาพและกระจายเสียงปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติ แต่สภาที่ปรึกษาจะขึ้นตรงต่อคณะกรรมการพัฒนาโทรทัศน์และการแพร่ภาพและกระจายเสียงแห่งชาติ ซึ่งจะทำให้ถูกครอบงำโดยเจ้าหน้าที่รัฐบาล”

<u>การแปรรูปของหน่วยงานกระจายเสียงสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า</u>

ในรอบสองสามทศวรรษที่ผ่านมา เป็นเรื่องยากที่จะประเมินสื่อกระจายเสียงพม่า โดยการศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศส่วนใหญ่ที่อยู่ใกล้เคียงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สื่อกระจายเสียงพม่าได้รับการกำกับดูแลอย่างง่ายๆ ไม่ซับซ้อน โดยกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ ขณะที่บทบาทของตลาดสื่อเอกชนในภาคกระจายเสียงเกือบจะไม่ต้องสนใจอะไรเลย มันเป็นเรื่องง่ายที่จะวิเคราะห์ว่า การกำกับดูแลเพื่อความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และเนื้อหารายการโดยโทรทัศน์และวิทยุประเทศพม่า เป็นเพียงเรื่องที่อยู่ในความดูแลของอดีตข้าราชการทหารหลายคน ที่เคยแนะนำกรมอื่นๆ ให้ถือกรรมสิทธิ์สื่อกระจายเสียง เพราะพวกเขาทำงานรับใช้ในฐานะเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลในการโฆษณาชวนเชื่อที่รัฐเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ข้อมูลข่าวสารที่พวกเขาเผยแพร่ออกไปไม่ได้รับความเชื่อถือจากผู้ชม ผู้ฟังที่แสวงหาความจริง ขณะนี้การกำกับดูแลกำลังถูกเปลี่ยนแปลงและยังคงเป็นกฎหมายใหม่ที่กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศกำลังจัดรูปแบบอยู่ กฎหมายฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือที่มีพลังและกำกับดูแลโดยมีทหารเป็นผู้ให้การสนับสนุนรัฐบาลในการออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงการดำเนินการใดๆ

ปัจจุบัน ประเทศพม่ากำลังผ่านเข้าสู่ปีสุดท้ายของกฎแห่งการบริหารจัดการซึ่งเป็นหน้าที่ๆ ปฏิบัติอยู่ ผู้สังเกตการณ์จากทางด้านการเมืองพม่าอาจคิดไปว่า การเปลี่ยนรูปแบบประชาธิปไตย เป็นอะไรที่ไม่ได้คาดคิดซึ่งเกิดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้เองทางด้านสื่อมวลชนก็ไม่ได้รับการยกเว้นเช่นเดียวกันก่อนที่การบริหารจัดการโดยพวกเขาจะสิ้นสุดลง รัฐบาลกึ่งพลเรือนก็กำลังพยายามที่จะประคับประคองแรงผลักดันบางอย่างเพื่อการปฏิรูปสื่อ ในปี พ.ศ. 2556 และ 2557 กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ พยายามที่จะขอให้สภาให้ความเห็นชอบอนุมัติกฎหมายจำนวน 2 ฉบับ คือ **กฎหมายสื่อมวลชนเพื่อให้บริการสาธารณะ** และอีกฉบับคือ **กฎหมายโทรทัศน์และการกระจายเสียง** ตามลำดับ

แต่การรับรู้ของประชาชนที่มีต่อตัวบทกฎหมายยังถือว่าต่ำมาก ผู้มีส่วนได้เสียจำนวนมากมีความพยายามที่จะอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องดังกล่าว แต่ก็ยังทำได้ไม่ดีพอ ขณะเดียวกันกับที่ประเทศวุ่นวายอยู่กับความตึงเครียดที่มีการเหยียดสีผิวและการรณรงค์ต่อต้านกฎหมายการแต่งงานข้ามเชื้อชาติรวมถึงความขัดแย้งอื่นๆ

ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2557 **กฎหมายโทรทัศน์และการกระจายเสียง** ก็ได้มีการประกาศใช้เป็นกฎหมายฉบับสมบูรณ์ แต่สำหรับในส่วนของ**กฎหมายสื่อมวลชนเพื่อให้บริการสาธารณะ**นั้น จนถึงขณะนี้ได้รับความเห็นชอบแค่เพียงครึ่งทาง จากการที่ต้องเผชิญกับการถูกตีกลับโดยคณะกรรมการสื่อสิ่งพิมพ์ชุดชั่วคราว และ ผู้ประกอบอาชีพสื่อมวลชน

น่าจะเป็นไปได้ว่าสภากำลังจะผ่าน**กฎหมายโทรทัศน์และการกระจายเสียง** โดยมีการปรับแก้ไขบ้างเล็กน้อยก่อนที่จะเสนอวุฒิสภาให้พิจารณาในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557

ปรากฏการณ์ที่สื่อมวลชนมีมุมมองที่เป็นประชาธิปไตยมากขึ้นนั้น ถูกคาดหวังว่า นั่นคือ สัญญาณบ่งบอก ว่า รัฐบาลให้คำมั่นสัญญาที่จะปฏิรูปกฎหมายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549

ทุกคนรู้ว่า สภาวะการครอบครองที่รัฐมีเหนือภาคสื่อกระจายเสียง ไม่อาจจะดำเนินต่อไปได้อย่างที่เคยเป็นมาตลอดช่วง 5 ทศวรรษ ที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากการผูกขาดโดยรัฐไม่เป็นที่ยอมรับ สำหรับรัฐที่เป็นประชาธิปไตย

อีกไม่นานการควบคุมดูแลสื่อกระจายเสียงโดยรัฐบาลก็จะหมดไป แต่มันจะเกิดขึ้นได้อย่างไรล่ะ จริงอยู่ที่การเปลี่ยนแปลงควรจะได้รับการต้อนรับแต่ก็ต้องยอมรับด้วยเหมือนกันว่า กฎหมายสื่อมวลชนนั้นเต็มไปด้วยองค์ประกอบที่หาความหวานแทบไม่เจอ และนั่นล่ะคือ สิ่งที่รัฐบาลยื่นมือเข้ามาดูแลภาคกระจายเสียง

กฎหมายหลายฉบับที่ประกาศใช้อย่างเป็นทางการโดยรัฐบาลซึ่งบริหารประเทศ มีหลายมาตราที่ขัดแย้งกันเอง หลักฐานเห็นได้จากกฎหมายหลายฉบับรวมถึงกฎหมายที่ว่าด้วยเรื่องของการศึกษา กฎหมายที่ว่าด้วยวิสาหกิจเครื่องพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์ และกฎหมายที่ว่าด้วยสมาคม

หลักการพื้นฐานของ**กฎหมายโทรทัศน์และการกระจายเสียง** คือ การนำเสนอแต่สิ่งทีดีๆ ที่จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของผู้ปฏิรูปให้ดูดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาคส่วนต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังจากช่วงเวลานี้อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนและเรียกร้องให้มีการวิเคราะห์ในเชิงลึกและละเอียดลงไปกว่านี้อีก หลักการพื้นฐานของการปฏิรูปสื่อกระจายเสียงที่อยู่ภายใต้กฎหมายใหม่ คือ

(ก) สื่อโทรทัศน์และสื่อกระจายเสียงจะต้องมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นมีความก้าวหน้าทางด้านเทคนิคมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นอิสระ
(ข) สื่อกระจายเสียงทุกประเภทรวมทั้งผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์เพื่อสาธารณะและผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง ทั้งที่เป็นประเภทธุรกิจและที่ไม่ได้แสวงหากำไร ต้องได้รับการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน
(ค) คลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรรโดยกระทรวงคมนาคมและเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารต้องถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียมกัน เป็นไปตามสัดส่วน
(ง) สื่อโทรทัศน์และสื่อกระจายเสียงต้องสะท้อนความคิดเห็นที่หลากหลายของพหุสังคมและต้องได้รับการสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันโดยเสรีและเท่าเทียมกันในระหว่างผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงด้วยกัน
(จ) การออกใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและการจัดสรรคลื่นความถี่ให้กับสื่อ ต้องกระทำโดยปราศจากอคติ กระบวนการขั้นตอนตลอดจนการกำกับดูแลต้องกระทำอย่างมีเหตุผล การใช้คลื่นต้องใช้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด การจัดสรรคลื่นต้องดำเนินการอย่างโปร่งใส สื่อกระจายเสียง ควรมีรัศมีเผยแพร่ครอบคลุมอาณาเขตทั้งหมดของประเทศพม่า

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแข่งขันทางการตลาดที่เท่าเทียมกัน ได้รับการชี้แจงอย่างกว้างขวางถึงการกำหนดมุมมองสื่อแบบใหม่ ตามกฎหมายใหม่ และตรงส่วนบนสุดของโครงสร้างอำนาจใหม่นี้เอง ที่เป็นที่มาของสถาบันที่ชื่อว่า **National Television and Broadcasting Media Development Agency**

รัฐบาลกลางได้รับมอบอำนาจให้กำหนดองค์กรซึ่งจะทำหน้าที่กำกับดูแลแผนการพัฒนาทั้งหมด อำนาจที่ว่านี้ นำมาใช้แต่งตั้งคนส่วนใหญ่ที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานจากทางฝ่ายรัฐบาล พร้อมด้วยผู้แทนจากองค์กรที่ไม่ได้มาจากภาครัฐบาลอีกสองสามคน

ตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งจะถูกนำไปเชื่อมโยงอย่างแน่นหนากับคำสั่งที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับรัฐมนตรีในรัฐบาล ยิ่งกว่านั้นยังรวมถึงกรมที่อยู่ภายใต้กระทรวงกลาโหมอีกด้วย ตารางดังต่อไปนี้ จะอธิบายว่าองค์กรสูงสุดจะใช้อำนาจร่วมกับคณะกรรมการสื่อกระจายเสียง ซึ่งจะถูกกำหนดให้มีลักษณะเป็นเส้นขนานกับคณะกรรมการสื่อกระจายเสียงคณะอื่นๆ อีก 2 คณะ อย่างไร

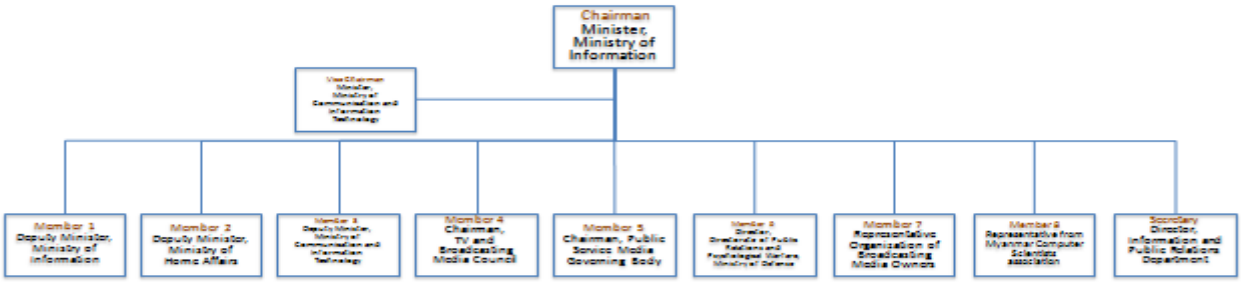

รูปภาพ 11 สถาบัน National Television and Broadcasting Media Development Agency

ตามมาตรา 6 หมวดที่ 1 องค์กรบริหารจัดการภาคสื่อกระจายเสียงข้างต้นนี้ จะรับผิดชอบงานดังต่อไปนี้

(ก) หน่วยงานรัฐบาลต้องกำหนดแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวและนโยบายเพื่อการพัฒนาสื่อกระจายเสียงในการทำงานร่วมกันและการเจรจากับคณะกรรมการรวมถึงองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สื่อกระจายเสียงและคนที่สนใจจะลงทุนในภาคนี้ ก็จะได้มีแนวทางในเรื่องที่เป็นระดับนโยบาย

(ข) เพื่อกระตุ้นความสนใจของประชาชนให้เกิดขึ้นมากที่สุดเท่าที่จะมาก ได้การบริหารจัดการและแผนจัดสรรคลื่นความถี่จะต้องได้รับการกำหนด การเจรจา และการเผยแพร่ให้ผู้คนได้รับรู้ถึงการทำงานร่วมกันกับคณะกรรมการ และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องก็ต้องได้รับการกำหนดด้วยเช่นกัน

(ค) องค์กรนี้ มีอำนาจที่จะตัดสินใจร่วมกันกับคณะกรรมการ เกี่ยวกับรูปแบบการให้บริการส่งกระจายเสียงจำนวนคลื่นความถี่และพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ผู้ได้รับใบอนุญาตสามารถจัดเตรียมการให้บริการส่งกระจายเสียง อีกทั้งรับผิดชอบที่จะประกาศแผนจัดสรรคลื่นความถี่ปีละครั้งอีกด้วย

(ง) เพื่อให้ธุรกิจสื่อกระจายเสียงเกิดการแข่งขันโดยเสรี องค์กรจะให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการ เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาสื่อกระจายเสียงและการกำหนดรูปแบบรายการ

(จ) องค์กรมีภารกิจที่หนักในการให้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์และ กิจการกระจายเสียง แก่ผู้ยื่นคำขออนุญาต อนุญาตให้ต่ออายุหรือเพิกถอนใบอนุญาต แต่งานทั้งหมดที่กล่าวนี้ จะต้องปรึกษาหรือขอความเห็นจากคณะกรรมการเสียก่อน

(ฉ) การผลิต การนำเข้า การจำหน่าย และการขายเทคโนโลยีการแพร่ภาพกระจายเสียง อุปกรณ์เครื่องมือ รวมทั้งส่วนประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องดำเนินการตามมาตรฐานที่ทางองค์กรและคณะกรรมการร่วมกันกำหนด ซึ่งในการขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการเพื่อที่จะพัฒนามาตรฐานดังกล่าวนี้ไม่ใช่เรื่องที่ง่ายเลยสำหรับองค์กร

(ช) ภาระ หน้าที่ขององค์กร จะต้องปฏิบัติด้วยความโปร่งใส โดยการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชนซึ่งเข้ามาช่วยเหลือ

(ซ) องค์กรจะเปลี่ยนบทบาทเป็นหน่วยงานให้คำปรึกษา แก่ผู้ให้บริการกิจการโทรทัศน์และกิจการกระจายเสียงโดยไม่มีใบอนุญาต ในกรณีที่เกิดการฟ้องร้องกันทางกฎหมาย

ตามมาตรา 7 องค์กรจะต้องดูแลสถานะภาพของคณะกรรมการให้เป็นผู้แทนองค์กรที่มีความเป็นอิสระและไม่ขึ้นกับใครอำนาจหรืออิทธิพลขององค์กรจะต้องไม่เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจในเรื่องใดๆ ของคณะกรรมการซึ่งในทางปฏิบัติมันเป็นเรื่องยากที่องค์กรจะไม่เข้าไปแทรกแซงการตัดสินใจที่เป็นอิสระของคณะกรรมการ

ตามที่กล่าวข้างต้นมีการควบคุมที่เข้มงวดสำหรับหน้าที่ๆ สำคัญทุกหน้าที่ๆ คณะกรรมการกระจายเสียงสามารถทำได้ และที่ควรจะทำในหลายประเทศความมีเสรีภาพของคณะกรรมการได้รับการรับรองและยังไม่มีองค์กรควบคุมใด ที่จะสามารถกำกับดูแลคณะกรรมการได้อย่างใกล้ชิดทุกย่างก้าว

เป็นที่น่าสงสัยว่า ทำไมถึงจำเป็นต้องมีคณะกรรมการ ถ้าอำนาจในการตัดสินใจขององค์กรในรอบสุดท้ายไม่มีเหตุที่ต้องมีก็เพราะว่า องค์กรพัฒนากิจการโทรทัศน์และกิจการกระจายเสียงนั้น ประกอบด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือรักษาความปลอดภัยที่สำคัญเป็นจำนวนมาก อาทิ การประชาสัมพันธ์และการทำสงครามจิตวิทยาโดยกระทรวงกลาโหมและกระทรวงมหาดไทย ซึ่งกำกับดูแลเป็นพิเศษกับหน่วยงานที่มีชื่อเสียงในทางไม่ดี และกระทรวงอื่นๆ ซึ่งยังคงครอบครองโดยอดีตข้าราชการทหารน่าจะเป็นไปได้มากทีเดียวที่ความไม่สมดุลของอำนาจเกิดขึ้นระหว่างองค์กรของรัฐบาลที่ได้รับการแต่งตั้ง และคณะกรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากคนที่มีพื้นเพเป็นพลเรือน

หน้าที่ส่วนใหญ่ของคณะกรรมการควรจะทำให้สำเร็จโดยการร่วมมือกันกับองค์กรที่เหนือกว่าขึ้นไปซึ่งประกอบไปด้วย รัฐมนตรีและบรรดาเจ้าหน้าที่ระดับสูงและเป็นไปได้ว่าอำนาจในการตัดสินใจจะเป็นแบบไหลเลื่อนจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำในแบบที่เป็นการจัดระบบตามลำดับชั้นถ้าสมาชิกสภานิติบัญญัติวางแผนที่จะกำหนดอำนาจใหม่ๆ กับผู้ที่มีอำนาจสั่งการจากสำนักนายกรัฐมนตรี โดยพวกเขามีข้ออ้างว่าจะทำให้เกิดสื่อที่มีอิสระและมีความเท่าเทียมกันขอให้รู้เถอะว่าเป็นเรื่องซึ่งไม่จริงใจเลย

เห็นได้ชัดว่าคณะกรรมการกระจายเสียงรูปแบบใหม่นี้ อำนาจที่มีจะลดลงลักษณะที่ว่านี้ มีเป็นจำนวนมากในหลายประเทศซึ่งเป็นการทดลองระบบการกระจายเสียงเพื่อให้บริการประชาชน

กระบวนการในการคัดเลือก (ที่ไม่ได้เป็นการเลือกตั้งอย่างเต็มรูปแบบ) ผู้ที่ประสงค์จะสมัครเป็นคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ๆได้รับมอบหมายจะอธิบายถึงบทบาทของคณะกรรมการได้ดีขึ้น ทั้งนี้ ผู้ที่ประสงค์จะสมัครเป็นคณะกรรมการจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี บริบูรณ์

2. เป็นบุตรที่เกิดจากบิดา มารดา ที่เป็นพลเมืองพม่าและต้องเป็นพลเมืองพม่าโดยกำเนิด

3. มีสภาพร่างกายและจิตใจที่แข็งแรง สมบูรณ์

ห้ามมิให้บุคคลที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้มีชื่อเป็นคณะกรรมการ

1. เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดหรือมีตำแหน่งในทางการเมือง

2. ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานของรัฐบาล

3.มีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับเงินเดือนหรือรายได้อื่นไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากบริษัทที่ประกอบกิจการกระจายเสียง

4. ถูกตัดสินโดยการพิพากษาหรือมีคำสั่งจากศาลว่ากระทำความผิดทางอาญา

5. เป็นข้าราชการ

6. มีสมณศักดิ์ในทางศาสนา

คณะกรรมการจะประกอบไปด้วยสมาชิกจำนวน 9 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกมาจากผู้เชี่ยวชาญ จากต่างสาขาอาชีพกันรวมทั้งจากสื่อโทรทัศน์และกิจการกระจายเสียงเทคโนโลยีการสื่อสารและข้อมูลข่าวสาร กฎหมายภาควิชาการบริหารจัดการและการเงิน

แม้กฎหมายจะระบุว่า การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรทางปัญญาและสังคมในการคัดเลือกสมาชิก จะได้รับการสนับสนุน แต่กฎหมายก็ไม่ได้กล่าวถึง วิธีการที่พวกเขาเข้ามาสู่กระบวนการการคัดเลือก ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจะรับผิดชอบในการเสนอชื่อสมาชิกที่ยังไม่แน่ว่าจะได้รับการคัดเลือกหรือไม่ จำนวน 18 คน จากนั้นรายชื่อก็จะถูกนำเสนอต่อสื่อ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้ง 18 คน จะได้รับภายในเวลา 30 วัน ก่อนที่จะมีการคัดเลือกในรอบสุดท้าย ประธานาธิบดีจะเป็นผู้ทำการคัดเลือกในรอบสุดท้าย และจะมีเพียง 9 คนเท่านั้น ที่จะได้เป็นสมาชิกในคณะกรรมการความจริงแล้วประชาชนมีพื้นที่เพียงน้อยนิดที่จะแนะนำว่า ใครควรจะเป็นสมาชิกบ้าง เพราะเขาไม่สามารถเสนอชื่ออีกชื่อหนึ่งได้ ทั้งๆ ที่ได้รับอนุญาตให้ออกความเห็นต่อผู้มีรายชื่อทั้ง 18 คน ที่ได้รับคัดเลือกก็ตาม

ประธานคณะกรรมการรองประธานคณะกรรมการ และเลขานุการ จะคัดเลือกกันเองจากบรรดาสมาชิกที่ได้รับเลือกโดยใช้ระบบการออกเสียงแบบอิสระ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ๆ คณะกรรมการได้รับน้อยกว่า NBTC ของประเทศไทยมาก หน้าที่ๆ สำคัญทุกหน้าที่ได้รับการออกแบบไม่ให้มีผลสำเร็จสมบูรณ์ได้แค่เพียงคณะกรรมการทั้งนี้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่จะออกกฎเกณฑ์และจริยธรรม ซึ่งผู้ดำเนินกิจการกระจายเสียงจะต้องยึดถือและปฏิบัติตาม

คณะกรรมการมีอำนาจที่จะลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบและจริยธรรม โดยวิธีการใช้มาตรการด้านการบริหาร อย่างไรก็ตามคณะกรรมการจะได้รับมอบอำนาจอย่างเต็มที่ ก็แต่เฉพาะเรื่องที่ไม่สำคัญอะไรนัก ขณะเดียวกับที่โครงสร้างองค์กรจัดวางองค์กรไว้เหนือคณะกรรมการคอยตรวจตราดูแลการตัดสินใจของคณะกรรมการในเรื่องที่สำคัญๆ การตัดสินใจที่จำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบในรอบสุดท้ายจากองค์กร ดังที่จะอธิบายต่อไปนี้

มาตรา 16 (b) คณะกรรมการได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ตรวจสอบคำขอมีใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการกระจายเสียงและคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเงื่อนไข แล้วจึงเสนอเรื่องมายังองค์กร

มาตรา 16 (d) ทันทีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนกฎระเบียบและถ้าเขาหรือเธอกำลังรอที่จะอุทธรณ์ต่อศาลคณะกรรมการต้องพิจารณาให้แบบฟอร์มการลงโทษที่เหมาะสมสำหรับช่วงเวลาชั่วคราวแก่ผู้ที่ฝ่าฝืน

กฎหมาย คณะกรรมการอาจพิจารณาระงับการออกอากาศชั่วคราวหรือถอนใบอนุญาตก็ได้ (แต่การพิจารณาของคณะกรรมการจะไม่มีอำนาจตัดสินใจในรอบสุดท้าย) การวิเคราะห์ของคณะกรรมการต้องนำเสนอต่อองค์กรเท่านั้น

นอกจากนี้ องค์กรก็ยังมอบหน้าที่หลายหน้าที่ให้คณะกรรมการทำ ซึ่งเป็นภารกิจที่ยากลำบากขององค์กร ยกตัวอย่างเช่น มาตรา 17 (a) เรียกร้องให้คณะกรรมการดำเนินการกับทุกๆเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรคลื่นความถี่ โดยการประสานความร่วมมือกับองค์กรอย่างใกล้ชิด วาระการทำงานของคณะกรรมการคือ 5 ปี และสมาชิกไม่ได้รับอนุญาตให้กลับมาปฏิบัติหน้าที่อีก หากปฏิบัติหน้าที่เกินกว่า 2 วาระ ติดต่อกัน เวลาที่ร่างกฎหมายกระจายเสียง ถูกเผยแพร่ออกไปเพื่อสำรวจความคิดเห็นประชาชน ผู้เชี่ยวชาญชาวไทยชุดหนึ่งได้รับเชิญโดยพรรค Democratic Voice of Burma ในช่วงกลางเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 เพื่อเข้าประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการเปรียบเทียบกฎหมายสื่อกระจายเสียงของประเทศพม่ากับกฎหมายไทยร่วมกับนักสื่อสารมวลชนพม่ากับผู้ถือหุ้นในกิจการกระจายเสียงคนอื่นๆ

นายกวี จงกิจถาวร 1 ในวิทยากรรับเชิญในการประชุมเชิงปฏิบัติการได้ร่วมแสดงความวิตกกังวลว่าผู้ได้รับใบอนุญาตอาจเกิดความรู้สึกในด้านลบได้ ถ้าสมาชิกในคณะกรรมการลาออกจากตำแหน่งไปก่อนที่ใบอนุญาตจะหมดอายุลง ทั้งนี้เพราะใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง มีอายุ 10 ปี และ 7 ปี ตามลำดับ ผู้ได้รับใบอนุญาตอาจประสบกับปัญหายุ่งยากในการสร้างความเข้าใจร่วมกันกับสมาชิกในคณะกรรมการชุดใหม่ได้ จากการที่คณะกรรมการชุดเก่าตกลงใจออกใบอนุญาตให้แก่พวกเขาไปแล้ว จุดนี้สิ่งที่ไม่ได้มีการพูดถึงกันไว้เลยคือ คณะกรรมการของพม่าไม่ได้มีอำนาจมากเท่ากับ NBTC ของประเทศไทยในขณะที่ NBTC สามารถตัดสินใจได้เลยว่า ควรจะให้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ และวิทยุกับใครนั้นคณะกรรมการกระจายเสียงของพม่ากลับไม่มีอิสระที่จะทำแบบนี้ได้ ตรงนี้จะอยู่ในความดูแลขององค์กรไม่มากก็น้อยที่จะเป็นผู้ตัดสินใจในรอบสุดท้ายในขณะที่คณะกรรมการรับเรื่องการขอมีใบอนุญาตประกอบกิจการของผู้ยื่นคำร้อง และกลั่นกรองหาผู้สมัครที่เหมาะสม

น.ส.สุภิญญา กลางณรงค์ กรรมการคนหนึ่งของ NBTC ก็ได้ให้ความเห็นแสดงความวิตกกังวลต่อวิธีการควบคุมงบประมาณของคณะกรรมการด้วยเหมือนกัน ว่าคณะกรรมการกระจายเสียงของพม่าแตกต่างจาก NBTC ซึ่งมักจะถูกวิพากษ์วิจารณ์จากนักวิจารณ์บางคนว่า มีอำนาจมากเกินไป และมีอิสระในการใช้จ่ายงบประมาณมากเกินไป งบประมาณของคณะกรรมการกระจายเสียงของพม่าจะถูกควบคุมแบบอ้อมๆ โดยรัฐบาลที่กำลังปกครองประเทศอยู่

มาตรา 30 ของกฎหมายเรียกร้องให้คณะกรรมการเสนอคำขอประมาณการงบประมาณประจำปีต่อรัฐบาล โดยผ่านดุลการชำระเงินประจำปีของประเทศ แม้ว่ากฎหมายจะบอกไว้อย่างนั้น มันไม่ได้หมายความว่า งบประมาณของคณะกรรมการอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ Ministry of Information (MOI)

นักวิจารณ์ กำลังชี้ให้เห็นว่าความไม่มีอิสระทางการเงินของคณะกรรมการอาจนำไปสู่การคอรัปชั่นในการออกใบอนุญาต แม้ว่ามันจะไม่ใช่หน่วยงานที่ถูกต้องตามกฎหมายเพียงหน่วยงานเดียวที่มีอำนาจตัดสินใจให้ใบอนุญาตก็ตามดังนั้นแล้ว คณะกรรมการจะไม่มีรายได้จากกระบวนการให้ใบอนุญาต คณะกรรมการจะต้องโอนค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่เก็บจากผู้ได้รับใบอนุญาตไปให้กับรัฐ

สิทธิการครอบครองที่เป็นของต่างชาติและที่เป็นกิจการภายในประเทศ

ถ้าไม่รวมการวิพากษ์วิจารณ์ที่มีต่อการควบคุมทัศนคติสื่อกระจายเสียง ซึ่งเป็นการรวมอำนาจมาสู่ศูนย์กลาง ของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ (MOI) แล้วการจำกัดสิทธิการครอบครองก็เป็นอีกประเด็นหนึ่ง ที่เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลง ในทันทีที่กฎหมายได้รับความเห็นชอบจากสภาสูงกฎหมายฉบับล่าสุดอนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในภาคกระจายเสียงได้ แต่ต้องไม่เกิน 30% ของเงินทุนทั้งหมด

มีสัญญาณของการเปิดเสรีที่นักลงทุนชาวต่างชาติ ซึ่งเคยถูกห้ามไม่ให้เข้ามาข้องเกี่ยวกับธุรกิจสื่อกระจายเสียงทุกประเภท จะมีโอกาสเข้ามาลงทุนในภาคสื่อกระจายเสียง อย่างไรก็ดี หลายคนกำลังถูกตั้งคำถาม ว่า ทำไมนักลงทุนชาวต่างชาติถึงไม่สามารถเข้ามาประกอบธุรกิจสื่อในประเทศไทย ทั้งที่ก็มีกฎหมายการลงทุนโดยตรงของต่างประเทศอยู่แล้ว พรรค Democratic Voice of Burma รายงานว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านหนึ่งที่เข้ามาร่วมอภิปรายพยายามที่จะเสนอความเห็นว่า ภาคธุรกิจควรจะเปิดโอกาสให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาอยู่ในเส้นทางการลงทุนโดยอาศัยกฎหมายการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI law)

มุมมองของนักวิจารณ์อีกมุมมองหนึ่ง เป็นมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในภาคกระจายเสียงภายในประเทศ เนื่องจาก มาตรา 52 ห้ามใครก็ตามที่เป็นเจ้าของบริษัทสื่อสิ่งพิมพ์ที่อยู่ในเขตการกระจายเสียงหรือเขตการ จัดจำหน่ายเดียวกัน ยื่นคำร้องขอใบอนุญาตส่งกระจายเสียงอีก

ในทางทฤษฎีดูเหมือนว่าคนที่ร่างกฎหมายพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการให้ความสนใจต่อตลาดการลงทุนซึ่งเกิดขึ้นในอีกซีกโลกหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับระบอบประชาธิปไตยของประเทศทางแถบตะวันตก โดยการไม่อนุญาตให้เจ้าของธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ที่ประกอบธุรกิจอยู่ให้บริการส่งกระจายเสียงอีก เพราะนอกจากจะไม่ทำให้สื่อเข้มแข็งแล้ว ยังกลับทำให้อ่อนแอลงอีกด้วย

เนื่องจากการก่อตั้งสถานีให้บริการส่งกระจายเสียงนั้น เป็นทรัพยากรที่ใช้ทั้งเงินและกำลังคน หากปราศจากแหล่งเงินที่เหมาะสม ใครคนนั้นก็ไม่อาจยื่นขอใบอนุญาตได้ จึงเฉพาะผู้ที่สามารถทำได้เท่านั้นที่จะได้รับโอกาส ในช่วงจังหวะที่การตลาดมีบทบาทสำคัญ ดังนั้นในประเทศพม่าใครคือคนที่สามารถทำได้บ้างเฉพาะผู้บริหารที่เป็นนักธุรกิจอาวุโสเท่านั้นหรือที่จะมีสิทธิเป็นผู้ประกอบการได้ยิ่งกว่านั้น ทุกวันนี้บางบริษัทก็เข้าไปข้องเกี่ยวทำความรู้จักกับคนที่ร่ำรวยและมีอิทธิพล จนกระทั่งมีธุรกิจหนังสือพิมพ์รายวัน และนี่ก็เป็นอีกครั้งหนึ่งที่กฎหมายสื่อกระจายเสียงจะเปิดประตูเพิ่มขึ้นอีกประตูเพื่อรองรับพวกเขา

ผู้สนับสนุนเสรีภาพสื่อมวลชน ตั้งข้อสงสัยว่า ถ้ากฎหมายฉบับนี้ห้ามเจ้าของสื่อสิ่งพิมพ์ทุกรายโดยเท่าเทียมกัน ผลที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตคือ ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญจะถูกห้ามไม่ให้ประกอบธุรกิจ ในขณะที่คน หน้าใหม่ที่เพิ่งเริ่มเข้ามาทำธุรกิจ หรือบริษัทเอกชนที่ดำเนินกิจการอยู่แล้วเท่านั้น อย่างเช่น บริษัท Shwe Than Lwin และ บริษัท Forever มีทีท่าว่าจะเข้ามาครองตลาด

อีกครั้งหนึ่งที่ความเครียดจะทวีความรุนแรงมากขึ้นระหว่างที่ทำการจัดระเบียบทั้งสื่อ ที่เป็นของรัฐและของเอกชน สื่อที่รัฐเป็นเจ้าของจะอ้างสิทธิซ้ำแล้วซ้ำอีกว่า พวกเขาจะถูกแปรรูปไปเป็นสื่อที่ให้บริการสาธารณะ ซึ่งต้องใช้เงินที่ได้จากประชาชนในการดำเนินการ แล้วสื่อประเภทนี้ก็จะมีความได้เปรียบกว่าสื่อที่เอกชนเป็นเจ้าของ เพราะจากโครงสร้างพื้นฐานการกระจายเสียงของพวกเขา ไม่ว่าจะอย่างไร ก็ยังเป็นโครงสร้างที่แข็งแรงที่สุดในอนาคตอันใกล้นี้

รูปแบบที่คล้ายคลึงกันกับการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม เห็นได้จากทางภาคโทรคมนาคม เมื่อนักลงทุนเอกชน อย่าง Telenor และ Ooredoo ได้รับอนุญาตให้แข่งขันกับ Myanmar Posts and Telecommunication (MPT) ซึ่งเป็นองค์กรที่ดำเนินการโดยรัฐ นอกจากนี้ ร่างกฎหมายยังเรียกร้องให้ผู้ประกอบกิจการทางธุรกิจทุกราย นำเสนอรายงานทางการเงินต่อคณะกรรมการ ปีละครั้งด้วย

บทบาทของสื่อที่ไม่แสวงหากำไรภายใต้กฎหมายใหม่

ภายใต้กฎหมายสื่อกระจายเสียงที่ไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ที่ประเทศพม่าอนุญาตให้มีได้ อย่างไรก็ดี คำจำกัดความคำว่า **สื่อกระจายเสียงที่ไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ** อาจจำกัดความได้ว่า คือ **โอกาสในการเป็นผู้ให้บริการสื่อกระจายเสียงที่ไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ** มาตรา 2 ของหมวดที่ 1 ระบุว่า" **สื่อกระจายเสียงที่ไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ** หมายความถึง **ไม่แสวงหากำไร ในเรื่องของการประกอบการสื่อสิ่งพิมพ์และการเผยแพร่ หรือการประกอบการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์** ซึ่งดำเนินงานโดย องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) องค์กรเพื่อการศึกษาและภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นไปยังองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชนใดชุมชนหนึ่ง อย่างไรก็ตาม มาตรา 56 (a) ได้ให้ความหมายที่คลุมเครือไว้อีกความหมายหนึ่ง โดยระบุว่าสื่อกระจายเสียงที่ไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจไม่ควรทำงานให้กับธุรกิจที่แสวงหากำไร ในเวลาเดียวกัน มันไม่ควรที่จะเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายที่ทำหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองและทางธุรกิจ ดังนั้นแล้วปัญหาจึงมีอยู่ว่าคณะกรรมการจะจำแนกรัฐบาล GONGO ซึ่งบางครั้งก็ทำหน้าที่เป็นสาขาของรัฐบาล หรือบางทีก็ทำหน้าที่เป็นภาคประชาสังคม

จะตีความ ความหมายของคำว่า รัฐศาสตร์ ว่า อย่างไร เพราะทุกๆ สิ่งสามารถจัดเป็นรัฐศาสตร์ได้ทั้งนั้น การกระทำแบบไหนที่ตีความได้ว่าเป็น ผลประโยชน์ในทางการเมือง ส่วนใหญ่แล้วก็ขึ้นอยู่กับการตีความ ของคณะกรรมการ หรือองค์กรที่อยู่เหนือคณะกรรมการอีกที ทั้งๆ ที่มีข้อจำกัดและข้อความคลุมเครือไม่ชัดเจน กฎหมายก็ยังเปิดโอกาสให้กับผู้ที่ต้องการจะดำเนินกิจการสถานีวิทยุชุมชน เพราะกฎหมายต้องการให้ชุมชนได้สื่อที่ไม่แสวงหากำไร และต้องแสดงให้เห็นถึงความผูกพันของพวกเขาที่มีต่อชุมชนจริงๆ นอกจากนี้ยังอาจเป็นการสร้างมิติใหม่ๆ แก่ทางภาคประชาชน ถ้ารัฐบาลที่ปกครองประเทศจะยอมรับในเสรีภาพสื่อกระจายเสียงและความคิดเห็นที่มาจากพหุสังคม ตามข้อกำหนดในกฎหมายใหม่ 20% ของคลื่น เป็นทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับประชาชนทุกคนที่จะใช้ประโยชน์ร่วมกัน และจะได้รับการจัดสรรให้กับสื่อที่ไม่แสวงหากำไร

<u>หลักการที่เอื้อประโยชน์ต่อเนื้อหารายการ</u>

ตามที่รัฐบาลอ้างว่า นโยบายของรัฐบาลมีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ทัศนคติสื่อกระจายเสียงเข้มแข็งขึ้น กฎหมายสนับสนุนให้ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงได้ใช้เนื้อหารายการที่ผลิตในท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยไม่สนใจว่าจะเป็นสื่อประเภทไหนและใช้ภาษาอะไรเป็นสื่อกลาง สื่อกระจายเสียงทุกประเภทที่ดำเนินกิจการอยู่ทั่วทุกพื้นที่ในประเทศพม่าจะต้องปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ เนื้อหารายการ ดังต่อไปนี้

มาตรา 68

(ก) สื่อกระจายเสียงที่ใช้ภาษาพม่าและภาษาพื้นเมือง 70 % ของเนื้อหารายการที่เผยแพร่ออกอากาศจะต้องเป็นรายการที่ผลิตภายในท้องถิ่น

(ข) ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงประเภทธุรกิจจะต้องผลิตเนื้อหารายการประจำวันภายในท้องถิ่นอย่างน้อยที่สุด 30 %

(ค) ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงประเภทธุรกิจระดับประเทศ จะต้องจัดเตรียมช่วงเวลาออกอากาศให้กับสินค้าจากตลาดในท้องถิ่นที่ผู้ผลิตจัดทำรายการโฆษณาเป็นจำนวน 20 % ของเวลาทั้งหมดที่ออกอากาศรายการดังกล่าว และ อย่างน้อยที่สุด 10 % ของสินค้าที่ผลิตภายในท้องถิ่น และเป็นสินค้าที่ทำโฆษณาจะต้องนำมาเผยแพร่ออกอากาศในช่วงเวลาที่มีผู้รับชมมากที่สุด (Primetime)

เพราะตามปกติแล้ว การโฆษณา เป็นแหล่งรายได้หลักของผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงการถ่ายทอดรายการประจำวันสามารถมีโฆษณาได้สูงสุด ชั่วโมงละ 12 นาที สถานีที่ดำเนินบริการเพื่อธุรกิจจะต้องแบ่งเวลาที่จะเผยแพร่ออกอากาศรายการ จำนวน 5 % เพื่อประโยชน์สาธารณะ ถ้าคณะกรรมการต้องการที่จะนำเวลาดังกล่าวไปให้บริการสาธารณะ โดยผู้ดำเนินกิจการกระจายเสียงเพื่อธุรกิจจะต้องให้เวลาดังกล่าวโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และคณะกรรมการก็จะประกาศว่ารายการอะไรบ้างที่เป็นรายการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ในการตรวจสอบเนื้อหารายการของสื่อโทรทัศน์และสื่อกระจายเสียงทั้งหมด คณะกรรมการจะต้องพัฒนาจริยธรรมและกฎเกณฑ์ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) ความเท่าเทียมกัน ความถูกต้อง แม่นยำ และความยุติธรรม ในการรายงานข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ

(ข) คุ้มครองชนกลุ่มน้อย

(ค) จำแนกประเภทรายการและภาพยนตร์ สำหรับกลุ่มวัยที่แตกต่างกันของผู้รับชมรายการ

(ง) เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ กำหนดขอบเขตเรื่องของภาษาและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการสัมภาษณ์ให้ชัดเจน

(จ) การหลอกลวงแหล่งข่าวเพื่อให้ได้ข้อมูลโดยแกล้งทำทีว่า ไม่ได้เป็นผู้รายงานข่าว

(ฉ) กำกับดูแลฉากที่ใช้ความรุนแรง ไม่มีศีลธรรม ภาพที่แสดงให้เห็นในทางเพศ คำพูดที่หยาบคาย และการเรียบเรียงหรือตัดต่อข่าวที่ส่งมาจากผู้รับชม ในลักษณะการรายงานข่าวผ่านมือถือของ CNN

(ช) การกระทำที่ผิดศีลธรรมหรือการกระทำผิดต่อศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

(ซ) จำแนกแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น

(ฌ) ปฏิบัติต่อ ชนกลุ่มน้อยที่มีเชื้อชาติและศาสนา ผู้หญิงและผู้ชาย เยาวชน และกลุ่มคนหรือบุคคลที่ทุกข์ยากด้วยความเคารพ

(ญ) เสรีภาพส่วนบุคคล

(ฎ) การถ่ายภาพนิ่งและวิดีโอ

(ฏ) การโฆษณาเกินจริง

หน้าที่โดยทั่วไปของคณะกรรมการในเรื่องการตรวจสอบและการดำเนินการกับผู้ที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์และระเบียบ คล้ายคลึงกับประเทศอื่นๆ ในหลายประเทศ อย่างไรก็ดี ก็จะได้เห็นกันว่า คณะกรรมการจะมีอำนาจทำอะไรได้บ้าง

<u>วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์พม่าในฐานะนักปฏิรูปที่เป็นผู้นำ</u>

ผู้อำนวยการวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งประเทศพม่า กำลังเป็นผู้นำในการร่างพระราชบัญญัติจำนวน 2 ฉบับ กล่าวคือ **พระราชบัญญัติสื่อมวลชนเพื่อให้บริการสาธารณะ** และ**พระราชบัญญัติกฎหมายโทรทัศน์และการกระจายเสียง** เพราะว่า กฎหมายทั้ง 2 ฉบับนี้ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งถ้า**ร่างกฎหมายโทรทัศน์และการกระจายเสียง** ได้รับการอนุมัติจากทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา **ร่างกฎหมายสื่อมวลชนเพื่อให้บริการสาธารณะ** ก็จะได้รับการเสนอโดยอัตโนมัติ

แม้ว่าขอบเขตและคำจำกัดความที่ชัดเจนของสื่อที่ให้บริการสาธารณะจะไม่มีใน**ร่างกฎหมายโทรทัศน์และการกระจายเสียง**ก็ตาม หน้าที่ของสื่อในการให้บริการสาธารณะก็เป็นที่รับรู้ ได้รับการบรรจุไว้แล้วในหลายมาตรา ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่ในระดับสูงจาก MRTV กำลังเป็นผู้ให้การสนับสนุนกฎหมายวิทยุโทรทัศน์และการส่งกระจายเสียง

การปฏิรูปภายในได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว ในการจัดเตรียมเพื่อให้เกิดทัศนคติใหม่ๆ ในสื่อ ตั้งแต่ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายภายใน ในแง่ของการบริหารจัดการและการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชนิดหน้ามือเป็นหลังมือในช่วง 4 ปี ที่แล้ว อย่างไรก็ตามก็ไม่อาจจะกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทุกอย่างที่เกิดขึ้นเป็นเพราะการเมืองภายในประเทศเท่านั้น แผนกลยุทธ์อาเซียน ที่จะสร้างประชาคมสังคม – วัฒนธรรมอาเซียน ผลักดันให้ผู้นำพม่าเข้ามาปฏิรูปสื่ออย่างจริงจัง ตั้งแต่รัฐบาลชุดใหม่เข้ามาบริหารประเทศ วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์พม่า ผู้ให้บริการกระจายเสียงในระดับแนวหน้า ได้พยายามที่จะปรับปรุงคุณภาพและความน่าเชื่อถือ อีกทั้งยังพยายามที่จะทำให้ตนเองดูโปร่งใส และเข้าถึงประชาชนมากกว่ารัฐบาลชุดที่แล้ว

รัฐมนตรีสารสนเทศ นาย Ye Htut และผู้อำนวยการของสถานีโทรทัศน์ MRTV นาย Tint Swe กำลังพยายาม ที่จะต่อสู้กับประชาชนในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นที่ประชาชนมีต่อรัฐบาลชุดใหม่ และกับสิ่งที่พวกเขากำลังดำเนินการเพื่อให้ได้เข้าถึงผู้รับชมและรับฟังที่เป็นเป้าหมายของเขาเองมากขึ้น โดยการติดต่อไปตามที่อยู่ของหัวหน้าหน่วยงานจากฝ่ายต่างๆ ทุกคน ของสถานีโทรทัศน์ MRTV ตามที่ได้ให้ไว้ในเว็บไซต์หลักของ MRTV

ภาพถ่ายและที่อยู่อีเมล์ของผู้ประกาศข่าวและโฆษกเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนภายใต้รัฐบาลใหม่ การประชาสัมพันธ์ในลักษณะนี้ไม่เคยทำมาก่อนเลยในสมัยรัฐมนตรี U Kyaw Hsan ที่มีชื่อเสียงในทางเลวร้ายว่าเป็นรัฐมนตรีที่จำกัดอำนาจสื่อ ขณะนี้ได้มีการรับเอานโยบายการประชาสัมพันธ์ที่ดีกว่ามาปฏิบัติ ซึ่งหมายความว่าผู้รับชมและรับฟังทางบ้านสามารถติดต่อกับประชาชนที่พวกเขาเห็นบนจอและรับผิดชอบต่อสิ่งที่พวกเขากำลังรับชม

ผู้รับชมและรับฟังสามารถส่งข้อร้องเรียนหรือคำแนะนำ แต่ถ้าไม่ทำอย่างนั้นพวกเขาก็ยังเปิดกล่องแนะนำในเว็บไซต์ได้อีก รายการทุกรายการซึ่งนำไปออกอากาศทุกวันทางทีวีจะสามารถรับชมได้จากทีวีบนมือถือด้วย ซึ่งถือเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่กำลังทันสมัยมากขึ้น เหมาะกับการดำเนินชีวิตภายใต้การบริหารจัดการในปัจจุบัน

พวกเขาพยายามอธิบายถึงเนื้อหาของกฎหมาย ตามที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้ โดยการแถลงข่าวแต่อย่างไรรัฐบาลก็ยังคงปกป้องในสิ่งที่พวกเขากำลังดำเนินการอยู่ ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมกับประเทศอยู่ดี ทุกๆ คนต่างก็รู้ดีว่า กฎหมายฉบับนี้มีความเข้มงวดและมีมาตรฐานต่ำกว่ามาตรฐานระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามด้วยภาพลักษณ์ที่สร้างความขัดแย้งที่กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศกำลังเป็นอยู่นี้ จึงทำให้ไม่มีใครแน่ใจได้ว่า ก้าวต่อไปของการปฏิรูปที่เจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการอยู่จะเป็นดังที่พวกเขาวาดหวังไว้หรือไม่

ประเทศพม่ายังคงเป็นประเทศที่ปกครองโดยอำนาจเด็ดขาดในหลายๆ แง่มุม อย่างไรก็ตามก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า การเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่เพิ่งจะเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ หมายถึง สิ่งที่เป็นความก้าวหน้าและการเปิดใจกว้างมากขึ้นของประเทศพม่าแค่เพียงสถานีส่งกระจายเสียงที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศก็ได้มีการขยายสาขาไปแล้วถึง 248 สาขา ในหลายจังหวัด

วิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ของประเทศพม่าได้รับการจัดลำดับความสำคัญในหลายพื้นที่เพื่อการปฏิรูปนโยบาย เรื่องสำคัญที่สุดลำดับแรกเลย คือ การเปลี่ยนแปลงลักษณะเฉพาะของสื่อที่รัฐเป็นเจ้าของ ให้เป็นสื่อที่ให้บริการเพื่อสาธารณะ ประการที่ 2 ระบบการส่งกระจายเสียงโทรทัศน์ และวิทยุกำลังจะถูกปรับเปลี่ยนจากระบบอนาล็อกเป็นดิจิตอล โดยตั้งเป้าหมายที่จะแปลงระบบ ทำให้ประเทศทั้งประเทศเปลี่ยนเป็นระบบดิจิตอล ภายในปี พ.ศ. 2563

โดยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ยังตั้งเป้าที่จะปรับปรุงคุณภาพ และปริมาณของรายการ อีกด้วยประการที่ 3 รัฐบาลตั้งใจที่จะใช้ฐานการผลิตที่เป็นแบบสื่อผสมเพื่อให้เป็นเส้นทางผ่านแก่โทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียงรวมทั้งสื่อที่เป็นรูปแบบของ สมาร์ททีวี และ ไอพีทีวี ด้วยในฐานะเป็นหน่วยงานรัฐ ที่กำลังนำวาระที่เกี่ยวกับการปฏิรูปสื่อของรัฐบาลไปปฏิบัติสำหรับเป้าหมายที่ 4 คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างธุรกิจกระจายเสียงในประเทศ

ประการที่ 5 การเพิ่มจำนวนช่องข่าว ช่องการศึกษา และช่องเชื้อชาติสำหรับชนกลุ่มน้อย ฯลฯ ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้ยังตั้งเป้าที่จะเพิ่มช่องรายการใหม่ๆ ให้มีมากขึ้น อาทิ ช่องการเกษตร การผสมพันธ์ปศุสัตว์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยจัดช่องที่ว่านี้ให้อยู่ในช่องรายการหลัก ที่สุดแล้วจุดมุ่งหมายที่ทำแบบนี้ก็เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพของวิทยุกระจายเสียงที่ใช้ภาษาพม่าและภาษาพื้นเมืองและเพื่อก่อตั้งสถานีวิทยุระบบ FM ในพื้นที่ๆ วิทยุระบบ FM ยังเข้าไปไม่ถึง

ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา สถานีโทรทัศน์ MRTV ของพม่าได้เริ่มใช้ตารางออกอากาศใหม่ทุกๆ เช้า สถานีจะเริ่มถ่ายทอดรายการตั้งแต่เวลา 6.00 น. และจะปิดสถานีราว 23.00 น. เวลาออกอากาศทั้งหมดของสถานี MRTV จะถูกแบ่งคร่าวๆ ออกเป็นหน้าที่ต่างๆ 3 หน้าที่หลัก ปัจจุบัน 60 % ของเวลาออกอากาศทั้งหมดจะถูกใช้ไปในการแจ้งข่าวต่อประชาชน 20 % เป็นรายการภาคการศึกษา และอีก 20 % สำหรับรายการภาคบันเทิง

และนับจากวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558 MRTV ได้รับการตัดสินใจให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านข่าว และได้เผยแพร่ออกอากาศรายการข่าวเป็นเวลา 5 ชั่วโมงต่อวัน เป็นอย่างน้อย ทั้งนี้ช่องข่าว MRTV จะใช้เวลา 70 % ของเวลาออกอากาศทั้งหมด ในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับชมทั่วประเทศ ดังนั้นแล้ว ส่วนของรายการเพื่อการศึกษาก็จะได้เวลาออกอากาศแค่เพียง 20 % และรายการบันเทิงก็จะยิ่งน้อยลง จะเหลือแค่ 10 % เท่านั้น ถ้าไม่นับรวมเวลาที่ออกอากาศข่าว 5 ชั่วโมง ช่วงเวลาอื่นๆ ก็จะเป็นรายการสาระบันเทิงที่อิงความรู้ โดยหัวข้อก็จะเป็นเรื่องสังคมและสภาพเศรษฐกิจ ข่าวเศรษฐกิจ การสนทนาพูดคุยกัน รายการสำหรับผู้หญิง รายการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข่าวเหตุการณ์ในปัจจุบัน ข่าวกีฬา รายการสำหรับหนุ่มสาว ศิลปะและวัฒนธรรม โปรแกรมการเดินทาง ที่ใช้ชื่อรายการว่า การเดินทางอย่างมีรสชาติ ในส่วนสำหรับการศึกษา ก็จะเป็นรายการประเภทการเรียน การสอน ในหลายวิชาแตกต่างกันไป สำหรับนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยและมัธยม สอนวิธีทำการเกษตรกรรมและการทำไร่ปศุสัตว์ การศึกษาสำหรับประชากรและการศึกษาเรื่องสุขภาพ ฯลฯ

ทางด้านความบันเทิงนั้น มีศิลปะและการแสดงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมไปถึงภาพยนตร์ต่างประเทศ (เฉพาะภาพยนตร์อาเซียนเท่านั้น) และ Anyeit ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับประเพณี (เป็นการผสมผสานระหว่างการเต้นรำและสุขนาฎกรรม)

เห็นได้ชัดว่า ในหลายปีมานี้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแต่งตัวและการนำเสนอการสัมภาษณ์และรายการข่าว นับตั้งแต่ที่ผู้นำคนใหม่เข้ามาควบคุมทิศทางการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. 2555 ยิ่งไปกว่านั้นยังได้มีการขยายเครือข่ายระหว่างประเทศให้มีจำนวนมากขึ้นอีกทั้งเพิ่มความเข้มแข็งในการประสานความร่วมมือกับนานาอารยประเทศ ในอดีตที่ผ่านมาธุรกิจสื่อกระจายเสียงในภูมิภาคอาเซียนเท่านั้น ที่มีชื่ออยู่ในทำเนียบรายชื่อผู้เป็นหุ้นส่วนของสถานีโทรทัศน์ MRTV

นับตั้งแต่เจ้าหน้าที่ได้ประกาศแผนที่จะปฏิรูปสถานีโทรทัศน์ MRTV ทางสถานีก็ได้มีข้อผูกพันกับหุ้นส่วนในแถบตะวันตกและได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงเพื่อความเข้าใจร่วมกัน (MOU) ในการประสานความร่วมมือกับผู้ให้บริการสื่อกระจายเสียงหลักๆ 2-3 สื่อ อาทิ Voice of America และ BBC ขณะนี้ BBC ได้จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักข่าวของสถานีโทรทัศน์ MRTV กว่า 300 คน ทั้งยังจัดเตรียมการสัมมนาในหัวข้อการบริหารจัดการ ให้แก่บุคคลที่เป็นบรรณาธิการอาวุโส

เป็นเวลาหลายทศวรรษมาแล้วที่ BBC ถูกห้ามไม่ให้มีการรายงานข่าวของประเทศพม่า และยิ่งกว่านั้นรัฐบาลยังกล่าวหา BBC, VOA, RFA (Radio Free Asia) ว่าดีแต่ทำข่าวโกหกหาความจริงไม่เจอ และเป็นภัยต่อความสามัคคีของคนในสังคมพม่า ขณะนี้จากที่ได้มีการทำข้อตกลงกันอีกครั้งกับประเทศในแถบตะวันตก สถานีโทรทัศน์ MRTV ก็ได้รับประโยชน์จากการจัดฝึกอบรมของ BBC ซึ่งไม่ใช่แต่เฉพาะความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคเท่านั้น แต่ยังเป็นการฝึกอบรมการเป็นบรรณาธิการที่ยึดหลักการ การทำรายงานข่าวอย่างมีอิสระอีกด้วย

เมื่อ 2 ปีที่แล้ว ข่าวจะมาจากกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศโดยตรง และห้องข่าวของคุณ ก็ยังไม่มีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่จะนำมาใช้ ผู้อำนวยการจะเชิญผู้ให้การอบรมมาจาก BBC, IMS, ABC และจากที่อื่นๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้อบรมในวิชาวารสารศาสตร์ความรู้ความชำนาญในด้านเทคนิค รวมทั้งแนะนำการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทางเทคโนโลยีซึ่งมีความสำคัญมากต่อองค์กรข่าวในระดับมืออาชีพ

Peter Horrocks ผู้อำนวยการ **BBC World Service Group** กล่าวคำปราศรัย ณ สถานีโทรทัศน์ MRTV เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

สถานี BBC ในประเทศพม่ายังช่วยเหลือเจ้าหน้าที่จากสถานีโทรทัศน์ MRTV ในการออกอากาศรายการใหม่ๆด้วย ส่วนองค์กรที่ให้การช่วยเหลือระหว่างประเทศอย่างองค์กร UNICEF ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง MOU กับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ความร่วมมือกับสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์เผยแพร่รายการความรู้ด้านสุขภาพไปทั่วประเทศด้วยเหมือนกัน

ตามที่รายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ MRTV ได้รับการจัดทำโดยตรง โดยกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศตั้งแต่อดีตมา ด้วยจุดประสงค์ที่จะให้การรายงานเป็นอิสระไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานใด และนำเสนอแต่ข่าวของผู้นำรัฐบาลเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์รายวัน จากเหตุผลดังกล่าวกระทั่งทุกวันนี้ MRTV ก็ยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ ประกอบกับวิสัยทัศน์ของการกำกับดูแลกันเอง เป็นเรื่องยากที่จะเปลี่ยนแปลง เป็นเรื่องจริงที่ปัจจุบันนี้ นักข่าวจากสถานีโทรทัศน์ MRTV กล้าที่จะเลือกหัวข้อซึ่งในอดีตมีความละเอียดอ่อนมากๆ อย่างเช่น เรื่องสิทธิมนุษยชน ทางด้านการเตรียมตัวเพื่อเปิดตลาดการค้าเสรีก็มีความก้าวหน้าไปมากด้วยความช่วยเหลือของผู้ให้การสนับสนุนจากภายนอก อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ทุกเรื่องที่ได้รับรายงาน บางเรื่องก็ยังไม่มีการรายงานเข้ามา

เรื่องที่ไม่ธรรมดาเลยคือ ขณะนี้ มีสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ออกอากาศเป็นภาษาพื้นเมืองให้ประชาชนรับฟังแล้ว เป็นจำนวน ๑๗ สถานี แต่อย่างไรก็ตามก็ยังไม่มีรายการใดเลยที่เป็นรายการการเมือง จะมีก็แต่รายการอาหาร การปรุงอาหาร การศึกษา และสุขภาพ ฯลฯ ทางด้านสถานีโทรทัศน์ MRTV ก็ได้เปิดตัวช่องใหม่ที่เป็นช่องสำหรับคนพื้นเมืองมาตั้งแต่เมื่อเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ช่องนี้จะออกอากาศเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อย ๑๑ ภาษา

ตามที่ U Tin Swe ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ MRTV กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ เล่าให้ฟังคือ ช่องสำหรับคนพื้นเมืองอีกช่องหนึ่งกำลังจะออกอากาศในช่วงปลายปี พ.ศ. 2558 นาย U Tin Swe ยังได้อธิบายถึงความยากลำบากในการค้นหาคนที่จะมาทำรายการประเภทนี้ กล่าวคือ จำเป็นจะต้องอาศัยคนที่มีความรู้ ความชำนาญจริงๆ ในการนำเสนอรายการ การฝึกอบรมคนให้ทำงานกับสถานีโทรทัศน์ อาจจำเป็นที่จะต้องอาศัยเวลาอยู่บ้าง และก็เป็นไปไม่ได้ที่จะเปิดตัวช่องในลักษณะเดียวกันนี้อีกช่องหนึ่งจนกว่าจะถึงปลายปี พ.ศ. 2558 เพราะประเทศพม่านั้น มีชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในประเทศกว่าหนึ่งร้อยเชื้อชาติภาษาที่ MRTV กำลังเผยแพร่ออกอากาศอยู่ทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ขณะนี้เป็นเพียงแค่ภาษาพื้นเมืองหลักๆ กลุ่มหนึ่งที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันในหมู่ประชากรที่ค่อนข้างจะเป็นกลุ่มที่ใหญ่ขึ้นมากว่าชนกลุ่มน้อยที่มีขนาดเล็กแต่มีเป็นจำนวนมากเท่านั้น ภาษาของคนพื้นเมืองทั้ง 11 ภาษาที่ปรากฏบนหน้าจอทีวี มาจาก 8 เชื้อชาติด้วยกัน คือ Kachin, Kayah, east Poe Kayin, west Poe Kayin, Sgaw Kayin, Zomi Chin, Asho Chin, Mon, Rakhine, Shan and Wa.

ในปัจจุบันภาษาของคนแต่ละเชื้อชาติแพร่ภาพออกอากาศ วันละ 2 ชั่วโมง ยกเว้นของกลุ่ม Kayin จะได้เวลาวันละชั่วโมง ซึ่งคาดว่ารายการจะได้รับการขยายเวลาออกอากาศเป็นออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง เป็นภาษาของชนชาติ Pa-O, Kokang and Danu sections ในเดือน มกราคม พ.ศ. 2558 และรายการทั้งหมดที่ว่านี้จำเป็นต้องปฏิบัติตามแผนบรรณาธิการของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศองค์ประกอบหลักของนโยบายที่ชี้แนะแก่ผู้สื่อข่าวและผู้ผลิตรายการ คือ หลีกเลี่ยงการพูดถึงข่าวการเมืองที่เป็นเรื่องละเอียดอ่อนต่อความรู้สึก และให้ความสนใจแต่เฉพาะการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติพันธุ์เท่านั้น

ข่าวที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองต้องได้รับการตรวจตัดหรือแก้ไขก่อน ข่าวการประท้วงของประชาชนก็เช่นกัน สถานีจะนำไปรายงานได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทยแล้วเท่านั้น แม้ว่าทุกวันนี้ช่องเชื้อชาติจะอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของสถานีโทรทัศน์ MRTV แต่กระทรวงมหาดไทยก็มีแผนที่จะให้มีกรมอีกกรมหนึ่งแยกต่างหากออกไปเข้ามาดูแลในเรื่องนี้ ในปีงบประมาณ 2558-2559

แต่ละฝ่ายจะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายละ 13 คน ซึ่งถ้ามีการขยายจำนวนช่องรายการขึ้นมาจริงๆ ทรัพยากรบุคคลก็จะเป็นที่ต้องการมากขึ้นตามที่ U Myint Aung ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ MRTV กล่าวหลักการขั้นพื้นฐานของกรมที่จัดตั้งใหม่ มีการกำหนดรูปแบบเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ละกลุ่มเชื้อชาติจะอยู่ภายใต้การนำของสำนักงานประจำเชื้อชาตินั้นๆ ตามลำดับไป ซึ่งเขาหรือเธอต้องเป็นข้าราชการตามราชกิจจานุเบกษา

<u>บทสรุป</u>

เวลาที่ใครสักคนเฝ้าดูการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประชาธิปไตยในพม่าจากข้อสรุปคร่าวๆ เขาจะรับรู้ได้ว่า การเปลี่ยนแปลงในทุกภาคส่วนนั้นยังมีความหมายที่ไกลความเป็นจริง ซึ่งรัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่ กำลังพยายามอย่างมากที่จะดึงทหารเข้ามาเป็นฐานอำนาจอย่างต่อเนื่องต่อไปตามเกมแล้ว ข้าราชการทหารชุดก่อน ซึ่งเป็นผู้ที่สลัดเครื่องแบบออกแล้วมาบริหารกิจการจะเป็นผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงที่เข้มแข็งที่สุด บรรดาหุ้นส่วนที่ใกล้ชิดกับพวกเขาก็ล้วนเป็นนักธุรกิจอาวุโสที่คร่ำหวอดอยู่ในวงการมานานและเป็นผู้ที่มีฐานะทางการเงินที่มั่นคงพอที่จะสนับสนุนวาระที่เปลี่ยนแปลงได้

ความพยายามที่จะยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจหรือการมีเสรีภาพมากขึ้น อาจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญภายในการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ แต่สาระสำคัญจริงๆ ช่วงเวลา 4 ปี ที่แล้วแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้ใช้ความพยายามอย่างมากที่จะจำกัดอำนาจที่ประชาชนมีอยู่จากหลักฐานที่เห็นได้จากการออกกฎหมายและการแบ่งแยกอำนาจการบริหารประเทศในช่วง 4 ปี ที่ผ่านมารัฐบาลพยายามที่จะเสนอและผ่านกฎหมายทุกฉบับที่ช่วยรับรองอำนาจสูงสุด และปกป้องผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของพวกเขาบางครั้ง รัฐบาลเองก็ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย กฎหมายสื่อมวลชนทั้ง 3 ฉบับที่กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศประกาศใช้นั้น เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหากฎหมายที่มีอยู่แล้ว

แม้ว่าความเคลือบแคลงสงสัยและการวิพากษ์วิจารณ์จากทางภาคประชาชนจะมีเสียงดัง ซึ่งที่จริงแล้วกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ มักจะใช้ยุทธศาสตร์แบบรีบชิงลงมือทำก่อนผู้อื่นซึ่งเป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจอยู่เสมอที่ทำเช่นนี้ก็เพื่อที่จะทำให้เกิดความรู้สึกตระหนัก และจะได้เป็นผู้ประกอบการที่เข้มแข็งที่สุดในหมู่ผู้ประกอบการรายอื่นๆ ในตลาดการแข่งขันเสรี

การเจรจากับผู้สื่อข่าว เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อที่จะให้การแข่งขันอยู่ในระดับที่เรียกว่า เป็นสนามการแข่งขันจริงๆ แต่ที่สุดแล้วประชาชนก็ล้มเหลวอยู่หลายครั้ง ตรงส่วนหัวของกำหนดการปฏิรูปเรื่องที่สำคัญ

ที่สุดไม่ได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นเวลาหลายทศวรรษแล้ว กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศพยายามที่จะดึงเรื่องการกระจายเสียงและสื่อสิ่งพิมพ์หลักๆ ไปอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล แต่ปัจจุบันองค์ประกอบที่เป็นเผด็จการมีท่าทีที่อ่อนโยนมากขึ้นกว่าเดิม ยกตัวอย่างสื่อมีความรับผิดชอบต่อสังคมและให้บริการสาธารณะในขณะที่การพัฒนาทัศนคติของสื่อทุกรูปแบบและพหุสังคมที่ควรจะทำอย่างจริงจังกลับไม่กระตือรือร้นเท่าที่ควร

การปฏิรูปสื่อในประเทศเมียนมาร์ได้มาถึงหลักไมล์อีกหลักด้วยการประกาศใช้กฎหมายกิจการการพิมพ์และการตีพิมพ์ หลังจากที่รัฐสภาอนุมัติร่างกฎหมายฉบับนี้เมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ.2014 พระราชบัญญัติโรงพิมพ์และสำนักพิมพ์ ค.ศ.1962 ก็ถือเป็นโมฆะไปโดยปริยาย อย่างไรก็ตามสื่อต่างๆ ก็ยังไม่พอใจกับการประกาศกฎหมายที่สร้างข้อพิพาทฉบับนี้ เนื่องจากกฎหมายได้อนุญาตให้กระทรวงสารสนเทศควบคุมใบอนุญาตต่างๆ สำนักสื่อหลายแห่งกล่าวหารัฐบาลว่าพยายามที่จะฟื้นระบบการตรวจพิจารณาระบบเก่าขึ้นมาผ่านกระบวนการขึ้นทะเบียน

ในทางการเมืองการปลดปล่อยสื่อไม่ใช่ตัวเลือกที่จะสามารถทำได้ เนื่องจากรัฐบาลที่มีทหารสนับสนุนอยู่นั้นยังเห็นว่าสื่อมีประโยชน์ในการเผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อและเป็นเสียงให้กับเบื้องบน ในฐานะสื่อเอกชนที่ถูกกดขี่โดยรัฐบาลมาเป็นเวลานาน ก็ไม่ต้องการจะช่วยเหลือรัฐบาลในการปฏิรูปนโยบาย หรืออาจจะวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักหน่วง หลักฐานที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลถึงประชาชนนั้นยังคงพยายามควบคุมสื่อต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด หากไม่สามารถควบคุมอำนาจของสื่อได้ด้วยการตรวจพิจารณาก่อนการตีพิมพ์และแพร่ภาพและกระจายเสียงนั้น ก็จะต้องมีทางอื่นให้บริหารจัดการได้ เนื่องจากรัฐบาลยังคงต้องการหุ่นกระบอกไว้รับใช้แผนการของระบอบการปกครองและจะต้องแสร้งให้ดูเหมือนมีเสรีภาพไม่ขึ้นต่อใคร สภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารเริ่มก่อตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นหน่วยงานตรวจสอบดูแลที่เฉื่อยโดยทำงานใกล้ชิดเป็นพันธมิตรของรัฐในทางกลับกันสภาที่ปรึกษาสื่อข่าวสารชั่วคราวที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ได้อยู่ในมือของรัฐบาล และกลายมาเป็นเวทีให้สื่อและผู้มีอำนาจโต้วาทีกันในเรื่องการวางโครงสร้างของภูมิภาพของสื่อในอนาคต และเป็นเวทีต่อรองเรื่องของข้อกำหนดและเงื่อนไขต่างๆ ของการปฏิรูปที่กำลังดำเนินการอยู่

การควบคุมและการกำกับดูแลร่วมกันในระบบการกระจายเสียงของประเทศอินโดนีเซีย

ที่มาของการศึกษา

นับตั้งแต่ประธานาธิบดีซูฮาร์โต ครองตำแหน่งประธานาธิบดีในปี พ.ศ. 2506 จนกระทั่งลาออกจากตำแหน่งในปี พ.ศ. 2541 สื่อกระจายเสียงของอินโดนีเซียก็ได้มีการพัฒนาผ่านช่วงระยะเวลาอันยาวนานถึง 35 ปี นับเป็น 35 ปี แห่งการกระจายอำนาจและการควบคุมการบริหารจัดการ ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็น **การจัดโครงสร้างใหม่** หรือภาษาอินโดนีเซีย เรียกว่า **Orde Baru** ที่ซึ่งรัฐบาลกลางในกรุงจาการ์ตาสมควรอย่างยิ่งที่จะจับตามองผู้มีส่วนได้เสียในสื่อกระจายเสียงอย่างใกล้ชิดในสิ่งที่ถูกมองว่าเป็นเรื่องผิดศีลธรรม ตลอดจนเนื้อหารายการสื่อที่ได้รับแรงจูงใจจากทางการเมืองนับตั้งแต่ที่ได้มีการจัดโครงสร้างใหม่ของสังคม กฎหมายสื่อสารมวลชนอินโดนีเซียได้รับการพัฒนาต่อมาอีกหลายขั้นตอน โดยในภายหลังได้ทำการแก้ไขปรับเปลี่ยนรูปแบบใหม่ และจัดทำเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญของอินโดนีเซีย (Undang-Undang Dasar, UUD) ในปี พ.ศ. 2488 และกฎหมายสิทธิมนุษยชน ฉบับที่ 39 พ.ศ. 2542 ที่อนุญาตให้พลเมืองอินโดนีเซียมีสิทธิในข้อมูลข่าวสารและสื่อสารมวลชนเพิ่มมากขึ้น ต่อมาก็มีการนำเอากฎหมายอื่นๆ อีก 2 ฉบับ มาใช้ กล่าวคือ กฎหมายที่ว่าด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ ฉบับที่ 40 พ.ศ. 2542 และกฎหมายการกระจายเสียง ฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 ที่รัฐมองว่าเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการจัดเตรียมโครงสร้างในการกำกับดูแล หัวใจสำคัญสำหรับสื่อสารมวลชนและอุตสาหกรรมแห่งการสร้างสรรค์ ถ้าจะว่าไปแล้วแก่นแท้ของปรัชญาสำหรับอุตสาหกรรมสื่อมวลชนของอินโดนีเซียเป็นหนึ่งในเงื่อนไขที่มีอยู่แล้ว ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้และมีไว้ให้อย่างเพียงพอเพื่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ในขณะเดียวกับที่ทั้งเนื้อหารายการที่หลากหลายและการครอบครองกรรมสิทธิ์ในสื่อ ยังคงเป็นอะไรที่ต้องจัดหาอยู่ (เอกสารอ้างอิงจากรายงาน Nugroho et al พ.ศ. 2555)

ระบบการกระจายเสียงและแพร่ภาพเพื่อสาธารณะและระบบการกระจายเสียงของเอกชน

ระบบการกระจายเสียงและแพร่ภาพเพื่อสาธารณะ ประกอบด้วย สถานีวิทยุและโทรทัศน์ที่เป็นของรัฐ รู้จักกันในนามของ Radio Republik Indonesia (RRI) และ Televisi Republik Indonesia (TVRI) ตามลำดับ สถานีดังกล่าวเป็นช่องสื่อของรัฐอย่างเป็นทางการนับตั้งแต่สื่อมีความเป็นอิสระสถานี TVRI ทั้ง 2 แห่ง มีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างมากขึ้น แต่ก็ไม่ต่างจากประเทศที่กำลังพัฒนาส่วนใหญ่ ที่ระบบ pay - per – view โดยสื่อเอกชนจะมีจำนวนมากกว่า และทำได้มีคุณภาพกว่าสื่อที่รัฐเป็นเจ้าของเป็นอย่างมาก ทุกวันนี้จะเห็นได้ว่าสถานีโทรทัศน์ TVRI และ สถานีวิทยุ RRI ที่รัฐเป็นเจ้าของสูญเสียบทบาทในการเป็นกระบอกเสียงของประเทศทั้งประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียต่างก็มองข้าม ไม่มีใครให้ความเชื่อถือสื่อของรัฐ เรื่องนี้เป็นปัญหาในระบบที่มีมาตั้งแต่อดีต ลักษณะเช่นเดียวกับการประสานความร่วมมือและความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงานเป็นกระแสความเชื่อที่ลุกฮือขึ้นมาต่อต้านการคอรัปชั่นและการสมรู้ร่วมคิดกันทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (อ้างอิงจากรายงาน Nugroho et al พ.ศ. 2555) การไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการกำกับดูแลสื่อของรัฐนั้น ทำให้เกิดเหตุผลที่จะผลักดันให้มีการสร้างผลกำไรทางการค้าในอุตสาหกรรมสื่อ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ มีการแปรรูปสื่อของรัฐที่กำลังเติบโตให้มาเป็นบริษัทของเอกชนแทนที่เป็นเช่นนี้ ก็เนื่องมาจากแรงกดดันทางการตลาดการผูกขาดตลาดโดยสื่อ หรือโดยผู้ประกอบการเพียงไม่กี่คน การเป็นเสรีนิยมอย่างค่อยเป็นค่อยไปของภาคประชาชนและความอ่อนแอลงของภาคประชาชนเอง (ยกตัวอย่าง เช่น ในกรณีของช่องรายการ ดูผิวเผินประชาชนอาจจะได้จำนวนช่องรายการเพิ่มขึ้นก็จริง แต่เนื้อหารายการที่มีให้เลือกชมกลับมีน้อยลง)

มีเครือบริษัทกระจายเสียงยักษ์ใหญ่อยู่ 3 บริษัท ที่มีอิทธิพลเหนือระบบสื่อสารมวลชนอินโดนีเซีย ภายใต้ขอบเขตการปฏิบัติงานของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียงของอินโดนีเซีย Komisi Penyiaran Indonesia บริษัทยักษ์ใหญ่ 3 บริษัท ที่ว่านี้คือ Metro TV พศ. 2544 GlobalTV พ.ศ. 2545 และ TVOne พ.ศ. 2551 สรุปคร่าวๆ Metro TV เป็นที่รู้จักกันว่า เป็นช่องทีวีดิจิตอลช่องแรกที่ให้บริการแก่ครัวเรือนใดก็ตามที่ประสงค์จะรับชมแต่เฉพาะรายการประเภทข่าวล้วนๆ Global TV นำเสนอรายการหลากหลายที่เป็นรายการบันเทิง ในขณะที่ TV One จะนำเสนอทั้งที่เป็นรายการข่าวและรายการกีฬาบันเทิงไปพร้อมๆ กัน แต่เป็นแบบสัดส่วน 70 - 30 % เพื่อดึงดูดให้กลุ่มผู้ชมที่ชื่นชอบรายการแนวนี้ ได้เลือกรับชมรายการเกี่ยวกับ 3 บริษัทนี้ บางครั้งก็มีเรื่องที่น่าทึ่งไปกว่านั้นอีก นั่นคือ เป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่าสถานีถ่ายทอดทั้ง 3 สถานี มีนักการเมืองอินโดนีเซียเป็นเจ้าของ อย่าง MetroTV เจ้าของคือ Surya Paloh ผู้นำพรรค Parti Nasional Demokrat (Nasdem) ตั้งอยู่ในจังหวัดอาเจ๊ะห์ Global TV เจ้าของคือ Hary Tanoesoedibjo ให้การสนับสนุนพรรค Parti Hanura ในขณะที่ TVOne ก็จะมี Aburizal Bakrie ที่เคยกุมอำนาจพรรค Parti Golkar ในยุคที่ซูร์ฮาร์โตเรืองอำนาจ การที่เป็นทั้งนักธุรกิจและนักการเมืองในเวลาเดียวกันดังกล่าวอาจมีความเป็นไปได้ที่ใครคนนั้นจะใช้เล่ห์เหลี่ยมในทางการเมืองร่วมกับในทางสื่อสารมวลชนแล้วทำสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควรต่อภาคสื่อสารมวลชนในประเทศได้ ซึ่งก็จะต้องเปลี่ยนพวกเขาให้เป็นองค์กรกำกับดูแลตรวจสอบประชาชนอย่างละเอียดจากสื่อมวลชนก็จะเป็นผู้ที่คอยสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง และก็เป็นผู้เชี่ยวชาญทางสังคมต่อไป

เป็นที่รับรู้กันว่า บริษัทในเครือธุรกิจสื่อที่เข้ามารวมตัวกันจัดตั้งสถานีถ่ายทอดรายการรณรงค์เพื่อให้มีกลุ่มของตนเอง ซึ่งก็ไม่ใช่เป็นเรื่องที่น่าแปลกใจอะไรสำหรับพวกเขาที่จริงแล้วการเลือกตั้งทั่วไปที่มีขึ้นเมื่อไม่นานมานี้หรือการเลือกตั้งประธานาธิบดี (Pilpres) ในปี พ.ศ. 2557 มุมมองของผู้ประกอบอาชีพสื่อมองว่าการรณรงค์เลือกตั้งโดยสื่อมวลชนสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของรัฐ ในการกำกับดูแลกฎหมายกระจายเสียงฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 สื่อสาธารณะและกลุ่มที่เฝ้าจับตามองการเลือกตั้ง ได้เข้ามารวมตัวกันกำกับดูแลสื่อสารมวลชน ซึ่งก็ไม่ได้เป็นอิสระและเป็นกลางอีกต่อไปแล้ว การใช้เล่ห์เหลี่ยมในทางการเมืองร่วมกับในทางสื่อสารมวลชนของผู้ที่เป็นทั้งเจ้าของสื่อและอยู่ในแวดวงการเมืองด้วย ในช่วงยุคสมัยของ Pilpres ทำให้เห็นถึงการต่อสู้ระหว่างตัวแทนของสถานีถ่ายทอด 2 สถานี TV One (เป็นที่รู้กันว่าเป็นผู้สนับสนุนกลุ่ม Prabowo Subianto / Hatta Rajasa ซึ่งฝ่ายตรงข้ามคือ Metro TV (สนับสนุนกลุ่ม Joko Widodo / Jusuf Kalla) ตามที่เคยมีมาตั้งแต่อดีตความสัมพันธ์ที่ไร้ศีลธรรมมักจะเข้ามาพัวพันกับธุรกิจและผลประโยชน์ทางการเมืองของสื่ออินโดนีเซีย เรื่องน่าเศร้าเรื่องหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ คือ เรื่องที่เป็นการใส่ร้ายป้ายสีกันของ Sidoarjo ที่มี PT Lapindo เป็นอัยการ PT Lapindo หาทางให้ TVOne วางแผนให้ได้รับความยินยอมจากประชาชนเพื่อปกป้องผลประโยชน์ในทางการเมืองและเศรษฐกิจ (Nugroho ในปี พ.ศ. 2555)

<u>การกระจายเสียงในจังหวัด Aceh</u>

ในหมวดนี้จะพิจารณากฎหมายและ กฎ ระเบียบ หรือที่เรียกว่า qanun (คำที่นิยมใช้เรียกกันตามบริบทของกฎหมายอิสลามในจังหวัด Aceh) อย่างคร่าวๆ เพื่อให้จังหวัด Aceh เป็นจังหวัดนำร่องการทดลองกระจายเสียงค่อนข้างเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องเข้าใจถึงความเกี่ยวข้องของบทบัญญัติทางศาสนาที่คนมุสลิมต้องยึดถือและปฏิบัติตามกับระบบการกระจายเสียงภายในจังหวัด และธรรมชาติของการควบคุมสื่อและการกำกับดูแลร่วมกัน ซึ่งเรื่องนี้มีผลไปถึงจังหวัดที่มีอิสระในการปกครองตนเองอย่าง Aceh ด้วย รัฐบาลที่มีอิสระในการปกครองตนเองของ Aceh ได้ร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญไว้หมวดหนึ่ง เมื่อปี พ.ศ. 2549 คือ หมวดที่ 11 ว่าด้วย **คณะกรรมการกระจายเสียงของจังหวัด (KPI หรือKPID)** กับอำนาจในการร่างเนื้อหาสื่อและรายการที่จะออกอากาศ เป็นที่เข้าใจว่าที่ให้อำนาจเช่นนี้เป็นเพราะข้อร้องเรียนเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติทางศาสนาและเพื่อให้กฎหมายใช้ได้อย่างเหมาะสมกับพลเมือง Aceh ทุกครัวเรือนรายการกระจายเสียงที่ว่านี้ ถูกนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร Aceh (Dewan Perwakilan Rakyat Aceh) เพื่อให้การรับรองว่าถูกต้องตามกฎหมายและประกาศเป็นพระราชบัญญัติตามหลักการพื้นฐานระบุว่า คณะกรรมการกระจายเสียง อาเจะห์ ยอมรับว่าบทบาทการควบคุมและกำกับดูแลสื่อ เป็นเพียงเรื่องเดียวที่ช่วยสนับสนุนความมีอิสระในการปกครองตนเองของจังหวัดและปกป้องการกระทำและความศักดิ์สิทธิ์ของบทบัญญัติทางศาสนา จากผลการวิจัยการประเมินและการตรวจสอบ ที่ดำเนินการโดยกลุ่มต่างๆ หลากหลายกลุ่ม รวมทั้งคณะกรรมการกระจายเสียงอาเจะห์ทำให้เห็นว่า อาเจะห์ อยู่ในสภาพที่ล่อแหลมและไม่เข้มแข็ง เพราะต้องคอยจัดการกับการหลั่งไหลเข้ามาของค่านิยมทางวัฒนธรรมของต่างชาติ และประมวลกฎหมายทางศาสนาอิสลาม ตลอดจนวิถีชีวิตของพลเมือง อาเจ๊ะห์ ที่ไม่เหมาะสมในอนาคตข้างหน้า อาเจ๊ะห์ จะได้รับอิทธิพลและเสื่อมสลายจากผลของการนำเสนอรายการทางวิทยุและโทรทัศน์ของอาเจ๊ะห์เอง การรักษาไว้ซึ่งคำสอนของศาสนาอิสลามโดยผ่านประมวลกฎหมายทางศาสนา ถูกมองว่าเป็นเหตุผลสนับสนุนในการผลักดันให้เกิดรายการกระจายเสียงของอาเจ๊ะห์ดูเหมือนว่า กฎหมายกระจายเสียง ฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 ที่กรุงจาการ์ตาประกาศใช้นั้น ไม่มีทางจะทำให้ความต้องการระบบการกระจายเสียงของศาสนาอิสลาม ที่จะใช้กับจังหวัดอาเจ๊ะห์ ซึ่งเป็นหนึ่งในจำนวนเรื่องที่ต้องการจะให้เกิดประสบความสำเร็จได้ จนกว่าจะถึงเวลาที่รายการกระจายเสียงที่เป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับศาสนาจะได้รับการวางโครงสร้าง และได้รับการรับรองที่จริงแล้วกฎหมายรัฐธรรมนูญของรัฐบาลอาเจ๊ะห์ ภายใต้มาตรา 153 บทที่ 21 ซึ่งเป็นเรื่องการติดต่อสื่อสารและการจัดเก็บข้อมูล ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน ว่าการนำเอาระบบการกระจายเสียงของศาสนาอิสลามไปปฏิบัตินั้น เป็นเรื่องที่จำเป็นข้อความที่จะพูดถึงต่อไปนี้ เห็นได้ชัดว่า มาตรา 153 มีความเกี่ยวข้องกับสื่อและได้รับการบรรจุไว้แล้วในกฎหมายฉบับที่มีความสมบูรณ์กว่าหรือกฎหมาย Qanun ของอาเจ๊ะห์

มาตรา 153

1. รัฐบาลอาเจ๊ะห์มีสิทธิที่จะกำหนดลำดับความสำคัญว่าจะให้รายการหรือภาพข่าวใดได้ออกอากาศก่อนหรือหลังตามหลักการของศาสนาอิสลาม

2. ในการปฏิบัติตามลำดับความสำคัญที่ปรากฏถ้อยคำอยู่ในมาตรา 1 รัฐบาลอาเจ๊ะห์จะร่วมมือกับคณะกรรมการกระจายเสียงอาเจ๊ะห์ กำหนดจริยธรรม แนวนโยบาย และมาตรฐานต่างๆ สำหรับรายการที่จะเผยแพร่ออกอากาศ

3 .เรื่องสำคัญที่สุดที่กำหนดไว้เป็นแนวทางในมาตรา 1 จะต้องสอดคล้องและปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ หรือ QANUN ของอาเจ๊ะห์

4. การดำเนินการตามสิทธิในการถ่ายทอดรายการและวิชาการหนังสือพิมพ์ รัฐบาลอาเจ๊ะห์ จะต้องตรวจสอบให้แน่ใจก่อนว่าเป็นการดำเนินการตามกฎหมายและ กฎระเบียบ ในการกำกับดูแล

<u>องค์กรกำกับดูแล</u>

องค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อตลอดจนเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการกำกับดูแล ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อกำกับดูแลสื่อและธุรกิจที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่ม อาทิ สภาสื่อสิ่งพิมพ์ (Dewan Pers) และคณะกรรมการกระจายเสียงอินโดนีเซีย (Komisi Penyiaran Indonesia, KPI). ความจริงแล้ว บางทีพวกเขาก็เป็นองค์กรกำกับดูแลอิสระที่มีความสำคัญ และทรงอิทธิพลมากที่สุดในปัจจุบันผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในหน่วยงานที่ว่านี้ ได้รับการคัดเลือกโดยผ่านระบบการลงคะแนนเสียงประจำปีจากกลุ่มสาขาอาชีพ 3 กลุ่มด้วยกัน อาทิ นักข่าว ผู้ประกอบธุรกิจสื่อและสุดท้ายคือ นักวิชาการ นับตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2509 สภาสื่อสิ่งพิมพ์ โดยทั่วไปจะได้รับการวางตัวโดยสมาคมวิชาชีพ 3 สมาคมคือ สมาคม Persatuan Wartawan Indonesia (PWI) สมาคม Ikatan Jurnalistik Televisi (IJTVI) และสมาคม Asosiasi Jurnalistik Indonesia (AJI). วัตถุประสงค์หลักของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ คือ การสนองตอบต่อผลประโยชน์ของประชาชนทุกหมู่เหล่าเป็นไปตามคำนิยามที่กำหนดไว้ร่วมกัน โดยกฎหมายสื่อสารมวลชนของอินโดนีเซียแต่เป็นอะไรที่พิเศษกว่าเนื่องจากคุณสมบัติที่เป็นอิสระของพวกเขา ดังนั้นจึงถูกคาดหวังไว้มากว่าจะเป็นผู้ที่สามารถทำให้เกิดเสรีภาพในการทำข่าวสนับสนุนการกระทำที่แสดงออกถึงความมีศีลธรรมของสื่อมวลชนเป็นผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและจัดการแก้ไขปัญหาวิกฤติการณ์สื่อที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับประชาชนรวมทั้งการส่งเสริมการศึกษา ความรู้ ความเข้าใจในสื่อกระจายเสียง (Buku Kecil Wartawan ปี พ.ศ.2556) ในระหว่างที่คณะกรรมการกระจายเสียงอินโดนีเซียได้รับการแต่งตั้ง ซึ่งเป็นผลมาจากการที่อินโดนีเซียจัดการปฏิรูปประเทศ เรื่องนี้ได้มีการบันทึกไว้ในตอนท้ายของโครงสร้างใหม่ ซึ่งแนวคิดที่ว่านี้ถือเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่สุดยอดของกฎหมายกระจายเสียงฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 กฎหมายที่บัญญัติไว้ท่ามกลางกฎหมายหลายฉบับเปิดโอกาส และเรียกร้องให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกระจายเสียงเพื่อให้เข้ามาควบคุมและกำกับดูแลระบบสื่อกระจายเสียง ในเรื่องที่มีความสามารถเด่นๆ 2 เรื่อง

เรื่องแรกเลย คือ ในฐานะที่เป็นคณะกรรมการกระจายเสียง (KPID) รับผิดชอบในการกำกับดูแลและการพัฒนาในระดับเขตรวมถึงการให้สิทธิและใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงฯลฯ ในฐานะที่เป็นคณะกรรมการกระจายเสียง ซึ่งรับผิดชอบในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงให้กับสถานีวิทยุและโทรทัศน์ และมีการจัดทำรายงานไปยังสภาผู้แทนราษฎร (Dewan Perwakilan Rakyat RI) และประธานาธิบดีในเรื่องที่มีการฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวารสารศาสตร์ทั้งคณะกรรมการกระจายเสียงและสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ได้มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายกระจายเสียงและประมวลกฎหมายจริยธรรม

ตัวอย่างของความร่วมมือร่วมใจกัน ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ ที่พอจะหยิบยกมาอ้างอิงได้คือ การประทับตราร่วมกันโดยพรรค PDI (Parti Demokrasi Indonesia Perjuangan) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองระบอบคอมมิวนิสต์ที่มีอิทธิพลภายใต้การนำของอดีตประธานาธิบดี Megawati Soekarnoputri จากการติดตามการรายงานของสมาชิกท่านหนึ่งของพรรค PDI ที่คัดค้านข้อกล่าวหาที่มีการนำไปเสนอในรายการ Talk show ทางช่อง TV One ของนาย Abu Rizal Bakrie ประธานพรรค GOLKAR ซึ่งมีความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับทั้งพรรค PDI และพรรคจีนคอมมิวนิสต์ที่เชื่อมโยงกับพรรคที่มีอุดมการณ์เป็นคอมมิวนิสต์ คณะกรรมการกระจายเสียงเข้าใจดีว่าข้อกล่าวหานี้ไม่เพียงแต่จะไม่มีมูล (ปราศจากการยืนยันจากพรรค PDI) แต่ยังยั่วยุให้เกิดความ

โกรธอีกด้วย จากนั้นคณะกรรมการกระจายเสียงจึงประสานงานกับสภาสื่อสิ่งพิมพ์ส่งหมายเรียก สถานี TV One เพื่อมาให้คำอธิบายเพิ่มเติม (ให้สิทธิที่จะตอบคำถามรวมถึงกล่าวคำขอโทษ) ต่อการรายงานที่เลวร้ายและทำให้พรรค PDI เสียเปรียบ อย่างไรก็ตาม ทางด้านพรรค PDI ก็ลุกขึ้นมาตอบโต้การกระทำครั้งนี้อย่างรุนแรงไม่แพ้กัน เพราะว่า ภาพลักษณ์และชื่อเสียง ของพรรค PDI ได้รับความมัวหมองเป็นอย่างมาก และเชื่อว่าทางเดียวที่อาจจะชดเชยความเสียหายครั้งนี้ได้ ก็โดยอาศัยกระบวนการทางกฎหมายเท่านั้น อย่างไรก็ดี ทั้งคณะกรรมการกระจายเสียงและสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างเต็มที่ ด้วยการเจรจากับพรรคการเมืองทั้งสองพรรคขอเวลาสถานี TV One ให้จัดหาเวลาออกอากาศให้จากรายการที่ออกอากาศอยู่ตามปกติของสถานีเป็นเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อให้พรรค PDI ได้พิสูจน์ความบริสุทธิ์ใจของตนต่อประชาชนอินโดนีเซีย ที่ไม่ได้เป็นคนของพรรคคอมมิวนิสต์หรือไม่ได้เผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ จากการดำเนินการทุกเรื่องที่ได้กระทำไปแล้วนี้ พรรค PDI ได้พยายามหลีกเลี่ยงการโจมตีจากสื่อที่อาจจะมีขึ้นอีกในอนาคต โดยการตัดสินใจยุติความโกรธไม่เอาความอีกต่อไป นอกจากนี้ทั้งคณะกรรมการกระจายเสียงและสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ก็ได้ขอให้สถานี TVOne ทำในสิ่งที่สามารถทำได้ นั่นคือขอให้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่คำขอโทษไปสู่ประชาชนทั่วประเทศ และให้สัญญากับประชาชนว่า จะไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือละเมิดต่อประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมอีก

ทีนี้ คงพอจะสังเกตเห็นกันได้ว่า สภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียงต่างก็แสดงความเคารพต่อขอบเขตอำนาจในการตัดสินคดีซึ่งกันและกันรายงานที่ไม่มีความเป็นกลางของสถานี TVOne เป็นกรณีที่เข้ามาอยู่ในความรับผิดชอบของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ทันที เนื่องด้วยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาวารสารศาสตร์โดยตรง แต่คณะกรรมการกระจายเสียงเข้ามาเกี่ยวข้องในตอนที่ เมื่อชมรายการแล้วเห็นว่า เนื้อหารายการทอล์คโชว์ นั้น มีประเด็นที่เกี่ยวพันกับพรรค PDI มีการแสดงความเห็นอกเห็นใจ เข้าข้างกัน และเป็นตัวแทนของลัทธิคอมมิวนิสต์ เห็นได้ชัดว่าคณะกรรมการกระจายเสียงและสภาสื่อสิ่งพิมพ์มีแนวโน้มที่จะเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการกำกับดูแลและควบคุมสื่อกระจายเสียงอินโดนีเซีย

<u>การรายงานสภาพปัญหา</u>

การปฏิบัติงานให้บังเกิดผลนั้นเป็นเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายสื่อสารมวลชนที่มีอยู่ อย่างเข้มงวดและระมัดระวังไม่ให้มีอคติใดๆ มากขึ้นส่วนการทำรายงานและการถ่ายทอดรายการให้น่าเชื่อถือ และมีความเท่าเทียมกันนั้น เป็นงานที่ไม่ง่ายเลยสำหรับประเทศอินโดนีเซีย ตามที่ได้มีการให้ความเห็นไปแล้ว ในการศึกษาก่อนหน้านี้ (อ้างอิง รายงาน Muiz พ.ศ. 2544 Setyanto พ.ศ. 2553 และ Nugroho et al ปี พ.ศ. 2555) มีเหตุผลหรือการรับรู้ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนว่ายังคงมีเสรีภาพในสื่อเพื่อหวังให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน และรัฐบาลมากเกินไป การฝ่าฝืนต่อประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องและการออกกฎหมายที่บัญญัติขึ้น เพื่อให้รองรับกฎหมายกระจายเสียง ฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 โดยพรรคการเมืองหลากหลายพรรคอยู่ตลอดเวลา อาจทำให้มองได้ว่าสถาบันสื่อยังขาดความเข้มงวดในการควบคุม และกำกับดูแลสื่อเป็นเรื่องที่ล้มเหลว หรือไม่ที่จะกำกับดูแลสื่อกระจายเสียงให้มีมาตรฐานในระดับธุรกิจ ในขณะที่ก็เห็นได้ชัดว่าเป็นอิสระไม่ได้อยู่ภายใต้ใคร ซึ่งทั้งสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียงไม่มีใครเลยที่จะมีอำนาจในการตัดสินคดี หรือลงโทษพรรคการเมืองที่ละเมิดกฎหมายอย่างไรก็ตาม หน่วยงานทั้งสองก็ได้รับคำสั่งจากรัฐบาลให้ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ กำกับดูแล และเจรจาไกล่เกลี่ยโดยผ่านศูนย์ของระบบสื่อกระจายเสียงอินโดนีเซีย จริงๆแล้วตามที่ได้รับการยืนยันจากเอกสารอ้างอิงรายงาน Nugroho et al พ.ศ. 2555 เรื่องที่อยู่ในความสนใจของผู้ที่เป็นเจ้าของสื่อ ในขณะนี้ คือการจัดการกับเรื่องที่ท้าท้ายเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องของความพยายามที่จะลดอิทธิพลของประชาชน

ในการเลือกบริโภคข่าว และรายการประเภทสาระบันเทิง ซึ่งส่งผลต่อผลประโยชน์ทางการเงินของกลุ่มบริษัทสื่อที่มีอิทธิพลด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้มีการตั้งคำถามในช่วงแรกๆ 2-3 คำถาม เพื่อที่จะเป็นแรงผลักดันให้มีการวิจัยในครั้งนี้ อาทิ คาดว่าในอนาคตการควบคุมและกำกับดูแลสื่อ น่าจะมีความเป็นไปได้มากกว่านี้หรือไม่ ถ้าผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและผู้ที่ทำหน้าที่กลั่นกรองข่าว (บรรณาธิการ ผู้รายงานข่าว หรือหัวหน้าข่าวในระดับสูง) จะเริ่มคิดและเริ่มกำกับดูแลร่วมกันกับทางสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียงอย่างจริงจัง ถ้าทำอย่างนี้ได้จะเป็นการดีกว่าไหม เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของสังคมส่วนรวม มากกว่าผลประโยชน์ทางธุรกิจและการเมืองช่องว่างระหว่างมุมมองของสื่อที่ผู้มีอำนาจให้คำจำกัดความไว้ กับมุมมองของสื่อที่ผู้ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลให้คำจำกัดความอยู่ทุกวัน น่าจะได้รับการแก้ไขและทำให้เข้าที่เข้าทางอย่างไร

<u>วัตถุประสงค์ของการศึกษา</u>

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจถึงความเครียดที่เกิดขึ้นระหว่างสิ่งที่เป็นอุดมการณ์กับสภาพความเป็นจริง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลและการควบคุมสื่อกระจายเสียงในทัศนคติของผู้มีอำนาจหน้าที่ อย่างสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียงความรอบรู้ในประเด็นที่เกี่ยวกับองค์กรบางประเด็นรวมทั้งการจัดส่งข้อมูลและเรื่องที่ต้องการสื่อสารไปยังประชาชน

<u>ระเบียบวิธีการทำวิจัย</u>

เทคนิคการรวบรวมข้อมูลเพื่อจุดมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้ ก็คือ การสัมภาษณ์ในเชิงลึกที่ทำกับสมาชิกที่มีความตื่นตัวในการทำงาน จากสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียง จำนวน 2 ชุด ผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับการคัดเลือก จะมีทั้งหมด 5 คน ด้วยกันพวกเขาจะเป็นตัวแทนของแต่ละสาขาอาชีพตามที่พวกเขาได้รับการแต่งตั้ง ซึ่งก็จะมีทั้ง จากสาขาวิชาวารสารศาสตร์ สื่อ หรือนักวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลก็จะเป็นชุดคำถามกึ่งมีโครงสร้าง จำนวน 6 ชุด และเทปบันทึกเสียงเพื่อเก็บไฟล์เสียงก่อนที่คำสัมภาษณ์จะถูกจดบันทึกแบบคำต่อคำ การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มย่อยทั้ง 2 ชุด จะจัดแบ่งเป็น 2 ช่วง ซึ่งจะจัดที่ Bahama Imdonesia โดยมีผู้ช่วยการวิจัย ซึ่งสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีชาวอินโดนีเซีย เป็นผู้สัมภาษณ์ข้อมูลจะถูกจัดประเภทและวิเคราะห์อย่างรอบคอบ ตามโครงสร้างที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูล (ดูได้จากภาคผนวก) เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายงาน ข้อมูลสัมภาษณ์ที่เป็นภาษาอินโดนีเซียจะถูกหยิบยกมาเป็นบางช่วงบางตอนและจะได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ

<u>รายนามผู้ให้สัมภาษณ์</u>

ผู้ให้สัมภาษณ์ A ศาสตราจารย์ Bagir Manan. ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

ผู้ให้สัมภาษณ์ B Stenly Adi Prasetyo. ฝ่ายกฎหมาย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

ผู้ให้สัมภาษณ์ C Nezar Patria. Corporate Department, สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

ผู้ให้สัมภาษณ์ D Rahmat S. Arifin. ฝ่ายองค์กรที่ให้การสนับสนุน คณะกรรมการกระจายเสียง

ผู้ให้สัมภาษณ์ E Idy Muzayyad. ฝ่ายกฎหมาย คณะกรรมการกระจายเสียง

ผู้ให้สัมภาษณ์ F Bekti Nugroho. ฝ่ายองค์กรที่ให้การสนับสนุน คณะกรรมการกระจายเสียง

คำถาม

1. คุณน่าจะให้คำจำกัดความคำว่า **การกำกับดูแลกันเองและการควบคุมสื่อแก่อุตสาหกรรมการกระจายเสียง** อย่างไร

2. กระบวนการอะไรที่สภาสื่อสิ่งพิมพ์ หรือคณะกรรมการกระจายเสียง ใช้ในการกำกับดูแลเนื้อหารายการที่ออกอากาศ

3. มีการกำหนด กฎ ระเบียบ ที่ถูกต้อง เพื่อให้องค์กรกำกับดูแลและอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียงได้ยึดถือและปฏิบัติตาม หรือไม่

4. คุณคิดว่าองค์กรกำกับดูแลและอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียงน่าจะใช้กฎระเบียบที่ไม่เป็นทางการบ้างหรือไม่

5. บ่อยครั้งแค่ไหนที่สภาสื่อสิ่งพิมพ์ หรือ คณะกรรมการกระจายเสียงจัดการประชุมและเรื่องใดบ้างที่น่าจะเป็นตัวอย่างที่กรรมการหยิบยกขึ้นมาพูดคุยในการประชุมดังกล่าวพวกเขามองว่า เป็นการประชุมที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

6. คุณเข้าใจแนวความคิดของคำว่า **เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น** ว่าน่าจะเป็นอย่างไร อะไรคือข้อจำกัดของเสรีภาพ และข้อจำกัดที่ว่านั้น อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินการในอุตสาหกรรมการกระจายเสียงอย่างไร

<u>การวิเคราะห์ผลการวิจัย</u>

บทสรุปดังต่อไปนี้ หยิบยกมาจากบันทึกและจัดเรียบเรียงตามลำดับคำถาม

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนที่มาจากสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียงต่างมุ่งประเด็นไปที่วัฒนธรรมทางสังคมในการควบคุมสื่อและการกำกับดูแลร่วมกันของอินโดนีเซียพวกเขาต้องการเสรีภาพในสื่อมวลชนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมสื่อ และกำกับดูแลร่วมกันตามหลักการประชาธิปไตยผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกึ่งหนึ่งอ้างว่ากระบวนการในการให้เสรีภาพแก่สื่อมวลชนอินโดนีเซียนั้นยังดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง และได้เริ่มทำมาตั้งแต่ที่มีการจัดโครงสร้างใหม่แล้ว

2. การกำกับดูแลเนื้อหารายการสื่อ โดยสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียง เป็นการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางจริยธรรมและการมีเสรีภาพในสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นอิสระ โดยการแสดงความคิดเห็นเป็นไปตามครรลองของความถูกต้องตามกฎหมายสื่อสารมวลชนอินโดนีเซีย การถ่ายทอดรายการและสิทธิมนุษยชน ทั้งสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียง ต่างมีภารกิจที่หนักอึ้งในการตรวจตรากฎหมายสื่อสารมวลชนที่กำลังร่างอยู่จำนวนหลายชุด พวกเขากำลังทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์และความเป็นอิสระของกลุ่มหลากหลายกลุ่มในอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียง

3. จัดทำ กฎ ระเบียบ และวิธีการกำกับดูแล โดยเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์แก่ทั้งสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียง เพื่อให้แน่ใจว่าประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมของคนทำสื่อสิ่งพิมพ์ ในอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียง จะมีผู้ปฏิบัติตาม ในทางกลับกันจะยิ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกที่จะควบคุม และกำกับดูแลสื่อตลอดจนก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนเป็นอย่างมาก

4. ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 6 คน ต่างก็เห็นด้วยที่ว่าน่าจะมีการประสานความร่วมมือกันอย่างไม่เป็นทางการระหว่างเจ้าหน้าที่ด้วยกันอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียง และประชาชน โดยที่อาจจะมีการตัดสินใจที่จะกำกับดูแลรายการร่วมกันโดยการจัดเวทีพูดคุยหารือ แต่อย่างไรเสียก็ยังคงยึดถือแนวทางตามคำวินิจฉัยของพระราชบัญญัติที่แต่ละองค์กรบัญญัติไว้อยู่ดี

5. สภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียง ได้จัดหาสถานที่ไว้เฉพาะเพื่อใช้เป็นที่แสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง ที่มีต่อรูปแบบการควบคุมสื่อทั้ง 2 หน่วยงาน ได้จัดประชุมนัดพิเศษซึ่งก็ขึ้นอยู่กับแต่ละกรณีหรือปัญหาที่มีอยู่ที่น่าสนใจเป็นอย่างมากเลย คือ พวกเขามีรูปแบบการประชุมที่แตกต่างกันรวมถึงความถี่ในการจัดประชุมที่ผ่านมามีบันทึกว่า สภาสื่อสิ่งพิมพ์จัดประชุมน้อยครั้งกว่าคณะกรรมการกระจายเสียงอย่างไรก็ดีดูเหมือนว่า สภาสื่อสิ่งพิมพ์ กำลังชดเชยในเรื่องนี้อยู่ โดยการจัดประชุมเป็นเดือนละครั้ง ซึ่งคณะกรรมการกระจายเสียงไม่ได้ทำตาม ทั้งนี้ระเบียบแบบแผนและความถี่ของการจัดประชุมขึ้นอยู่กับว่าเป็นเรื่องอะไรหรือเป็นปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันหรือไม่

6. โดยภาพรวม ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่คิดว่า สื่อควรจะเป็นอิสระแต่ก็ต้องมีความรับผิดชอบที่สำคัญเลยคือพวกเขาเชื่อว่า อย่างไรเสีย ก็ต้องมีข้อจำกัดอยู่บ้างว่า แสดงความคิดเห็น มากแค่ไหนที่ควรจะอนุญาตให้สื่อกระจายเสียงอินโดนีเซียทำได้ เห็นได้ชัดว่า ผู้ให้สัมภาษณ์จากสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียงส่วนใหญ่มักจะรู้สึกว่า มันถึงเวลาและจำเป็นแล้วที่อินโดนีเซียจะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายสื่อสารมวลชนอีกครั้งหนึ่ง

<u>การอภิปรายและการสรุป</u>

การศึกษาในเบื้องต้นทำให้เห็นแง่มุมของการศึกษานโยบายสื่อ นั่นคือ ในขณะที่ดูเหมือนว่ามีการบังคับใช้กฎหมายอยู่ กฎหมายก็ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรกับองค์กรกำกับดูแลสื่อมากนักอย่างที่ได้กล่าวไว้ ในข้อคิดเห็นที่น่าเศร้าตามตัวอย่าง ผู้ให้สัมภาษณ์ D (รัฐบาลลังเลที่จะมอบอำนาจหน้าที่ให้กับคณะกรรมการกระจายเสียง ในฐานะที่เป็นองค์กรอิสระ) และผู้ให้สัมภาษณ์ F (ในอินโดนีเซียความเป็นอิสระของคณะกรรมการกระจายเสียงอย่างที่เรียกขานกันเป็นเพียงแค่เรื่องที่ดีแต่พูด ของรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยเท่านั้น เมื่อรัฐอยู่ภายใต้โครงสร้างและงบประมาณของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ และคณะกรรมการกระจายเสียงดูเหมือนว่าจะไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ที่ นโยบายและกฎหมายที่กำหนดไว้เพื่อปกป้องสื่ออย่างเปิดเผยอย่างที่เคยเป็นจากนี้เป็นต้นไปจะไม่เป็นกฎหมายที่มีประสิทธิภาพอย่างที่มันสามารถจะเป็นได้อีกแล้วความล้มเหลวในการกำกับดูแลอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียง เป็นเรื่องที่ทำให้ใครก็ตามที่เป็นเจ้าหน้าที่ รู้สึกสิ้นหวังสุดๆ ถ้าเปรียบเทียบรัฐ เป็นคนรักก็เท่ากับโดนคนรักนอกใจประมาณนั้น และทำให้หมดความมั่นใจในตัวเองไปเลยตามที่ได้กล่าวไปแล้วทั้งหมดนี้ สามารถอนุมานได้จาก **ผู้ให้สัมภาษณ์** B ว่าพวกเขาตัดสินใจที่จะสนับสนุนความรับผิดชอบของพวกเขา (หรือถ้านักข่าวคนไหนกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนเขาคนนั้นก็จะถูกลงโทษพร้อมทั้งเพิกถอนใบอนุญาต

ผู้ให้สัมภาษณ์ C ขณะที่แสดงให้เห็นอย่างไม่ปิดบังถึงสถานการณ์แบบหนีเสือปะจระเข้ ที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลชาวอินโดนีเซียพบเจอมา เรื่องนี้กระตุ้นให้พวกเขาเป็นคนที่ก้าวร้าว สภาสื่อสิ่งพิมพ์ต้องกล้าที่จะพูดกับรัฐบาล ในขณะที่เวลาเดียวกันนั้นก็ต้องทำงานหนักขึ้น เพื่อที่จะพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างสื่อสิ่งพิมพ์ประชาชนและรัฐบาลการแก้ปัญหาที่เป็นที่น่าพอใจที่สุด แน่นอนว่าเป็นเรื่องความพยายามต่อสู้กับการรวมหัวกันของสื่อ ในอุตสาหกรรมการกระจายเสียง ข้อมูลนี้ได้มาจาก**ผู้ให้สัมภาษณ์** B (ความมีอิสระของสื่อยังคงเป็นปัญหาใหญ่ เพราะว่าหลายกลุ่มที่มีผลประโยชน์มหาศาลได้เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย) การเรียกร้องให้รัฐบาล

ปรับปรุงกฎหมายกระจายเสียงเป็นเรื่องที่ไม่มีใครได้ยินตามที่**ผู้ให้สัมภาษณ์** F ให้ข้อมูล เพราะเห็นแล้วว่าผู้มีอำนาจกำกับดูแลไม่เคยมีความสามารถที่จะถ่ายทอดอำนาจบริหารอย่างองค์กรที่เป็นอิสระอย่างแท้จริงทำกันได้เลยนี่คือ สิ่งผิดปกติอย่างหนึ่งในการควบคุมและกำกับดูแลอุตสาหกรรมการกระจายเสียงอินโดนีเซียในบทสรุป ได้มีการอ้างอิงรายงาน Nugroho et al พ.ศ.2555 อยู่ตอนหนึ่งว่า ผู้มีอำนาจกำกับดูแล ทั้งๆ ที่รับบทบาทเป็นผู้ที่ต้องตัดสินใจ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่า สื่อนั้น ให้การศึกษาแก่ประชาชน ซึ่งไม่อยู่ในสถานะที่เข้มแข็งมากพอที่จะควบคุมสื่อได้ สถานการณ์ปัจจุบันแสดงให้เห็นเป็นนัยๆ ถึงความล้มเหลวของสถาบันสื่อ ทั้งนี้ หากจะให้อุตสาหกรรมสื่อฟันฝ่าอุปสรรคไปได้ ผู้มีอำนาจกำกับดูแล ก็จะต้องเป็นคนกำหนดวิธีการกำกับดูแล และกฎ ระเบียบ ด้วยตนเอง

เครือข่ายองค์กรกระจายเสียง หรือ กฎ ระเบียบ ที่มีนัยสำคัญ

โครงสร้างระบบองค์กรกระจายเสียงได้มีการจัดเตรียมข้อมูลในสิ่งที่อ้างว่าเป็นกฎ ระเบียบที่มีนัยสำคัญ คำว่า นัย หมายถึง ระบบที่มีเหตุมีผล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ รัฐ หรือสภาพสังคมที่มีผลกระทบต่อองค์กร แต่ละองค์กรยิ่งไปกว่านี้ ก็ยังมีเรื่องของการเป็นพันธมิตรกันระหว่างองค์กรที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับสื่อหรือที่เป็นอิสระจากเนื้อหาที่แฝงไว้ด้วยความหมายระดับของความมีอิสระที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของใคร ตลอดจนพหุสังคมที่มีกลุ่มชนหลากหลายประเภท

ในเบื้องต้นเลยนั้น เราคาดหวังถึงสิ่งที่มีความคล้ายคลึงกันที่ได้จากการแก้ไขปรับปรุงและการติดต่อสื่อสารกันระหว่างองค์กรสื่อในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กล่าวคือ เป็นการบูรณาการที่ยกระดับประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งน่าจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงความคล้ายคลึงกันที่เป็นระบบ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลได้ชี้ให้เห็นถึงรูปแบบที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเชื่อมโยงไปสู่โครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจแล้ว

อาจไม่ใช่เรื่องที่น่าประหลาดใจเลย ที่ในประเทศอินโดนีเซีย ครอบครัว ซูฮาร์โต และบริษัทที่เป็นของครอบครัวนี้ จะยังคงมีบทบาทที่ทรงอิทธิพลเหนือสื่อ ที่นี่เองที่เราพบว่ามีการรวมกันระหว่างสื่อที่รัฐเป็นเจ้าของและกำกับดูแล อย่างเช่น TVRI ซึ่งเป็นกลุ่มสื่อเอกชนที่มีความเชื่อมโยงกับซูฮาร์โต โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ พรรคการเมืองที่มีชื่อว่า พรรค Golkar อดีตพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาล อย่างพรรค Media Nusantara และ พรรค VisiMedia Asia ด้วยเหตุนี้เอง องค์กรสื่อทั้งหลายจึงไม่อาจระบุให้ชัดเจนลงไปได้สำหรับกรณีของสังคมที่มีกลุ่มชนที่แตกต่างกัน แต่จะหันไปกำหนดรูปแบบของรัฐ พรรคการเมือง และ กลุ่มชนชั้นนำมากกว่า

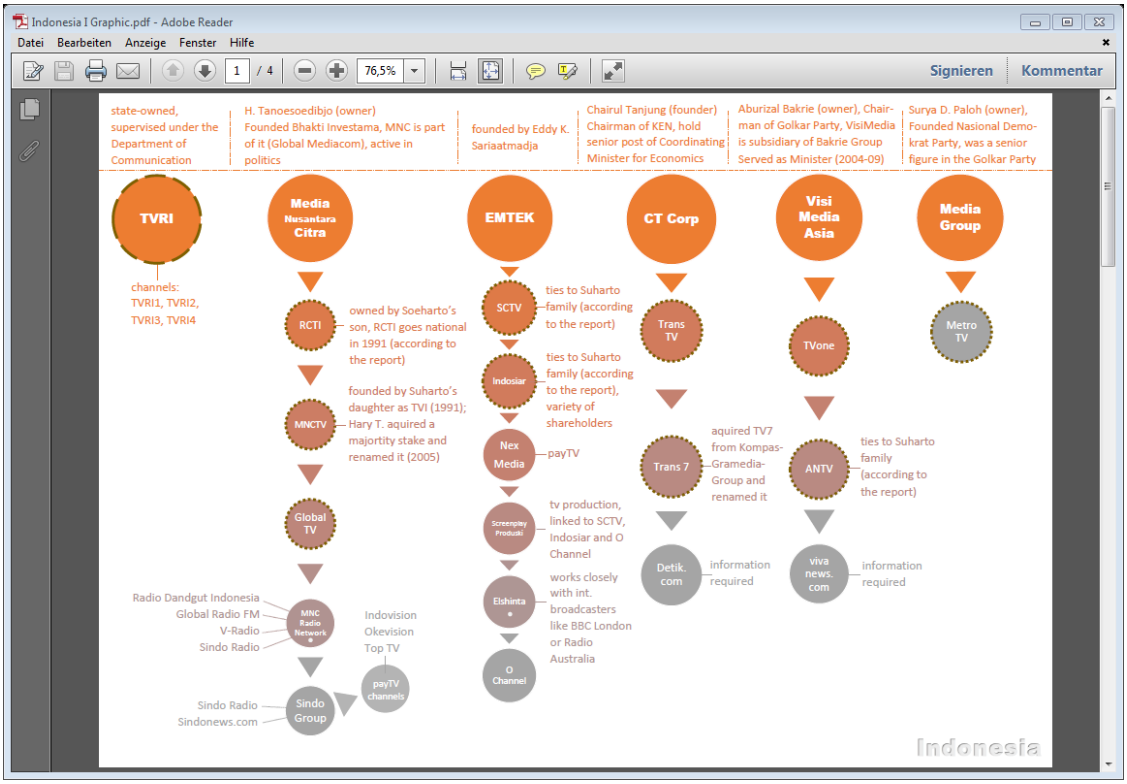

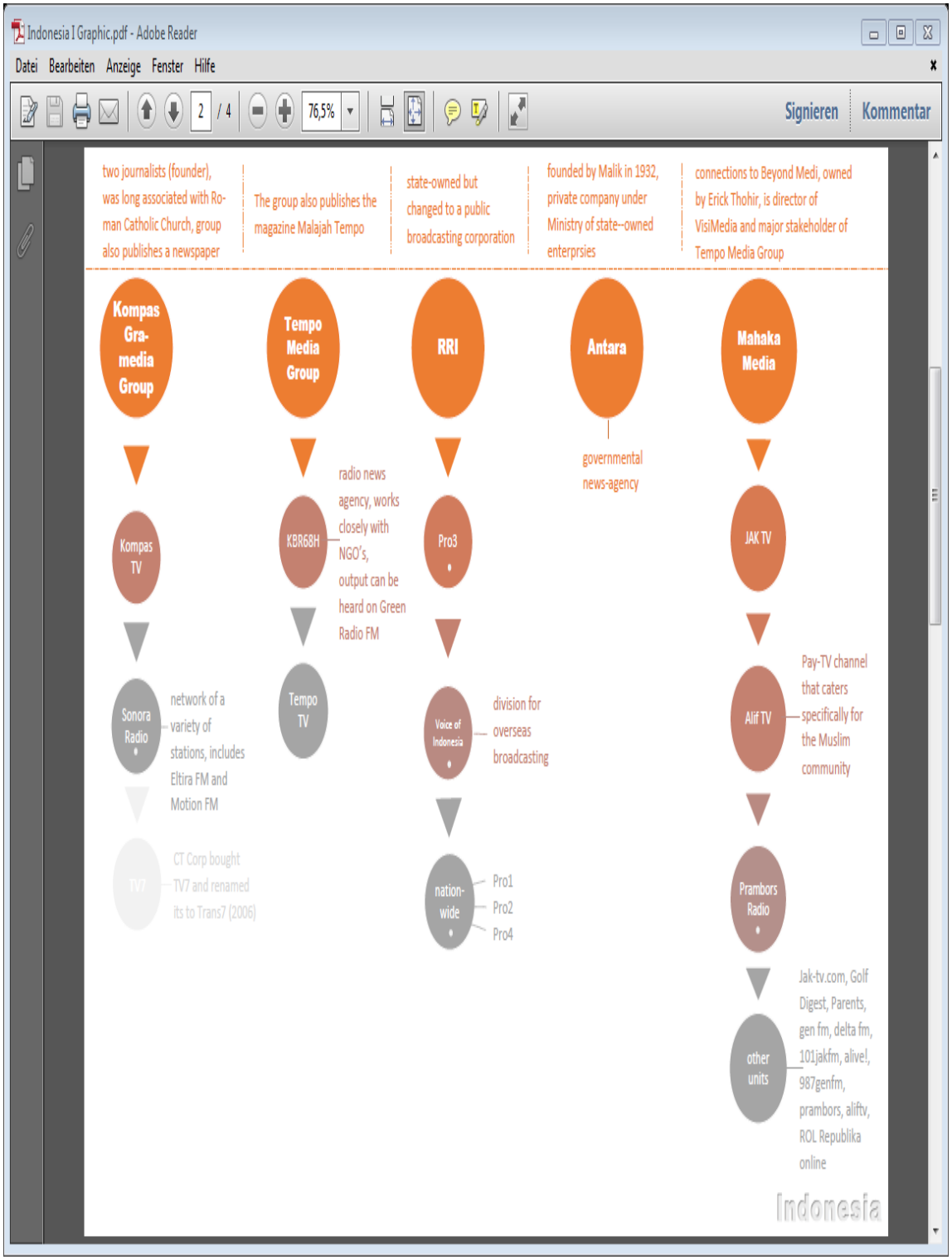
Indonesia I Graphic.pdf - Adobe Reader
Datei Bearbeiten Anzeige Fenster Hilfe
2 / 4
76,5%
Signieren
Kommentar
two journalists (founder), was long associated with Roman Catholic Church, group also publishes a newspaper
The group also publishes the magazine Malajah Tempo
state-owned but changed to a public broadcasting corporation
founded by Malik in 1932, private company under Ministry of state--owned enterprsies
connections to Beyond Medi, owned by Erick Thohir, is director of VisiMedia and major stakeholder of Tempo Media Group
Kompas Gra-media Group
Tempo Media Group
RRI
Antara
Mahaka Media
governmental news-agency
Kompas TV
KBR68H
radio news agency, works closely with NGO's, output can be heard on Green Radio FM
Pro3
JAK TV
Sonora Radio
network of a variety of stations, includes Eltira FM and Motion FM
Tempo TV
Voice of Indonesia
division for overseas broadcasting
Alif TV
Pay-TV channel that caters specifically for the Muslim community
TV7
CT Corp bought TV7 and renamed its to Trans7 (2006)
nation-wide
Pro1
Pro2
Pro4
Prambors Radio
other units
Jak-tv.com, Golf Digest, Parents, gen fm, delta fm, 101jakfm, alive!, 987genfm, prambors, aliftv, ROL Republika online
Indonesia

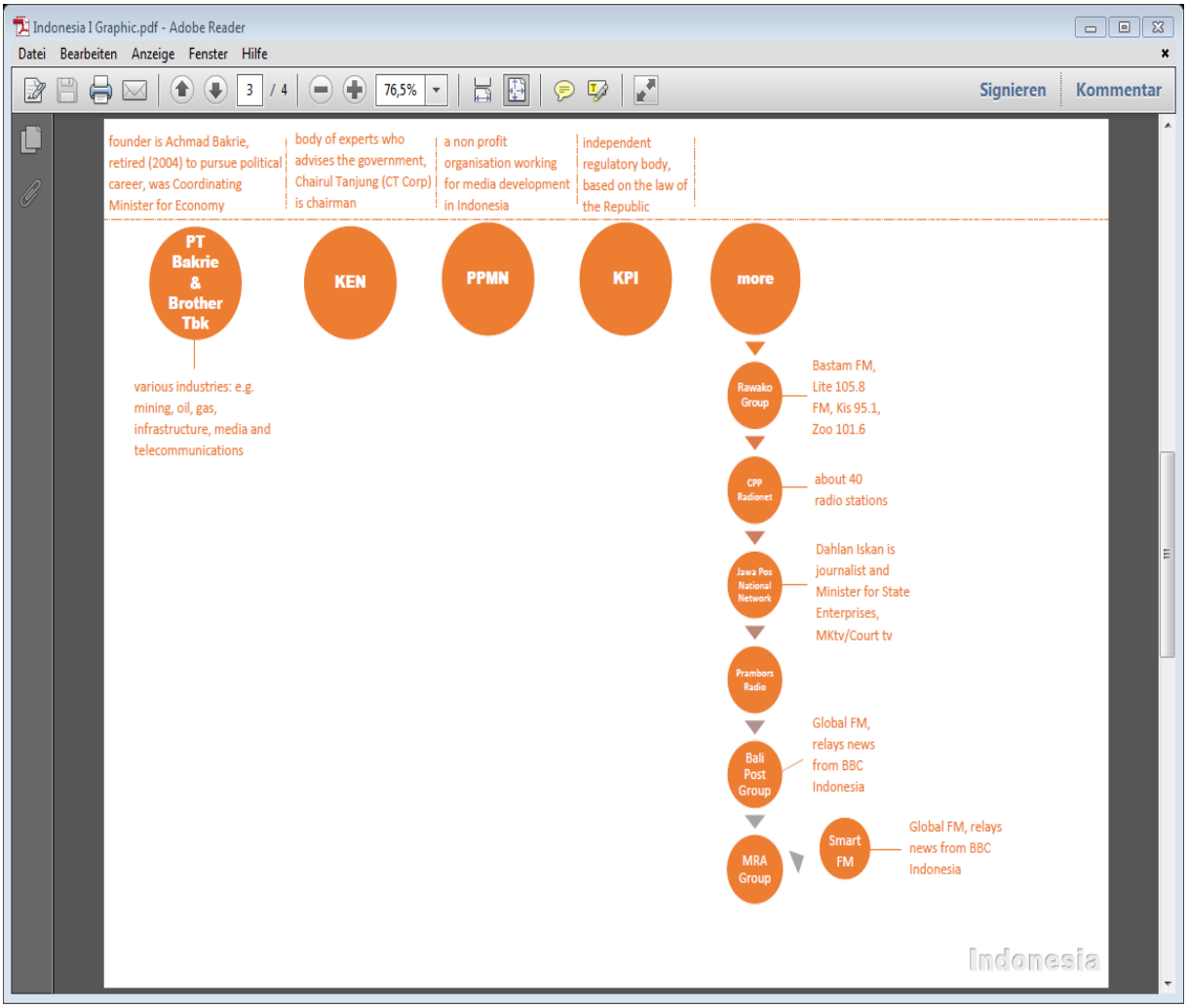

สถานการณ์ในประเทศมาเลเซียมีความคล้ายคลึงกับประเทศอินโดนีเซียหลายอย่าง รัฐหลายรัฐเป็นเจ้าของสถานีรวมทั้งสถานีที่เป็นของเอกชนขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงกัน ไม่ว่าจะโดยความสัมพันธ์ส่วนตัวที่มีต่อรัฐบาลหรือกับพรรคองค์การสหชาติมาเลย์ UMNO (United Malays National Organization) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองหลักฝ่ายรัฐบาลโดยตรงก็ตาม ประเด็นที่พิเศษก็คือ ยังไม่พบเลยว่า มีสถานีอิสลามที่ไหนบ้าง โดยทั่วไปแล้วที่นี่ก็ยังมีผู้ประกอบการสื่อกระจายเสียงเป็นจำนวนมากอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะมาจากที่มาเดียวกัน คือ รัฐ และรัฐบาล แต่กระนั้นก็ตาม ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก เพราะว่า ในประเทศอินโดนีเซียนั้น สถานีที่เป็นของเอกชนจะมีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก แม้ว่าจะเชื่อมโยงกับบริษัทธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับรัฐบาลหรือพรรคการเมืองก็ตาม

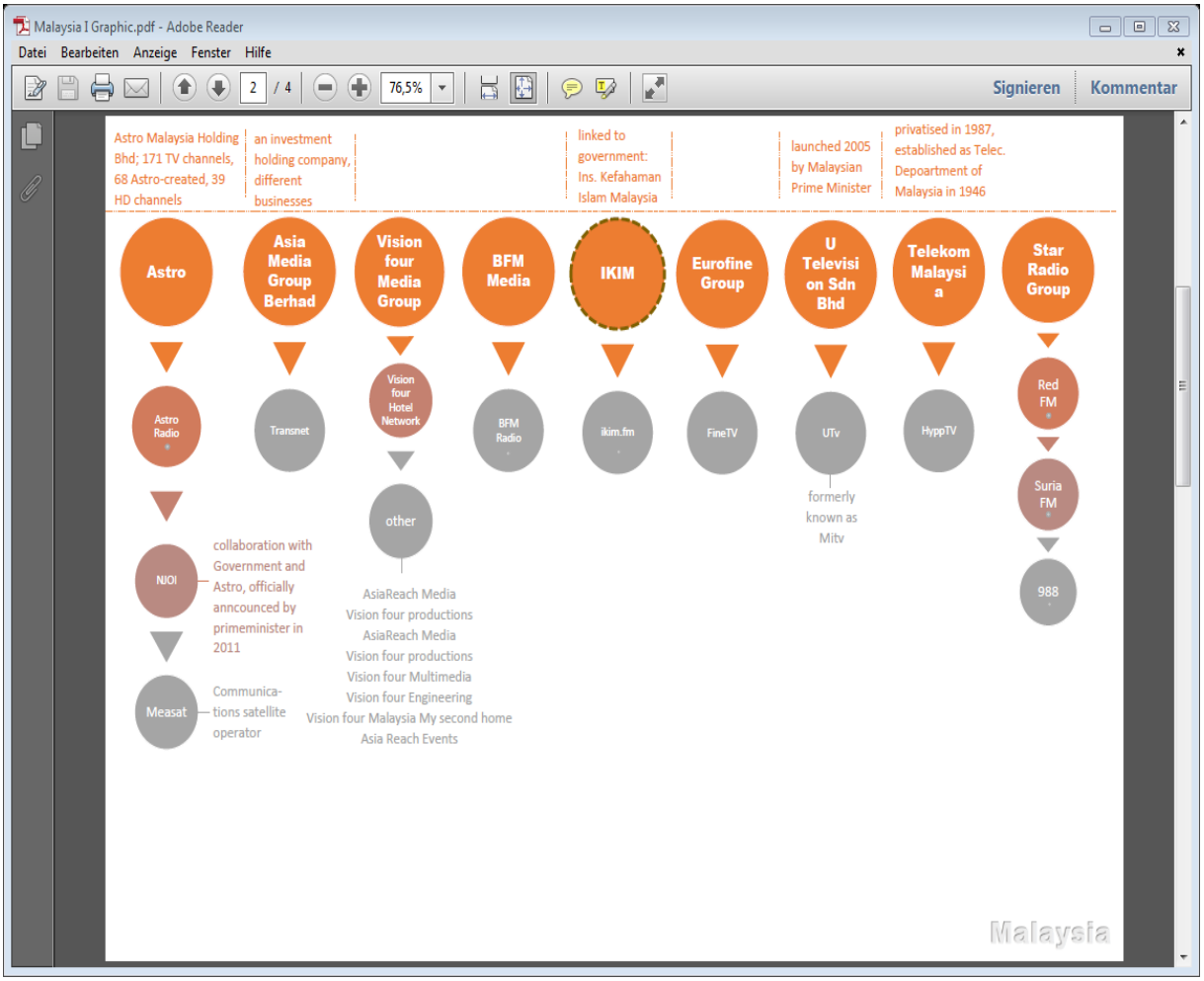
Malaysia I Graphic.pdf - Adobe Reader
Datei Bearbeiten Anzeige Fenster Hilfe
2 / 4
76,5%
Signieren
Kommentar
Astro Malaysia Holding Bhd; 171 TV channels, 68 Astro-created, 39 HD channels
an investment holding company, different businesses
linked to government: Ins. Kefahaman Islam Malaysia
launched 2005 by Malaysian Prime Minister
privatised in 1987, established as Telec. Depoartment of Malaysia in 1946
Astro
Asia Media Group Berhad
Vision four Media Group
BFM Media
IKIM
Eurofine Group
U Televisi on Sdn Bhd
Telekom Malaysi a
Star Radio Group
Astro Radio
Transnet
Vision four Hotel Network
BFM Radio
ikim.fm
FineTV
UTv
HyppTV
Red FM
Suria FM
988
formerly known as Mitv
other
NIOI
collaboration with Government and Astro, officially anncounced by primeminister in 2011
Measat
Communica-tions satellite operator
AsiaReach Media
Vision four productions
AsiaReach Media
Vision four productions
Vision four Multimedia
Vision four Engineering
Vision four Malaysia My second home
Asia Reach Events
Malaysia

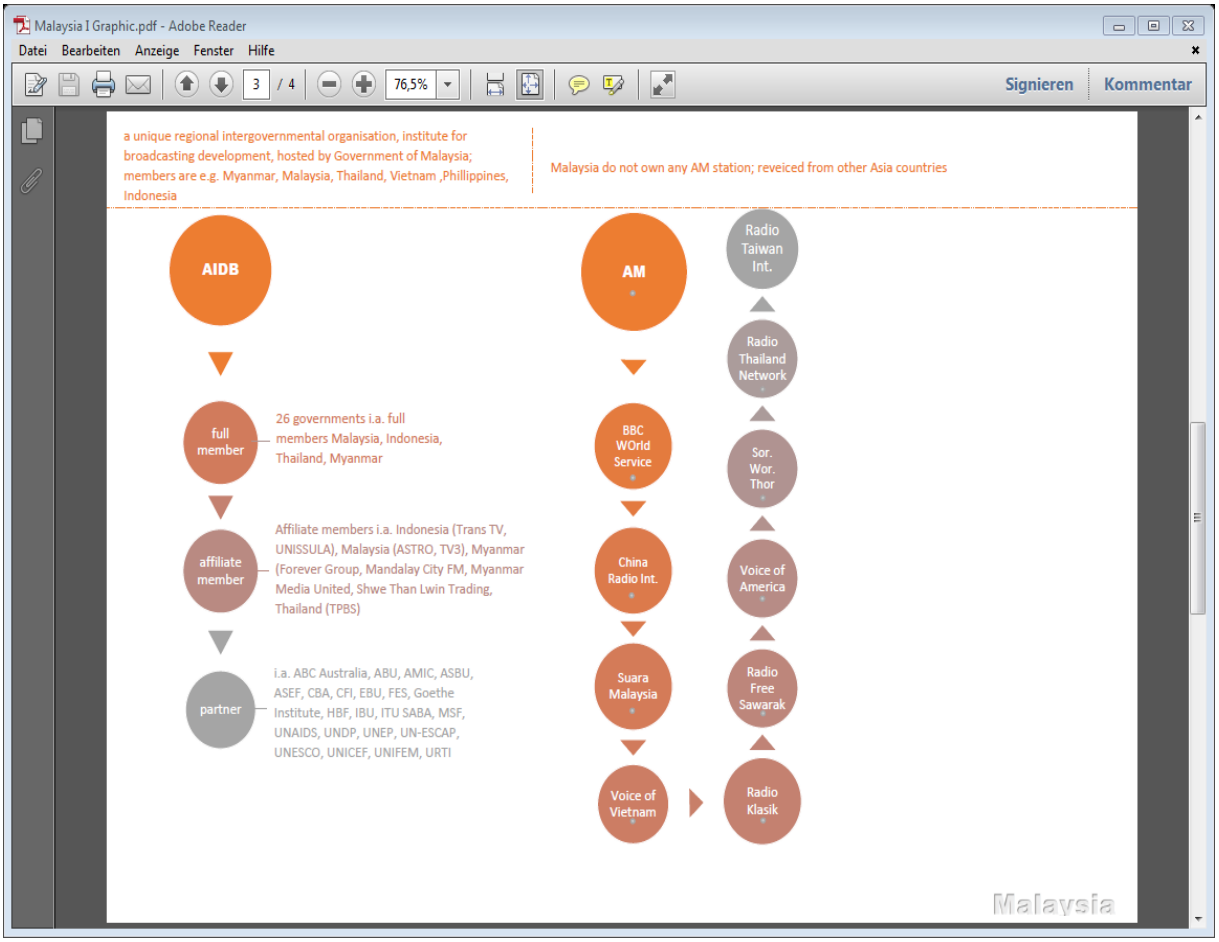

คราวนี้กลับมาดูโครงสร้างในประเทศไทยกันบ้าง ประเทศไทยมีโครงสร้างที่แตกต่างจากประเทศอื่นมากทีเดียว แน่นอนว่าสถานีที่รัฐมีบทบาทเกี่ยวข้องหรือเป็นเจ้าของจะมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งก็แตกต่างจากประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียที่สถานีที่ดำเนินกิจการโดยเอกชนจะเป็นสถานีที่มีบทบาทสำคัญมาก อย่างไรก็ตาม สถานีที่เอกชนเป็นเจ้าของ มีแนวโน้มว่าจะไม่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับพรรคการเมืองหรือรัฐบาล ด้วยเหตุที่ว่านี้เราจึงมีโครงสร้างที่เป็นแบบพหุสังคมมากกว่าที่อื่น อย่างไรก็ตามปัญหาก็ยังมีอยู่บ้างเหมือนกันที่สถานีเอกชนบางสถานีถูกดึงเข้าไปร่วมออกความคิดเห็นในทางการเมือง ดังนั้นข้อมูลที่นำมาออกอากาศจึงมักมีอคติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และมีแนวโน้มว่าจะเกี่ยวข้องกับการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

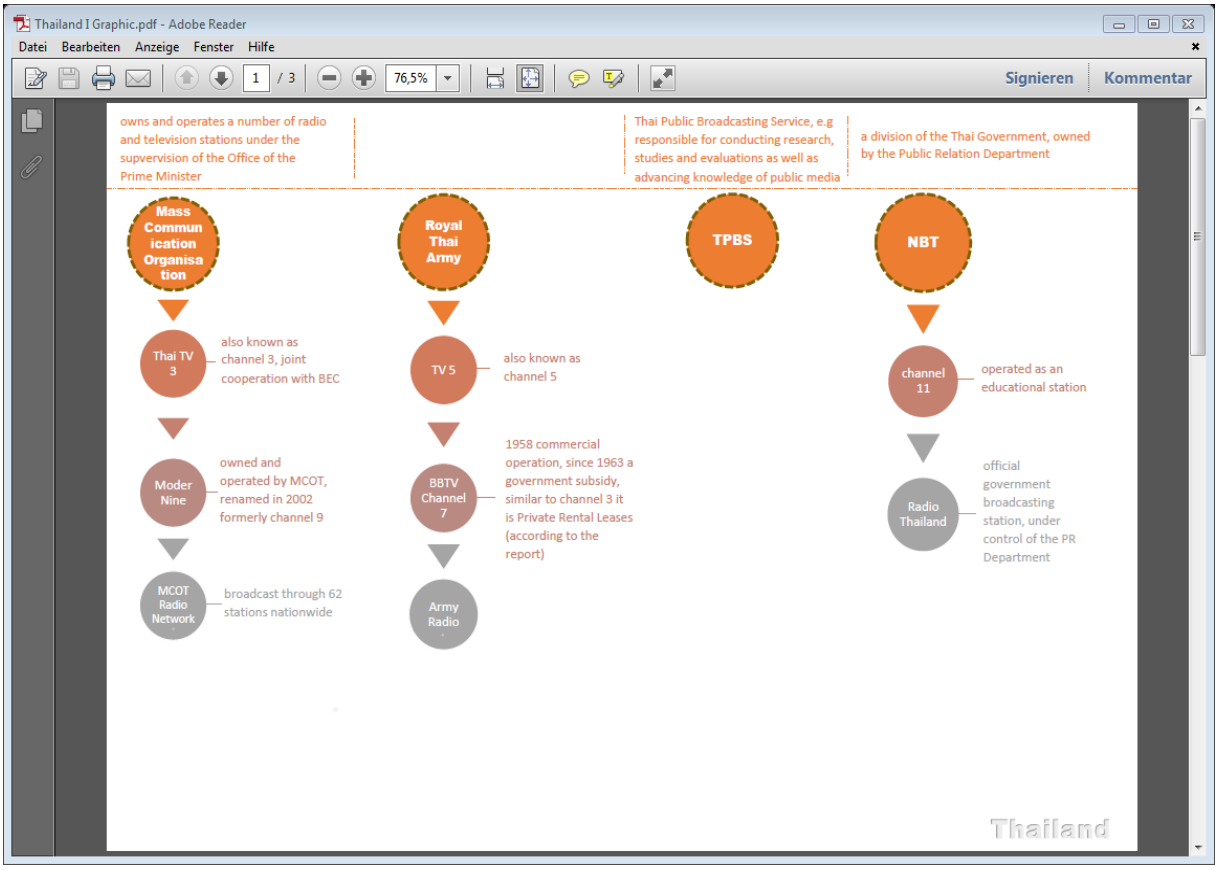
Thailand I Graphic.pdf - Adobe Reader
Datei Bearbeiten Anzeige Fenster Hilfe
1 / 3
76,5%
Signieren
Kommentar
owns and operates a number of radio and television stations under the supervision of the Office of the Prime Minister
Thai Public Broadcasting Service, e.g responsible for conducting research, studies and evaluations as well as advancing knowledge of public media
a division of the Thai Government, owned by the Public Relation Department
Mass Communication Organisation
Royal Thai Army
TPBS
NBT
Thai TV 3
also known as channel 3, joint cooperation with BEC
TV 5
also known as channel 5
channel 11
operated as an educational station
Moder Nine
owned and operated by MCOT, renamed in 2002 formerly channel 9
BBTV Channel 7
1958 commercial operation, since 1963 a government subsidy, similar to channel 3 it is Private Rental Leases (according to the report)
Radio Thailand
official government broadcasting station, under control of the PR Department
MCOT Radio Network
broadcast through 62 stations nationwide
Army Radio
Thailand

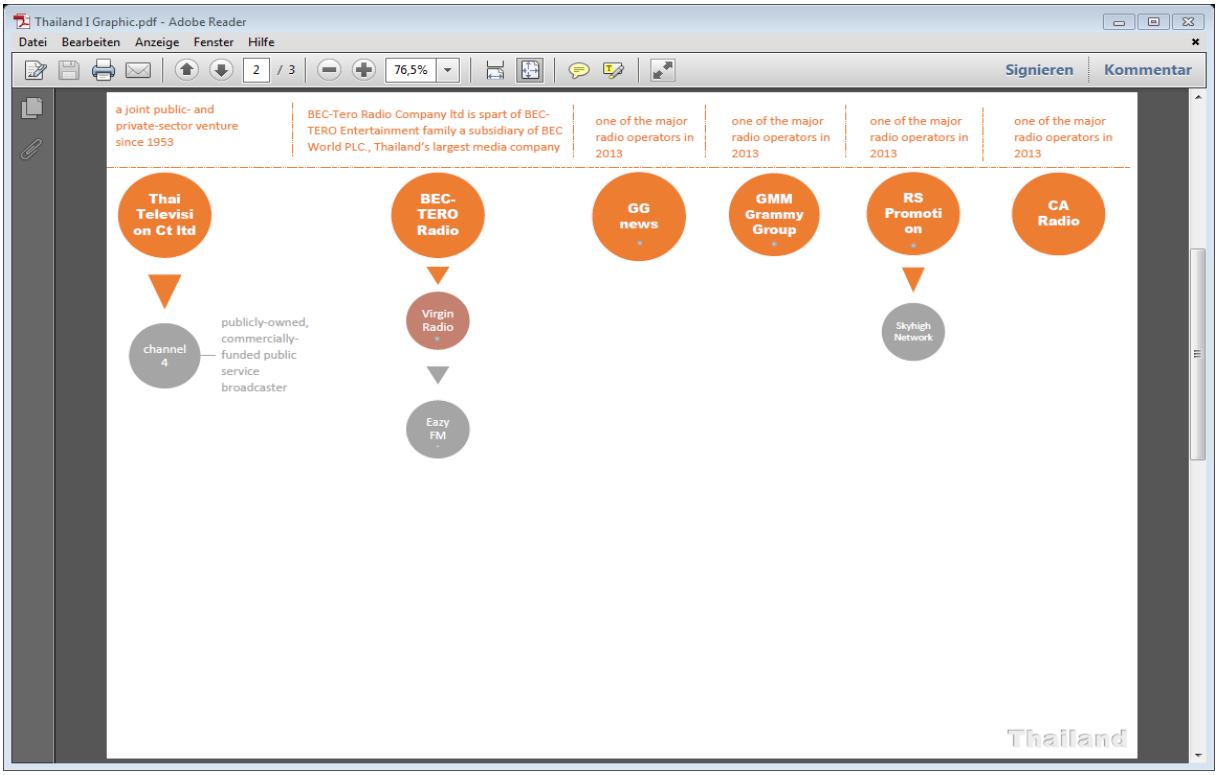
Thailand I Graphic.pdf - Adobe Reader
Datei Bearbeiten Anzeige Fenster Hilfe
2 / 3
76,5%
Signieren
Kommentar
a joint public- and private-sector venture since 1953
BEC-Tero Radio Company ltd is spart of BEC-TERO Entertainment family a subsidiary of BEC World PLC., Thailand's largest media company
one of the major radio operators in 2013
one of the major radio operators in 2013
one of the major radio operators in 2013
one of the major radio operators in 2013
Thai Television Ct ltd
BEC-TERO Radio
GG news
GMM Grammy Group
RS Promotion
CA Radio
channel 4
publicly-owned, commercially-funded public service broadcaster
Virgin Radio
Skyhigh Network
Eazy FM
Thailand

หากเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ แล้วสถานการณ์ในประเทศพม่ายังเป็นอะไรที่เรียบง่ายมาก ไม่สลับซับซ้อน โดยหลักแล้ว การกระจายเสียงจะเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของรัฐ ซึ่งก็หมายความว่า ย่อมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับกองทัพอย่างใกล้ชิด

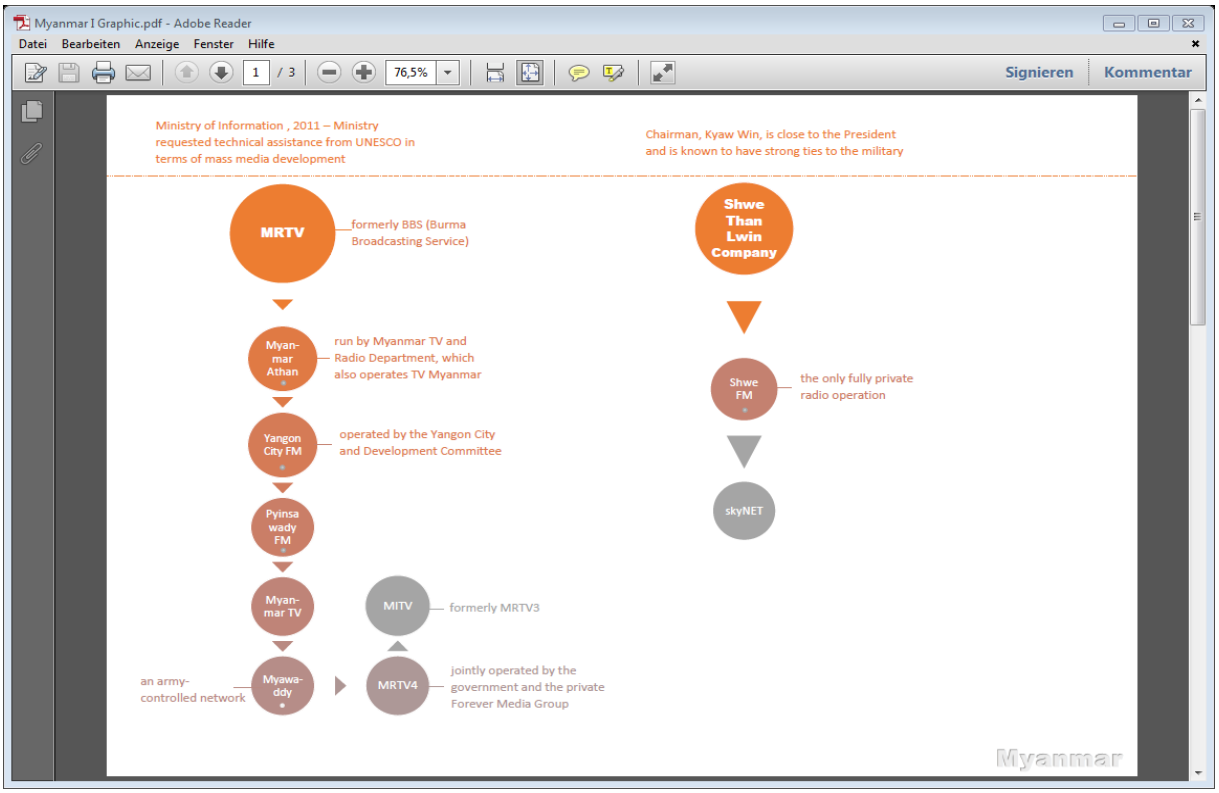

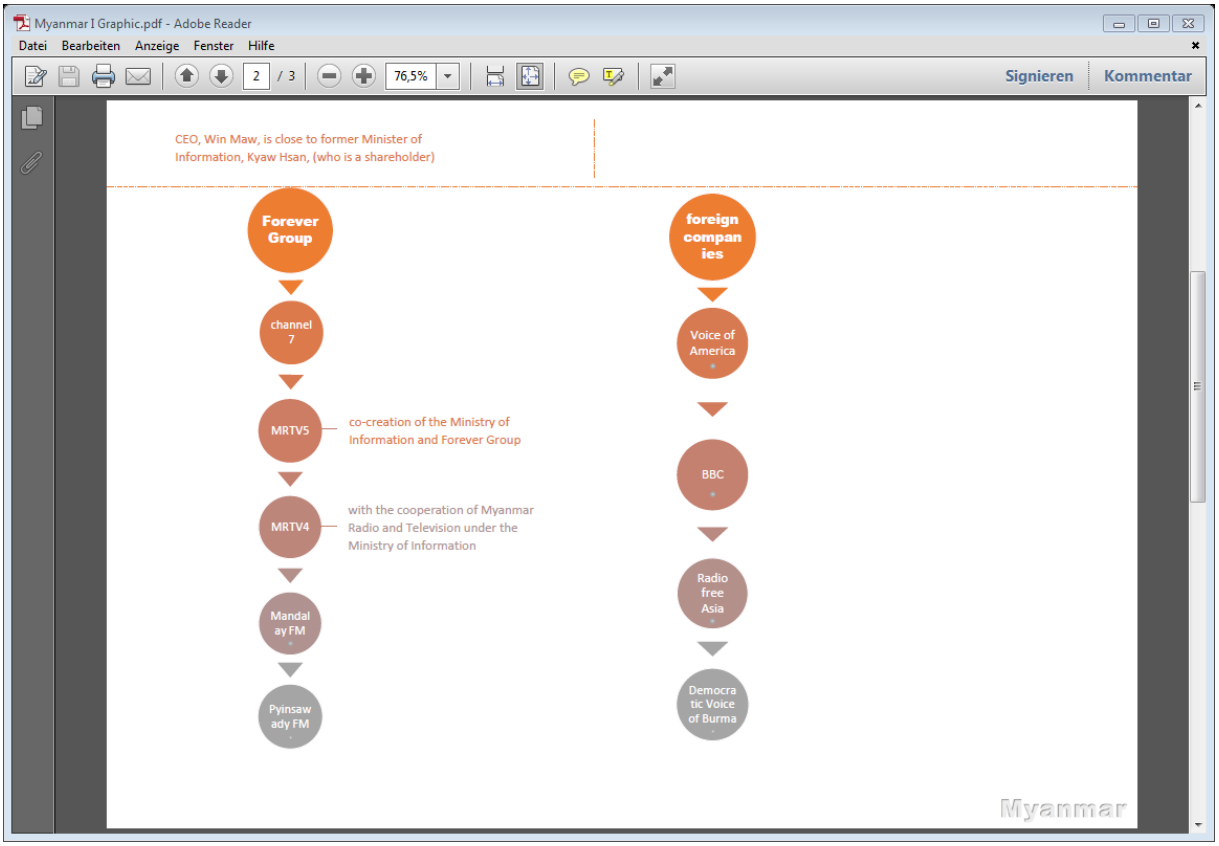

ในขณะที่ เครือข่ายเหล่านี้มุ่งความสนใจไปที่ความเชื่อมโยงกันระหว่างองค์กรสื่อและองค์กรอื่นๆเราก็ได้เข้าไปทำความรู้จักต่อไปอีก โดยการวิเคราะห์ตั้งแต่หน้าแรกๆ ของเว็บไซต์ ขององค์กรสื่อที่แตกต่างกันแต่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ้างว่า เป็นประเภทและเงื่อนไขหลักๆ สิ่งเหล่านี้เองที่ บ่งบอกว่า การบรรยายหลักๆ มีความคืบหน้าไปถึงระดับใดแล้ว โดยเราสันนิษฐานว่า เงื่อนไขต่างๆ ที่เห็นได้ชัดว่า ถูกใช้บนหน้าเว็บไซต์ เป็นดัชนีชี้วัดสำหรับทิศทางการตีความเนื้อหารายการ

จากจุดนี้เองเป็นอีกครั้งหนึ่ง ที่ทำให้เราได้รับรู้ถึงความคล้ายคลึงกันระหว่างประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ในแง่ที่ทั้งสองประเทศนี้มีความเกี่ยวข้องกันทางธุรกิจ นับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ยิ่งถ้าเป็นประเทศมาเลเซียด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะชี้ให้เห็นถึงความเป็นประเทศที่มีความทันสมัย ความเป็นผู้นำระดับโลกและมีบทบาทที่พิเศษเหนือชาติอื่นๆ

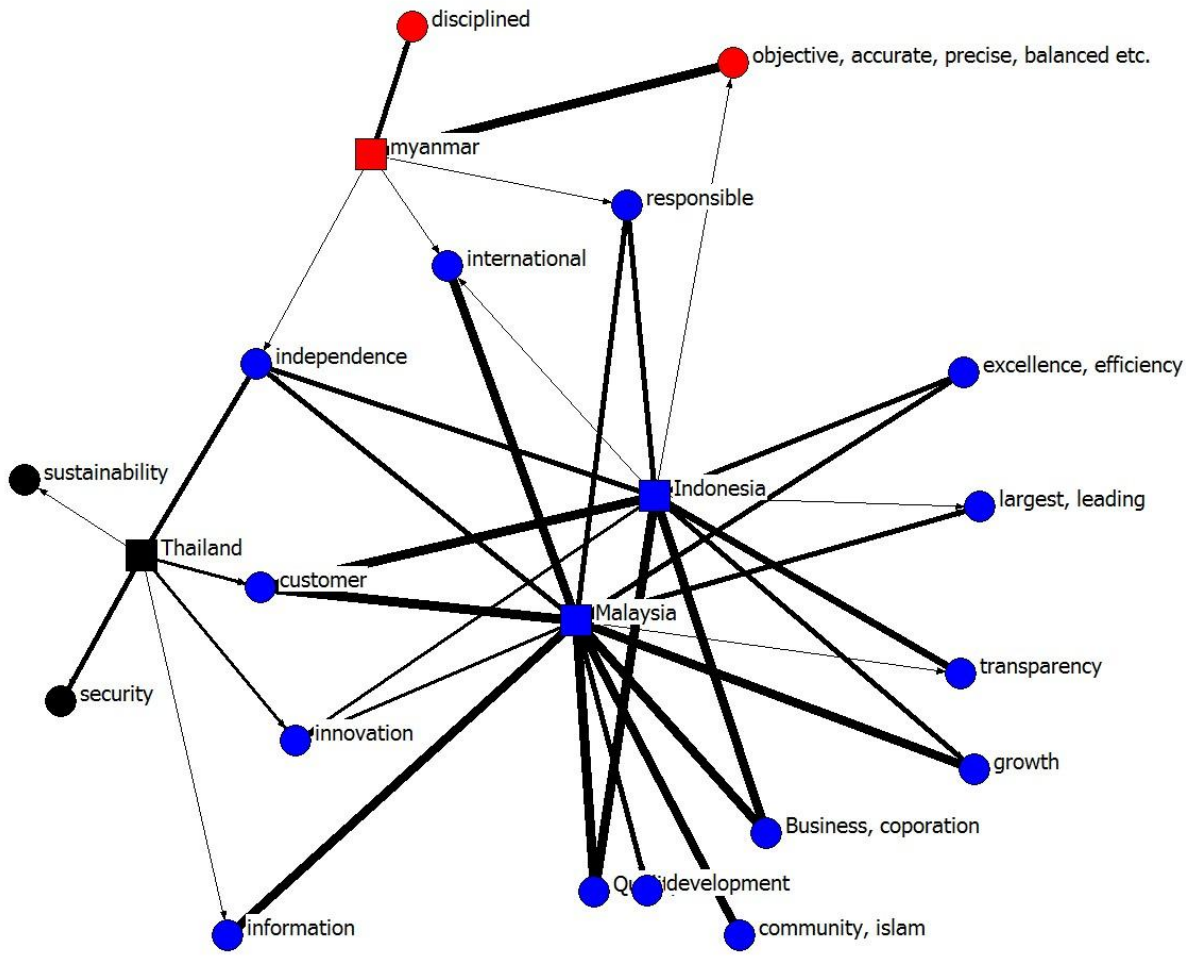

การปิดประเทศของประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียเป็นผลมาจากเงื่อนไขที่ใช้ร่วมกัน ส่วนประเทศพม่าและประเทศไทยนั้น แม้ว่าเราจะพบว่ามีหลายเรื่องที่ซ้ำซ้อนกันอยู่ แต่ก็เห็นได้ชัดว่า เป็นกรณีที่ผิดแผกแตกต่างจากประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซีย อย่างไรก็ดียิ่งถ้าเป็นประเทศพม่าด้วยแล้วความซ้ำซ้อนกันที่ว่านี้มีแนวโน้มว่าจะเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญอะไร เนื่องจากการปิดประเทศของทั้งประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียเครือข่ายที่เป็นสาขาของทั้งสองประเทศมีความน่าสนใจ

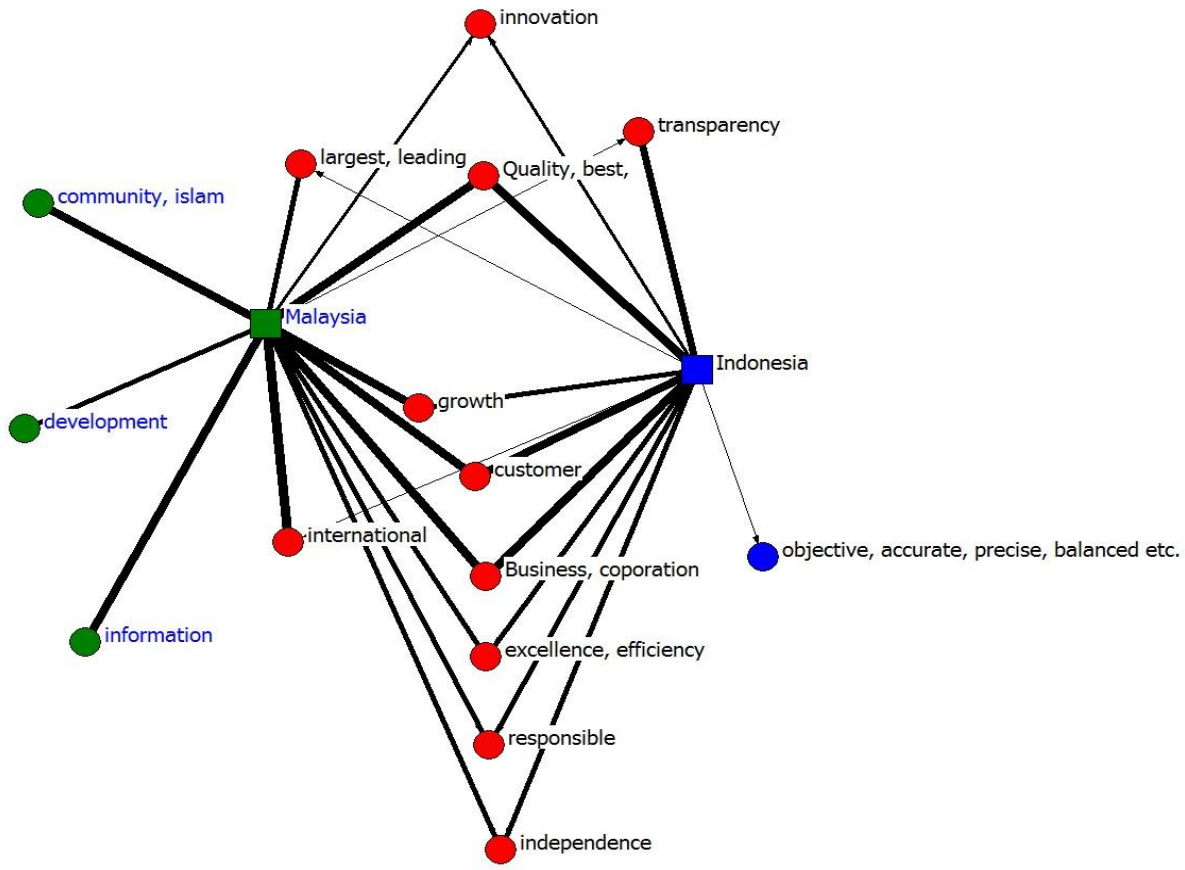

ประเทศดังกล่าว ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านเศรษฐกิจที่มีเหมือนๆ กับ ด้านธุรกิจ หรือที่เกี่ยวกับลูกค้า การเจริญเติบโต รวมทั้งอีกหลายเรื่อง พอๆ กับที่ได้พูดถึงความเป็นผู้นำในด้านต่างๆ ของประเทศมาเลเซีย นอกจากจะมีเรื่องที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ยังมีเรื่องอื่นๆ อีกที่เพิ่มเข้ามา นั่นคือ การที่จะต้องให้ความสนใจกับศาสนาอิสลาม ชุมชน ตลอดจนการพัฒนาด้วย ในขณะที่ในประเทศอินโดนีเซีย การไม่เอาเรื่องส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้องความไม่มีอคติและเรื่องอื่นๆ อีกหลายเรื่องมีความสอดคล้องกัน ทีนี้ลองไปพิจารณาตารางง่ายๆ ของการจำแนกคำหลักๆ ที่อยู่ในหน้าแรกของเว็บไซต์บ้าง จะเห็นว่าค่อนข้างมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

	Indonesia	Malaysia	Thailand	Myanmar
Contents	6	17	15	51
objectivity excellence	14	11	0	21
quality	20	28	15	72
Business	41	16	5	0
Media	9	9	11	0
Audience	5	4	7	13
Innovation	11	0	0	0
Technology	0	6	0	0
Religion	0	5	0	0
Nation, state	0	3	36	0

ตาราง 2 แสดงคำสำคัญต่างๆบนโฮมเพจ

ในประเทศพม่าความไม่มีอคติเป็นเรื่องที่จัดว่าสำคัญเป็นลำดับแรก (51%) สิ่งนี้อธิบายได้โดยดูจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและความต้องการที่จะไม่ให้มีการนำเอาเรื่องส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ ที่สถานีต่างก็พยายามที่จะแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลที่นำมาออกอากาศนั้นไม่มีอคติ ไม่มีการนำเอาเรื่องส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง การไม่มีอคติที่ว่านี้ เป็นเรื่องที่ประเทศอื่นๆ ก็ให้ความสำคัญด้วยเช่นเดียวกัน แม้ว่าจะอยู่ในระดับที่เคร่งครัดน้อยกว่าก็ตาม โดยเฉพาะกับประเทศอินโดนีเซียที่มีความกังวลในเรื่องนี้น้อยกว่าประเทศอื่น

ประเทศอินโดนีเซียมองว่าธุรกิจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งที่เป็นเช่นนี้ก็น่าจะเป็นเพราะอินโดนีเซียมีองค์กรสื่อเอกชนอยู่เป็นจำนวนมากนั่นเองเป็นที่น่าประหลาดใจอย่างยิ่งที่ในประเทศมาเลเซียธุรกิจกลับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญรองลงมาคุณภาพและความเป็นเลิศรวมถึงเรื่องอื่นๆ กลับได้รับการประกาศจัดเรียงลำดับเป็นความพยายามของประเทศมาเลเซีย ที่จะทำทุกอย่างให้ทันสมัยและตั้งใจที่จะเป็นศูนย์กลางแห่งความเป็นผู้นำในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้ได้ สำหรับประเทศไทยชาติและรัฐเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ก็น่าจะเกิดจากการที่รัฐยังคงมีอิทธิพลต่อองค์กรสื่อเป็นอย่างมาก

บทสรุป

ถึงแม้ว่าองค์กรสื่อในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะก้าวหน้าไปมากแล้วก็ตาม เนื้อหาการบรรยายและโครงสร้างองค์กรก็ยังคงมีความแตกต่างกันอย่างมากอยู่ดี อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างระหว่างประเทศ

อินโดนีเซียและมาเลเซีย ก็เป็นที่รับรู้กันว่า มีน้อยกว่าประเทศอื่นๆ ประเทศพม่ามีโครงสร้างที่ค่อนข้างง่ายๆ ไม่สลับซับซ้อนอะไร ส่วนประเทศไทยก็มีการผสมผสานกันระหว่างองค์กรที่เป็นของเอกชนและของรัฐ แต่ในแง่ของคำอธิบายของแต่ละชาติ แต่ละรัฐ ฯลฯ นั้น ก็ยังเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากกว่าเรื่องธุรกิจ นวัตกรรมเทคโนโลยี ฯลฯ เห็นได้อย่างชัดเจนว่า การเอ่ยถึงศาสนาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อประเทศมาเลเซียเป็นอย่างมาก ประเด็นเรื่องศาสนาโดยเฉพาะศาสนาอิสลาม เป็นประเด็นเฉพาะของที่นี่เลยทีเดียว ในขณะที่ประเด็นเรื่องรัฐและประเทศชาติ ดูเหมือนจะเป็นประเด็นเฉพาะสำหรับประเทศไทย

หลายสถานีในประเทศยังคงติดตามรูปแบบทางความคิดที่แตกต่างกันออกไปสถานีเหล่านี้จะเชื่อมโยงตัวเองกับกรอบความคิดหลักรวมทั้งอุดมการณ์ที่หล่อหลอมอยู่ภายในประเทศเช่นเดียวกับอุดมการณ์และการพัฒนาที่เป็นเลิศของประเทศมาเลเซียหรือถ้าเป็นประเทศไทยก็เป็นเรื่องของการสร้างความเป็นไทยและความเป็นชาติ ถ้าเป็นประเทศพม่าก็เป็นเรื่องของความไม่มีอคติ ฯลฯ ดังนั้น รูปแบบการรวมตัวกันของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) จึงยังคงเป็นอะไรที่ห่างไกลความเป็นจริงอยู่มาก

<u>มองผ่านเลนส์ผู้มีหน้าที่กำกับดูแล : ระบบกำกับดูแลสื่อมาเลเซียและทัศนคติของสื่อ</u>

หลายบทที่ผ่านมาเป็นการนำเสนอบทสรุปอย่างคร่าวๆของประวัติสื่อกระจายเสียงของประเทศมาเลเซีย ผู้ที่มีบทบาทในฐานะสื่อ กระจายเสียงหลักๆ ระบบกำกับดูแลสื่อ กฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งกรอบแนวความคิดของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สื่อมวลชน ที่ดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง บทนี้พยายามที่จะนำเสนอและวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อมาเลเซียต่อประเด็นปัญหาการอภิปรายส่วนใหญ่ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในเชิงลึก ผู้ที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลสื่อมวลชนมาเลเซีย จำนวน 5 ราย จากองค์กรกำกับดูแลหลัก 3 องค์กร ผู้ได้รับการสัมภาษณ์ 2 ท่าน มาจากกระทรวงมหาดไทยอีก 2 ท่าน มาจาก Malaysian Communication and Multimedia (MCMC) และ คนสุดท้ายมาจาก The Communication and Multimedia Content Forum of Malaysia (CMCF) กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่กำกับดูแลสถานีประเภทฟรีทูแอร์ คือ ที่แพร่ภาพออกอากาศโดยไม่คิดค่าบริการทุกสถานี รวมทั้งขยายฐานความรับผิดชอบเข้าไปตรวจสอบภาพยนตร์ที่ฉายในโรงภาพยนตร์ โดยคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ (LPF) อีกหน้าที่หนึ่งในทางตรงกันข้าม MCMC พิจารณาเนื้อหาของทุกสถานี ภายหลังจากที่รายการออกอากาศไปแล้ว ส่วน CMCF เป็นองค์กรที่กำกับดูแลกันเอง โดยแต่งตั้งมาจากผู้ที่มีบทบาททางธุรกิจ แต่ CMCF ก็กลับถูกมองว่า เป็นส่วนหนึ่งของ MCMC อยู่ดี

จุดมุ่งหมายในการปกปิดความลับของผู้ให้สัมภาษณ์เบื้องต้นเลยจะมีการปกปิดความลับให้กับผู้ที่ให้สัมภาษณ์แต่ละรายการสัมภาษณ์ 2 ครั้งแรก กระทำโดยเจ้าหน้าที่จากกระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกสัมภาษณ์รายแรก คือ KA KA เป็นเจ้าหน้าที่ๆ บังคับใช้กฎหมายของกระทรวงมหาดไทยที่มีความเชี่ยวชาญ ขอบเขตงานของ KA รวมไปถึง การสืบสวน สอบสวน ข้อร้องเรียนสาธารณะที่เป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ ซึ่งเข้าข่ายมีเนื้อหาผิดกฎหมาย เช่น ลามกอนาจาร เป็นต้น ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 PN เกี่ยวข้องโดยตรงกับการกำหนดนโยบายและความสัมพันธ์กับสถานีที่ถ่ายทอดรายการผู้มีหน้าที่กำกับดูแลและกระทรวงมหาดไทย

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 EM มีตำแหน่งเป็นถึงผู้บริหารระดับสูงภายในองค์กร CMCF ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 LS เป็นอดีตบรรณาธิการกำกับดูแลเนื้อหารายการของสถานีโทรทัศน์ Astro ผู้ให้สัมภาษณ์รายนี้มีประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการตรวจสอบรายการของ Astro ซึ่งมีจำนวนช่องไม่มากนัก ก่อนที่จะย้ายมาร่วมงานกับ MCMC ภายใต้สำนักควบคุมดูแลและตรวจสอบ ดังนั้น LS จึงมีข้อมูลด้านการตรวจสอบอย่างมากมายในระหว่างที่เธออยู่ในตำแหน่งที่ Astro และมีบ้างพอสมควรในช่วงที่ทำงานกับ MCMC ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 5 KR KR มีประสบการณ์การทำงานที่ยาวนานกับ MCMC โดยเริ่มต้นทำงานให้กับสำนักการคลังและต่อมาย้ายมาทำกับสำนักออกใบอนุญาต สุดท้ายก็มาอยู่ที่สำนักตรวจสอบ สถานีถ่ายทอดรายการ

มาถึงจุดสุดท้ายนี้ งานเขียนก็ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์อย่างละเอียดถึงความสัมพันธ์ที่เปี่ยมไปด้วยพลังและความคิดสร้างสรรค์ระหว่างผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและการถ่ายทอดรายการ โดยจะทำความเข้าใจใน 3 แง่มุม

1. กระบวนการ ขั้นตอน การกำกับดูแล

2. กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ที่ขัดแย้งกันและการแก้ไขปัญหาโดยการหยิบยกตัวอย่าง กรณีศึกษา

3. การติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้ที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลกับสื่อกระจายเสียง

สำหรับช่วงที่ 2 นี้ จะเป็นการสำรวจผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อที่ยอมรับในมุมมองของสื่อมาเลเซียในปัจจุบัน และช่องว่างที่มีต่อทัศนคติในสื่อต้นแบบ

บทสรุปหลักๆ ของงานเขียนก็คือไม่น่าเชื่อว่าภาคประชาชนเข้ามาควบคุมกระบวนการกำกับดูแลน้อยมากอำนาจของผู้มีหน้าที่กำกับดูแลในการทำหน้าที่กำกับดูแลนั้น อิงอยู่กับข้อร้องเรียนของประชาชนกล่าวอีกนัยหนึ่ง อย่างน้อยๆ ก็มีอยู่ช่วงหนึ่งล่ะ ที่คำพูดของประชาชนมีน้ำหนักมากพอที่จะบอกว่า เรื่องอะไรบ้างที่สื่อกระจายเสียงสมควรได้รับการกำกับดูแล ประการที่ 2 ระบบการกำกับดูแลของสื่อมาเลเซีย เป็นพลังที่ได้มาจากกลไกในการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่มีมาอย่างยาวนานจนกลายเป็นบรรทัดฐานไปแล้ว ประการที่ 3 ความเคารพที่มีให้แก่กันและกันระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลกับสื่อกระจายเสียง ถือเป็นกำลังหลักของระบบกระจายเสียงภายในประเทศมาเลเซีย โดยรวมแล้วผู้มีหน้าที่กำกับดูแลที่ให้สัมภาษณ์ก็ได้พูดถึงสื่อกระจายเสียงไว้อย่างน่าฟังทีเดียว

ประการสุดท้าย ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลพอใจที่จะรักษาสถานะของมุมมองที่สื่อมีแม้ว่าจะมีความขัดแย้งกันอยู่บ้างระหว่างผู้ที่ทำหน้าที่กำกับดูแล ในการกำกับดูแลสื่อทางอินเตอร์เน็ตโดยธรรมชาติแล้ว ผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลสื่อจะไม่สนับสนุนการกำกับดูแลตนเองอย่างเบ็ดเสร็จ แต่ค่อนข้างจะพยายามหาอำนาจสมดุลระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลและผู้ที่ทำหน้าที่สื่อ ในขณะที่ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลต้องพบเจอกับปัญหาและความวิตกกังวลในระยะเริ่มแรก ภาพรวมของการกำกับดูแลสื่อในประเทศมาเลเซียเป็นไปในเชิงบวก มุมมองแต่ละมุมจะถูกให้รายละเอียดเพิ่มเติมโดยผู้มีหน้าที่กำกับดูแลเป็นผู้ให้คำอธิบายด้วยตนเอง

<u>สัมพันธภาพระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อกับสื่อกระจายเสียง</u>

จากการสัมภาษณ์ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อจากองค์กรกำกับดูแลทั้ง 3 องค์กร ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อมีสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกับสถานีที่ส่งกระจายเสียงทุกสถานีเป็นอย่างดี โดยเวลาที่มีการประชุมและอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อและสื่อโดยทั่วๆ ไป ที่ประชุมก็จะมีความเห็นสอดคล้องกัน มีข้อขัดแย้งและการกระทบกระทั่งกันบ้างระหว่างองค์กรกำกับดูแลสื่อและสื่อแต่ก็ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยนัก อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดเหตุการณ์ในทำนองนี้ขึ้นเมื่อใดก็จะมีกลไกการทำงานและหนทางที่นำไปสู่การพูดคุยทำความตกลงกัน ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ อย่างไรก็ดี ต้องเน้นย้ำว่า กลไกที่เป็นทางการนั้นมักจะถูกนำมาใช้บ่อยครั้งกว่าแบบที่ไม่เป็นทางการ ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อจะเข้ามามีบทบาทในการดำเนินการในทุกขั้นตอนของเนื้อหาที่นำไปออกอากาศ ตั้งแต่การสร้างบทภาพยนตร์ หรือโฆษณา เพื่อจัดการกับปัญหาข้อร้องเรียนของประชาชน ภายหลังจากที่ได้ออกอากาศไปแล้ว

ส่วนที่ 1: กระบวนการในการกำกับดูแลสื่อกระจายเสียง

ภารกิจขององค์กรกำกับดูแลแต่ละองค์กร ใช้สิทธิของตนอย่างจริงจังในฐานะที่ได้รับการกำหนดให้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาโดยอาศัยกฎ ข้อบังคับ และการกำกับดูแลของแต่ละประเทศ สิ่งที่เน้นย้ำมีความชัดเจนยิ่งขึ้นจากการที่ได้สัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละรายเกี่ยวกับเรื่องที่กระทรวงมหาดไทยให้การสนับสนุนพระราชบัญญัติการตรวจสอบภาพยนตร์ ปี พ.ศ. 2545 ในขณะที่ MCMC และ CMCF ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ The Malaysian Communications & Multimedia Commission **(พ.ศ. 2541)** รวมทั้งประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการ ท่ามกลางประกาศอีกหลายฉบับที่มีการประกาศใช้

KA: ภารกิจของกลุ่มนี้ก็คือ ควบคุมการเผยแพร่และขายภาพยนตร์ที่ไม่เป็นไปตามแบบฟอร์ม B และสำหรับภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาลามกอนาจารก็จะมีสำนักควบคุมตรวจสอบภาพยนตร์และบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติที่ว่าด้วยการตรวจสอบภาพยนตร์ ปี พ.ศ. 2545 กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ดูแล

EM: การส่งกระจายเสียงรูปแบบใดก็ตามที่มีการใช้แม่ข่าย จริงๆ แล้วจำเป็นที่จะต้องใช้กับประมวลกฎหมายที่ว่าด้วย Communication and Multimedia Malaysia Content ซึ่งมีกฎ ระเบียบ ไม่มาก แต่ผู้ประกอบอาชีพสื่อจะต้องปฏิบัติตาม

EM: แนวนโยบายทั่วๆ ไปที่ CMCF ปฏิบัติอยู่นั้น อิงอยู่กับประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหาและโครงสร้างของ CMCF ในทางธุรกิจ CMCF อยู่ภายใต้กฎหมาย ซึ่งก็รวมทั้งพระราชบัญญัติ the Malaysia Communication and Multimedia Act ปี พ.ศ. 2541 และประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหาซึ่งอยู่ภายใต้ พ.ร.บ. ดังกล่าว

องค์กรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีขอบเขตงานและขั้นตอนในการกำกับดูแลเนื้อหารายการของตนเอง กระทรวงมหาดไทยจึงได้อาศัยองค์กรเหล่านี้ในการทำงาน ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ (LPF) ก็ให้ความสนใจกับการตรวจสอบเนื้อหารายการที่ได้รับมาจากผู้จัดจำหน่ายภาพยนตร์มากขึ้นก่อนที่ภาพยนตร์จะมีการนำไปออกอากาศทางช่องฟรีทีวี

ก. กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยของประเทศมาเลเซียจัดให้สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีในประเทศ ต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ของตนเอง ได้แก่ Media Prima RTM TM Net EBN และ Al-Hijrah แต่สำหรับสถานีโทรทัศน์ Astro จะไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ เนื่องจาก Astro ถูกจัดอยู่ในประเภทสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม ซึ่งจะอยู่นอกขอบเขตภารกิจของกระทรวงมหาดไทย ภาพยนตร์ซึ่งฉายในโรงภาพยนตร์จะต้องถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบของสถานีโทรทัศน์อีกครั้งหนึ่ง ในรูปแบบที่แตกต่างไปจากเวลาที่ฉายในโรงภาพยนตร์ เพื่อให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบก่อนที่จะนำมาเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ เพื่อหลีกเลี่ยงจากการถูกปรับเปลี่ยนเนื้อหาโดยตัวแทนจำหน่ายภาพยนตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มาจากกระทรวงมหาดไทยทั้งสองท่านอธิบายถึงกระบวนการการทำงาน ดังต่อไปนี้

PN : ใน พ.ร.บ. ที่ว่าด้วยการตรวจสอบภาพยนตร์ ระบุว่า การเผยแพร่ออกอากาศด้วยภาพที่เคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องทุกประเภท หมายความถึง ภาพยนตร์ที่ประสงค์จะนำมาเผยแพร่ออกอากาศและจัดจำหน่ายจะต้องได้รับการตรวจพิจารณาโดยคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ (LPF) ยกเว้นภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ที่ไม่ต้องได้รับการตรวจสอบ อย่างไรก็ดีสำหรับสถานีโทรทัศน์ เราก็ยังมีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ที่จะตรวจสอบภาพยนตร์ก่อนออกอากาศอีกด้วย ประเทศมาเลเซียมีสถานีโทรทัศน์ จำนวน 6 สถานี คือ Media Prima RTM TM Net EBN Al-Hijrah และ Astro

ในจำนวนสถานีทั้ง 6 สถานี ในมาเลเซีย สถานีโทรทัศน์ **5** สถานี จะมีคณะกรรมการตรวจสอบรายการของแต่ละสถานี แต่สำหรับสถานี **Astro** จะไม่มีคณะกรรมการที่ว่านี้ ที่เป็นเช่นนี้**ก็**เพราะว่าสถานี **Astro** ออกอากาศโดยมีใบอนุญาต เป็นใบอนุญาตที่อนุญาตให้ออกอากาศโดยกระทรวงสื่อสารเดิม ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในนาม กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศและใช้ทีวีดาวเทียมเป็นเครื่องมือในการออกอากาศ ดังนั้นจึงไม่อยู่ภายใต้ พ.ร.บ. คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ LPF ตาม พ.ร.บ. ตรวจสอบภาพยนตร์เพราะตาม

พ.ร.บ. ตรวจสอบภาพยนตร์ ภายใต้คำจำกัดความ มาตรา 2 และ 3 ระบุว่า LPF จะต้องตรวจสอบเนื้อหารายการที่เผยแพร่ออกอากาศทางโทรทัศน์ของประเทศมาเลเซียทุกรายการ ยกเว้นภาพยนตร์ที่เผยแพร่ทางอินเตอร์เนตหรืออินทราเนต ดังนั้น ถ้าคุณเป็นสื่อทีวีดาวเทียมคุณก็ไม่พ้นที่จะต้องอยู่ภายใต้การดูแลของ **Malaysian Communication and Multimedia (MCMC)**

KA: การเผยแพร่รายการทางโทรทัศน์ จำเป็นที่จะต้องนำเสนอรายการในรูปแบบตามที่ต้องการจะเผยแพร่ออกอากาศให้คณะกรรมการตรวจสอบรายการพิจารณา โดยการบันทึกเป็นรูปแบบ DVD เพราะว่ารายการที่จะนำไปเผยแพร่ในโรงภาพยนตร์นั้น อยู่ในรูปของร่องเสียงในแถบแม่เหล็กที่มีขนาด 35 ม.ม. ในขณะที่ หากนำไปเผยแพร่ทางโทรทัศน์จะมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งจะดูจากชื่อที่ใช้ในการแสดงไม่ได้ ต้องดูที่ประเภทของภาพยนตร์ ดังนั้นแม้ว่าฉันจะบอกว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ฉายไปแล้วในโรงภาพยนตร์ซึ่งตั้งชื่อเรื่องว่า ABC แล้วต่อมาได้รับความยินยอมให้นำมาออกอากาศทางโทรทัศน์ได้ อย่างไรเสียรูปแบบที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ก็เป็นประเภทที่แตกต่างกับที่ฉายในโรงภาพยนตร์ ซึ่งฉายในระบบ 35 ม.ม. อยู่ดี ดังนั้นก็ต้องถูกส่งไปตรวจสอบ สิ่งนี้เป็นการทำให้แน่ใจว่าผู้ผลิตรายการจะไม่มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหารายการโดยปราศจากการรู้เห็นหรือยินยอมจากคณะกรรมการตรวจสอบ ถ้ามีคำตัดสินออกมาจากคณะกรรมการฯ ว่าอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงรายการได้ แม้เพียงแค่ครั้งเดียวเท่านั้น ก็จะมีความเป็นไปได้ว่า ผู้ผลิตรายการจะสามารถเปลี่ยนทุกอย่างให้เป็นไปตามรสนิยมหรือความสนใจของเขา ดังนั้น ถ้าคณะกรรมการฯ ไม่ได้ตรวจสอบและภาพยนตร์ถูกนำไปเผยแพร่ออกอากาศทางโทรทัศน์ก็อาจเป็นเหตุให้นำไปสู่การรับรู้ที่แตกต่างกันออกไปของสังคม ดังนั้นคณะกรรมการฯ จึงจำเป็นที่จะต้องทำให้แน่ใจอยู่เสมอว่า รายการอะไร ก็ตามที่สื่อนำไปออกอากาศ ต้องได้รับการตรวจสอบก่อนเสมอ แม้ว่ารายการนั้นจะมีชื่อเรื่องเดียวกัน แต่หากรูปแบบรายการแตกต่างกันก็ต้องตรวจสอบ

ข. MCMC

สถานีถ่ายทอดรายการในประเทศมาเลเซียทุกสถานีจะต้องได้รับใบอนุญาตจาก Malaysian Communication and Multimedia (MCMC) เพื่อที่จะวางโครงสร้างการติดต่อสื่อสารและถ่ายทอดเนื้อหารายการตามโครงสร้างนั้น ภายใต้ใบอนุญาตจะมีเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตาม ตามที่ KR ให้สัมภาษณ์เหตุผลหลักๆ บางประการในการพิจารณาให้ใบอนุญาต ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องของเสถียรภาพทางการเงินของบริษัท ผลประโยชน์ที่บริษัทจะคืนสู่ประชาชนมาเลเซียและอื่นๆ MCMC จะเสนอชื่อบริษัทที่เหมาะสมจะได้รับใบอนุญาต แต่การพิจารณาในขั้นตอนสุดท้ายจะอยู่ที่รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยว่าจะอนุมัติหรือไม่ บริษัทที่ถูกปฏิเสธไม่ให้ใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ MCMC เพื่อให้พิจารณาและให้คำอธิบายโดย KR อีกครั้งหนึ่ง

ทุกสถานีที่เผยแพร่รายการต้องมีใบอนุญาตจึงจะมีสิทธิออกอากาศเนื้อหารายการของตนเองได้ ผู้ประกอบการจะได้เห็นหลักเกณฑ์ในเรื่องต่างๆ อาทิ เรื่องเงินทุนว่า สถานีจะสามารถรับภาระได้หรือไม่ เพราะว่าพวกเขาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต เช่นเดียวกับผู้ที่ส่งกระจายเสียงทางวิทยุหรือโทรทัศน์ ทุกสถานีพวกเขาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเป็นรายปีด้วยเงินก้อนใหญ่ คือ 50,000 ริงกิต / ปี / ใบอนุญาต 1 ใบ แล้วก็จะต้องต่อใบอนุญาตทุกๆ ปี ผู้ที่มีอำนาจให้ใบอนุญาตคือ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย โดย MCMC จะเสนอคำขอมีใบอนุญาตต่อรัฐมนตรี ถ้ารัฐมนตรีบอกว่าตกลง ก็หมายความว่า สถานีนั้นได้ใบอนุญาต

KR ยังคงอธิบายถึงหน้าที่ของสำนักตรวจสอบรายการต่อไป สำนักตรวจสอบรายการสื่อกระจายเสียง จะเป็นสำนักที่ทำหน้าที่ตรวจสอบเนื้อหารายการทั้งหมดที่เผยแพร่ออกอากาศผ่านทางสื่อกระจายเสียง อีกทั้ง ยังมีหน้าที่สอบสวนเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในเบื้องต้น โดยตรวจสอบว่ามีการกระทำใด ที่เป็นการฝ่าฝืน เงื่อนไขใบอนุญาตหรือไม่

ขณะนี้ เรากำลังทำหน้าที่ตรวจสอบรายการอยู่ภายในสำนักตรวจสอบรายการก็จะแบ่งย่อยออกเป็น แต่ละหน่วยอีก หน่วยเล็กๆ จะประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ จำนวน 3 คน ดังนั้น 1 หน่วย จะดูแลรับผิดชอบ สถานีโทรทัศน์ฟรีทีวี ที่ไม่คิดค่าบริการ (FTA) อีกหน่วยหนึ่งก็จะดูแล ทีวีที่บอกรับเป็นสมาชิก (Pay TV) อย่าง สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro และอีก 1 หน่วย จะดูแลวิทยุกระจายเสียงซึ่งเราก็จะตรวจสอบในแง่ที่ว่า สถานีกระทำการใดๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนเงื่อนไขใบอนุญาตของเขาหรือไม่

ตามที่ KR ชี้แจงคือ ในขณะที่คณะกรรมการตรวจสอบ ตรวจสอบรายการก่อนเผยแพร่ออกอากาศ Malaysian Communication and Multimedia (MCMC) จะแสดงความรับผิดชอบรายการโดยการ ตรวจสอบเนื้อหารายการที่ประชาชนร้องเรียนมาก่อนนำไปออกอากาศ

ยกตัวอย่างเช่น ถ้ามีบริษัทอยู่บริษัทหนึ่งต้องการที่จะโฆษณาสินค้าตัวใดก็ตามก่อนที่บริษัท จะเผยแพร่โฆษณาสินค้าตัวนั้นออกไป เขาก็จะตรงไปที่สถานีโทรทัศน์นั้นสถานีโทรทัศน์ก็จะเผยแพร่รายการ แต่ก่อนที่สถานีโทรทัศน์จะเผยแพร่โฆษณาชิ้นใด พวกเขาจะต้องแน่ใจก่อนว่า โฆษณาตัวนั้นได้รับการอนุญาต จากคณะกรรมการ*ตรวจสอบ*ให้ออกอากาศได้ ดังนั้น *กรณี*ภายหลังจากที่แพร่ภาพออกอากาศไปแล้ว เราจึง ค่อยตรวจสอบ หากมีการร้องเรียนก็จะกลายเป็นว่า คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์อนุญาตให้ออกอากาศ ไปได้อย่างไร หน้าที่ของเราก็ คือ คอยดูว่าโฆษณา*ชิ้น*นี้ฝ่าฝืนเงื่อนไขใบอนุญาตข้อใดหรือไม่ ซึ่งก็คงจะต้อง พิจารณาจากข้อร้องเรียนประกอบด้วย

KR เน้นให้เห็นชัดเจนขึ้นอีกว่า ภายในบริบทของความเป็นประเทศมาเลเซีย รายการประเภท ถ่ายทอดสด มักจะเป็นรายการที่ชวนให้ประชาชนร้องเรียนกันเข้ามามาก ดังนั้น ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจาย เสียงจึงจำเป็นที่จะต้องยื่นคำร้องขอให้ Malaysian Communication and Multimedia (MCMC) ให้ความ เห็นชอบก่อนวันที่จะมีการออกอากาศ 14 วัน โดย MCMC จะขอให้ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียง จัดประชุมนัดพิเศษเพื่อหารือกันในประเด็นการถ่ายทอดสด ซึ่งเป็นรายการที่อาจจะเกิดข้อขัดแย้งกันขึ้นได้

นั่นคือ เหตุผลว่าทำไมในปัจจุบัน เราจึงได้มีกระบวนการที่ว่านี้ โดยที่ ถ้าคุณต้องการออกอากาศ รายการประเภทถ่ายทอดสด คุณก็ต้องเข้ามาพบ MCMC และนำเสนอว่าอะไรที่คุณต้องการจะทำ และแน่ละ เราสามารถที่จะบอกกับคุณได้เลยว่า รายการนี้เราไม่อนุญาตให้ออกอากาศ ถ้าเราเล็งเห็นว่า มันอาจเป็น ตัวนำความยุ่งยากมาให้ ถ้าใครต้องการจะทำรายการประเภทถ่ายทอดสด เขาก็ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติกับเรา 14 วัน งานนี้บอกได้เลยว่า คุณจะต้องมาพบ MCMC แนะนำตัวว่าคุณจะทำอะไรมันไม่ใช่สิ่งที่จำเป็นหรอกนะ แต่เราต้องการที่จะลดจำนวนข้อร้องเรียนที่มาจากประชาชน

KR ได้ขยายความเพิ่มเติมอีกว่า MCMC กำลังวางกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ โดยอาศัยข้อร้องเรียน ที่ประชาชนร้องเรียนเข้ามา เนื่องจากปัจจุบันเป็นเรื่องที่ลำบากมากที่ MCMC จะกำกับดูแลรายการ ทุกรายการได้ MCMC จะต้องขอเทปบันทึกรายการจากสถานีถ่ายทอดที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเทปมาตรวจสอบ ในทุกกรณี ดังนั้นเพื่อจัดการกับปัญหาทั้งหลาย MCMC จึงกำลังจะก่อตั้งศูนย์กำกับดูแลขึ้นมา เพื่อให้

ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ เนื้อหารายการทุกรายการตลอดเวลา แทนที่จะคอยรอแต่เรื่องร้องเรียนจากประชาชนเท่านั้น

ในความเป็นจริงแล้ว มันควรจะมีการตรวจสอบรายการในทันที ตลอด 24 ชั่วโมง เป็นประจำทุกวัน แต่เราก็ยังไม่มีศูนย์กำกับดูแลที่ว่านี้ คือเรายังไม่พร้อมนั่นคือเหตุผลว่า ทำไมทุกวันนี้เราจึงยังต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากการร้องเรียนของประชาชนมาเป็นตัวกำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ เรากำลังจะมีศูนย์กำกับดูแล นั่นคือแผนของเราและแผนที่ว่านี้ได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว โครงสร้างของแผนก็มีอยู่แล้วอะไรก็ตามที่นำมาออกอากาศแล้ว ก็จะทำเป็นเทปรายการนั้น โดยทั่วไปปัจจุบันนี้ถ้าปรากฏว่ามีข้อร้องเรียน อย่างเช่นมีประชาชนร้องเรียนมาว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้มีภาพลามกอนาจาร เราก็จะขอให้สถานีโทรทัศน์นั้นๆ ส่งภาพยนตร์ของเขาหรือจะเป็นตอนใดตอนหนึ่งของภาพยนตร์เรื่องนั้น ที่เข้าใจว่าน่าจะมีภาพลามกอนาจารตามที่ผู้ร้องเรียนๆ มา ให้กับเรา แล้วเราก็จะตรวจสอบ

ค. Communication and Multimedia Content Forum Of Malaysia (CMCF)

กระบวนการที่เป็นทางการของ CMCF ค่อนข้างจะเป็นอะไรที่คล่องตัวขึ้น ตรงที่เป็นองค์กรกำกับดูแล**กัน**เอง **ระหว่าง**ผู้ประกอบธุรกิจ**ด้วยกัน CMCF** ทำงานภายใต้กฎหมายหลายฉบับของมาเลเซียรวมทั้งประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการ และจัดการกับปัญหาข้อร้องเรียนของประชาชนโดยผ่านสำนักงานรับเรื่องร้องเรียน การใช้กระบวนการตาม **CMCF** อยู่บนพื้นฐานความสมัครใจของภาคธุรกิจ **EM** กล่าว

. อำนาจหน้าที่ของ CMCF รวมไปถึงเนื้อหารายการทางด้าน อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมด ซึ่งเป็นช่องทางให้ใช้เครื่องมือหรือสื่อกระจายเสียงที่เป็นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น เนื้อหารายการใดๆ ก็ตามที่ออกอากาศโดยผ่านเครื่องที่เป็นแม่ข่าย อาทิ เครื่องโทรทัศน์ วิทยุ คอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์มือถือ จะอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่ CMCF ดูแลอยู่ การส่งกระจายเสียงไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม หากกระทำโดยผ่านเครื่องแม่ข่ายแล้ว จะต้องอยู่ภายใต้ประมวลกฎหมาย Malaysia Communication and Multimedia Content Code ซึ่งก็มีกฎเกณฑ์ไม่มากนักที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติตาม ดังนั้น ประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการจึงบังคับใช้โดย CMCF โดยอาศัยหลักการการกำกับดูแล*กัน*เอง เพราะเราสนับสนุนการกำกับดูแล*กัน*เอง ขอบเขตงานของเราไม่รวมไปถึงการนำคดีขึ้นสู่ศาล การทำงานของเรา แทนที่จะทำงานโดยผ่านการกำกับดูแล*กัน*เอง เราพยายามที่จะจัดการกับปัญหาด้านธุรกิจด้วยวิธีการในระดับธุรกิจด้วยกัน โดยใช้ประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการผ่านสำนักรับเรื่องร้องเรียนของเรา

ง. **กระบวนการการกำกับดูแลเนื้อหารายการภายในสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro**

ตามที่ LS ให้สัมภาษณ์ กระบวนการกลั่นกรองเนื้อหารายการก่อนออกอากาศภายในองค์กร เริ่มต้นที่ฝ่ายที่รับผิดชอบจัดซื้อรายการ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นรายการอะไรก็ตาม ก็อาจจะก่อให้เกิดการโต้แย้งกันได้ ฝ่ายนี้ก็จะจัดส่งรายการราว 2-3 ตอน ไปให้ สำนักที่กำกับดูแลเนื้อหารายการให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ (the Content Compliance Department) เพื่อพิจารณาก่อนออกอากาศ และเพื่อขอคำแนะนำ

LS อธิบายเพิ่มเติมว่า ด้วยเหตุนี้ ฝ่ายที่กำกับดูแลเนื้อหารายการให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ จะถูกจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกคือ รายการที่ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แบบที่ไม่มีการเชื่อมต่อกับอินเตอร์เน็ตกับอีกประเภทหนึ่งคือ รายการที่ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ แบบที่เชื่อมต่อกับอินเตอร์เน็ต

เรามีประชาชนมากกว่า 70 คน ที่ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ในแบบที่ไม่ได้เชื่อมต่อกับอินเตอร์เน็ต แต่สำหรับการเชื่อมต่อกับอินเตอร์เน็ต ก็เพื่อรับรายการมาจากดาวเทียม ยกตัวอย่างเช่น ช่อง HBO FOX International News และบรรดาช่องรายการที่เป็นช่องถ่ายทอดสด หรือที่สัญญาณล่าช้ากว่าเวลาที่ออกอากาศจริงเล็กน้อย ทุกช่องที่กล่าวถึงเป็นช่องที่อยู่ภายใต้การนำเสนอของเครือข่ายทั้งสิ้น ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องทำการตรวจสอบหรือตัดต่อรายการผ่านทางอินเตอร์เน็ต ส่วนงานของเรานั้นจะเป็นการตัดต่อแบบที่ไม่ได้เชื่อมต่อกับอินเตอร์เน็ต รายการมีแหล่งที่มาจากเทปที่ส่งมาจากฮ่องกงหรือไต้หวัน เป็น VCR เทป แต่ปัจจุบันทั้งฮ่องกงและไต้หวันต่างก็เปลี่ยนรูปแบบเทปเป็น hard disk แล้ว สำนักที่ตรวจสอบรายการ แบบไม่ได้เชื่อมต่อกับอินเตอร์เน็ต ให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ จะใช้เวลาในการตรวจสอบรายการราว 2 สัปดาห์ ก่อนที่จะนำรายการมาออกอากาศ

ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในสำนักทุกคน จะได้รับการอบรมเป็นเวลา 2 วัน ก่อนที่จะเริ่มงาน ผู้บริหารจะได้เห็นภาพของประมวลกฎหมาย ที่ว่าด้วยเนื้อหารายการอย่างทะลุปรุโปร่ง และรวมทั้งตัวอย่างในชีวิตจริงบางตัวอย่าง ในระหว่างการฝึกอบรม เพื่อให้แน่ใจว่าต่อไปในอนาคต กฎ ระเบียบ ภายในองค์กร จะยังมีผู้ปฏิบัติตามผู้บริหารทุกคน ควรที่จะเป็นผู้อาวุโสที่มากด้วยประสบการณ์ เพื่อจะได้มีความเข้าใจในเนื้อหารายการ ที่กำกับดูแล LS อธิบายถึงเนื้อหารายการที่มีความละเอียดอ่อน ซึ่งถูกตรวจสอบภายในสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro

ตามปกติแล้ว รายการที่ว่า มีความละเอียดอ่อนนั้น จะเป็นรายการที่เกี่ยวกับศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาอิสลาม ยกตัวอย่างเช่น พิธีสวดมนต์ของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ภาพที่ฉายให้เห็นการสวดมนต์ของพวกเขาต้องเป็นภาพที่ปรากฏรายละเอียดทุกขั้นตอน ยิ่งถ้าเป็นพิธีทางศาสนาของประเทศอิสราเอลแล้ว จะไม่ได้รับอนุญาตให้นำมาเผยแพร่ออกอากาศเลย ยกเว้นจะเป็นภาพข่าวเท่านั้น ดังนั้น จะเห็นว่า เรื่องหนึ่งที่มีความละเอียดอ่อนอย่างมากเลยคือ เรื่องศาสนา เรื่องที่ 2 ก็เช่น ภาพลามกอนาจาร ภาพเปลือยกาย ภาพล่อนจ้อนต้องได้รับการตรวจสอบ หรือแม้แต่ภาพวาดบนฝาผนังหรือรูปปั้นรูปแกะสลัก ก็ตาม ถ้ามีภาพลามกอนาจารที่เห็นชัดจนเกินไปก็ต้องถูกตรวจสอบหรือทำภาพให้พร่ามัว อีกเรื่องหนึ่งก็คือ ภาพการร่วมเพศ

เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากเลยที่สังเกตเห็นว่า สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro รับฟังความต้องการของผู้รับชมในระหว่างที่มีการตรวจสอบกระบวนการทำงาน LS กล่าว

ภาพการจูบกันจะใช้ดุลยพินิจของแต่ละช่องเป็นหลัก ยกตัวอย่างเช่น ช่องมาเล จะไม่อนุญาตให้มีการจูบหรือถูกเนื้อต้องตัวกันเลย ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับช่องที่รายการออกอากาศอยู่ช่องจีนจูบกันได้แต่ต้องไม่ใช่การจูบปาก ต้องไม่แช่อยู่ที่ภาพนั้นนานเกินไปและต้องไม่ใกล้ชิดกันจนเกินไป แต่ถ้าเป็นภาพยนตร์ฮอลลีวู้ดจะเข้มงวดน้อยกว่า

จ. ช่องว่างของกระบวนการกำกับดูแลสื่อ

ภาพด้านล่างแสดงให้เห็นภาพที่ค่อนข้างจะง่าย ไม่สลับซับซ้อนอะไร ของกระบวนการกำกับดูแลสื่อตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์อธิบายให้ฟัง ไม่ได้เป็นภาพที่ให้รายละเอียดในการดำเนินการอย่างครบถ้วน แต่ค่อนข้างจะเป็นความเห็นทั่วๆ ไป ในเวลาที่มีการสัมภาษณ์กัน

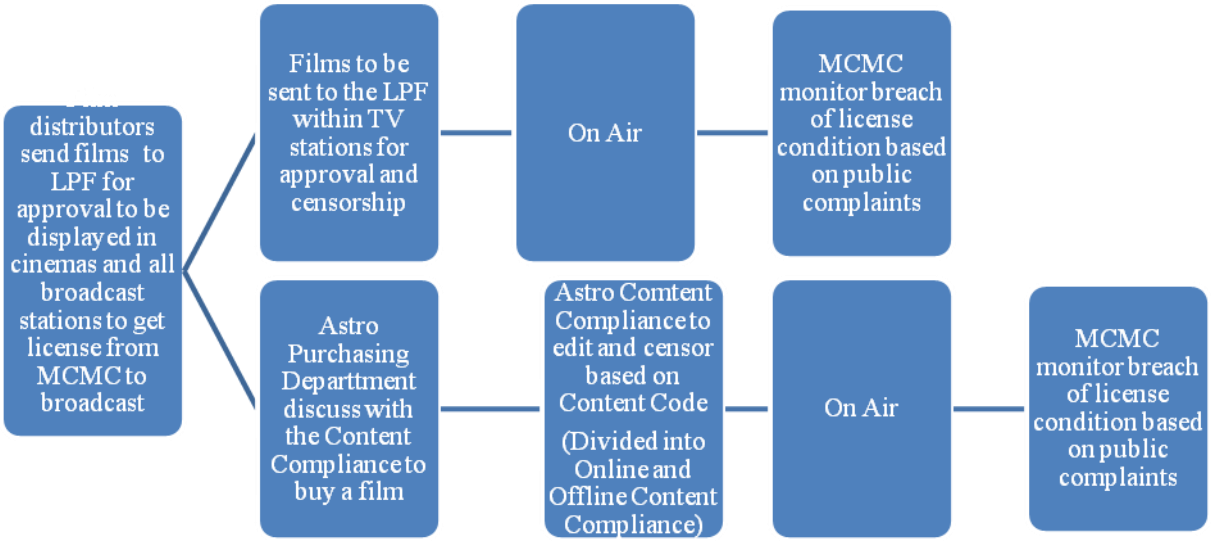

รูปภาพ 12 กระบวนการกำกับดูแลโดยทั่วไป

นักวิจัยพบว่า มีข้อตกลงของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มาจากกระทรวงมหาดไทย 2 ท่าน ที่ว่า สถานีโทรทัศน์ Astro ควรจะถูกนำมาบรรจุไว้ ภายใต้กฎระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเรื่องนี้ก็เป็นความพยายามที่ดำเนินการไปแล้วด้วย ในการที่จะรวม กฎ ระเบียบของสถานีโทรทัศน์ Astro กับ กฎ ระเบียบของสถานีถ่ายทอดแห่งอื่นๆ อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์บ่งชี้ว่า Astro ไม่เห็นด้วย ที่จะต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ภายในสถานีโทรทัศน์ของเขา เพราะว่า Astro มองว่า อาจจะส่งผลต่อชื่อเสียงของ Astro ในการมอบอำนาจให้กับผู้รับชม นักวิจัยสังเกตเห็นความขัดแย้งและการกระทบกระทั่งกันระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับ Astro PN กล่าว

ถ้าสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro ไม่ต้องการที่จะมีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ภายในสถานีในแง่ของความเห็นที่พบกันครึ่งทาง

ฉันก็อยากจะบอกว่า มันประสบความสำเร็จแล้ว แต่ในความเป็นจริงมันไม่ได้เป็นอย่างที่พูดเลย ดังนั้นแล้ว ไม่ว่าจะด้วยวิถีทางใดก็ตาม Astro ก็ไม่ต้องการให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ภายในสถานีของเขาอยู่ดี ฉะนั้น ทางแก้ปัญหาก็คือ ภาพยนตร์ทุกเรื่องที่ลูกค้าต้องการรับชมเป็นพิเศษจากรายการที่ออกอากาศตามปกติ พวกเขาจะต้องซื้อแล้วส่งไปให้คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ พร้อมทั้งขอให้ทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ตามปกติแล้ว พวกเขาจะร้องขอให้ทำรายงานเสมือนเป็นความเห็นชอบในรอบสุดท้าย ซึ่งหากไม่เห็นด้วย โดยสิทธิแล้วภาพยนตร์ควรได้รับการตรวจสอบ ดังนั้น ถ้าคุณบอกอย่างไม่เป็นทางการ ฉันก็จะบอกว่า นั่นเป็นทางแก้ปัญหาที่ไม่เป็นทางการ ฉันจะพูดอย่างนั้นกับ Astro

มันใช่เลย ตรงที่ Astro ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากจนเกินไป เป็นเพราะว่า Astro ได้ใบอนุญาตแล้วจากกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศในสมัยนั้น เมื่อ Astro มีใบอนุญาตแล้ว จึงไม่ต้องการที่จะให้มีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ใน Astro อีก Astro สร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักด้วยตนเองอยู่แล้ว

การสร้างเครื่องหมายการค้า Astro ให้เป็นที่รู้จัก โดยการที่ Astro ให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิคส์ที่ใช้ถอดรหัสแก่ลูกค้าของเขา และอุปกรณ์ที่ว่านี้จะมีคำแนะนำสำหรับ*พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง* ดังนั้น Astro จึงมอบอำนาจให้*ลูกค้า*เป็นผู้เลือกด้วยตนเอง ถ้าคุณไม่ต้องการให้ลูกของคุณดูรายการใด คุณก็มีสิทธิเลือกได้

ดังนั้น ถ้า Astro มีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์เข้าไปนั่งอยู่ด้วยเครื่องหมายการค้าของ Astro ที่เป็นที่รู้จักกันว่า เป็นสถานีโทรทัศน์ดาวเทียมที่มีอิสระไม่ต้องขึ้นกับใคร ก็จะกลายเป็นสถานีที่ถูกปิดกั้นเสรีภาพไป

PN กำลังพูดถึงความจำเป็นที่จะต้องนำ Astro ไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทยว่า ในความเห็นของฉันแล้ว มันมีความจำเป็นดังที่กล่าว ซึ่งถ้าเราต้องการที่จะพิจารณาถึงความจำเป็นอันนั้น และถ้าเราได้ติดตามแผนการเปลี่ยนแปลงที่กำลังมุ่งไปสู่จุดนั้น แต่เมื่อไรก็ตามที่เรากำลังพูดกันถึงเรื่องของการเปลี่ยนแปลง มันก็เป็นอะไรที่ไม่ใช่เรื่องเล็กๆเลย เมื่อถ้าคุณต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระทรวงและกฎหมายของกระทรวงอื่นที่บังคับใช้โดยกระทรวงนั้น มันไม่ใช่เรื่องที่ใครๆ จะพูดว่า เราสามารถทำได้ในเวลาอันสั้น อย่างไรก็ดี กฎหมายหลายฉบับก็แตกต่างกันไป แต่เรากับ MCMC ร่วมมือกันเป็นอย่างดี เราทำงานด้วยกัน และถ้าประเด็นปัญหาใดยังแก้ไข Astro ไม่ถูกทาง เราก็จะนำเสนอต่อ MCMC เพื่อให้ MCMC จัดการกับปัญหาของ Astro ต่อไป

KA ได้แสดงความเห็นเดิมๆ ในมุมมองของเธอ ว่า มีกลุ่มคนหลายกลุ่มที่รู้สึกไม่พอใจกับระบบที่สถานีส่งกระจายเสียงได้รับการกำกับดูแลแตกต่างกันไป สิ่งที่ฉันคิดนั้นคือ ความคิดของผู้นำในอดีต ที่การตัดสินใจได้เกิดขึ้นแล้วและมีความพยายามที่จะทำให้ทั้งคู่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน มีความพยายามแต่จนถึงขณะนี้ ก็ยังไม่มีอะไรเกิดขึ้น ฉันได้รับการบอกกล่าวว่า มีข้อร้องเรียนมาจากกลุ่มบุคคลที่มีแนวความคิดและเป้าหมายเดียวกันว่า มันเป็นเรื่องที่ไม่ยุติธรรม แต่บางทีรัฐบาลก็อาจกำลังพยายามทำให้สื่อทั้ง 3 กลุ่ม ได้เกิดในเวลาเดียวกัน ฉันหมายถึง การกระจายเสียงที่เป็นของ RTM TV3 และ Astro ตามที่ได้เคยพูดว่า PN ก็รับรู้ว่าขณะนี้ มีการแก้ไขปัญหากันอยู่ Astro มีความพยายามที่จะทำชื่อเสียงเพื่อให้แน่ใจว่า กระทรวงมหาดไทยรับรู้เนื้อหาที่นำไปออกอากาศเป็นอย่างดี

Astro ขอให้เราทำรายงานรวมทั้งเรื่องอื่นๆ ทุกเรื่อง มีการนำเครื่องรับโทรทัศน์มาติดตั้งให้ นอกจากนี้ยังให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ถอดรหัสสองสามตัวกับเรา เพื่อใช้ในการตรวจสอบรายการ แต่ไม่ว่าจะทำอย่างไรก็ตาม เราก็ยังไม่สามารถตรวจสอบรายการได้อย่างใกล้ชิดอยู่ดี เพราะว่า รายการก็ยังมีปัญหาอยู่

<u>ส่วนที่ 2 การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง</u>

เหตุผลอย่างหนึ่งที่องค์กรกำกับดูแลทุกองค์กรมีเหมือนกันก็คือ การลงมือปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนแล้วเท่านั้น มีความพยายามที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบเนื้อหาสื่อกระจายเสียง แต่การลงมือปฏิบัติจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ มีประเด็นร้องเรียนมาจากประชาชนแล้วเท่านั้น เรื่องร้องเรียนจากประชาชนทุกเรื่องที่มีไปถึงองค์กรกำกับดูแล จะต้องได้รับการแก้ไข

ก. กระทรวงมหาดไทย

เมื่อประชาชนยื่นข้อร้องเรียนไปยังสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีที่นำภาพยนตร์มาออกอากาศ กรมบังคับคดีกระทรวงมหาดไทย จะมีการให้ความเห็นตามที่ได้มีการสอบสวนจากภาพการกระทำผิดที่มีผู้ร้องเรียนเข้ามาหรือสถานที่ๆ แพร่ภาพออกอากาศรายการ จากนั้นกระทรวงมหาดไทยก็จะทำการสอบสวนสถานีที่ออกอากาศ ผู้แทนจำหน่ายภาพยนตร์ รวมทั้งคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ภายในสถานีที่ได้รับการร้องเรียนนี้ การสอบสวนรวมไปถึงการที่คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ สืบหาร่องรอยเอกสารอย่างเป็นทางการ ว่า มีการสั่งให้ตรวจสอบภาพที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันนั้นมาตั้งแต่เริ่มการสอบสวนหรือไม่ ซึ่งถ้าพบว่า มีกรณีที่ผู้แทนจำหน่ายภาพยนตร์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่มีการสอบสวน กรมบังคับคดีก็จะส่งสำนวนต่อไปให้ผู้ช่วยอัยการ ผู้ช่วยอัยการมีสิทธิตัดสินใจว่า จะดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้คดีนี้สำเร็จ

ลุล่วงต่อไปอีก หรือจะหยุดไว้เพียงเท่านี้ ถ้าจะพูดอีกนัยหนึ่งก็คือ ในกรณีที่เกิดข้อขัดแย้งขึ้นภายในระบบ ผู้ช่วยอัยการจะเป็นคนสุดท้ายที่จะบอกว่า สมควรที่จะยกระดับในการนำคดีขึ้นสู่ศาลหรือไม่ การละเมิดพระราชบัญญัติตรวจสอบภาพยนตร์ ปี 2543 ไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม ถือว่า เป็นการก่ออาชญากรรม KA อธิบาย ดังนั้น เราจึงได้รับเรื่องร้องเรียนมาจาก Seremban และ Penang ฉันหมายความถึงภาพยนตร์ จากนั้นเราก็ดำเนินการต่อไปจนถึงตัวเจ้าของภาพยนตร์ เรื่องร้องเรียนที่เกิดในวันนั้นดูเหมือนจะเป็นเรื่องของ Media Prima เราจะสอบถามไปยังผู้บริหารที่รับผิดชอบในการจัดหาภาพยนตร์ เช่นเดียวกับในรายของ Azazil ที่ภาพยนตร์เป็นของบริษัท Grand Brilliance ภายใต้การดูแลของสถานีโทรทัศน์ Media Prima เราได้ทำการตรวจสอบผู้จัดจำหน่ายภาพยนตร์ ขณะเดียวกันเราก็ยังตรวจสอบคณะกรรมการตรวจสอบรายการว่า ภาพที่ปรากฏในลักษณะเช่นนี้ถูกตรวจตัดหรือแก้ไขหรือไม่ อย่างที่เคยพูดไปแล้วในเรื่องของฉากและส่วนหนึ่งของภาพยนตร์ มีคำถามว่า จะต้องใช้เวลานาน แค่ไหนในการพิจารณาคำร้อง จะต้องแนบเอกสารไปกับคำร้องหรือไม่ และมีคำตัดสินว่าอย่างไร เพื่อดูว่าการตรวจสอบภาพยนตร์เป็นไปตามคำสั่ง เกี่ยวข้องกับฉากที่ประชาชนร้องเรียนหรือไม่

KA ยืนยันว่า การตรวจสอบทั้งหมดดำเนินการอย่างถูกต้อง โดยกรมบังคับคดี ปราศจากความสัมพันธ์หรือการเชื่อมโยงใดๆ กับสถานีโทรทัศน์ ข้อร้องเรียนที่ได้รับจากประชาชนจะเข้ามาทางสำนักรับเรื่องร้องเรียน สำนักนายกรัฐมนตรี หรือสำนักงานใดก็ตามที่เกี่ยวข้อง จากนั้นก็ตรงไปยังกรมบังคับคดีทันที เรื่องร้องเรียนทั้งหมดที่ตรวจสอบแล้ว จะถูกรายงานไปยังสำนักรับเรื่องร้องเรียนของประชาชน KA เล่าว่า การดำเนินการมีระบบที่ทรงประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก หมายความถึง มีการตรวจสอบและถ่วงดุลกัน

KA อ้างอิงเรื่องร้องเรียนที่แตกต่างจากกรณีอื่นๆ อีกเรื่องหนึ่ง เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ของประเทศมาเลเซีย ชื่อเรื่องว่า Sembunyi : Amukan Azazil หรือที่แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า The Wrath of Demon ภาพยนตร์เรื่องนี้สร้างโดยสตูดิโอของมาเลเซีย Grand Brilliance ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดของสถานีโทรทัศน์ Media Prima เรื่องร้องเรียนได้รับการนำเสนอจากประชาชนว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้บรรยายหลักจริยธรรมต่อต้านคำสอนของศาสนาอิสลาม กรมบังคับคดีตรวจสอบเรื่องร้องเรียนและพบว่า สำเนาภาพยนตร์ถูกส่งมาให้ทำการตรวจสอบแต่สำเนาตัวที่นำไปออกอากาศไม่ใช่ชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบ อย่างไร ก็ดี สุดท้ายแล้วเรื่องร้องเรียนก็ได้รับการบันทึกเป็นไฟล์แบบ NFA (No Further Action) ที่ห้ามไม่ให้มีการดำเนินการใดๆ กับไฟล์นั้นอีก โดยสำนักงานผู้ช่วยอัยการ KA แสดงความรู้สึกผิดหวังกับผลของเรื่องร้องเรียนที่ออกมาในลักษณะนี้

ถ้าฉันบอกว่า เรื่องร้องเรียนจบลงแล้วเนื่องจากไม่มีหลักฐานจริงๆ แล้วฉันอยากจะบอกว่า ที่ต้องจบเพราะไม่ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมากกว่า เพราะเราจำเป็นต้องบันทึกถ้อยคำของผู้บริหารรวมทั้งผู้จัดการด้วย ซึ่งโชคก็ไม่ดีเอาเสียเลยที่ Grand Brilliance ไม่ให้ความร่วมมือ พวกเขาจะเลื่อนเวลาออกไปเรื่อยๆเสมอ ดังนั้น ผู้ช่วยอัยการจึงกำหนดกรอบเวลาให้เราในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน เพราะหลังจากที่ดำเนินการไปแล้ว เราก็จะอ้างชื่อผู้ช่วยอัยการ เพราะพวกเขามีอำนาจในฐานะผู้แทน ภายหลังจากที่ทบทวนปัญหาอยู่หลายตลบ อัยการก็มีความรู้สึกว่า ถึงเวลาที่ควรจะปิดคดีนี้เสียทีและเราเองก็ต้องขอโทษด้วยที่ไม่ได้ลงมือทำอะไรเลย เพราะเราตรวจสอบตั้งแต่เริ่มเรื่องซึ่งมันใช้เวลานานมากกับข้อร้องเรียน และกรมบังคับคดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับหน่วยงานของฉันเอง

เพราะตั้งแต่เริ่มต้นตรวจสอบ เราก็ได้ขอให้บริษัทให้ความร่วมมือ แต่กรอบเวลาที่ให้ก็เดินไปเรื่อยๆ บางครั้งเวลาก็เลื่อนออกไปนานมาก จนสำนักงานอัยการรู้สึกว่า ไม่มีความจำเป็นจะต้องติดตามเรื่องนี้อีกต่อไปแล้ว

มันน่าสนใจที่จะเน้นย้ำในประเด็นที่ได้รับการแก้ไขอย่างไม่เป็นทางการเพื่อที่จะรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลกับสถานีสื่อกระจายเสียง ตามที่ KA ระบุไว้

มีองค์ประกอบที่เหมือนกับเป็นการรักษาความหมายของคำว่า มิตรภาพ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เป็นสื่อกระจายเสียงช่องหนึ่งในจำนวนสื่อหลักๆ ของประเทศมาเลเซีย ที่เรียกได้ว่า มีลักษณะคล้ายคลึงกับสถานีโทรทัศน์ RTM ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ แต่ทั้งนี้เราได้เห็น บทบาทของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 โดยเปรียบเทียบกับสื่อกระจายเสียงอื่นๆ ในภาพที่กว้างขึ้น แล้วหรือยัง ดังนั้น เกี่ยวกับประเด็นนี้ ฉันมีความรู้สึกว่า เราคงจะต้องใส่ใจกับความสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่านี้

การสอบถามความคิดเห็นของ PN เป็นการยืนยันความคิดที่มีต่อไปว่า กรมบังคับคดีตามปกติแล้วจะทำหน้าที่ในการตรวจสอบ อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ในการทำงานระหว่างผู้ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกับสื่อกระจายเสียงหรือกับผู้แทนจำหน่ายภาพยนตร์ มีทั้งแบบที่เป็นทางการและที่เป็นส่วนตัว PN ยกตัวอย่างที่กระทรวงมหาดไทยใช้วิธีเข้าไปกำกับดูแลสื่ออย่างแนบเนียน 2-3 ตัวอย่าง ดังจะกล่าวต่อไป โอเค เวลาที่ฉันพูดถึงความสัมพันธ์ข้างต้น มันต้องมีทั้งแบบที่เป็นทางการและที่เป็นส่วนตัว สิ่งหนึ่งก็คือ เวลาที่เราจะโฆษณา มีประกาศเรื่องอะไรสักเรื่อง เราจะทำเป็นทางการ แต่แบบที่ไม่เป็นทางการ แน่นอนว่า ก็ต้องมี ยกตัวอย่างเช่น ฉันจำวันที่ไม่ได้ แต่มันมีกรณีที่ สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ตรวจสอบรายการการ์ตูน ซึ่งปัจจุบันรายการการ์ตูนก็มีภาพลามกอนาจาร แล้วประชาชนก็ร้องเรียนเข้ามา ซึ่งเราก็ได้ตำหนิไป ตอนแรกเลยเราว่าไปที่คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ เราไปที่ Media Prima เรากังวลเกี่ยวกับเรื่องนี้มาก ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ก็พูดว่า เขาจะทำการตรวจสอบรายการนี้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งคาดว่า รายการจะต้องถูกตัดและแก้ไขในทันที จากนั้นเขาก็ประกาศเรื่องนี้ให้คนที่มีหน้าที่กำกับดูแลรับรู้และทำการตัดต่อรายการ

แน่นอนว่า ความสัมพันธ์ส่วนตัวก็ต้องมีจริงๆ แล้วก่อนหน้านี้ มันก็มีเรื่องเล่า ที่ไม่เคยมีใครรู้มาก่อนที่พูดกันว่า บางครั้งก็เห็นๆ อยู่ล่ะว่า เราใช้ความสัมพันธ์แบบเป็นทางการในการตอบสนองต่อประชาชนโดยการจัดงานแถลงข่าว ซึ่งแน่นอนมันดูเป็นทางการมากเลย แต่ในความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการเราจะเป็นคนเชิญเขาเข้ามา เช่นเดียวกันกับวิธีปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ในขณะนี้เขาก็จะเชิญผู้แทนจำหน่ายภาพยนตร์ โดยการจัดแถลงข่าวเช่นกัน ซึ่งถ้าเป็นการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบรายการโดยตรง จะไม่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวในลักษณะนี้ แต่ในทางปฏิบัติทุกอย่างเกิดขึ้น*ได้* ทำให้เราต้องใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวอยู่ดีคือ ใช้วิธีปฏิบัติอย่างนุ่มนวล ซึ่งฉันคงพูดไม่ได้ว่า มันเป็นวิธีที่เป็นทางการเพราะว่า ถ้ามันเป็นทางการเกินไป มันก็จะกลายเป็นอย่างที่กล่าวถึง ทั้งนี้ การหารือหรืออภิปรายร่วมกันก็เป็นรูปแบบที่ใช้ความสัมพันธ์ อย่างไม่เป็นทางการเช่นกัน

เอาเป็นว่า ถ้าคุณต้องการตัวอย่างอื่นๆ ซึ่งเป็นตัวอย่างของความสัมพันธ์ของเรากับผู้แทนจำหน่ายภาพยนตร์แบบที่ไม่เป็นทางการ ก่อนหน้านี้บริษัทที่ดำเนินการอยู่ในประเทศ มักจะใช้วิธีนี้ก่อนที่เขาจะนำภาพยนตร์มาฉาย เขาก็จะให้บทภาพยนตร์แก่คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์เพื่อให้พิจารณาก่อนว่าเห็นด้วยกับบทภาพยนตร์เรื่องนี้ของเขาหรือไม่หรือต้องให้ไปปรับแก้ไขมาก่อน ซึ่งก็ต้องมาดูประโยค

ที่สนทนากันและบางครั้งบริษัทจะจัดส่งตัวอย่างภาพยนตร์ไปให้ชมก่อนที่จะออกฉายจริง เพื่อจะได้พูดคุยหารือกันในบทภาพยนตร์ นั้นๆ

การพูดคุยหารือกันถึงเรื่องของบทภาพยนตร์ซึ่งถ้าไม่มีปัญหาอะไร สถานีก็จะส่งภาพยนตร์มาให้ตรวจสอบก่อนในรอบแรก ภาพยนตร์โอเคผ่านการส่งภาพยนตร์มาให้ตรวจสอบในลักษณะนี้ถือว่าเป็นทางการ ดังนั้น บางครั้งบริษัทที่ประกอบการอยู่ในมาเลเซียก็อยากจะรู้ว่า หลังจากคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ได้ชมภาพยนตร์แล้ว พวกเขามีความเห็นอย่างไร หรือมีตรงไหนบ้างที่คณะกรรมการฯ เน้นย้ำเป็นพิเศษเพื่อที่ว่าเวลาที่พวกเขาสร้างภาพยนตร์เขาจะได้รู้ว่า อะไรที่เขาควรทำหรือไม่ควรทำ

ผู้แทนจำหน่ายภาพยนตร์หรือสถานีโทรทัศน์ที่รู้สึกไม่พอใจกับผลของการพิจารณาตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ สามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการรับเรื่องอุทธรณ์ (JKRF) ได้ ซึ่งคณะกรรมการฯ แต่ละคนจะมาจากคนที่มีอิสระไม่อยู่ภายใต้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนของใครและมีประสบการณ์การทำงานในวงการภาพยนตร์ อาทิ คนที่เป็นวิทยากร ผู้ประกอบอาชีพสื่อ และอื่นๆ คณะกรรมการรับเรื่องอุทธรณ์ (JKRF) สามารถลบล้างผลการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์และผลการพิจารณาใดๆ ก็ตามของคณะกรรมการรับเรื่องอุทธรณ์ (JKRF) ให้ถือว่าเป็นที่สุด

แต่ถ้าทำได้ คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์จะไม่แจ้งผลการพิจารณาจนกว่าจะได้ประเมินเรื่องร้องเรียนนั้นๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ โดยรวบรวมข้อมูลจากความคิดเห็นของประชาชน และถ้าในมุมของผู้แทนจำหน่ายภาพยนตร์ หากรู้สึกไม่พอใจกับการตัดสินของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ก็ยังมีองค์กรอีกองค์กรหนึ่ง ที่มีอำนาจที่จะเพิกถอนคำตัดสินของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ องค์กรที่ว่านี้ คือ คณะกรรมการรับเรื่องอุทธรณ์ (JKRF) จึงกล่าวได้ว่า พ.ร.บ. ที่ว่าด้วยการตรวจสอบภาพยนตร์ นั้นมีคณะกรรมการรับเรื่องอุทธรณ์ (JKRF) ที่สามารถเพิกถอน คลายความเข้มงวดหรือทำให้คำตัดสินของคณะกรรมการตรวจสอบรายการเข้มงวดขึ้น หรือยืนตามคำตัดสินของคณะกรรมการตรวจสอบรายการและไม่มีศาลใดที่จะมีอำนาจคัดค้านการตัดสินของคณะกรรมการรับเรื่องอุทธรณ์ (JKRF)ได้

PN ยังคงขยายความเพิ่มเติมต่อไปว่า กระทรวงมหาดไทยได้เปิดช่องทางให้แก่ภาคธุรกิจเพื่อที่จะสามารถอุทธรณ์ได้อย่างเป็นทางการ และรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีกับสถานีส่งกระจายเสียง ตามปกติแล้วสื่อมักจะปฏิบัติตามคำตัดสินของกระทรวงมหาดไทยในทันที ไม่ค่อยมีเรื่องร้องเรียนขึ้นไปสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์ PN กล่าว

ตราบใดที่ฉันยังทำงานอยู่ที่นี่ แน่ใจได้เลยว่า จะไม่มีประเด็นที่สื่อกระจายเสียงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้ตรวจสอบรายการหรือกำกับ ดูแล กฎ ระเบียบ ทุกเรื่องจะเป็นไปตามคำสั่งและรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดี ความจริงแล้วเมื่อไม่นานมานี้ เรามีความสัมพันธ์อันดีกับสถานีโทรทัศน์และสมาพันธ์ภาพยนตร์ทุกๆ แห่ง เพราะเพิ่งจะจัดงานวันเฉลิมฉลองคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ งานนี้ถือเป็นจุดนัดพบที่ประชาชนจะพิสูจน์ตนเองต่อสังคมว่า พร้อมจะร่วมงานกับสื่อกระจายเสียง ซึ่งไม่ใช่แต่กับสถานีโทรทัศน์เท่านั้น แต่เรายังมีความสัมพันธ์ อันดีกับผู้บริหารของสื่อกระจายเสียงอีกด้วย

และตามปกติถ้ามีคำสั่งใดๆ ออกมาจาก LPF KDN พวกเราก็จะเชื่อฟังอยู่แล้ว แต่ถ้าเป็นคำสั่งที่รับไม่ได้หรือต้องการที่จะอุทธรณ์ เราก็มีสื่อกลางที่สามารถจะเข้าไปแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง ซึ่งก็คือ คณะกรรมการรับเรื่องอุทธรณ์ (JKRF) นั่นก็หมายความว่า คำสั่งใดๆ ก็ตามที่ LPF ประกาศใช้แล้ว ทุกคนต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้ หากต้องการความเห็นเพิ่มเติมอีก ก็สามารถดำเนินการส่งเรื่องต่อไปให้คณะกรรมการชุดอื่นๆ

พิจารณาได้อีก แต่ตามปกติแล้วทั้งสถานีส่งกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ ต่างก็ยังไม่เคยมีใครนำคดีขึ้นสู่ศาลอุทธรณ์มาก่อนเลย มีแต่*ยอมรับและ*ปฏิบัติตามคำสั่งเท่านั้น

ข. Malaysian Communication and Multimedia (MCMC)

กระทรวงมหาดไทยจะไม่ออกประกาศหรือคำสั่งใดๆ ด้วยตนเอง แต่จะยกระดับการดำเนินการกับคดีใดก็ตามที่เห็นว่า เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมายขึ้นสู่ศาลเพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง ในทางตรงกันข้าม MCMC มีสิทธิที่จะจัดการประนีประนอมกับสื่อกระจายเสียง ถ้าหากทำการตรวจสอบแล้วพบว่า สื่อรายนั้น ทำผิดเงื่อนไขใบอนุญาตสำหรับกลไกที่ต่างไปจากนี้ PN จะให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก

ฉันไม่มีสิทธิที่จะพูดแทน MCMC ทำได้อย่างมากก็แค่เพียงแสดงความคิดเห็นเท่านั้น สำหรับ MCMC ก็เช่นเดียวกัน ถ้า Astro ไม่ได้อยู่ภายใต้เรา ก็ต้องอยู่ภายใต้ MCMC ดังนั้นถ้ามีใครร้องเรียน Astro มายังเรา Astro ก็ต้องจัดการประนีประนอมกับข้อร้องเรียนนั้น เท่าที่รู้มา MCMC เข้ามาแก้ไขปัญหาซึ่งก็มีเรื่องร้องเรียนจำนวนหนึ่ง ที่ตัดสินโดยกฎหมายของ MCMC แต่ฉันเองก็ไม่แน่ใจนักนะว่ามีจำนวนเท่าใด ฉันไม่รู้ว่า MCMC เข้าไปไกล่เกลี่ย Astro กี่ครั้งแล้ว รู้แต่ว่า ถ้าปัญหาใด MCMC เข้าไปจัดการประนีประนอม ปัญหานั้นต้องเป็นเรื่องร้องเรียน

ข้อร้องเรียนจากประชาชนไม่ว่าจะผ่านมาทางสำนักรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนหรือช่องทางอื่นช่องทางใดก็ตาม ก็จะถูกส่งต่อไปยัง MCMC จากนั้น MCMC ก็จะส่งต่อไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถ้าเรื่องที่ร้องเรียนเป็นเรื่องเนื้อหารายการ ฝ่ายกำกับ ดูแลเนื้อหารายการก็จะทำการตรวจสอบในเบื้องต้นก่อนโดยการประสานไปยังสถานีโทรทัศน์ ยกเว้นในกรณีที่อาจจะต้องขอเทปบันทึกรายการเฉพาะตอนที่มีผู้ร้องเรียนมา ฝ่ายตรวจสอบเนื้อหารายการก็จะส่งข้อร้องเรียนดังกล่าว ต่อไปยังกรมบังคับคดีเพื่อให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป กรมบังคับคดีจะหารือกับฝ่ายตรวจสอบเนื้อหารายการเพื่อที่จะได้เข้าใจประเด็นอย่างชัดเจน ซึ่งถ้ามีการกระทำผิดเงื่อนไขใบอนุญาตก็จะทำหนังสือแจ้งเตือนสถานีส่งกระจายเสียงหรือเจรจาประนีประนอมกัน ขึ้นอยู่กับความหนักเบาของเรื่อง KR อธิบาย

ยกตัวอย่างเช่น คุณยื่นข้อร้องเรียนเรื่องหนึ่งไปถึงสำนักรับเรื่องร้องเรียน จากนั้นสำนักรับเรื่องร้องเรียนก็จะดูว่า เรื่องเกี่ยวข้องกับสำนักตรวจสอบเนื้อหารายการหรืออินเตอร์เน็ตหรือฝ่ายอื่นๆ หรือไม่ ซึ่งถ้าพบว่า เป็นเรื่องของฝ่ายใดก็จะจัดส่งเรื่องต่อไปยังหน่วยที่รับผิดชอบ ดังนั้น เช่น ถ้าคุณได้รับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับเนื้อหารายการเพียงอย่างเดียว เราก็จะทำการตรวจสอบว่า เป็นเรื่องอะไร แล้วเราก็จะได้เห็นว่า สถานีส่งกระจายเสียงฝ่าฝืนเงื่อนไขใบอนุญาตหรือไม่

เราส่งอีเมล์ไปขอให้เขาส่งเทปบันทึกรายการมาให้เรา จากนั้นเราก็จะได้เห็นและตรวจสอบอีกครั้งว่าเรื่องที่ถูกร้องเรียนเป็นจริงตามที่มีผู้ร้องเรียนมาหรือไม่ พอเราเห็นเราต้องนึกถึงเงื่อนไขใบอนุญาตทั้งหมด ถ้าสถานีไม่ได้ทำอะไรที่เป็นการฝ่าฝืนใบอนุญาต เราก็จะบอกกับเขาว่า เราแค่ส่งหนังสือเตือนความจำเท่านั้น แต่ถ้าเป็นกรณีที่สถานีกระทำผิดร้ายแรง เราจึงจะส่งจดหมายเตือนเขา

ยกตัวอย่าง เช่น ถ้ามีเรื่องร้องเรียนเกิดขึ้นกับสถานีๆหนึ่ง และเราต้องการที่จะเข้าไปดำเนินการตรวจสอบ เราก็จะส่งเรื่องต่อไปยังกรมบังคับคดี เพื่อที่ว่า กรมบังคับคดีจะเข้าไปตรวจสอบเรื่องร้องเรียนนั้น ซึ่งถ้ามันเป็นเรื่องจริงก็จะต้องมีหลักฐานประกอบเพื่อที่จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ไม่ใช่ว่านึกจะทำอะไรก็ทำได้ง่ายๆ มันต้องมีกระบวนการ ขั้นตอน ซึ่งกรมบังคับคดีจะถามหาจากเรา ตัวอย่างเช่น เราต้องส่งรายงานเบื้องต้นไปให้กับกรมบังคับคดีเป็นลำดับแรก เป็นต้น

กรมบังคับคดีจะเข้ามาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง จากนั้นก็จะขอความเห็นจากเราว่าคุณต้องการตั้งข้อกล่าวหาอะไรกับสถานี ซึ่งโดยทั่วไป ที่เราส่งเรื่องให้กับกรมบังคับคดีก็เพราะสถานีกระทำผิดเงื่อนไขใบอนุญาต เราจึงดำเนินการเอาผิด เราออกใบอนุญาตให้กับคุณ คุณต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขใบอนุญาต ขอบอกว่า ถ้าสถานีกระทำการใดๆ ก็ตามที่เป็นการฝ่าฝืนใบอนุญาต เรามีสิทธิที่จะดำเนินการลงโทษได้ สถานีจะถูกปรับ 50,000 ริงกิต 100,000 ริงกิต หรือ จำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามที่ KR กล่าว Malaysian Communications And Multimedia Commission (MCMC) จะพิจารณาให้ธุรกิจสื่อมีโอกาสได้ยืดหยุ่นจาก กฎ ระเบียบบ้าง ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันไม่ให้การเจริญเติบโตอยู่ในภาวะชะงักงัน

เราพยายามที่จะไม่พึ่งพาการตกลงประนีประนอมมากนัก เพราะว่าเราเองก็ต้องการที่จะให้ธุรกิจสื่อได้เจริญเติบโตอยู่เหมือนกัน เราไม่ได้ต้องการให้มันหยุดอยู่กับที่ เราเปิดโอกาสให้ธุรกิจได้ยืดหยุ่นบ้าง เราเห็นความรุนแรงของปัญหา ประมาณว่า ถ้าสื่อทำอะไรที่ผิดกฎหมายเราก็จะตักเตือนก่อน บอกกับเขาว่าเราได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ เราต้องการให้คุณปฏิบัติตามเงื่อนไขใบอนุญาต ดังนั้น ถ้าเราได้รับการร้องเรียนว่า สื่อทำผิดเงื่อนไขใบอนุญาตซ้ำอีก คราวนี้เราจะดำเนินการขั้นเด็ดขาด นอกเหนือจากที่กล่าวนี้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรก็ตามเราจะตักเตือนก่อนเป็นลำดับแรก แต่ทั้งนี้ก็ต้องดูด้วยว่า ปัญหาที่เกิดมีความรุนแรงมากน้อยแค่ไหน

KR ยังได้ให้รายละเอียดต่อไปอีกว่า เมื่อเกิดความจำเป็นขึ้นมา MCMC จะเจรจาพูดคุยกับบริษัทโฆษณาและผู้สร้างภาพยนตร์เพื่อให้คำชี้แจงเพิ่มเติม ตามที่ KR กล่าว หลายกรณีที่เกิดขึ้นจริงที่สถานีโทรทัศน์กระทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ สถานีจะได้รับการแจ้งให้ถอดรายการโฆษณาที่ทำให้ไม่พอใจนั้นออกไปด้วยการแจ้งเตือนสถานีก็จะดำเนินการทันที KR กล่าวว่า การร่วมงานกับ Communication And Multimedia Content Forum Of Malaysia *(CMCF)* เป็นเรื่องที่จำเป็น*ต้องมี*ในการตรวจสอบ

เพราะแม้ว่าจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขใบอนุญาตของเราก็ตาม ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงก็ควรที่จะปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการ ตามปกติแล้วเราจะเสนอเรื่องไปยัง CMCF แล้ว CMCF ก็จะเข้าไปทำการตรวจสอบ ส่วน Malaysian Communications And Multimedia Commission *(MCMC)* กำกับดูแล จากนั้นบริษัทที่เป็นตัวแทนควรจะเข้าไปดำเนินการในเรื่องที่จำเป็น อย่างเช่น CMCF, Consumer Forum

เมื่อขอให้ขยายความเพิ่มเติมเฉพาะประเด็นที่มีความขัดแย้งกัน KR ก็ชี้แจงว่า ตั้งแต่ฉันเข้ามาทำงานที่นั่นฉันไม่รู้หรอก ตามปกติถ้าเราบอกว่า ไม่สื่อก็จะปฏิบัติตามอย่างเดียวเลย พวกเขารู้ว่าเราทำหน้าที่อย่างถูกต้องเสมอ ดังนั้น เราบอกว่า ไม่ คุณไม่ควรทำ พวกเขาก็จะพยายามปฏิบัติตามคำแนะนำของเราและนำเสนอในอีกรูปแบบหนึ่งที่ไม่ขัดต่อเงื่อนไขใบอนุญาต

ค. **Communication And Multimedia Content Forum Of Malaysia (CMCF)**

ตามที่ EM กล่าว CMCF จัดการกับข้อร้องเรียนทุกเรื่องภายในองค์กรโดยใช้วิธีการหารือกันระหว่างสมาชิก CMCF ด้วยกัน และกับสำนัก รับเรื่องร้องเรียนที่จัดตั้งโดย CMCF ในการนี้ CMCF สนับสนุนธุรกิจสื่อกระจายเสียงในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กรก่อนที่คดีจะถูกส่งต่อไปยังศาล ถ้าจะว่าไปแล้ว CMCF ทำงานเหมือนกับเป็นช่องทางให้ภาคธุรกิจมารวมตัวกัน จัดการกับปัญหาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดจนเป็นภาพสะท้อนภายในองค์กร

CMCF ปฏิบัติการภายใต้ MCMC แต่การบริหารจัดการของ CMCF เป็นอิสระและบริหารจัดการได้อย่างเบ็ดเสร็จในตัวเอง เช่นเดียวกับองค์กรธุรกิจ ที่ลงทะเบียนภายใต้ the National Registration of Society Malaysia

กฎหมายรวมทั้งประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการภายใต้กฎหมาย เพราะเราสนับสนุนให้มีการกำกับดูแล*กัน*เอง ขอบเขตงานของเราจึงไม่รวมการนำคดีขึ้นสู่ศาล ในทางตรงกันข้ามอาศัยหลักการการกำกับดูแล*กัน*เอง CMCF พยายามที่จะจัดการกับปัญหาทางธุรกิจ โดยอาศัยทางแก้ในระดับธุรกิจด้วยกันด้วยการใช้ประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการ ผ่านสำนักรับเรื่องร้องเรียนของเรา

การกำกับดูแลกันเอง ยังหมายความถึง ผู้ประกอบธุรกิจใช้ระบบนี้ด้วยความสมัครใจและตราบเท่าที่เราทำได้ โดยไม่ต้องเข้าไปข้องเกี่ยวกับศาล แม้ว่าจะมีสิทธิและสามารถทำได้โดยผู้ประกอบอาชีพสื่อหากเขาเลือกที่จะทำอย่างนั้น

บ่อยครั้งที่หลายสิ่งหลายอย่างดังที่กล่าวเกิดขึ้น แต่ทุกครั้งปัญหาก็ได้รับการแก้ไขได้สำเร็จโดยใช้วิธีการกำกับดูแลกันเอง และใช้ประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการ ไม่ว่าจะโดยการหารือกันในระหว่างสมาชิก CMCF หรือโดยผ่านสำนักรับเรื่องร้องเรียน CMCF ก็ตาม

ง. สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม **Astro**

ตามที่ LS กล่าว ภายใต้การตรวจสอบเนื้อหารายการของสถานีโทรทัศน์ Astro ภาพที่ทำให้สมาชิกไม่พอใจและร้องเรียนเข้ามาทางจุดบริการลูกค้าจะได้รับการตรวจสอบอีกครั้งและแก้ไขให้ถูกต้อง

ถ้าแน่ใจว่าภาพนั้นเป็นภาพลามกอนาจาร หรือเป็นภาพการร่วมเพศ หากลูกค้าร้องเรียนมาที่ Astro เราจะรับเรื่องไว้ อันนี้ก็ต้องยึดคำร้องเรียนของลูกค้าเป็นหลัก จากนั้น Astro ก็จะเสนอต่อหัวหน้าของฉันแล้วเราก็จะแก้ไขให้ถูกต้อง เราจะเข้าไปตรวจสอบตามที่มีการร้องเรียนไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม เข้าไปดูแลจริงๆและจากนั้น ก็จะปรับแก้ไขอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำไปออกอากาศในครั้งต่อไป

LS แสดงความคิดเห็นในฐานะที่เป็นผู้รับชมคนหนึ่ง ว่า คำร้องเรียนนั้นมันมีความสมดุลอยู่ในตัวของมันเองต่อผู้ที่ต้องการให้เพิ่ม กฎ ระเบียบ และกับอีกฝ่ายหนึ่งที่อยากจะให้ลด กฎ ระเบียบ ให้น้อยลง LS ยกตัวอย่าง 2 กรณี

ฉันจำได้ว่า มีภาพยนตร์จีนกวางตุ้งที่ฉายทางสถานีโทรทัศน์ Astro แบบที่ลูกค้าสามารถสั่งมาชมได้ พวกเขารับชมภาพยนตร์เรื่องนี้จากอีก platform หนึ่งที่มีคนฮ่องกงหรือจีน ป้อนข้อมูลมาทางอินเตอร์เน็ต ซึ่งเปรียบเทียบกันแล้วกับที่ฉายทาง Astro ฉากที่มีเด็กสาวถอดเสื้อและเผยให้เห็นแผ่นหลัง

ภาพที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ Astro ในแบบที่ลูกค้าสามารถจะเลือกรับชมได้ จะถูกตัดทอนให้สั้นลงกว่าที่ดูจากทางอินเตอร์เน็ต

จริงๆ แล้ว พวกเขาร้องเรียน เพราะฉากที่มาจากฮ่องกงไม่ได้มีการเซ็นเซอร์ แต่ก็มีคนที่ร้องเรียนเกี่ยวกับเนื้อหารายการที่ไม่ได้รับการเซ็นเซอร์อยู่เหมือนกัน อีกตัวอย่างหนึ่งที่เป็นการทดลองทางวิทยาศาสตร์ของ Primary School Achievement Test (UPSR) โดยการใช้กระแสไฟฟ้า คือ ถ้าคุณจุ่มอะไรสักอย่างลงไปในน้ำ คุณก็จะตายเพราะถูกไฟฟ้าดูด ตอนนั้นก็มีปลา แล้วปลาก็ถูกไฟดูดตาย ฉันจำได้ว่า มีคุณผู้หญิงท่านหนึ่งร้องเรียนเรื่องนี้ จริงอยู่ที่มันเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา แต่มันก็ไม่ใช่เรื่องที่ดีเลยสำหรับเด็กๆเราก็เลยถอดรายการนั้นออกไปจากผังรายการ

ตามที่ LS กล่าว ตามปกติแล้ว ก็ไม่ใช่ว่าจะเข้าไปทำการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนมากจนเกินไปนัก และ Astro เองก็ยังคงทำหน้าที่ของตนเองอยู่ การเข้าไปดำเนินการตรวจสอบฉากต่างๆจะทำก็ต่อเมื่อมีประชาชนเรียกร้องให้มีการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง ในขณะเดียวกัน ทางด้าน Astro ก็จะทำการตรวจสอบภายในองค์กรเวลาที่เรื่องร้องเรียนถูกเสนอขึ้นมาเช่นกัน ที่ทำเช่นนี้ก็เพื่อเป็นการแก้ไขภาพยนตร์ในตอนนั้นๆ อีกครั้งหนึ่ง

จะไม่มีการลงโทษผู้บริหารที่ควบคุมดูแลการเซ็นเซอร์ อย่างไรก็ตามมันก็อาจจะมีผลกระทบต่อตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักของผู้บริหาร และการประเมินผลการดำเนินงานในเวลาต่อมาได้

ส่วนที่ 3 การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลกับสื่อกระจายเสียง

องค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลทุกองค์กรมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันและติดต่อกับแวดวงสื่อกระจายเสียงอยู่ตลอดเวลา การประชุมส่วนใหญ่ถูกจัดขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นปกติอยู่แล้วในรูปแบบของการสนทนากัน เป็นเวทีอภิปราย การประชุมลับและหารือกันเป็นกรณีๆไป

ก. กระทรวงมหาดไทย

ตามที่ PN กล่าว การประชุมอย่างเป็นทางการซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำ โดยกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่กำกับดูแลทั้งหมด และผู้ส่งกระจายเสียงวิทยุและโทรทัศน์ในรูปแบบของงานเทศกาลรื่นเริง วันคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ (LPF's Day) การประชุมและเวทีอภิปรายที่มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การสนทนาและการประชุมดังกล่าวนี้ ใช้เป็นลู่ทางเพื่อที่จะหารือกันถึงวิธีดำเนินการและระบบการกำกับดูแลสื่อ ตลอดจนการลงมือปฏิบัติให้เป็นผล การประชุมเปิดโอกาสให้สมาคมรวมทั้งผู้ส่งกระจายเสียงวิทยุและโทรทัศน์ได้พูดคุยหารือกันในประเด็นการกำกับดูแลทั่วๆไป ตลอดจนทิศทางของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์

ทั้งกระทรวงมหาดไทยและ MCMC มีการติดต่อสื่อสารกันเป็นประจำอยู่แล้ว โดยจัดประชุมปฏิบัติการร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในประเด็นเกี่ยวกับแวดวงสื่อที่ยังไม่มีข้อยุติ การประชุมพยายามที่จะหาจุดกึ่งกลางที่เป็นที่พอใจของทุกฝ่าย เพื่อที่ว่า เวลาตัดสินใจทำอะไร ทุกฝ่ายจะได้เห็นด้วยและปฏิบัติตาม การประชุมลับก็เช่นกันจะเป็นการประชุมร่วมกับสื่อหรือผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลเฉพาะบางกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มนั้นๆ เท่านั้น PN ชี้แจง

เรามีการประชุมกันเป็นประจำ เมื่อเร็วๆนี้ เราจัดงานเทศกาลรื่นเริงคณะกรรมการตรวจสอบรายการ เราได้เชิญ MCMC แต่โชคไม่ดีที่ MCMC ไม่สามารถมาร่วมงานได้ เรามักจะจัดประชุมปฏิบัติการเช่นเดียวกับ MCMC เสมอ MCMC ขอให้คณะกรรมการตรวจสอบรายการเข้ามามีส่วนร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และถ้าเรามีประเด็นที่ดูเหมือนว่า ไม่น่าจะแก้ปัญหาได้ เราก็จะขอความเห็นไปที่ MCMC ซึ่งก็ไม่ใช่แค่ MCMC เท่านั้น แต่ยังรวมถึง ผู้จัดจำหน่ายภาพยนตร์ระดับแนวหน้าของประเทศมาเลเซีย National Film Development Corporation Malaysia *(Finas)* กับ MCMC

ข. Malaysian Communications And Multimedia Commission (MCMC)

ตามที่ KR กล่าว มีการเข้าไปเยี่ยมชมการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของสถานีส่งกระจายเสียง ในขณะที่ทางด้านสถานีก็จะส่งรายงานให้ MCMC ทุกๆ ไตรมาสเพื่อเป็นการแจ้งเตือนรายการของสถานี นอกจากนี้ การจัดประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาเป็นกรณีๆ ไปเป็นเรื่องที่ทำเป็นประจำอยู่แล้ว

เราเดินทางไปเยี่ยมชมการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของทั้งสถานีโทรทัศน์ และสถานีวิทยุเพราะพวกเขาจะต้องส่งรายงานให้กับเรา ซึ่งตรงนี้คุณก็ทราบแล้วทุกๆไตรมาสสถานีดังกล่าว ต้องส่งรายงานรายการที่พวกเขาเผยแพร่ออกอากาศไปแล้วมายังเรา จากตรงนั้นเราก็จะได้เห็นว่า พวกเขาปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือไม่

LS ยังได้ยกตัวอย่างกรณีที่ MCMC ติดต่อประสานงานกับสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro ในเรื่องการจำแนกประเภทรายการที่ Astro เผยแพร่ออกอากาศจำได้ว่า มีกรณีบทละครจีน ที่ฉายทางสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro เป็นรายการที่ลูกค้าสามารถสั่งมาชมได้ ชื่อเรื่อง Ip Man 2 ภาพยนตร์เรื่องนี้ Astro จัดระดับให้อยู่ในประเภทสัญลักษณ์ตัว U คือ เหมาะสมกับคนทุกเพศทุกวัย แต่ฉันคิดว่า MCMC เห็นว่าภาพยนตร์เรื่องนี้น่าจะเหมาะสมกับผู้ชมที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้น*ไป* มากกว่า เพราะว่ามีฉากที่ใช้ความรุนแรงมากเกินไป เช่น ฉากการฆ่ากัน และยาเสพติด ฉากยิงกันและมีการใช้อาวุธปืน ดังนั้นเราจึงต้องทบทวนอีกครั้งหนึ่งและจัดระดับให้เป็นรายการที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป คือ เราต้องฟัง MCMC ด้วย

นอกจากนี้ LS ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro ที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขใบอนุญาตและประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการประมวลกฎหมายที่ว่าด้วย เนื้อหารายการเปรียบเสมือนเป็นแบบแผนสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตทุกราย สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม สถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุ MCMC ให้ใบอนุญาตสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro เพื่อการออกอากาศรายการทางดาวเทียม

ค. Communication And Multimedia Content Forum Of Malaysia (CMCF)

CMCF ประชุมร่วมกับผู้ดำเนินกิจการกระจายเสียงเป็นประจำเดือนละครั้ง เพื่อหารือกันในการกำกับดูแลกันเองตามที่ EM กล่าว เรื่องที่ประชุมกันเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหาร จัดการมากกว่าที่จะโต้เถียงกันในข้อขัดแย้งเพราะ CMCF เป็นองค์กรธุรกิจ คณะกรรมการของเรามาจากบรรดาผู้ดำเนินกิจการกระจายเสียง การประชุมจะมีขึ้นอย่างเป็นทางการเดือนละครั้ง เพื่อหารือกันถึงการบริหารจัดการ CMCF และประเด็นทางธุรกิจ

ทัศนคติที่ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลมีต่อสื่อในอุดมคติ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อในเรื่องเกี่ยวกับระบบการควบคุมกำกับดูแลสื่อภายในประเทศมุมมองสื่อในอุดมคติ รวมถึงสิ่งที่อาจจะนำมาพัฒนาปรับปรุงสื่อภายใต้มุมมองสื่อในยุคปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น กฎ ระเบียบ และการกำกับดูแลสื่อ

องค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสื่อทุกองค์กร ต่างเน้นย้ำเป็นเสียงเดียวกันว่า อิสรภาพใดๆ ก็ตาม จะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นก็เช่นกัน ต้องไม่มีวันมีได้จริงตามที่พูดกัน PN กระทรวงมหาดไทยกล่าว

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น คุณต้องนำเรื่องนี้กลับไปเชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญ เพื่อที่ว่าถ้าอะไรที่คุณกำลังต่อสู้เพื่อให้ได้มาไม่ใช่เรื่องที่ไม่เห็นด้วย คืออย่าไปขัดแย้งกับเรื่องที่รัฐธรรมนูญให้ความสำคัญและเป็นเรื่องที่สังคมยอมรับได้ เพราะเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว แต่ถ้าสิ่งที่พูดถึงนั้นมันขัดแย้งกับข้อเท็จจริงหรือมันทำให้เกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้นมา ก็ต้องมีข้อจำกัดล่ะ ประเทศมาเลเซียไม่เคยมีการห้ามอะไร ยกเว้นอยู่สองหรือสามเรื่องที่คุณต้องใส่ใจ อย่างกับเรื่องที่ไวต่อความรู้สึกของประชาชน เช่น เรื่องศาสนา เรื่องบางเรื่องที่คุณต้องรู้ แต่พูดได้เลยว่า ข้อจำกัดที่เป็นดำและขาวมากจนเกินไปจนกระทั่งเป็นข้อจำกัดต่อธุรกิจ ฉันคิดว่า ก็ไม่ได้มีถึงขนาดนั้น

EM จาก *CMCF* สะท้อนความคิดเห็นเช่นเดียวกับ *PN*

โดยทั่วไป เราเข้าใจ ว่า เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเป็นการเปิดโอกาสแก่ประชาชนในการให้ข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นความคิดเห็นหรือแถลงการณ์ใดๆ ก็ตาม ในรูปแบบของเสียงรับรู้ได้ด้วยสายตา หรือทางเทคนิค หรือ เป็นศิลปะอื่นๆ ถ้ามันมีข้อจำกัดอะไร เราก็ต้องเข้าใจองค์ประกอบของข้อจำกัดนั้นว่า มันเป็นเพราะวัตถุประสงค์ของกฎหมาย สังคมหรือบริบทอื่นๆหรือไม่ เรื่องนี้ไม่ใช่ว่าจะมีผลกระทบแต่กับผู้ดำเนินกิจการกระจายเสียง แต่มันมีผลกระทบต่อประชาชนทั่วไปด้วย สิ่งสำคัญก็คือ ถ้าใครผลิตเนื้อหารายการในประเทศ ใครคนนั้นก็ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและเงื่อนไขทางสังคมของประเทศ รวมถึงมีหน้าที่ๆจะต้องปฏิบัติตามด้วย มีสุภาษิตเป็นภาษาลาติน ที่กล่าวว่า ignorrantia legis neminem excusat หรืออย่ามาปฏิเสธว่าไม่รู้กฎหมาย “ignorance of the law excuses no one" ในภาษาอังกฤษโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าคุณได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองของประเทศนั้น คุณจะต้องรู้ข้อจำกัดของกฎหมายในประเทศที่คุณอยู่และใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

ในทางตรงกันข้าม KR แสดงออกถึงการใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของเธอ ด้วยการใช้วิธีเปรียบเทียบ อุปมา อุปมัย ดังต่อไปนี้ ในความคิดของฉัน ฉันเห็นว่า เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นควรจะมีขีดจำกัด เรากลัวว่าจะไม่มีกฎหมายใดที่จะจำกัดเสรีภาพได้ ทีนี้คุณเองก็จะหลุดโลกไปเลย ไม่มีการควบคุมแล้วมันก็จะนำไปสู่สิ่งที่เลวร้าย นอกเสียจากว่า ตัวคุณเองจะรู้ถึงผลของมันเมื่อเป็นเช่นนี้ ทำไมคุณถึงจะควบคุมตัวเองไม่ได้ล่ะ แต่ก็นั่นแหละในเวลาที่คุณมีอิสรภาพ ฉันไม่คิดว่า คุณจะทำได้นะ มันก็เหมือนกับเวลาที่เด็กเล็กๆเข้าไปอยู่ในร้านลูกกวาด พวกเขาก็จะควบคุมตัวเองไม่ได้เตลิดไปเลย*ประมาณนั้น*

LS เห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่า “คุณจะพูดอะไรก็ได้ที่คุณอยากพูดตราบเท่าที่มันไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการของเรา

นักวิจัยหลายคนค้นพบว่า ธุรกิจสื่อกระจายเสียง (ซึ่งมี CMCF เป็นตัวแทน) ตลอดจนองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสื่อ มีความคิดเห็นเป็นอย่างเดียวกัน ในการให้คำนิยามคำว่า เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น นักวิจัยให้ความเห็นว่า มันเป็นความเข้าใจที่ตรงกันในกรอบความคิดของคำว่า เสรีภาพ ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานระหว่างองค์กรกำกับดูแลกับธุรกิจสื่อกระจายเสียง

ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลได้รับการร้องขอให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับการกำกับดูแล การกำกับดูแลกันเอง และการควบคุมดูแลสื่อ EM ให้คำจำกัดความคำว่า การกำกับดูแลว่า หมายถึง กฎ ระเบียบเฉพาะที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกกลุ่มจำเป็นต้องปฏิบัติตามโดยอาศัยมาตรฐานอ้างอิงเดียวกัน ในขณะที่ PN บอกว่า มันหมายถึง สิ่งที่ขึ้นอยู่กับกฎหมายที่เรากำลังบังคับใช้ อะไรคือ สิ่งที่เราบังคับใช้กับสื่อ อะไรคือ สิ่งที่เรามีอยู่ ณ ขณะนี้

EM มองว่า การบริหารจัดการสื่อ เป็นความรับผิดชอบที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบอาชีพสื่อด้วยกันเอง อย่างเช่น การให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบอาชีพสื่อ อาจจะอ้างอิงเอกสารฉบับใดฉบับหนึ่งเพื่อช่วยให้การบริหารจัดการราบรื่นขึ้น

EM อธิบายถึง ความหมายของคำว่า การกำกับดูแลกันเอง ว่า หมายถึง ระดับของมาตรฐานอ้างอิงที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ผู้ประกอบอาชีพสื่อบางคน อาจมีระดับของมาตรฐานกลางที่แตกต่างกันไปซึ่งก็แล้วแต่ความพอใจของคนๆ นั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การกำกับดูแลตนเองระหว่างผู้ประกอบอาชีพธุรกิจด้วยกัน คนหนึ่งอาจแตกต่างกับอีกคนหนึ่งก็ได้ แต่ถึงยังไงก็ต้องมีระดับของมาตรฐานอ้างอิงอยู่บ้าง

ตรงกันข้าม PN ไม่เคยมองเรื่องการกำกับดูแลกันเองว่าเป็นเอกเทศ และเน้นย้ำว่า ฉันไม่เคยพูดเลยว่าการกำกับดูแลทำได้ 100 % เราต้องการที่จะมีความรับผิดชอบร่วมกันกับภาคธุรกิจ PN สังเกตเห็นว่าธุรกิจสื่อกระจายเสียงมาเลเซียยังไม่พร้อมที่จะใช้วิธีการกำกับดูแลกันเอง PN ยังโต้แย้งต่อไปอีกว่า

แม้แต่ตัวของการกำกับดูแลกันเอง คุณก็ยังต้องมีบางสิ่งบางอย่างที่รัฐบาลเข้ามาควบคุมดูแล และคุณก็ต้องเข้าใจว่าทำไม LPF ถึงต้องอยู่ภายใต้กระทรวงมหาดไทย (KDN) KDN เป็นกระทรวงภายใต้การรักษาความปลอดภัย และภาพยนตร์คือ เนื้อหาภาพยนตร์ที่อาจจะมีอันตรายต่อสังคม ถ้าไม่มีการให้ความสนใจ ดังนั้น นั่นคือเหตุผลว่า ทำไมภาพยนตร์จึงสามารถเป็นเครื่องมือที่จะใช้เผยแพร่เป็นสื่อที่จะกระตุ้นสังคมในแง่มุมของ LPF และ KDN

ดังนั้น คุณกำลังพูดถึงการกำกับดูแลกันเอง คุณก็ต้องเข้าใจบริบทของมัน แม้ว่าถ้าวันหนึ่งเราเรียกมันว่า การตรวจพิจารณารายการหรือการกำกับดูแลกันเอง ก็ต้องมีรัฐบาลเข้ามาควบคุมเรื่องต่างๆอยู่ดี บางทีสักวันหนึ่งที่เราไม่มีการตรวจพิจารณารายการแล้ว เราก็อาจจะแค่อ่านมันหรือขอให้สื่อนำเสนอข้อมูลขึ้นมา

PN อธิบายว่า กระทรวงมหาดไทยกำลังกำหนดทิศทางให้ธุรกิจสื่อ ก้าวไปสู่การกำกับดูแลกันเอง แต่ก็มีเงื่อนไขหลักก่อนที่ธุรกิจจะพร้อมที่จะเดินไปสู่จุดนั้น PN เน้นย้ำว่า เราต้องอบรมให้ความรู้แก่ผู้ผลิตภาพยนตร์ ตลอดจนประชาชนของเรา PN ให้ความสนใจไปที่ปัญหาๆ หนึ่ง ซึ่งเป็นช่องว่างระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมืองกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบท โดยคนที่อยู่ในเมืองมักจะเป็นผู้นำคนที่อยู่ในชนบท

PN อธิบายว่า กระทรวงมหาดไทยได้เริ่มใช้ความพยายามที่จะนำพาธุรกิจไปสู่การกำกับดูแลกันเอง โดยพยายามที่จะประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจในการกำกับดูแลและโดยอาศัยความคิดเห็นของเธอ ซึ่งเรื่องนี้ก็ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี หนึ่งในความพยายามที่กำลังจะเกิดขึ้นโดยกระทรวงมหาดไทย ก็คือ เรื่องที่จะมีการฉายภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์ก่อนเปิดให้สาธารณชนทั่วไปเข้าชมที่สถานีโทรทัศน์

ภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์ที่ว่านี้ หมายความว่า เราขอให้คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ของสถานีโทรทัศน์ชมภาพยนตร์ทุกเรื่อง นิทาน หรือการ์ตูน เรามอบหน้าที่ให้กับสถานีโทรทัศน์ที่จะกำกับดูแลรายการด้วยกัน สถานีจะจัดทีมงานของเขาเองโดยมีคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์คอยควบคุมอีกทีหนึ่ง แต่ก่อนที่เราจะมอบหน้าที่ให้สถานีทั้ง 100 % นั้น เราก็ค่อยๆ ให้งานเขาทีละเล็ก ทีละน้อยก่อน เพื่อว่าคนที่เป็นบรรณาธิการสถานีโทรทัศน์จะได้เข้าใจถึง ความจำเป็นของกฎหมายว่า ทำไมจะต้องมีการกำกับดูแลกันเองเข้าใจความจำเป็นของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ในช่วงเวลานั้น

KR จาก MCMC เห็นด้วยกับความคิดเห็นของ PN

เราต้องมีคนที่ทำหน้าที่กำกับดูแล แต่เราไม่ทำอย่างที่ทำอยู่ขณะนี้ ฉันคิดว่าเราจำเป็นต้องกำกับดูแลอย่างมากเลย คุณก็คงรู้เราจำเป็นต้องตรวจสอบอย่างเข้มงวด ดังนั้น มันจะเป็นเรื่องที่ดีมาก ถ้าทุกสถานีสามารถกำกับดูแลกันเอง แต่บางครั้งมันก็ต้องแล้วแต่ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงด้วย ถ้าเรากำกับดูแลกันเองได้มันจะเป็นเรื่องที่ดีเลย แต่ว่าไปแล้วฉันก็ไม่คิดว่ามันจะทำได้นะต้องมีคน*ที่มีหน้าที่*กำกับดูแล*โดยเฉพาะ*เข้ามาทำหน้าที่

KR ยังได้สะท้อนความต้องการซึ่งเป็นเงื่อนไขหลักก่อนที่ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงจะได้รับอนุญาตให้กำกับดูแลกันเอง ตามที่เธอกล่าว ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงต้องสามารถปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการพร้อมทั้งเงื่อนไขใบอนุญาตด้วย พวกเขาจะต้องรับผิดชอบตนเอง KR เห็นว่าประชาชนจำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรมให้ความรู้ในเรื่องของจริยธรรมสื่อ บางครั้งก็จำเป็นที่จะต้องให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องของจริยธรรมการใช้สื่อ เพราะบางสิ่งบางอย่างก็ทำให้สังคมเสื่อมเสีย

LS แสดงความคิดเห็นว่า การกำกับดูแลกันเองและการกำกับดูแลโดยผู้มีหน้าที่กำกับดูแล สามารถใช้ทั้ง 2 รูปแบบร่วมกัน ความจริงแล้ว ผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงก็กำลังกำกับดูแลกันเองอยู่ แต่ทั้งนี้มันก็ต้องมีใครสักคนที่เข้ามาตรวจสอบและทำให้เกิดความสมดุล

ส่วนที่ 2 ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลยอมรับทัศนคติของสื่อ

เปรียบเทียบกันระหว่างระบบการกำกับดูแลสื่อของประเทศมาเลเซียกับประเทศอื่นๆ PN กล่าวว่า วัฒนธรรมของแต่ละประเทศก็เป็นเรื่องที่จะต้องนำมาพิจารณาร่วมด้วย ดูตัวอย่างประเทศมาเลเซีย

PN อธิบายว่า เหมือนอย่างกับเรา สังคมของเรา มาเลเซีย โดยทั่วไปแล้วเป็นสังคมที่ปฏิบัติตามผู้นำ และสิ่งนั้นก็ซึมซับไปสู่สังคม นอกจากนั้นแล้วในการทำงานของเราๆ ก็ยังได้รับการฝึกฝนมาแบบนั้นอีกด้วย

ตามที่ PN กล่าว ความเข้มแข็งของระบบสื่อมาเลเซีย ก็คือ การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลกับสื่อ ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องยากที่จะเชื่อฟังและปฏิบัติตาม PN กล่าว

ซึ่งนั่นก็เพียงพอแล้ว แต่นอกจากที่กล่าว ความคิดริเริ่มของคณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์เอง และสถานีโทรทัศน์ ก็มีไม่น้อย สัมพันธภาพที่ดีที่มีให้กันเป็นสิ่งแรกที่เรามีสื่อปฏิบัติตามกฎหมายส่วนเราก็ทำงานโดยอิงกฎหมาย

และเราก็ไม่ได้เพิ่มกฎ ระเบียบอะไรขึ้นมาอีก นอกจากอะไรที่เป็นกฎหมายอยู่แล้ว เราก็จะมีหลักเกณฑ์ อะไรที่เป็นหลักเกณฑ์มันก็ไม่มากจนเกินไปสำหรับสถานีส่งกระจายเสียงของมาเลเซีย ดังนั้นจนมาถึงทุกวันนี้ สัมพันธภาพในการทำงานเป็นสิ่งที่ดี เหมือนกับที่ฉันบอกว่า มันอิงอยู่กับกฎหมาย

PN เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการติดต่อสื่อสารและการทำความเข้าใจซึ่งกันและกันในระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลกับสื่อกระจายเสียงเธอกล่าวอย่างนั้น ยกตัวอย่าง หลักเกณฑ์ มีว่า กฎหมายคือ กฎหมายมันออกมาพร้อมกับหลักเกณฑ์ เราจะนั่งคุยกันในวงธุรกิจ เราจะไม่ออก กฎ ระเบียบ โดยยึดหลักจนกว่าเราจะรู้สึกว่า มันเป็นสิ่งที่ถูกต้องเท่านั้น เราจะเชิญผู้แทนภาคธุรกิจ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมานั่งพูดคุยหารือกับเราพร้อมทั้งให้ความคิดเห็น อะไรที่สามารถทำได้และอะไรที่ไม่สามารถทำ ดังนั้น นอกจากเราจะวางนโยบายหรือกฎเกณฑ์ หรือคำตัดสินของเรา เรายังจะขอให้สื่อเชื่อฟังรับฟังความคิดเห็นให้ความเห็นเพื่อที่ว่าเราจะได้เข้าใจความต้องการของภาคธุรกิจ และภาคธุรกิจเองก็จะได้เข้าใจความจำเป็นของรัฐ

PN ชี้แจงว่า กฎหมายที่กำกับดูแลสื่อของมาเลเซียมีจำนวนเพียงพอ แต่อาจจะต้องมีการปรับปรุงในแง่ของกระบวนการ ขั้นตอน ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน PN เน้นย้ำว่า กฎหมายหลายฉบับน่าจะได้รับการปรับปรุงโดยนำเอาภาพยนตร์และเนื้อหารายการ ที่เผยแพร่ทางอินเตอร์เน็ตและอินทราเน็ตมารวมไว้ด้วย นอกจากนี้ ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลยังเข้าใจด้วยว่า ในการดำเนินธุรกิจสื่อนั้น จะต้องนำเรื่องเศรษฐกิจมาพิจารณาด้วย PN ยกตัวอย่าง ประเด็นการโฆษณาสินค้าระหว่างที่มีการแสดง PN ให้รายละเอียดเพิ่มเติม

คณะกรรมการตรวจสอบภาพยนตร์ (LPF)ไม่ชอบให้มีการโฆษณาสินค้าเวลาที่ฉายภาพยนตร์มันจะทำให้คนที่ชมภาพยนตร์อยู่สับสน แต่พอ LPF หยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมาพูดคุย เราก็ไม่ได้บังคับใช้กฎหมายกับเรื่องนี้ เราขอความเห็นไปที่ Malaysian Communications And Multimedia Commission (MCMC) โทรคุยกับสื่อทุกสื่อและสถานีโทรทัศน์ทุกแห่ง ดังนั้นในการพูดคุยกัน MCMC จึงได้รับแจ้งว่าไม่มีข้อร้องเรียนจากประชาชนในเรื่องการโฆษณาขายสินค้า จึงไม่มีความจำเป็นที่จะห้ามความคิดสร้างสรรค์ในเชิงธุรกิจและอีกประการหนึ่ง กลุ่มคนในวงการธุรกิจทุกกลุ่ม ต่างก็สนับสนุนการโฆษณาขายสินค้าของตนเองทั้งนั้น สินค้าของพวกเขา ยกตัวอย่าง ถ้าเป็นผู้สนับสนุน Kit Kat สินค้าตัวนี้ก็จะมีผู้สนับสนุน ซึ่งคุณก็ต้องให้เครดิตบริษัทโฆษณาโดยการแสดงชื่อบริษัทด้วยลักษณะดังนี้ จึงเป็นหนึ่งในปัญหาที่ประสบอยู่ระหว่าง LPF และ ธุรกิจสื่อ

LS สะท้อนความคิดเห็นในเรื่องนี้ จากมุมมองของสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro ตอนที่มีการหารือกันถึงเรื่องการกำกับดูแล เพราะว่า Astro เป็นสถานีโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ถ้าสถานีตรวจสอบเข้มงวดมากเกินไป ลูกค้าก็จะร้องเรียนและฉันก็รู้สึกได้ว่า Astro ไม่น่าจะต้องการให้เป็นแบบนั้นเพราะสถานีย่อมต้องการที่จะรักษาลูกค้าของตนไว้

นอกจากนี้ KR ยังได้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่กฎหมายสื่อสารมวลชน จะต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อเผยแพร่ทางอินเตอร์เน็ต ฉันคิดว่า กฎหมายสื่อสารมวลชนไม่มีปัญหาอะไร และบางทีอาจถึงเวลาแล้วที่มันควรจะได้รับการปรับปรุง เช่นเดียวกับสื่อหน้าใหม่มีทั้งส่วนที่ดีและไม่ดี เหมือนกับในขณะนี้คุณก็ต้องการที่จะตรวจสอบอยู่เหมือนกันแต่มันก็เป็นเรื่องที่ทำลำบาก ทั้งนี้ ทางด้านผู้บริโภคเองก็ต้องมีสามัญสำนึกด้วย

KR สะท้อนความเห็นของ PN ด้วยความเคารพในสัมพันธภาพที่มีต่อสถานีส่งกระจายเสียง เช่น รายการที่ออกอากาศดีมากๆ เรามักจะพูดว่า คุณมาพบเราได้ไหม จะเป็นไปได้ไหม ถ้าเราจะคุยกันในเรื่องของรายการพวกเขาก็จะมาที่สถานีส่งกระจายเสียงปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ อย่างเคร่งครัด EM จาก CMCF ยังบอกอีกว่าโครงสร้างกฎหมายสื่อมวลชนมีอยู่ในมาเลเซียและมีผู้ยึดถือปฏิบัติตาม

อย่างไรก็ดี มันได้รับการเน้นให้เห็นความสำคัญว่า KR มองว่า การแทรกแซงทางการเมืองเป็นปัญหาสำหรับผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแล แม้ว่าจะไม่มีการให้รายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าวก็ตามที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ในประเทศมาเลเซียทุกสิ่งทุกอย่างจะลงมาพัวพันกับการเมือง ดังนั้น การแทรกแซงก็มีอยู่

ในการทำหน้าที่ของเราในฐานะผู้มีหน้าที่กำกับดูแล เวลาที่พบว่ามีการแทรกแซงนั่นเป็นเรื่องที่เลวร้าย บางครั้งเวลาที่เราต้องการทำงานของเรา มันก็ทำลำบาก

ในทางตรงกันข้าม LS กลับให้ความเห็นว่า ประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการ จำเป็นที่จะต้องอธิบายให้ละเอียดกว่านี้ เพื่อที่ว่าคนที่ทำรายการออกอากาศจะได้มีแนวทางที่ละเอียดมากขึ้น มันอาจจะมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ยกตัวอย่าง เวลาที่เราบอกว่าไม่มีภาพเปลือยกายนะ เรานิยามคำว่า การเปลือยกายอย่างไรแล้วอย่างภาพที่ปรากฏตามฝาผนังล่ะ ฉันคิดว่าโดยรวมแล้วมันก็โอเคนะ

LS ยกย่อง กฎหมายสื่อมวลชนของประเทศมาเลเซียว่า เป็นกฎหมายที่ดีในแง่ที่มีเนื้อหาครอบคลุมหลากหลายวัฒนธรรม และสามารถเข้าถึงทุกวัฒนธรรม ส่วนความแตกต่างนั้น LS แตกต่างจากผู้อื่นตรงที่ LS มีกฎหมายสำหรับสื่อทางอินเตอร์เน็ตในมาเลเซียมากกว่า

เมื่อพูดถึงสื่อทางอินเตอร์เน็ตแล้ว LS แย้งว่า สำหรับสื่อที่เชื่อมต่อทางอินเตอร์เน็ต กฎหมายครอบคลุมแล้วเพราะอะไรก็ตาม ที่ไม่ได้เชื่อมต่อกับอินเตอร์เน็ตแล้วผิดกฎหมาย เวลาที่นำไปเผยแพร่ทางอินเตอร์เน็ตก็ต้องผิดกฎหมายไปด้วย ไม่มีใครเป็นเจ้าของ Platform ทางอินเตอร์เน็ต สำหรับรายการออกอากาศเราสามารถตรวจสอบได้ที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ แต่ไม่ใช่ทางอินเตอร์เน็ตนะ และฉันก็ไม่คิดว่าจะมีประเทศใดที่ทำได้ LS ตั้งข้อสังเกตว่า กฎหมายปัจจุบันของประเทศมาเลเซียได้รวบรวมพื้นที่ทั้งหมดของประเทศไว้ด้วยกันและมีเพียงพอที่จะควบคุม ดูแล ขอบข่ายทางอินเตอร์เน็ต

บทสรุป

ความพยายามที่จะประเมินบทบาทของผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อภายใต้ระบบของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของประเทศมาเลเซียเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ มันผูกพันกับความเชื่อและภูมิหลังวัฒนธรรมทางสังคมของแต่ละคน ประเด็นปัญหาที่จำเป็นจะต้องได้รับการคลี่คลาย เช่น การขยายเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อควรรวมตัวกันใช้อำนาจที่มีและพิจารณาในด้านอื่นๆ ที่จะทำให้หัวข้อนี้ซับซ้อนน่าสนใจและเป็นความคิดเห็นส่วนตัว กรณีศึกษานี้ ไม่มีข้อยกเว้นใดๆ เพราะว่า มันยึดถือความเห็นของผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อเป็นหลัก ซึ่งมันอาจสะท้อนหรือไม่สะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่อยู่ในแวดวงสื่อหรือประชาชนก็ได้

อย่างไรก็ดี การศึกษานี้ จัดทำขึ้นเพื่อปรับแก้ความเข้าใจลึกๆ ที่มีต่อเรื่องบางเรื่อง ไปสู่สัมพันธภาพที่มีพลัง ระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อกับสถานีสื่อกระจายเสียงในประเทศมาเลเซีย ซึ่งพอสรุปคร่าวๆได้ว่า ผู้กำกับดูแลสื่อแต่ละคน ต่างก็มีบทบาทของตัวที่จะรักษาหน้าที่และบทบาทที่ว่านี้ ได้รับการยอมรับจากสถานีสื่อกระจายเสียงด้วยความเต็มใจ

องค์กรกำกับดูแล อย่างกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาล ไม่ลังเลที่จะใช้ระบบศาลยุติธรรมในการกำกับดูแล MCMC ใช้กฎหมายและการออกใบอนุญาตในการกำกับดูแลรายการ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากหน่วยงานลูกข่าย Communication And Multimedia Content Forum Of Malaysia (CMCF) CMCF ประกอบด้วยผู้ดำเนินกิจการกระจายเสียงซึ่งมีบทบาทในฐานะเป็นสื่อกลางระหว่าง MCMC และภาคธุรกิจสื่อกระจายเสียง

จากผลการวิจัย ยังทำให้ได้รู้อีกว่า ระหว่างผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลกับสื่อกระจายเสียงนั้น ไม่มีสัมพันธภาพในทางลบเป็นการถาวร ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งได้รับการแก้ไข โดยใช้ทั้งวิธีที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แม้ว่า ในอดีตจะให้ความสำคัญมากกว่าหลังๆ มาก็ตาม

คำยกย่องชมเชยที่ผู้มีหน้าที่กำกับดูแล มีให้คนในวงการสื่ออย่างสม่ำเสมอ ได้แต่งแต้มภาพแห่งความสัมพันธ์ที่มีความผสมผสานกลมกลืนกันเป็นอย่างดี เป็นสัมพันธภาพที่มีพื้นฐานมาจากความนับถือและความเข้าใจที่มีต่อกันผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อ ทำหน้าที่กำกับดูแลโดยอาศัยตัวบทกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรและประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยเนื้อหารายการ โดยไม่ได้เพิ่มภาระอะไรให้กับธุรกิจสื่อ

การปฏิบัติตามคำวินิจฉัยใดๆ จะมีการนำเรื่องนั้นๆ มาพูดคุยหารือกันในระหว่างผู้มีหน้าที่กำกับดูแลและสื่อกระจายเสียง เฉพาะอย่างยิ่งสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม Astro ที่เคารพคำวินิจฉัยและปฏิบัติตาม ในการตรวจสอบพิจารณารายการภายในสถานี จะมียกเว้นอยู่บ้างก็แค่หนึ่งหรือสองกรณี ตามที่ยกตัวอย่างไปแล้วข้างต้นเท่านั้น

การประชุม เวทีอภิปรายและการสนทนา เป็นรูปแบบทั่วไปของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสื่อหรือกับวงการธุรกิจ เพื่อหารือกันถึงประเด็นทั่วๆ ไป ที่พบเจอในระบบและในเวลาเดียวกันนั้น ก็มีการจัดประชุมลับเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งเฉพาะกรณี ซึ่งมีผู้เสนอทางออกที่ทุกฝ่ายเห็นด้วยและตกลงกันได้การประชุมลับข้างต้น

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลรวมทั้งตัวสื่อเอง ใช้อำนาจในการตัดสินใจของตนที่จะป้องกันการขัดแย้ง โดยการตรวจภาพยนตร์ก่อนที่จะนำไปเผยแพร่ออกอากาศ มีการปรึกษาหารือก่อนที่จะถ่ายทอดสด และพูดคุยกันถึงบทละครหรือภาพยนตร์ ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลรับบทบาทในฐานะเป็นคนให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาของสื่อ การแทรกแซงการทำงานของสถานีโดยตรงไม่ค่อยมีหรือถ้ามีก็เล็กน้อย

กฎ ระเบียบ ที่ประกาศใช้ในประเทศมาเลเซียมักเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและศาสนา โดยเฉพาะศาสนาอิสลาม ความละเอียดอ่อนในเรื่องศาสนาของประเทศมาเลเซียภายใต้ระบบวัฒนธรรมอันหลากหลาย เป็นข้อเท็จจริงที่ทำให้ระบบการกำกับดูแลซับซ้อนและยุ่งยาก ตรงกันข้ามกับความเชื่อของผู้คน ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเนื้อหารายการที่เป็นเรื่องการเมือง

แม้จะดูเหมือนว่า ภาคประชาชนไม่มีบทบาทสำคัญภายใต้ระบบการกำกับดูแล แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลทุกคนก็บังคับใช้กฎหมายและดำเนินการตามข้อร้องเรียนของประชาชน ที่สุดแล้วภาคประชาชนก็คือ คนที่ออก กฎ ระเบียบ นั่นเอง

ภาคประชาชนจะเป็นคนจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น สังคมแบบพหุสังคมที่เปี่ยมไปด้วยพลังจะมีมุมมองในการตรวจพิจารณารายการแตกต่างกันออกไป และเป็นสิ่งที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับ

การตรวจสอบทัศนคติของผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลต่อสื่อ โดยทั่วไปแล้ว พวกเขาจะมีมุมมองที่ดีต่อกฎหมายสื่อสารมวลชนในปัจจุบันและมีทัศนคติที่ดีต่อสื่อในมาเลเซีย ผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลเห็นด้วยที่ว่า กฎหมายและกฎ ระเบียบ ที่ใช้อยู่เพียงพอแล้ว แม้ว่าจะสามารถปรับปรุงวิธีดำเนินการให้มีมาตรฐานสูงขึ้นกว่านี้ก็ตาม อย่างไรก็ดี ดูเหมือนว่ายังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอยู่ 2 เรื่อง ในกฎหมายสื่อมวลชนและกฎ ระเบียบสำหรับสื่อทางอินเตอร์เน็ต ซึ่งเป็นงานใหม่ที่ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลไม่เคยดูแลมาก่อน

ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลบางคนเล็งเห็นความจำเป็นที่จะรวบรวมสื่ออินเตอร์เน็ตเข้ามาอยู่ภายใต้กฎหมายการกำกับดูแลสื่อที่มีอยู่ ในขณะที่บางคนกลับเห็นว่า สื่ออินเตอร์เน็ตควรคงสถานะอยู่ในจุดที่เท่าเทียมกับสื่ออื่นเหมือนเดิม

นอกจากนี้ การศึกษายังเผยให้เห็นถึงความกังวลของผู้มีหน้าที่กำกับดูแล ที่มีต่อการที่ภาคธุรกิจกำกับดูแลกันเอง ผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลทุกคนอธิบายว่า มาเลเซียไม่พร้อมที่จะกำกับดูแลกันเองและนั่นก็คือ ความจำเป็นที่จะต้องมีผู้กำกับดูแลอยู่เสมอ

อย่างไรก็ดี ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลเห็นด้วยที่ว่า ธุรกิจสื่อกระจายเสียงควรจะมีความรับผิดชอบ ในการทำหน้าที่กำกับดูแลรายการของตนเองมากขึ้น หลายปัจจัยต้องได้รับการพิจารณาก่อนที่จะนำเอาระบบการกำกับดูแลกันเองมาใช้ อย่างเช่น เรื่องการฝึกอบรม ที่เป็นการปิดช่องว่างระหว่างคนที่อยู่ในเมืองกับคนที่อยู่ในชนบท และเพื่อเป็นการทำให้แน่ใจว่า จะไม่มีความวุ่นวายใดๆ เกิดขึ้นภายหลังจากที่สื่อได้เสรีภาพที่แท้จริงไปแล้ว

ด้วยเหตุนี้ ผลการวิจัยจึงเป็นการหยิบยกปัญหาบางเรื่องขึ้นมาเพื่อที่จะหาข้อสรุปประการแรกเลย คือ มุมมองของผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสะท้อนความเห็นของสื่อกระจายเสียงหรือไม่ สื่อกระจายเสียงมองบทบาทขององค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลอย่างไร ประการที่สอง ในขณะที่ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อยืนยันว่าประชาชนยังไม่พร้อมที่จะกำกับดูแลกันเอง ทางด้านประชาชนล่ะ เห็นด้วยกับความคิดนี้หรือไม่ ถ้าประชาชนยังไม่พร้อม อะไรบ้างที่สามารถลงมือทำเพื่อเพิ่มการตระหนักรู้ในสื่อแก่ประชาชน

ข้อสรุปและคำแนะนำในด้านนโยบาย

จากการเปรียบเทียบ ให้เห็นความแตกต่างจนมาสู่การโต้แย้งกันในทฤษฎีที่ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างสื่อสารมวลชน การเมือง และภาคประชาชน ภาพของสื่อในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถูกแสดงให้เห็นลักษณะชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยการรวมกันของอิทธิพลทางการเมืองและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในฐานะพลังที่ทรงอำนาจสิ่งเหล่านี้มีอยู่ก็จริง แต่อย่างไรก็ตามรูปแบบนั้นแตกต่างกันทีเดียว ดูจากตัวอย่างประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และพม่าที่มีให้เห็น ด้วยเหตุนั้น ตัวแปรที่สำคัญอีกตัวแปรหนึ่ง คือ การจัดการอภิปรายหรือหารือกันภายในประเทศ ซึ่งกำลังเป็นปัจจัยสนับสนุนการกำกับดูแลสื่อ โดยทั่วๆ ไปสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนอยู่แล้ว ในฐานะที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นอย่างมาก แต่ก็ไม่คิดว่าจะนำมาพูดคุยหารือกันอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ เหตุผลทำไมประเด็นสำคัญสำหรับการกำกับดูแลเหล่านี้ จึงเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนสำหรับที่นั่นนัก ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะเรื่องนี้ถูกมองว่า เป็นเรื่องที่ทำอันตรายต่อทั้งความมั่นคงของชาติ และอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคมและชาติพันธุ์ที่น่าทึ่งมากๆ เลยคือ การอภิปรายหรือหารือกันในเรื่องที่กระทบต่อความรู้สึกของประชาชนที่ว่านี้เป็นการทำให้กฎ ระเบียบ สื่อสารมวลชนที่ค่อนข้างเป็นกฎที่เข้มงวดถูกต้องตามกฎหมาย โดยคำที่มีความหมายสำคัญ จะได้รับการไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนขึ้น

ในประเทศมาเลเซีย เนื่องจากเป็นประเทศที่มีความเชื่อมโยงกับปัญหาชาติพันธุ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานะของคนมาเลย์ คนอิสลามและศาสนาที่โดยทั่วไปแล้ว เป็นเรื่องที่กระทบต่อความรู้สึกของประชาชนเป็นอย่างมาก ด้านหนึ่งสื่อที่เป็นของภาคราชการเผยแพร่และโชว์ความเป็นประเทศมาเลเซียที่รวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ส่วนอีกด้านหนึ่งอิสลามก็ถูกพาดพิงถึงในฐานะที่เป็นแง่มุมที่สำคัญ ถึงสำคัญที่สุดของประเทศมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม ศาสนาอิสลาม ก็เชื่อมโยงกับเฉพาะคนมาเลย์เท่านั้น

ในประเทศพม่า เรามีปัญหา 2 เรื่อง ที่รวมอยู่ด้วยกัน เรื่องหนึ่งเป็นความพยายามของรัฐบาลใหม่ที่จะทำให้ประชาชนมองว่า เป็นประชาธิปไตยและมีการปฏิรูป ส่วนอีกเรื่องหนึ่งเป็นประเด็นของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ทั้ง 2 ปัญหา ถูกนำมารวมกันเพื่อเรียกร้องให้มีการจัดทำรายงานที่ปราศจากอคติและถูกต้อง ซึ่งวิถีทางพื้นฐานนั้นไม่ได้ท้าทายกระบวนการปฏิรูป แม้ว่าจะยังมีอีกหลายต่อหลายเรื่องที่ต้องการจะทำ จากผลที่ตามมาหลายๆปัญหาถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการดำเนินการ

อินโดนีเซีย เป็นกรณีพิเศษ ในขณะที่สื่ออยู่ภายใต้การควบคุมที่เข้มงวดในช่วงยุคสมัยของประธานาธิบดี ซูฮาร์โต ปัจจุบันมีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นบริษัทมหาชน และลดความเข้มงวดในการกำกับดูแลสื่อกระจายเสียงซึ่งเป็นของหน่วยงานภายนอกลงมาก อย่างไรก็ดีผลที่ตามมา คือ สื่ออิสระที่พยายามจะทำให้ภาคประชาชนเคลื่อนไหว มีจำนวนลดน้อยลง แต่ความสัมพันธ์ระหว่างสถานีสื่อกระจายเสียงกับนักการเมือง และผลประโยชน์ของพวกเขากลับเพิ่มมากขึ้น การแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นบริษัทมหาชน จนถึงขณะนี้ ในประเทศพม่ายังคงเป็นอะไรที่ถูกจำกัด ทั้งมาเลเซียและอินโดนีเซียต่างถูกดึงเข้ามาสู่การเชื่อมต่อระหว่างผลประโยชน์ทางการเมืองกับสื่อมวลชน ในประเทศอินโดนีเซียพรรคการเมืองแต่ละพรรคจะใช้สื่อของใครของมัน ในขณะที่ถ้าเป็นประเทศมาเลเซีย สื่อเอกชนจะใกล้ชิดกับพรรคการเมืองที่บริหารประเทศ

มาเลเซีย

ระบบสื่อของมาเลเซียมักได้รับอิทธิพลจากอำนาจทางการเมืองเป็นอย่างมาก นับตั้งแต่เริ่มมีการใช้สื่อเป็นต้นมา ตามความเข้าใจ ระบบสื่อและการเชื่อมต่อของระบบไปยังองค์กรทางการเมือง มีประเด็นที่ได้รับการพิจารณาอยู่ 3 ประเด็น ด้วยกัน คือ

1. การมีอำนาจเหนือในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ โดยพรรคการเมืองที่มีอำนาจ หรือมีความเชื่อมโยงไปสู่พรรคการเมืองที่ว่านั้น
2. กฎหมายสื่อสารมวลชนที่จะควบคุมและกำกับดูแลในมาเลเซีย
3. การเกิดสื่อออนไลน์และผลกระทบจากสื่อ

สื่อกระแสหลักไม่ได้เป็นผู้คุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอีกต่อไปแล้ว แต่กลายเป็นกระบอกเสียงให้กับรัฐบาลมากกว่า รัฐบาลให้การคุ้มครองโดยการมอบเสรีภาพแก่สื่อ ซึ่งเสรีภาพที่มอบให้นี้ต้องปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ การจะตัดสินใจอะไรในห้องข่าวล้วนได้รับอิทธิพลเป็นอย่างมากจากอำนาจทางการเมือง เช่น ที่ว่า “เป็นนโยบายของห้องข่าวที่จะต้องนำเสนอข่าวของประธานาธิบดี หรือรองประธานาธิบดีในช่วงแรกของการแถลงข่าวเสมอ โดยไม่สนใจว่าจะเป็นการแถลงข่าว 30 นาที หรือข่าว 1 ช.ม. ก็ตาม” (เอกสารอ้างอิง จากรายงาน Roslina and Faridah พ.ศ. 2555 : 207). อุตสาหกรรมสื่อมาเลเซีย ถูกทำให้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาในแบบที่ต้องปฏิบัติตามความมีอคติ ของพรรคการเมืองที่บริหารประเทศ และต้องอยู่อย่างปิดปากเงียบกับเรื่องที่เป็นการวิจารณ์รัฐบาล รวมทั้งเรื่องอะไรต่างๆที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของประชาชน เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและชาติพันธุ์ ทางด้านของผู้ประกอบธุรกิจสื่อกระจายเสียงสถานีโทรทัศน์ Astro และ Media Prima มีความเห็นว่า การตรวจสอบรายการกันเองนั้น เป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบของพวกเขา Astro มีหน่วยงานตรวจสอบรายการของตนเองที่ชื่อว่า Network Presentation Unit ในขณะที่ Media Prima มี AcQuitsition and Content Management Team เป็นหน่วยตรวจสอบและกำกับดูแลรายการภายในสถานีของเขา ความพยายามที่จะประเมินบทบาทของผู้มีอำนาจในการกำกับดูแลสื่อ ภายใต้ระบบของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทที่เป็นมาเลเซียนั้น เป็นเรื่องที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ยึดติดอยู่กับความเชื่อและภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละคน อีกทั้ง ผลการวิจัยยังบอกให้รู้ว่าโดยเนื้อแท้แล้ว ไม่มีความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างผู้มีอำนาจกำกับดูแลกับสื่อกระจายเสียง ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ได้รับการแก้ไข โดยใช้ทั้งวิธีการที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แม้ว่าแบบที่เป็นทางการจะถูกเน้นให้ใช้มากกว่าแบบไม่เป็นทางการก็ตาม ปัญหาการกำกับดูแลในมาเลเซียนั้นบ่อยครั้งที่เป็นประเด็นปัญหาทางวัฒนธรรมและศาสนา โดยเฉพาะศาสนาอิสลาม ความละเอียดอ่อนในเรื่องศาสนาของมาเลเซียภายใต้ระบบวัฒนธรรมผสม คือความเป็นจริงที่ทำให้เกิดความยุ่งยากต่อระบบการกำกับดูแล

สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า

กระทรวงสารสนเทศเป็นกระทรวงเดียวที่มีหน้าที่ควบคุมสื่อกระจายเสียงพม่า ขณะที่ตลาดสื่อเอกชนในภาคส่วนการกระจายเสียงนั้น แทบจะไม่มีความสำคัญเลย เป็นเรื่องไม่ยากที่จะวิเคราะห์ออกมาว่าการกำกับดูแลสถานีโทรทัศน์และวิทยุพม่า ในเรื่องความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และเนื้อหารายการอยู่ในความดูแลของอดีตข้าราชการทหารหลายคน ที่ตอนนี้เป็นผู้นำหน่วยงานอื่นๆในประเทศและคนกลุ่มนี้เองที่เป็นเจ้าของสื่อกระจายเสียง ในฐานะที่พวกเขาเหล่านั้นทำหน้าที่เสมือนเป็นกระบอกเสียงในการโฆษณาชวนเชื่อข่าวสารที่มาจากรัฐบาล ซึ่งอยู่ในฐานะผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรัฐ ข้อมูลข่าวสารที่พวกเขาเผยแพร่ไม่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนผู้รับสารที่แสวงหาความจริง ขณะนี้ข้อมูลข่าวสารที่ว่านี้กำลังถูกแปรสภาพและถูกจัดรูปแบบเป็นกฎหมายใหม่ โดยกระทรวงสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมืออันทรงพลังของรัฐบาลที่มีกองทัพหนุนหลัง ในเวลาที่ออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติการกฎหมายหลายฉบับที่ประกาศใช้โดยรัฐบาลที่บริหารประเทศ หลายมาตราที่บัญญัติแล้วขัดแย้งกันเอง

1.หลักการพื้นฐานของกฎหมายสื่อสารมวลชนที่ว่าด้วยโทรทัศน์และการกระจายเสียง

2.รูปแบบการนำเสนอที่ดีอาจส่งผลให้ภาพลักษณ์ของผู้ปฏิรูปดูดีขึ้น

อย่างไรก็ดี คอลัมน์ที่เขียนในบรรทัดต่อมา อาจทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนและเรียกร้องให้มีการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งและละเอียดถี่ถ้วนมากยิ่งขึ้นก็เป็นได้ ในแง่ของอำนาจที่สภาได้รับ สภาของพม่ามีอำนาจน้อยกว่า NBTC ของประเทศไทยมาก ภารกิจที่เป็นหัวใจสำคัญถูกออกแบบให้ไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง หน้าที่ของสภาคือ ออกกฎ ระเบียบ และจริยธรรม ที่ผู้ดำเนินกิจการกระจายเสียงทั้งหลายต้องปฏิบัติตาม นอกจากนี้ สภายังมีอำนาจที่จะลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ และจริยธรรม โดยอาศัยมาตรการในการบริหาร อย่างไรก็ตามสภาจะมีอำนาจอย่างเต็มที่ ก็แต่เฉพาะเรื่องที่ไม่สำคัญอะไร ขณะเดียวกับที่โครงสร้างองค์กรจัดวางองค์กรไว้เหนือสภา คอยสอดส่องดูแลการตัดสินใจของสภาในเรื่องที่สำคัญอีกทีหนึ่ง และในขณะนี้ที่ไม่ธรรมดาเลย คือ สถานีวิทยุกระจายเสียง ที่สื่อสารด้วยภาษาพื้นเมืองจำนวน 17 สถานี ส่งกระจายเสียงแล้ว อย่างไรก็ตามรายการที่ออกอากาศทั้งหมด ยังไม่มีรายการประเภทการเมืองมีแต่เพียงการนำเสนอรายการอาหาร การทำกับข้าว การศึกษา และสุขภาพเป็นต้น

เวลาที่ใครสักคน เฝ้ามองการเปลี่ยนแปลงของประชาธิปไตยพม่าในทุกๆด้าน จากบทสรุปคร่าวๆ เขาจะรับรู้ได้ว่า การเปลี่ยนแปลงในทุกภาคส่วนนั้นยังมีความหมายที่ไกลความเป็นจริง ซึ่งรัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่ กำลังพยายามอย่างมากที่จะดึงเอาทหารเข้ามาเป็นฐานอำนาจอย่างต่อเนื่องต่อไป ตามเกมแล้วข้าราชการทหารชุดก่อน ซึ่งเป็นผู้ที่สลัดเครื่องแบบออกแล้วมานั่งบริหารกิจการ จะเป็นผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงที่เข้มแข็งที่สุด บรรดาหุ้นส่วนที่ใกล้ชิดกับพวกเขาก็ล้วนเป็นนักธุรกิจอาวุโสที่คร่ำหวอดอยู่ในวงการมานาน และเป็นผู้ที่มีฐานะทางการเงินที่มั่นคงพอที่จะให้การสนับสนุน หากมีอะไรที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไปจากกำหนดการเดิม แต่ที่สำคัญจริงๆช่วงเวลา 4 ปี ที่แล้ว แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลกำลังใช้ความพยายามอย่างมากที่จะรักษาอำนาจที่ตนเองมีอยู่ หลักฐานที่เห็นได้ คือ การออกกฎหมายและการดำเนินการของฝ่ายบริหารเมื่อ 4 ปี ที่แล้ว รัฐบาลพยายามที่จะเสนอและผ่านกฎหมายทุกฉบับที่ช่วยรับรองอำนาจสูงสุด และปกป้องผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของรัฐบาล บางครั้งรัฐบาลเองก็มีส่วนทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย กฎหมายสื่อมวลชนทั้ง 3 ฉบับ ที่กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศประกาศใช้นั้น เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหากฎหมายที่มีอยู่แล้ว แม้ว่าความเคลือบแคลงสงสัยและการวิพากษ์วิจารณ์จากทางภาคประชาชนจะมีเสียงดัง ซึ่งที่จริงแล้ว กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศมักจะใช้ยุทธศาสตร์แบบรีบชิงลงมือทำก่อนผู้อื่นซึ่งนับเป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจอยู่เสมอ ที่ทำเช่นนี้ก็

เพื่อที่จะทำให้เกิดความรู้สึกตระหนัก และจะได้เป็นผู้ประกอบการที่เข้มแข็งที่สุดในหมู่ผู้ประกอบการรายอื่นๆ ในตลาดการแข่งขันเสรี การเจรจากับผู้สื่อข่าว เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อที่จะให้การแข่งขันอยู่ในระดับที่เรียกว่า เป็นสนามการแข่งขันจริงๆ แต่ที่สุดแล้ว ประชาชนก็ล้มเหลวอยู่หลายครั้ง ส่วนเหนือสุดของกำหนดการปฏิรูป ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดที่จะต้องทำก่อนสิ่งอื่น ก็ไม่ได้มีอะไรเปลี่ยนแปลงมาเป็นเวลาหลายทศวรรษแล้ว กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ พยายามที่จะดึงเรื่องการกระจายเสียงและสื่อสิ่งพิมพ์หลักๆ ไปอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล แต่ปัจจุบันองค์ประกอบที่เป็นเผด็จการ มีท่าทีที่อ่อนโยนมากขึ้นกว่าเดิม ยกตัวอย่าง สื่อมีความรับผิดชอบต่อสังคมและให้บริการสาธารณะ ในขณะที่การพัฒนาทัศนคติที่มีต่อสื่อในภาพรวมและพหุสังคมที่ควรจะทำอย่างจริงจัง กลับไม่มีการเคลื่อนไหวเท่าที่ควร

ประเทศอินโดนีเซีย

นับตั้งแต่ซูฮาร์โต ครองตำแหน่งประธานาธิบดี ในปี พ.ศ.2506 จนกระทั่งลาออกในปี พ.ศ.2541 เป็นช่วงเวลา 35 ปี ที่สื่อกระจายเสียงอินโดนีเซีย พัฒนาในเรื่องของ การรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางและการควบคุมการบริหารจัดการ จนได้รับการขนานนามว่า **โครงสร้างใหม่** หรือ ‘Orde Baru’ ที่ซึ่งรัฐบาลกลางในกรุงจากาตาร์ น่าจะคอยตรวจสอบผู้มีส่วนได้เสียในสื่อกระจายเสียงอย่างใกล้ชิดว่า อะไรคือสิ่งที่พวกเขาคิดในตอนนั้น ในฐานะที่เนื้อหารายการสื่อ หลายรายการยังเป็นรายการที่ไร้จริยธรรมทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งได้รับแรงบันดาลใจจากการเมือง นับตั้งแต่เริ่มใช้โครงสร้างใหม่ กฎหมายสื่อสารมวลชนอินโดนีเซียได้วิวัฒนาการไปหลายขั้นตอน โดยมีการปรับปรุงแก้ไข ภายหลังการปฏิรูปประเทศและด้วยเหตุนี้เอง ต่อมาจึงได้เป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญของอินโดนีเซีย (Undang-Undang Dasar, UUD) ในปี พ.ศ. 2488 และกฎหมายสิทธิมนุษยชน ฉบับที่ 39 ในปี พ.ศ. 2542 ที่ยินยอมให้ประชาชนอินโดนีเซียมีสิทธิในข้อมูลข่าวสารและสื่อมวลชน เพิ่มมากขึ้น

ทุกวันนี้จะเห็นได้ว่า สถานีโทรทัศน์ TVRI และ สถานีวิทยุ RRI ที่รัฐเป็นเจ้าของ สูญเสียบทบาทในการเป็นกระบอกเสียงของประเทศ ทั้งประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ต่างก็มองข้าม ไม่มีใครให้ความเชื่อถือสื่อของรัฐ เรื่องนี้เป็นปัญหาในระบบที่มีมาตั้งแต่อดีต ลักษณะเช่นเดียวกับการประสานความร่วมมือและความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงาน เป็นกระแสความเชื่อที่ลุกฮือขึ้นมาต่อต้านการคอรัปชั่นและการสมรู้ร่วมคิดกันทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (อ้างอิงจากรายงาน Nugroho et al พ.ศ. 2555) การไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการกำกับดูแลสื่อของรัฐนั้น ทำให้เกิดเหตุผลที่จะผลักดันให้มีการสร้างผลกำไรทางการค้าในอุตสาหกรรมสื่ออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ มีการแปรรูปสื่อของรัฐที่กำลังเติบโตให้มาเป็นบริษัทของเอกชนแทนที่เป็นเช่นนี้ ก็เนื่องมาจากแรงกดดันทางการตลาด การผูกขาดตลาดโดยสื่อหรือโดยผู้ประกอบการเพียงไม่กี่คน การเป็นเสรีนิยมอย่างค่อยเป็นค่อยไปของภาคประชาชน และความอ่อนแอลงของภาคประชาชนเอง (ยกตัวอย่าง เช่น ในกรณีของช่องรายการ ดูผิวเผินประชาชนอาจจะได้จำนวนช่องรายการเพิ่มขึ้นก็จริงแต่เนื้อหารายการที่มีให้เลือกชมกลับมีน้อยลง)

มีเครือบริษัทกระจายเสียงยักษ์ใหญ่อยู่ 3 บริษัท ที่มีอิทธิพลเหนือระบบสื่อมวลชนอินโดนีเซียภายใต้ขอบเขตการปฏิบัติงานของสภาสื่อสิ่งพิมพ์และหน่วยงานที่ชื่อว่า Komisi Penyiaran Indonesia บริษัทยักษ์ใหญ่ 3 บริษัท ที่ว่านี้ ก็คือ MetroTV พศ.2544 GlobalTV พ.ศ. 2545 และ TVOne พ.ศ.2551 เป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่า สถานีถ่ายทอด ดังกล่าว มีนักการเมืองอินโดนีเซียเป็นเจ้าของอย่าง MetroTV เจ้าของคือ Surya Paloh ผู้นำพรรค Parti Nasional Demokrat (Nasdem) ตั้งอยู่ในจังหวัดอาเจ๊ะห์ GlobalTV เจ้าของคือ Hary Tanoesoedibjo ให้การสนับสนุนพรรค Parti Hanura ในขณะที่

TVOne ก็จะมี Aburizal Bakrie ที่เคยกุมอำนาจพรรค Parti Golkar ในยุคที่ Suharto บริหารประเทศ การที่เป็นทั้งนักธุรกิจและนักการเมือง ในเวลาเดียวกันดังกล่าวอาจมีความเป็นไปได้ที่ใครคนนั้นจะใช้เล่ห์เหลี่ยมในทางการเมืองร่วมกับในทางสื่อสารมวลชน แล้วทำสิ่งที่ไม่ถูกไม่ควรต่อภาคสื่อสารมวลชนในประเทศได้ ซึ่งก็จะต้องเปลี่ยนพวกเขา ให้เป็นองค์กรกำกับดูแลตรวจสอบประชาชนอย่างละเอียดถี่ถ้วน หรือจากสื่อมวลชนก็จะเป็นผู้ที่คอยสอดส่องดูแลการเลือกตั้งและเป็นผู้เชี่ยวชาญทางสังคมต่อไป

เป็นที่รู้กันว่ากลุ่มบริษัทสื่อ จะเริ่มให้สถานีกระจายเสียงของพวกเขารณรงค์หาเสียงเพื่อพรรคการเมืองของเขาเอง ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องที่น่าประหลาดใจอีกเช่นกัน เพราะการกระทำเช่นนี้เท่ากับเป็นการทำเพื่อตัวเขาเองด้วย ที่จริงแล้วการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อไม่นานมานี้ ที่เป็นการเลือกตั้งประธานาธิบดี Pilpres ในปี พ.ศ. 2557 การรณรงค์เลือกตั้งโดยสื่อสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวของรัฐ ในการกำกับดูแลกฎหมายกระจายเสียง ฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545 นี่คือ มุมมองของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ สื่อสาธารณะและกลุ่มที่เฝ้าสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง ซึ่งพาตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลร่วมกันในภาคสื่อสารมวลชนที่นับจากนี้ไป ก็จะไม่มีอะไรที่เป็นอิสระและเป็นกลางอีกต่อไปแล้ว ความคิดที่จะใช้กลอุบายของคนที่เป็นทั้งเจ้าของสื่อและนักการเมืองในเวลาเดียวกัน ตามที่กล่าวไปแล้วนี้ ในช่วงยุคสมัยของ Pilpres เผยให้เห็นถึงการต่อสู้ของตัวแทนระหว่างสถานีถ่ายทอด 2 สถานี TV One (เป็นที่รู้กันว่า เป็นผู้สนับสนุนกลุ่ม Prabowo Subianto / Hatta Rajasa) ซึ่งฝ่ายตรงข้ามคือ Metro TV (สนับสนุนกลุ่ม Joko Widodo / Jusuf Kalla). ตามที่เกิดขึ้นในอดีตความสัมพันธ์ที่ไร้ศีลธรรมของสื่ออินโดนีเซีย มักจะเข้ามาพัวพันกับธุรกิจและผลประโยชน์ทางการเมือง เรื่องเศร้าเรื่องหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ คือเรื่องที่สาดโคลนใส่กันของ Sidoarjo ที่มี PT Lapindo เป็นอัยการในคดีนี้ PT Lapindo หาทางให้ TVOne วางแผนให้ประชาชนยินยอมเพื่อปกป้องผลประโยชน์ในทางการเมืองและเศรษฐกิจ (Nugroho ในปี พ.ศ. 2555).

โดยสรุป ตามรายงาน Nugroho et al พ.ศ. 2012 ผู้มีอำนาจกำกับดูแล ทั้งๆ ที่รับบทบาทเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด เพื่อให้แน่ใจว่าสื่อมวลชนให้การศึกษาแก่ประชาชน ก็ยังไม่อยู่ในสถานะที่เข้มแข็งพอที่จะควบคุมสื่อได้ สภาพการณ์ปัจจุบันบอกเป็นนัยว่า องค์กรกำกับดูแลประสบความล้มเหลวอุตสาหกรรมสื่อสามารถเอาชนะการกำกับดูแล และกฎ ระเบียบที่กำหนดโดยผู้มีอำนาจกำกับดูแล แน่นอนว่าการแก้ปัญหาที่ทำให้ประชาชนพึงพอใจมากที่สุด ก็คือ การต่อสู้กับการที่สื่อในอุตสาหกรรมการกระจายเสียง รวมหัวกันทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ความเป็นอิสระของสื่อยังคงเป็นปัญหาใหญ่ เพราะว่า หลายกลุ่มที่มีผลประโยชน์มหาศาลเข้ามาเกี่ยวข้อง สำหรับรัฐบาลกับการที่จะปรับปรุง กฎหมายการกระจายเสียง คือ การเอาหูไปนา เอาตาไปไร่ ทำเป็นไม่รู้ ไม่เห็น เพราะถ้าไปรู้ไปเห็นเข้าแล้ว ก็เท่ากับเป็นการทำให้เห็นว่า ผู้มีอำนาจกำกับดูแลไม่มีทางที่จะสามารถใช้อำนาจบริหารอย่างที่องค์กรอิสระจริงๆ ทำได้ ดังนั้นทั้งหมดที่กล่าวถึงนี้เป็นสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นกับการควบคุมและกำกับดูแลอุตสาหกรรมการกระจายเสียงของอินโดนีเซีย

การจัดโครงสร้างองค์กรสื่อสารมวลชนและมุมมองการกำกับดูแล

ความเห็นง่ายๆ ในการแบ่งแยกระหว่างสื่อของรัฐ กับสื่อที่เป็นของเอกชน ไม่ได้เป็นตัวสะท้อนสถานการณ์ อย่างที่เราพบเห็นกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รัฐและรัฐบาลไม่ได้เป็นอะไรที่แยกจากกันได้อย่างเด็ดขาด บ่อยครั้งที่รัฐและรัฐบาลหรือแม้กระทั่งนายกรัฐมนตรีเองไม่มากก็น้อยถูกใช้ให้ทำในเรื่องเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ สื่อที่รัฐเป็นเจ้าของและควบคุมดูแล ไม่เพียงแต่จะทำหน้าที่เผยแพร่และขยายรูปแบบ การโฆษณาชวนเชื่อที่สื่อสารจากรัฐไปสู่ประชาชน หรือถ่ายทอดมุมมองของรัฐในเรื่องต่างๆ แต่ยังส่งผ่านมุมมองของรัฐบาลไปสู่ประชาชนอีกด้วย ตรงกันข้ามกับสื่อเอกชนที่ก็ไม่ได้เป็นอิสระจากการเมืองและกลุ่มต่างๆด้วยเช่นกัน ที่จริงแล้วสื่อจะถูกดึงเข้าไปเชื่อมโยงใกล้ชิดกับพรรคฝ่ายรัฐบาลที่ตามปกติแล้วจะเป็นพรรคที่มีอิทธิพล ผลก็คือ เราก็เลยมีแต่สถานีที่มีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกันทั้งหมดไม่มีใครกล้าเสนอความเห็นที่แตกต่าง สถานีเกือบทุกสถานีจะเกาะติดและทำตามเหตุผลทางการเมืองทั้งเรื่องการรักษาอำนาจของรัฐบาล และบรรดาพวกพ้องคนสนิทใกล้ตัวรัฐบาล ทั้งหมดนี้เป็นข้อจำกัดของหน่วยงานจากองค์กรต่างๆ ในการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อกำกับดูแลสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าองค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรอิสระยกเว้นประเทศไทย คณะกรรมการทุกชุดที่กำกับดูแลสื่อ ถ้าไม่เป็นประเภทเสือไร้ฟัน ไม่มีความเป็นอิสระ ก็จะเป็นประเภทที่ไม่มีอำนาจที่แท้จริง เหมือนอย่างประเทศอินโดนีเซีย คณะกรรมการทั้งหมด เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารประเทศและเพราะเนื่องจากการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันของรัฐกับรัฐบาลสิ่งนี้จึงมีความหมายว่า พรรคที่เป็นรัฐบาลแทบจะไม่เหลือความเป็นอิสระใดๆเลย

คำแนะนำในด้านนโยบาย

ปัญหาของการกำกับดูแลสื่อเป็นความสัมพันธ์แบบปิด ระหว่างองค์กรสื่อที่รัฐเป็นเจ้าของหรือที่เอกชนเป็นเจ้าของกับพรรคที่มีอำนาจปกครองประเทศ ผลก็คือ คณะกรรมการที่กำกับดูแลสื่อต้องดำเนินการตามแนวทางที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่รัฐบาลและหรือกลุ่ม ที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญกลุ่มอื่นๆ ซึ่งก็คือการลดจำนวนพหุสังคมลง เหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมดพวกเขาจะต้องยับยั้งประเทศต่างๆ จากการเป็นศูนย์กลางของการเป็นเวทีพูดคุย เฉพาะในเรื่องที่ก่อให้เกิดสถานการณ์ที่ผิดเพี้ยนไปจากที่ควรจะเป็นซึ่งก็คือ อะไรก็ตามที่เป็นเรื่องสำคัญส่วนตัว ที่ไม่ได้มีการพูดถึงกันในสื่อ สิ่งที่กล่าวถึงนี้เองจะกลายเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดข่าวลือและเกิดการแบ่งแยกสีผิวคนในสังคม ในโครงสร้างนี้ โอกาสที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลจะปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ ที่เป็นอิสระ เป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้นเว้นเสียแต่ว่าจะปฏิบัติตามความต้องการของกลุ่มการเมืองที่มีอิทธิพลเท่านั้น แน่นอนว่าต้องเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนและกระทบต่อความรู้สึกของประชาชนเป็นอย่างมาก อย่างเรื่อง เชื้อชาติในมาเลเซีย ข้อจำกัดในความเป็นประชาธิปไตยและการปราบปรามชนกลุ่มน้อยในประเทศพม่าเป็นต้น ทั้งหมดนี้อาจจะชักจูงใจให้เกิดข้อขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นได้ ถ้าถูกดึงเข้ามาเชื่อมโยงกับคำพูดที่ก่อให้เกิดความเกลียดชังกัน อย่างไรก็ดี การละเลยปัญหาที่ว่านี้ ไม่ได้เป็นการแก้ไขปัญหาอะไรได้ในทางตรงกันข้าม ผู้มีอำนาจกำกับดูแลถูกวางตัวให้อยู่นอกเวที การหารือของประชาชนอยู่แล้วและด้วยเหตุนี้เอง ข่าวลือจึงไม่ใช่อะไรที่จะแก้ไขให้ถูกต้องได้โดยอาศัยข้อมูล ข่าวสารที่เป็นเรื่องจริง

อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้พอจะมีทางออกอยู่บ้างเหมือนกัน ระหว่างการไม่ลงมือทำอะไรเลยกับปัญหาที่เกี่ยวข้องและสื่อ ก็ใช้วิธีนี้เองในการสร้างคำพูดที่ก่อให้เกิดความเกลียดชัง ความขัดแย้ง และความรุนแรงในสังคม จากประสบการณ์ในการใช้สื่อของรัฐเพื่อโฆษณาชวนเชื่อและเพื่อสร้างความเกลียดชังทางชาติพันธุ์ในช่วงระหว่างที่ Nazi บริหารประเทศ ประเทศเยอรมนี จัดตั้งระบบสื่อสารมวลชนโดยอาศัยสื่อสาธารณะที่เป็นอิสระจากรัฐ และเศรษฐกิจ สถานีกระจายเสียงและแพร่ภาพเพื่อสาธารณะและองค์กรต่างๆเป็นอิสระในด้านเศรษฐกิจและต่างก็มีองค์กรกำกับดูแลเป็นของตนเองเป็นอิสระจากรัฐหรือรัฐบาล เมื่อสถานีเอกชนได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการโครงสร้างสถานีก็ได้รับการกำหนดให้เป็นอิสระปลอดจากกลุ่มการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ใดๆเป็นสถานีที่กำกับดูแลตนเอง ส่วนองค์กรอิสระถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อควบคุมดูแลสถานีเอกชนในเรื่องของเนื้อหารายการ รูปแบบ และโครงสร้างของสถานี ฯลฯ

1. ความสำคัญของ **NBTC** ประเทศไทยถือเป็นประเทศที่ได้รับการพัฒนามากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ที่มีการนำมาวิจัยในโครงการนี้ จากการที่มีหน่วยงาน NBTC อยู่ในสถานะเป็นองค์กรกำกับดูแลที่เป็นอิสระและที่สำคัญคือ ความเป็นอิสระที่ว่านี้ เป็นอิสระในแง่ที่ยังคงรักษาการเป็นพันธมิตรในทางการเมืองรวมทั้งรากฐานทางเศรษฐกิจไว้ได้ ที่กล่าวเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่า NBTC จะต้องเป็นองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรทางการเมือง ประการแรกเลยเรื่องนี้แทบจะไม่มีทางเป็นไปได้ เพราะว่า ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตามก็จะมีความชอบในทางการเมือง หรือโอนเอียงไปในทางใดทางหนึ่งเสมอ และประการต่อมาน่าจะเป็นการเข้าใจผิด ความสำคัญอยู่ที่ตรงภายใต้ NBTC ความคิดเห็นที่แตกต่างกันจะถูกนำมารวมเข้าด้วยกัน

2. ควรพิจารณาให้มีการจัดตั้งสถานีส่งกระจายเสียงเพื่อสาธารณะซึ่งสถานีที่ว่านี้ ควรมีภารกิจเฉพาะที่ต้องทำให้สำเร็จ ในการจัดหาข้อมูล ข่าวสาร ที่มีความเป็นกลางหรือไม่มีอคติ ทั้งนี้สถานีอาจได้รับการจัดสรรเงินทุนให้ จากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตที่จัดเก็บจากสถานีเอกชน และจากกองทุนของรัฐ

3. การกำกับดูแลเนื้อหารายการนั้น ต้องพบกับเรื่องที่ท้าทายหลากหลายรูปแบบ จากกลุ่มต่างๆในสังคม สิ่งที่กลุ่มหนึ่งมองว่า เป็นเรื่องไม่มีอคติและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน อีกกลุ่มหนึ่งอาจจะมองว่าเป็นการใช้เล่ห์เหลี่ยม หรือพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม ฯลฯ ประชาชนมีแนวโน้มว่า จะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน ความแตกต่างกันในทางความคิดที่ว่านี้ แทบจะไม่มีทางทำให้หมดไปได้ที่สำคัญคือ บ่อยครั้งที่พวกเขาจะถูกดึงเข้าไปพัวพันกับผลประโยชน์ที่ไม่ธรรมดาและกับกลุ่มผลประโยชน์ โดยทั่วไปอะไรที่เป็นศิลปะจะกลายเป็นประเด็นที่มีการนำมาโต้เถียงกัน การแก้ปัญหาก็โดยอาศัยตัวบทกฎหมายและวิธีดำเนินการ ยิ่งไปกว่านั้นปัญหาข้อร้องเรียนตามที่ร้องเรียนกันเข้ามานี้ ควรจะนำมาให้ประชาชนได้พูดคุยหารือกันเพื่อจะได้มีความเข้าใจในปัญหานั้นๆ

4. การกำกับดูแลกันเอง ไม่ได้หมายความว่า เป็นการตรวจสอบกันเองกฎหมายที่มีอยู่รวมทั้งมาตรฐานทางด้านศีลธรรมทั่วๆไป ควรเป็นพื้นฐานสำหรับการกำกับดูแลกันเอง อย่างไรก็ดีถ้าทุกอย่างไม่ได้เป็นไปตามที่ว่าก็หมายความว่า นั่นคือ การตีความแค่เพียงด้านเดียว ปัญหาเป็นจำนวนไม่น้อยก่อให้เกิดการโต้แย้งกัน และสื่อก็ควรที่จะนำประเด็นโต้แย้งเหล่านี้มาเปิดเผยต่อสาธารณะ เพราะ ผลการร้องเรียนนั้นคนที่ไม่เห็นด้วยจะเป็นคนที่หาทางออก อย่างไรก็ดีแทบจะไม่มีใครที่สามารถสันนิษฐานอะไรที่ไม่เป็นทางการได้นอกเสียจากว่า จะมีมาตรฐานทางด้านศีลธรรมในระดับสากลเข้ามาเป็นเกณฑ์เท่านั้น โดยทั่วไปแต่ละกลุ่มก็พบเจอปัญหาที่ผิดแผกแตกต่างกันไป ฉะนั้น สิ่งที่กลุ่มหนึ่งหรือที่คนใดคนหนึ่งมองว่าเป็นสิ่งที่ตรงกันข้าม

กับกฎเกณฑ์ทางด้านศีลธรรม คนอื่นๆหรือกลุ่มอื่นๆก็จะรับรู้ในทำนองนี้ด้วยเหมือนกันทางแก้ทางเดียวก็คือ ตัวบทกฎหมายที่มีการแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานทางด้านศีลธรรม

5. ปัญหาที่เกิดจากผลของการกำกับดูแล เป็นปัญหาที่เกิดจากการรวมกันระหว่างกลุ่มที่เป็นเจ้าของหรือที่ควบคุมกลุ่มที่มีอิทธิพลในทางการเมืองสื่อมวลชน ด้วยสิ่งนี้มีความหมายเป็นนัยว่า ความมีศีลธรรมของกลุ่มถูกกำหนดตามมาตรฐานศีลธรรมในระดับสากล แม้ว่า ผลของบทวิจารณ์หรือการอภิปรายนั้นจะถูกทำให้เป็นเรื่องยาก และบ่อยครั้งที่เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ก็ตาม

6. การกำกับดูแลกันเอง จะต้องยึดจริยธรรมและมาตรฐานต่างๆ รวมทั้งการฝึกฝนที่มีประสิทธิภาพอย่างที่สุดเป็นหลัก ทั้งนี้ การกำกับดูแลกันเองเป็นอะไรที่น่าจะสะท้อนรูปแบบมากกว่า เนื้อหารายการรูปแบบ ในที่นี้หมายความถึง ต้องไม่ลดระดับคุณภาพและไม่สนใจว่าจะมีเรื่องอะไรบ้างที่ผ่านเข้ามา

7. การกำกับดูแลเนื้อหารายการ ไม่ว่าจะเป็นการกำกับดูแลกันเอง หรือเป็นการกำกับดูแลจากภายนอกก็ตาม ประการแรกสุดเลยถ้าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญ เป็นคำพูดใส่ร้ายป้ายสีหรือโจมตีกันเป็นการโฆษณาชวนเชื่อในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือห้ามไม่ให้ทำในสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ควรที่จะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจทั่วไปในเรื่องสิทธิมนุษยชน เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความขัดแย้งกับสิทธิมนุษยชน

8. การกำกับดูแลกันเอง สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบและคุณภาพด้วยเหมือนกัน ในทางตรงกันข้ามการกำกับดูแลกันเองถูกนำไปเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับความเป็นมืออาชีพ บุคลากรสื่อที่เป็นมืออาชีพเรียนรู้ที่จะตัดสินในคุณภาพและเนื้อหารายการ และด้วยเหตุนี้ จึงสามารถจำแนกสิ่งดีออกจากสิ่งเลวและตระหนักในความรับผิดชอบของพวกเขา

9. เพื่อให้มีความเป็นมืออาชีพ การฝึกอบรม และการประเมินรายการเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนที่ใช้อยู่เป็นเรื่องที่สำคัญ

บรรณานุกรม

Abu Bakar, A. (2008). *Paradigma, Kebijakan, dan Kegiatan*. Banda Aceh: Dinas Syariat Islam

Dinas Syariat Islam. (2009). *Himpunan Undang-Undang, Perutusan Presiden, Peraturan Daerah/Qanun, Instruksi Gubernur, Edaran Gubernur Berkaitan Pelaksanaan Syariat Islam*. Banda Aceh: Dinas Syariat Islam.

Nugroho, Y. et al, (2012). Mapping Media Policy in Indonesia. Jakarta: Centre for Innovation Policy and Government

Sekretariat Dewan Pers. (2013). *Buku Saku Wartawan*. Jakarta: Dewan Pers

Undang-Undang Republik Indonesia Nomor 11 Tahun 2006 Tentang Pemerintah Aceh

ภาคผนวก

ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลกับสื่อกระจายเสียงมีการประชุมร่วมกันปีละครั้ง เพื่อหารือกันในเรื่องของการประกอบธุรกิจ

บันทึกการสัมภาษณ์

<u>คำถามที่ 1</u> คุณน่าจะให้คำจำกัดความคำว่า การกำกับดูแลกันเองและการควบคุมสื่อแก่อุตสาหกรรมการกระจายเสียงว่าอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ A เล่าถึงประวัติของกระบวนการการกำกับดูแลของประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีการพัฒนา เป็นอย่างมาก โดยยึด กฎ ระเบียบ การกำกับดูแล ฉบับที่ 40 พ.ศ. 2542 มาใช้เป็นหลัก ในระหว่างที่มีการจัดระเบียบประเทศใหม่นั้น เสรีภาพเป็นสิ่งที่มีอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่ง แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังคงต้องอยู่ภายใต้เหตุผลที่ว่า สิ่งนั้นต้องเป็นสิ่งที่รัฐบาลยินยอมให้ทำได้ในเวลานั้นเท่านั้น ในช่วงหลังปี พ.ศ. 2542 การกำกับดูแลที่ถูกนำไปเชื่อมโยงกับประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมสื่อสารมวลชนเปิดกว้างมากขึ้น ระหว่างช่วงเวลานี้ การจัดระเบียบการสื่อสารมวลชนเป็นอะไรที่มีความเข้มข้นทีเดียวและกับอิสรภาพครั้งใหม่นี้ องค์กรสื่อในประเทศอินโดนีเซียก็ผุดขึ้นอย่างรวดเร็วราวกับดอกเห็ด จาก 270 สื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็คโทรนิคส์ กับสถานีวิทยุกระจายเสียงอีก 20 สถานี ก็เพิ่มขึ้นเป็น 1500 ช่องทางสื่อ โดยยังไม่รวมสื่ออิเล็คโทรนิคส์ ที่แม้ว่าการพัฒนาจะผันแปรตลอดทั้งปีก็ตาม กรมสารสนเทศเคยรับผิดชอบดูแลช่องทางสื่อทั้ง 1500 ช่องทางที่ว่านี้ แต่ปัจจุบันอยู่ภายใต้การดูแลเบื้องต้นของ**สภาการสื่อสารมวลชน**เท่านั้น ในปี พ.ศ.2509 มีพนักงานเพียง 25 คน กับรัฐมนตรีอีก 1คน ที่รับผิดชอบดูแล ทุกวันนี้สภาสื่อสิ่งพิมพ์คัดเลือกมาจากผู้สื่อข่าว นักวิชาการ และผู้สื่อข่าวเป็นบุคคลที่สะท้อนหรือเป็นตัวแทนเสียงของประชาชน

ที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ในขณะที่รัฐบาลให้การรับรองกฎ ระเบียบที่จะทำให้การทำงานของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ดำเนินต่อไป

ตามที่ **ผู้ให้สัมภาษณ์** B ให้ข้อมูลกระบวนการการกำกับดูแลสื่อของอินโดนีเซียประสบกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ภายใต้โครงสร้างใหม่ ยกตัวอย่าง กฎหมาย ฉบับที่ 21 พ.ศ. 2525 จากนั้นก็เปลี่ยนเป็นกฎหมาย ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2509 และต่อมาเพื่อให้ครอบคลุมความต้องการพื้นฐานของผู้สื่อข่าวก็ได้มีการนำกฎหมาย ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2510 มาใช้แทน ซึ่งลงนามและให้การรับรองโดย ประธานาธิบดีซูฮาร์โต เมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2525 กฎหมายฉบับนี้ ไม่ได้มีผลอะไรกับสภาสื่อสิ่งพิมพ์การจัดโครงสร้างใหม่ไม่ได้ทำให้ภาระหน้าที่ของสภาสื่อสิ่งพิมพ์เปลี่ยนแปลง จะมีบ้างก็ตรงที่ตอนนี้เป็นที่ปรึกษาให้กับรัฐบาลมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกรมสารสนเทศ รัฐมนตรีกระทรวงข้อมูลข่าวสารยังคงสถานะเป็นประธานสภาสื่อสิ่งพิมพ์ **ผู้ให้สัมภาษณ์** B ยังเห็นด้วยที่สภาสื่อสิ่งพิมพ์ จะประกอบด้วยผู้สื่อข่าวและนักวิชาการ โดยผู้สื่อข่าวทำหน้าที่ออกเสียงแทนประชาชน

ผู้ให้สัมภาษณ์ C ตรงกันข้าม เขากลับมองที่ภาพรวมธุรกิจทั้งระบบ ในฐานะที่เป็นเสมือนยานพาหนะของสื่อสารมวลชน กิจกรรมด้านวารสารศาสตร์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการกำหนดความคิดเห็นต่างๆให้เป็นรูปเป็นร่าง นักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าวจำเป็นจะต้องมีอิสรภาพและมีความเป็นมืออาชีพในเส้นทางการทำงานไปพร้อมๆกับหลักการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย ความเท่าเทียมกัน และกฎหมาย และเพื่อให้สิ่งที่กล่าวถึงนี้เป็นจริงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดวางมาตรฐานต่างๆ ให้อยู่ในที่ในทางเพื่อเป็นแนวนโยบายให้นักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าว ปฏิบัติภารกิจของพวกเขาต่อไปได้ในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารในด้านการศึกษา ความบันเทิง ผู้ให้คำปรึกษาในด้านการควบคุมสังคมและด้านเศรษฐกิจ ซึ่งฝ่ายกฎหมายของอินโดนีเซีย ก็ได้ช่วยจัดเตรียมเรื่องที่ต้องการจะทำทั้งหมดนี้ เพื่อบรรจุลงใน สื่อสิ่งพิมพ์และอิเล็คโทรนิคส์ห้องข่าวรวมทั้งองค์กรสื่ออื่นๆ

ผู้ให้สัมภาษณ์ D มีความรู้สึกว่าการกำกับดูแลตามโครงสร้างใหม่ไม่ประสบความสำเร็จเขารู้สึกว่าคณะกรรมการกระจายเสียงจำเป็นจะต้องมีอิสระมากกว่านี้ เหมือนกับประเทศทางแถบยุโรปและสหรัฐอเมริการัฐบาลเองก็ลังเลที่จะโอนอำนาจให้กับคณะกรรมการกระจายเสียง ในฐานะที่เป็นองค์กรอิสระด้วยเหตุนี้เขาจึงรู้สึกว่า ระเบียบแบบแผนเป็นเพียงแค่สิ่งที่นำมาเป็นข้ออ้างตามระบอบประชาธิปไตยเท่านั้น โครงสร้างของคณะกรรมการกระจายเสียงไม่เป็นอิสระ และไม่มีงบประมาณให้กับกระทรวงสารสนเทศเหตุนี้จึงทำให้การตัดสินใจเป็นเรื่องที่ยากมาก

ผู้ให้สัมภาษณ์ E ดูเหมือนว่า จะมีความเห็นเป็นอย่างเดียวกับ **ผู้ให้สัมภาษณ์** A เขารู้สึกว่าเสรีภาพสำหรับนักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าวนั้นเป็นอะไรที่สัมผัสได้ ตั้งแต่ที่มีการปฏิรูปประเทศแล้วเสรีภาพที่ว่านี้ อิงเนื้อหารายการด้านวารสารศาสตร์และประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมสื่อสารมวลชน นอกจากนี้ยังได้รับการชี้นำด้วยสามัญสำนึกแห่งความรับผิดชอบและความเป็นมืออาชีพ ในระหว่างเพื่อนที่ทำงานร่วมกันแนวนโยบายถือเป็นปัจจัยหลักของการกระจายเสียงของอินโดนีเซียอีกทั้งความมีอิสระยังได้รับการรับรองและได้รับการบันทึกไว้ในแนวนโยบาย เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้ดำเนินกิจการส่งกระจายเสียงอีกด้วย และนั่นคือสิ่งที่คณะกรรมการกระจายเสียงได้พบเจอในระหว่างที่พวกเขาปฏิบัติหน้าที่**ผู้ให้สัมภาษณ์** E ยังย้ำอีกว่าภายหลังการปฏิรูปประเทศไม่มีคณะกรรมการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการข่าวเป็นเพราะสื่อไม่มีความรับผิดชอบและไม่มีความเป็นมืออาชีพทั้งหมดนี้ คือ ตามที่**ผู้ให้สัมภาษณ์** E ให้ข้อมูล

ผู้ให้สัมภาษณ์ F การกำกับดูแลสื่อในอินโดนีเซียไม่ได้รับการดำเนินการอย่างถูกต้อง ทั้งๆที่เป็นภารกิจที่สำคัญของคณะกรรมการกระจายเสียง ในประเทศสหรัฐอเมริกา รัฐบาลรับผิดชอบที่จะตรวจสอบให้แน่ใจว่า ภารกิจของคณะกรรมการกระจายเสียงอยู่ในความดูแลขององค์กรกำกับดูแลที่เป็นอิสระในอินโดนีเซีย ความมีอิสระของคณะกรรมการกระจายเสียงตามที่เรียกกัน เป็นเพียงแค่เรื่องที่พูดกันไปเพื่อให้ดูว่ารัฐบาลมีความเป็นประชาธิปไตยที่เป็นแบบนี้ก็เพราะว่า รัฐไม่ได้ต้องการที่จะมอบอำนาจให้กับคณะกรรมการกระจายเสียงจริงๆทั้งที่คณะกรรมการกระจายเสียงได้รับมอบอำนาจและภารกิจอย่างถูกต้องตามกฎหมายรัฐอนุญาตให้คณะกรรมการกระจายเสียงทำหน้าที่กำกับดูแลเท่านั้น แต่ไม่ได้ให้อำนาจตัดสินใจ หลักฐานที่ฟ้องว่าคณะกรรมการกระจายเสียงไม่มีอิสระจริงๆ คือ เห็นได้จากโครงสร้างงบประมาณ ที่จริงแล้วคณะกรรมการกระจายเสียง ถูกจัดระบบโครงสร้างก็เพื่อจะได้รายงานต่อกระทรวงสารสนเทศ ซึ่งถ้าคณะกรรมการกระจายเสียงมีอิสระจริงๆ ก็ไม่ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างกระทรวงสารสนเทศ

<u>คำถามที่ 2</u> กระบวนการอะไรที่ **สภาสื่อสิ่งพิมพ์ หรือคณะกรรมการกระจายเสียง** ใช้ในการกำกับดูแลเนื้อหารายการที่ออกอากาศ

กระบวนการตามที่ **ผู้ให้สัมภาษณ์ A** ให้ข้อมูลจะเกิดขึ้นถ้าพบว่า ข้อร้องเรียนฝ่าฝืนต่อประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมการสื่อสารมวลชน ซึ่งหลังจากข้อร้องเรียนถูกเสนอไปยังสภาสื่อสิ่งพิมพ์แล้วก็จะได้รับการตรวจสอบ หากเรื่องร้องเรียนใดไม่ได้รับการพิสูจน์ข้อเท็จจริงผู้ร้องทุกข์มีสิทธิที่จะโต้แย้งด้วยการส่งสำเนาไปยังสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งสภาฯจะต้องพิจารณาประเด็นที่ว่านี้และยุติข้อพิพาท

บางครั้ง ก็ไม่พบว่าข้อร้องเรียนเป็นเรื่องจริง แต่หากพบว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือละเมิดกฎหมายตามที่ผู้ร้องทุกข์ร้องเรียนมาจริงแล้ว สภาสื่อสิ่งพิมพ์ก็จะมีหนังสือไปยังองค์กรสื่อที่เป็นที่มาของข้อร้องเรียนเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่ถูกร้องเรียน ถ้าผู้ร้องทุกข์พอใจกับผลการตัดสิน สภาสื่อสิ่งพิมพ์ ก็จะยุติข้อพิพาท (เพื่อให้แน่ใจข้อโต้แย้งจะได้รับการตอบเป็นลายลักษณ์อักษร) ถ้าผู้ร้องทุกข์ยังไม่พอใจคำตัดสินก็มีสิทธิที่จะทำหนังสือเพื่อฟ้องร้องได้อีก

ผู้ให้สัมภาษณ์ B ยกตัวอย่างกรณีของ Ahmad Dhani ที่คัดค้านความเห็นที่จะให้ประธานาธิบดี Jokowi เป็นประธานาธิบดี อย่างสุดตัว สังคมเรียกร้องให้ Ahmad Dhani รับผิดชอบต่อคำพูดและการกระทำของเขา แต่ Ahmad Dhani นอกจากจะไม่ยอมรับผิดชอบต่อคำพูดและการกระทำของตนแล้ว ยังกลับเน้นย้ำคำให้การของเขาต่อสภาสื่อสิ่งพิมพ์อีกว่า เรื่องนี้ผู้รายงานข่าวไม่ได้ยืนยันข้อเท็จจริงนี่คือตัวอย่างของข่าวที่เกิดขึ้น ในการกำกับดูแลเนื้อหารายการกระจายเสียงในประเทศอินโดนีเซีย ช่วงที่มีการใช้โครงสร้างใหม่ ซึ่งสังคมก็ไม่ได้ร้องเรียนหรือมีปัญหากับข่าวทุกข่าวที่มาจากรัฐบาลหรืออีกข่าวหนึ่งที่เป็นข่าวของครอบครัวพระมหากษัตริย์ ที่รัฐบาลห้ามเผยแพร่ แต่ปัจจุบันตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลง กฎ ระเบียบ ทั้ง 99 ข้อ และสภาสื่อสิ่งพิมพ์แปรรูปเป็นองค์กรอิสระแล้วสื่อก็อยู่ภายใต้การควบคุมของประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรม

ผู้ให้สัมภาษณ์ C กล่าวว่า มันเป็นการรอคอยที่ยาวนานและหลังจากนี้ ประชาชนก็จะคอยการให้ความเห็นชอบ แล้วในที่สุดประธานาธิบดี Susilo Bambang Yudhoyono ก็ได้ลงนามในการเป็นสมาชิกของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ในช่วงปี พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2552 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 การตัดสินใจของประธานาธิบดี (Keppres) ได้ถูกนำมาแทนที่สภาสื่อสิ่งพิมพ์ ในชุด ปี พ.ศ. 2546 - พ.ศ. 2549 คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจำนวน 9 คน จาก 3 กลุ่ม (นักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าวผู้นำ

สังคมและผู้นำบริษัทสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา 15 กฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ฉบับที่ 40 พ.ศ. 2542 Bambang Harymurti, Wina Armada และ Bekti Nugroho เป็นผู้แทนของนักหนังสือพิมพ์ ส่วน Garin Nugroho Wikrama Abidin และ Ichlasul Amal เป็นผู้แทนจากภาคประชาสังคม ในขณะที่ Satria Naradha Leo Batubara และ Ahmad Alamudi เป็นผู้นำของบริษัทสื่อสิ่งพิมพ์ ถ้าสังเกตให้ดีจะเห็นว่า องค์ประกอบของผู้แทนทั้ง 9 คน ข้างต้นยังไม่ถือว่าเป็นอะไรที่สมบูรณ์แบบ เนื่องด้วยชื่อเสียงของสมาชิกหน้าใหม่อย่าง Dewan Pres ยังมีอิทธิพลต่อส่วนกลาง โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้แทนนักหนังสือพิมพ์จากหลากหลายแขนงที่เป็นผู้กำหนดนโยบายจิตสำนึกของความเป็นเอกภาพเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมี เพื่อหยิบฉวยปัญหาในเวลาที่นักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าวและผู้ที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวในท้องถิ่น หรือที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้น ไปพบเจอ เป็นความจริงที่ Satria Naradha เป็นผู้แทนท้องถิ่นอย่างไรก็ดีบุคคลคนนี้เป็นผู้แทนผู้นำบริษัทสื่อสิ่งพิมพ์ และไม่ใช่นักหนังสือพิมพ์ เขาจึงไม่มีความเป็นตัวแทนของผู้รายงานข่าวจากพื้นที่ต่างๆ ต่อมาก็ยังพบว่าคณะกรรมการขาดองค์ประกอบอื่นๆอีกเห็นได้จากในแง่ของความเท่าเทียมกันทางเพศ ชื่อที่ได้รับการคัดเลือกมาทั้งหมด 9 คน ไม่มีคณะกรรมการคนใดเลยที่เป็นผู้หญิง

ผู้ให้สัมภาษณ์ D กระบวนการขั้นตอนต่างๆ อยู่ในระบบของกฎหมายกระจายเสียง ซึ่งได้เริ่มดำเนินการในระหว่างที่มีการใช้โครงสร้างใหม่ตามกฎหมายกระจายเสียง ฉบับที่ 32 ปี พ.ศ. 2542

ตามที่ **ผู้ให้สัมภาษณ์ E** ให้ข้อมูลนั้นกระบวนการกำกับดูแลเนื้อหาสื่อมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการกระทำละเมิดที่อาจจะเกิดขึ้นได้โดยสื่อเองเขารู้สึกว่า นักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าวนั้น ยังไม่มีคุณสมบัติพอดูจากการที่พวกเขายังมีความเหินห่างและไม่ใส่ใจสังคมมากพอ ส่วนสื่อมวลชนเอง ก็ยังทำงานลำบาก จากการที่คณะกรรมการกระจายเสียงมีสิทธิที่จะสั่งห้ามการปฏิบัติงาน หรือสั่งพักงานสื่อมวลชน ซึ่งเป็นสิทธิของคณะกรรมการฯที่จะทำได้ เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จำเป็นจะต้องหารือกับรัฐมนตรีกระทรวงสารสนเทศ

ผู้ให้สัมภาษณ์ F - จะมีการจัดประชุมร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงสารสนเทศ อีกหลายครั้ง หลายเวทีรวมทั้งการประเมินสถานการณ์ด้วย มีการจัดรับฟังความคิดเห็น กำหนดเงื่อนไขการตรวจสอบก่อนที่กระทรวงสารสนเทศ จะเสนอให้คณะกรรมการกระจายเสียงอนุญาตให้การรับรองหรือให้อำนาจในการตัดสินใจใดๆ โดยคุณสมบัติของคณะกรรมการกระจายเสียง บทบาทของคณะกรรมการกระจายเสียงคือ จะต้องกำกับดูแลอย่างเข้มงวด แต่เพราะคณะกรรมการฯ ไม่สามารถเข้าไปดูแลเนื้อหารายการได้ตรงนี้กฎหมายการกระจายเสียงจึงต้องได้รับการทบทวนและปรับปรุง

<u>คำถามที่ 3</u> มีการกำหนด กฎ ระเบียบ ที่ถูกต้อง เพื่อให้องค์กรกำกับดูแลและอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียงได้ปฏิบัติตามหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ A- ในอดีตที่ผ่านมานักหนังสือพิมพ์ หรือผู้สื่อข่าวมีเสรีภาพ แต่ขาดความรับผิดชอบต่อสิ่งที่พวกเขาเขียน และสิ่งนี้เองที่เป็นตัวทำลายภาพลักษณ์ของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ฉะนั้น บทบาทของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ก็คือ การแก้ปัญหาเรื่องนี้ ประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมการสื่อสารมวลชนมีทั้งหมดรวม 11 บท กฎ ระเบียบที่เป็นมาตรฐานเหล่านี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่สื่อจะต้องปฏิบัติตามทุกมาตราได้ผ่านความเห็นชอบจากนักหนังสือพิมพ์ และองค์กรสื่ออินโดนีเซียทั้ง 26 กลุ่ม หนังสือเวียน ฉบับที่ 1 ของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ระบุว่า สื่อควรจะเป็นบริษัทเอกชนมูลนิธิหรือสหกรณ์ สื่ออินโดนีเซียควรจะเป็นองค์กรกำกับดูแลและนี่คือหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งถ้าขาดความเป็นอิสระในทางกฎหมายแล้วก็ไม่ถือว่าเป็นองค์กรสื่อที่

ถูกต้องตามกฎหมายหรือหากมีการฝ่าฝืนหรือละเมิดประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมนักหนังสือพิมพ์ สภาสื่อสิ่งพิมพ์ จะทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินชี้ขาดภายในให้กับองค์กรสื่อเวลาที่องค์กรถูกร้องเรียน

ผู้ให้สัมภาษณ์ B - การพัฒนาเสรีภาพของสื่อมวลชน การพัฒนาสื่อมวลชนของอินโดนีเซีย การคุ้มครองเสรีภาพของสื่อมวลชนจากการแทรกแซงโดยกลุ่มอื่นๆ ในสังคมการให้การศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาสื่อมวลชน การวางแนวทางและควบคุมให้มีการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจริยธรรมนักหนังสือพิมพ์ ทุกอย่างที่กล่าวถึงล้วนเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งสิ้น การให้การพิจารณาและความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรายงานข่าว หลักเกณฑ์ทั้งหมดของสภาสื่อสิ่งพิมพ์เป็นเรื่องที่มีมาตรฐานและถูกเผยแพร่ไปยังสื่อที่เข้าถึงประชาชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ สภาสื่อสิ่งพิมพ์ ได้จัดให้มีการทดสอบความสามารถของ **องค์กรสหภาพนักหนังสือพิมพ์** ซึ่งเป็นการตรวจสอบคุณภาพขององค์กรฯ โดยสภาสื่อสิ่งพิมพ์ (PWI, AJI IJTI) นอกจากนี้สภาสื่อสิ่งพิมพ์ยังได้กำหนดสถานะภารกิจตลอดจนหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ หรือผู้สื่อข่าว อีกด้วยถ้านักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าวคนใด กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมาย เขาคนนั้นจะต้องถูกลงโทษ และเพิกถอนใบอนุญาต

ผู้ให้สัมภาษณ์ C - ขณะนี้สภาสื่อสิ่งพิมพ์มีภารกิจมากมายที่จะต้องสะสาง เพื่อผลักดันวิถีทางของสื่อมวลชน และทำให้กระบวนการในอินโดนีเซียมีความเป็นประชาธิปไตย วาระการทำงานหลักๆ ที่จำเป็นจะต้องจัดลำดับความสำคัญ ในช่วงระหว่าง ปี พ.ศ. 2549 - 2552 มีดังต่อไปนี้

เรื่องที่จะต้องทำเป็นลำดับแรกเลย คือ การพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สื่อข่าว ประชาชน และรัฐบาล ซึ่งเป็นหน้าที่ของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ ตามที่กำหนดอยู่ในมาตรา 15 วรรค 2 e ของกฎหมายข้อมูลข่าวสาร ฉบับที่ 40 พ.ศ. 2542 สภาสื่อสิ่งพิมพ์ ควรเป็นองค์กรที่สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจของกลุ่มต่างๆ หลากหลายกลุ่ม เพื่อรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในหลายกรณี มักมีความขัดแย้งกันในเรื่องสำคัญ(ไม่ใช่กระบวนการๆ ทำงาน) เกี่ยวกับประเด็นการมีสองมาตรฐานระหว่างสภาสื่อสิ่งพิมพ์ อัยการ ตำรวจ และแม้กระทั่งสื่อมวลชนเองในฐานะที่เป็นหน่วยงานอิสระ ปราศจากความกดดันใดๆ จากรัฐบาล สภาสื่อสิ่งพิมพ์จึงมีโอกาสเต็มที่ๆจะทำตัวเป็นผู้ไกล่เกลี่ยอิสระ ให้กับทุกๆกลุ่มที่มีความขัดแย้งกับสื่อ คำวินิจฉัยเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดเสมอเวลาที่มีการฟ้องร้องกัน (ที่เกิดขึ้นนอกศาล) นอกจากนี้ยังควรที่จะปฏิบัติตามเพื่อให้แน่ใจว่าเสรีภาพของสื่อมวลชน และคนทำงานสื่อ ห่างไกลจากการทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตามในความสัมพันธ์ที่ว่านี้ สภาสื่อสิ่งพิมพ์เองจะต้องมีความกล้าพอที่จะแสดงความรู้สึกเป็นคำพูดกับรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการมีตัวตนของกระทรวงการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลายๆคนกลัวกันว่า อาจจะใช้อำนาจในการควบคุมภารกิจของสื่อมวลชน เหมือนกับสิ่งที่กระทรวงข้อมูลข่าวสารเคยทำมาแล้วในช่วงที่มีการใช้โครงสร้างใหม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ D และ E ทั้งคู่เห็นด้วยที่ว่า กฎ ข้อบังคับและระเบียบทั้งหมด อยู่ในคู่มือของคณะกรรมการกระจายเสียงที่จัดพิมพ์เรียบร้อยแล้ว เพียงแต่จำเป็นจะต้องหยิบมาทบทวนบ้างเป็นระยะๆ เท่านั้น กฎเกณฑ์ทั้งหมดคือ ชุด รหัสการดำเนินการกระจายเสียง (P3) และโปรแกรมออกอากาศมาตรฐาน (SPS) เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการแก้ไขปัญหาทางด้านสื่อสิ่งพิมพ์และการกระจายเสียงสาธารณะของคณะกรรมการกระจายเสียง โดยยึดกฎหมายกระจายเสียง ฉบับที่ 32 ปี พ.ศ. 2545 เป็นหลัก

ผู้ให้สัมภาษณ์ F – กระบวนการทั้งหมดก็ คือ การร้องเรียนกับหลักเกณฑ์ในการดำเนินการและการกำกับดูแลของคณะกรรมการกระจายเสียงซึ่งความจริงแล้ว ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของการเดินไป

สู่การขัดเกลาทางสังคมนั่นเอง คณะกรรมการกระจายเสียงกำลังให้การศึกษาแก่อุตสาหกรรมสื่อเกี่ยวกับการดำเนินการของพวกเขา

<u>คำ**ถามที่ 4**</u> คุณคิดว่าองค์กรกำกับดูแลและอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียงน่าจะใช้ กฎ ระเบียบที่ไม่เป็นทางการบ้างหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ A - สภาสื่อสิ่งพิมพ์ประกอบด้วยองค์กรรวม 4 องค์กร คือ องค์กรทางด้านกฎหมาย บริษัท การศึกษา และสำนักรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน สภาสื่อสิ่งพิมพ์มักจะถูกเรียกไปเป็นพยานอยู่เสมอเวลาที่เรื่องร้องเรียนเป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย อย่างไรก็ดีมีอยู่ 3 สถานการณ์ที่สภาสื่อสิ่งพิมพ์อาจต้องลงมือดำเนินการอย่างไม่เป็นทางการด้วยตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแล ยกตัวอย่างเช่น

1. ถ้าเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามกฎหมาย ที่ต้องอาศัยรายงานจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2. ถ้าดูแล้วเรื่องนั้นเป็นลักษณะของการข่มขู่ หรือคุกคามที่กระทำต่อสื่อและประชาชน

และข้อ 3. ถ้ารายงานการร้องเรียนส่งมาจากบุคคลภายนอก ฝ่ายกฎหมายของสภาสื่อสิ่งพิมพ์จะทำการประเมินเรื่องด้วยตนเอง และรับบทบาทเป็นผู้ตัดสิน โดยการร้องขอให้มีการบังคับใช้กฎหมายหรือเรียกตัวเจ้าหน้าที่ๆ รับเรื่องร้องเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน ทั้งนี้ มีการประชุมกัน สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง ขึ้นอยู่กับจำนวนรายงานการร้องเรียนที่ได้รับ รวมทั้งมีการประชุมใหญ่เดือนละครั้ง เพื่อรับฟังความเห็นที่หลากหลายการประเมิน ตลอดจนคำแนะนำในเรื่องต่างๆ

ผู้ให้สัมภาษณ์ B เชื่อว่ากฎหมายและกฎระเบียบทั้งหมดที่จัดเตรียมไว้นั้น ได้ผ่านการร่างอย่างระมัดระวัง เพื่อให้มีอำนาจที่อิสระจริงๆ เช่นเดียวกับสภาสื่อสิ่งพิมพ์ อีกทั้งยังสนับสนุนกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ฉบับที่ 40 พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นฉบับที่กำลังใช้อยู่ อีกด้วย

ผู้ให้สัมภาษณ์ C สภาสื่อสิ่งพิมพ์จัดการประชุมเป็นประจำทุกๆวันศุกร์ และประชุมใหญ่เดือนละครั้ง ส่วนการประชุมแบบไม่เป็นทางการก็ขึ้นอยู่กับสื่อว่าจะมีประเด็นเรื่องร้องเรียนหรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ D ไม่ทราบว่าผู้มีอำนาจในการกำกับดูแล ใช้วิธีปฏิบัติอย่างไม่เป็นทางการ หรือสื่อกระจายเสียงได้รับแนวคิดในลักษณะนี้มาใช้บ้าง หรือไม่

ผู้ให้สัมภาษณ์ E ยืนยันว่า กระบวนการที่มีมาตรฐานทั้งหมดนี้ ถูกนำไปรวมและทำให้เป็นระเบียบแบบแผน อยู่ในรหัสของการดำเนินการกระจายเสียง (P3) และโปรแกรมออกอากาศมาตรฐาน (SPS) ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายกระจายเสียง ฉบับที่ 32 พ.ศ. 2545

ผู้ให้สัมภาษณ์ F เชื่อว่า กระบวนการการทำงานที่ได้มาตรฐานของพวกเขาจะได้รับการปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่มีการขอความช่วยเหลือหรือหาทางออกอย่างไม่เป็นทางการ

<u>**คำถามที่ 5**</u> บ่อยครั้งแค่ไหน ที่สภาสื่อสิ่งพิมพ์ หรือ คณะกรรมการกระจายเสียง จัดการประชุมและเรื่องใดบ้าง ที่น่าจะเป็นตัวอย่างที่กรรมการหยิบยกขึ้นมาพูดคุยในระหว่างการประชุมที่ว่านี้ พวกเขามองว่าเป็นการประชุมที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

ผู้ให้สัมภาษณ์ A – ตาม กฎ ระเบียบและการกำกับดูแลที่ไม่เป็นทางการของสภาสื่อสิ่งพิมพ์ จะไม่มีเรื่องอย่างที่ตั้งคำถามเลยทุกๆ สิ่ง ดำเนินการตามกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ฉบับที่ 40 พ.ศ. 2542

ผู้ให้สัมภาษณ์ B - จะมีการจัดประชุมอย่างเป็นทางการเป็นประจำสัปดาห์ละครั้ง ทุกๆวันศุกร์ นอกเสียจาก จะมีเรื่องที่เกี่ยวกับสื่อและเป็นเรื่องเร่งด่วนเข้ามา ซึ่งถ้าเป็นแบบนี้ก็จะมีการจัดประชุมทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการถี่ขึ้นมาอีก ยกตัวอย่างกรณีที่มีการจัดประชุมถี่ขึ้น คือ ในช่วงระหว่างที่มีเหตุการณ์สำคัญๆ อาทิ การรณรงค์เลือกตั้ง เมื่อไม่นานมานี้ ที่มีการฝ่าฝืนประมวลกฎหมายที่ว่าด้วยจรรยาบรรณทางวารสารศาสตร์อย่างรุนแรง ซึ่งเรื่องนี้ได้มีการทำรายงานไปยังสภาสื่อสิ่งพิมพ์ หรืออย่างช่วงที่เกิดโศกนาฎกรรมเครื่องบินของสายการบินแอร์เอเชียตก เป็นต้น สภาสื่อสิ่งพิมพ์ทุกหน่วย จะเข้าไปร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามรายงานที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2557 มีรายงานราว 800 ฉบับ ที่ถูกเสนออย่างเป็นทางการต่อสภาสื่อสิ่งพิมพ์แล้วสภาฯก็รับไปดำเนินการ ซึ่งมีตั้งแต่เรื่องการฝ่าฝืนจริยธรรมการสื่อสารมวลชนเรื่อยไปจนถึงเรื่องการคุกคาม กดขี่ ข่มเหง นักหนังสือพิมพ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ C – ไม่มีหลักเกณฑ์อย่างเป็นทางการในสภาสื่อสิ่งพิมพ์ กฎ ระเบียบทั้งหมดถูกเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรตามกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ฉบับที่ 40 พ.ศ. 2542

ผู้ให้สัมภาษณ์ D อ้างว่า นอกจากการประชุมประจำปี เจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการทั้ง 34 คน ในระดับชาติแล้ว ก็มีการประชุมตามปกติ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง บ่อยครั้งที่การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในแผน จะมีการเรียกประชุมต่างหากเป็นครั้งคราว ถ้าพบว่า มีการกระทำอื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้รับรายงาน อันเป็นการฝ่าฝืนหรือละเมิดต่อสื่อโดยไร้ศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากประสบการณ์ของ **ผู้ให้สัมภาษณ์ E** ถ้าเป็นการประชุมสัปดาห์ละครั้ง ก็จะมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ และเรื่องที่นำมาพิจารณาอยู่ในความดูแลของผู้มีอำนาจกำกับดูแล ตามขอบเขตอำนาจที่พวกเขามีความชำนาญเป็นพิเศษ ในปี พ.ศ. 2557 การประชุมอย่างเป็นทางการ ได้ถูกจัดขึ้น เป็นจำนวน 190 ครั้ง ระหว่างเจ้าหน้าที่ๆ เข้ามานั่งพูดคุยหารือกันถึงเรื่อง การฝ่าฝืนหรือละเมิดต่อประมวลกฎหมายและจริยธรรมในลักษณะต่างๆ กัน แต่เขากล่าวว่า กระทรวงสารสนเทศ ดูท่าทางแล้ว ค่อนข้างช้าเกินไปที่จะทำให้กระบวนการสำคัญนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้

ผู้ให้สัมภาษณ์ F โดย ทั่วๆไปก็เห็นด้วยกับการตอบโต้ของผู้ให้สัมภาษณ์ D ทั้งนี้ได้เน้นย้ำว่าการประชุมดังกล่าว มักจะเป็นผลสะท้อนถึงปัญหาที่กำลังพัฒนาอยู่ในภาคประชาชน หรือสังคมของนักปฏิบัติ เช่น นักข่าว เป็นต้น

<u>คำถามที่ 6</u> คุณเข้าใจแนวความคิดของคำว่า เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นว่าน่าจะเป็นอย่างไร อะไรคือ ข้อจำกัดของเสรีภาพ และข้อจำกัดที่ว่านั้นอาจส่งผลกระทบต่อระเบียบปฏิบัติในอุตสาหกรรมการกระจายเสียงได้อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ A – ด้วยความสัตย์จริง ฉันเองก็ยังไม่เข้าใจเลยว่า สภาสื่อสิ่งพิมพ์เข้าใจความหมายและให้คำจำกัดความ แนวคิดของคำว่า **เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น อย่างไร**เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของอินโดนีเซียมีอย่างท่วมท้นจนจำเป็นจะต้องปฏิรูปกฎหมายกระจายเสียงการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนประมวลกฎหมายสื่อมวลชนที่ว่าด้วยจริยธรรมก็มีจำนวนเรื่องมากเกินไป แม้จะมีการพูดกันว่า กฎหมายสื่อสารมวลชนของอินโดนีเซียนั้น ดีกว่าของประเทศอื่นๆมากก็ตาม เรื่องนี้จะเป็นกรณีตัวอย่างขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้าองค์กรที่กำลังทำหน้าที่กำกับดูแล มีแนวโน้มที่จะปฏิเสธข้อเสนอซึ่งกันและกัน ในกรณีที่เกิดความหวาดระแวงว่าจะมีการครอบงำผลประโยชน์ทางการเงินสูง ยกตัวอย่าง ในตอนที่สภาสื่อสิ่งพิมพ์ต้องการแก้ไขและตำหนิการฝ่าฝืนการรายงานข่าวเลือกตั้ง ที่รายงานโดยสถานีโทรทัศน์ TV One และ MetroTV ก่อนหน้านี้ สภาฯต้องเข้าไปเผชิญหน้ากับคณะกรรมการกระจายเสียงโดยไม่จำเป็นด้วยเรื่องของขอบเขตอำนาจในการตัดสินคดีที่มีการทับซ้อนกัน ในขณะที่เป็นเรื่องที่น่าละอายใจที่สื่ออินโดนีเซียเอง ก็ดูเหมือนว่า จะรับรู้เรื่องนี้เป็นอย่างดี แต่ก็ยังไม่หยุดตักตวงผลประโยชน์จากการตีความกฎหมายสื่อสารมวลชนที่คลุมเครือ

ผู้ให้สัมภาษณ์ B – ตามวิสัยทัศน์และภารกิจของสถานีถ่ายทอดรายการอย่างง่ายๆ เลย คือ เนื้อหารายการข่าวไม่สามารถเป็นอะไรที่อยู่คนละฟากกัน เมื่อไรก็ตามที่มีหรือเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นผลประโยชน์ของประชาชน เขาอ้างว่า สื่ออินโดนีเซียเป็นหนึ่งในสื่อที่ดีที่สุดของโลก เพราะว่า บัญญัติให้มีความยืดหยุ่นและเข้าใจทั้งทางด้านสมาชิกที่เป็นประชาชนและผู้ที่มีอำนาจกำกับดูแลสื่อไม่ว่าจะเป็นในแง่ของการทำรายงาน การกระทำที่ฝ่าฝืนหรือละเมิดต่อสื่อ หรือการคลายความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายสื่อสารมวลชน อย่างไรก็ตาม ประเด็นความเป็นอิสระของสื่อยังคงเป็นปัญหาใหญ่ เพราะกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอิทธิพลหลายกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้อง และการที่คนๆเดียว แต่เป็นทั้งเจ้าของสื่อและนักการเมือง มีแนวความคิดที่เป็นทั้งสื่อมวลชนและผู้นำทางการเมือง กำลังเป็นต้นเหตุที่ทำให้สื่อสูญเสียความเป็นอิสระสื่อบางสื่อกำลังเดินตามนักการเมืองเพื่อทำให้พวกเขาดูน่าเชื่อถือ นักการเมืองบางคนพยายามครอบงำสื่อเพื่อสร้างเครือข่าย และเพื่อให้แน่ใจในผลประโยชน์ส่วนตัวของพวกเขา ในขณะนี้สภาสื่อสิ่งพิมพ์ กำลังทำงานเกี่ยวกับการกำกับดูแลซึ่งจะจำกัดความเป็นเจ้าของสื่อ / ความสัมพันธ์ ที่จะไม่มากไปกว่า 5 สื่อ ต่อนักการเมือง 1 คน ในช่วงที่มีการรณรงค์เลือกตั้ง เราจะเรียกร้องรัฐบาล Jokowi ให้ออกพระราชกฤษฎีกาสื่อกระจายเสียง ก่อนการเลือกตั้งที่กล่าวถึงข้างต้น เพื่อให้กฎหมายที่ออกมามีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเริ่มต้นทำในปี พ.ศ. 2558

ผู้ให้สัมภาษณ์ C- ปัญหา ที่ตั้งใจไว้ว่าจะกำกับดูแลกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ในเรื่องต่างๆ ด้านเทคนิคมีความเกี่ยวข้องกับนักหนังสือพิมพ์ ที่เป็นไปได้ว่าอาจจะจำกัดเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นความจริงแล้วเรื่องที่เร่งด่วนมากกว่า คือการสร้างความพยายามเพื่อคุ้มครองกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ว่าด้วยนักหนังสือพิมพ์เพื่อที่ว่าผลงานที่ออกมาจากการสื่อสารมวลชนจะได้ไม่เป็นอะไรที่ถูกบิดเบือนให้ผิดกฎหมายได้ง่ายๆ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญาและเพื่อคุ้มครองนักหนังสือพิมพ์หรือผู้สื่อข่าวในอาชีพของเขา มาตรา 18 ของกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ขู่เอาไว้ในเรื่องของเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นด้วยการกำหนดโทษทางอาญา ให้จำคุกเป็นเวลา 2 ปี หรือปรับเป็นเงิน 500 ล้าน รูเปียร์ กับใครก็ตามที่กระทำความรุนแรงทุกรูปแบบ และ ข่มขู่ คุกคาม ต่อนักหนังสือพิมพ์และผู้สื่อข่าว ซึ่งเรื่องนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้งแล้วแต่ยังไม่เคยมีการดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ที่กระทำมาก่อนเลย ในทางตรงกันข้าม บทบัญญัติของกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์จำนวนหนึ่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับจริยธรรม บรรทัดฐาน และเรื่องที่อาจจะคุกคามนักหนังสือพิมพ์ ในมาตรา 5 ระบุว่านักหนังสือพิมพ์จะแถลงถึงเหตุการณ์และความคิดเห็นต่างๆ ด้วยความเคารพต่อบรรทัดฐานทางศาสนา สามัญสำนึกที่เป็นความถูกต้องเหมาะสมของประชาชนและข้อสันนิษฐานที่แสดงความบริสุทธิ์ใจ นอกจากนี้นักหนังสือพิมพ์ยังเรียกร้องให้ออกกฎหมายรองรับสิทธิในการตอบกลับและการแก้ไขให้ถูกต้อง ข้อบัญญัติเหล่านี้จะอยู่ในเรื่องของจริยธรรม ซึ่งก็จะกลายเป็นประมวลกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ที่ว่าด้วยนักหนังสือพิมพ์และประมวลกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ ที่ว่าด้วยบริษัทกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ไม่ได้บัญญัติในเรื่องการตีความที่มีรายละเอียดเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขทางด้านจริยธรรม ยกตัวอย่าง ถ้าสื่อสิ่งพิมพ์ไม่ได้เตรียมคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมไว้ (กรณีการฟ้องร้อง) ก็อาจจะถูกเรียกเก็บค่าปรับเป็นเงิน 500 ล้าน รูเปียร์ หรืออย่างสำนวนการพูดที่ว่า **"ขอสงวนสิทธิที่จะไม่ตอบ"** เรื่องนี้ก็ไม่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า วลีนี้หมายถึงอะไรความหมายจริงๆน่าจะเกิดจากในตอนที่คำๆนี้ มีผลกระทบต่อบทบัญญัติทางด้านเทคนิคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการตอบกลับของ

สื่อเอง นอกจากนี้กฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ยังถูกประเมินว่าเป็นอะไรที่ผิดปกติ จากการนำเอาบทบัญญัติซึ่งเคยมีการหารือและวินิจฉัยมาแล้วในกฎหมายอื่นมาพิจารณาซ้ำอีก ยกตัวอย่าง เกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ เรื่องของเมืองหลวงและการผูกขาด แม้คำอธิบายเช่นนั้นจะยืนยันว่า กฎหมายสื่อสิ่งพิมพ์ต้องการหลีกเลี่ยงจากการจัดการในเรื่องต่างๆที่ซ้ำซ้อนกัน และโดยตัวของกฎหมายเองก็กำกับดูแลแต่เฉพาะกฎหมายของตนเองเท่านั้น ไม่ได้ดูแลกฎหมายอื่นด้วย

ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์ D **และผู้ให้สัมภาษณ์** E เห็นด้วยที่ว่า สื่ออินโดนีเซียกำลังเพลิดเพลินเป็นอย่างมากกับเสรีภาพในสื่อของตน อย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน **ผู้ให้สัมภาษณ์** D คิดว่าเสรีภาพที่ว่านี้ จำเป็นจะต้องถูกตัดทอนลงบ้าง เพราะสื่อกระจายเสียงกำลังใช้เสรีภาพ เพื่อสร้างผลประโยชน์สูงสุด โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ ประเทศอินโดนีเซียเป็นสวรรค์ของสื่อ เมื่ออธิบายความหมายที่แท้จริงของคำว่า**เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น** ความรุนแรง ที่เห็นได้ชัดจากคำๆนี้ที่สุดแล้วก็จะย้อนกลับมาทำร้ายสื่อเองด้วยเหตุที่สื่อไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย ที่ว่าด้วยจริยธรรมการกระจายเสียงและการสื่อสารมวลชน กล่าวคือ สื่อค่อนข้างเข้มงวดเกินไป

ผู้ให้สัมภาษณ์ D - รู้สึกเศร้าใจกับท่าทีของกระทรวงสารสนเทศที่ไม่ค่อยจะลงโทษ ผู้ที่ทำผิดกฎหมาย หลังจากได้รับรายงานและการให้ความเห็นจากคณะกรรมการกระจายเสียง กระทรวงสารสนเทศเป็นกระทรวงเดียวที่มีอำนาจตั้งข้อกล่าวหาและตัดสินคดี เขารู้สึกว่าการรวบรวมข้อมูลที่มีค่าและการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการกระจายเสียง เป็นอะไรที่แทบจะไม่เป็นที่ประทับใจของกระทรวงสารสนเทศเลย

ผู้ให้สัมภาษณ์ E คิดว่าผู้ประกอบการกระจายเสียงควรจะมีสามัญสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบสูงกับรายการที่พวกเขาเผยแพร่ไปสู่สมาชิกในสังคม แม้จะดูเหมือนว่ามีการจำกัดสิทธิในการแสดง ความคิดเห็นของสื่อก็ตาม อย่างไรเสียโดยรวมแล้วมันก็ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความแข็งแรงของอุตสาหกรรมสื่อกระจายเสียงอินโดนีเซีย มากกว่าความอ่อนแอ

ผู้ให้สัมภาษณ์ F เสนอให้มีการตีความคำว่า **เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น** อย่างเย็นลงสักนิด โดยการมอบหน้าที่ความรับผิดชอบแก่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ เพื่อให้ตัดสินว่าที่ไหนและเมื่อไรที่พวกเขาจะไม่ล้ำเส้น การมีความรับผิดชอบสูงยังคงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อให้รู้ว่าพวกเขาไปไกลเกินกว่าขีดจำกัดแล้วหรือไม่ **ผู้ให้สัมภาษณ์** D ได้แสดงความรู้สึกส่วนตัวของเขา เขามองว่าเสรีภาพของสื่อในอินโดนีเซียนั้น เป็นอะไรที่หาที่เปรียบไม่ได้อีกแล้วเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียไม่มีการตรวจสอบหรือมีช่องว่างในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารใดๆเลย ทั้งกับสื่อหรือประชาชน **ผู้ให้สัมภาษณ์** F กระตุ้นรัฐบาลอินโดนีเซียให้ปรับปรุงกฎหมายกระจายเสียงของอินโดนีเซีย เพื่อว่าองค์กรที่กำลังทำหน้าที่กำกับดูแลสื่ออยู่อย่างคณะกรรมการกระจายเสียงจะได้ตระหนักในหน้าที่ และความรับผิดชอบของตน และสามารถถ่ายทอดอำนาจบริหารดังเช่น องค์กรตามกฎหมายที่มีอิสระจริงๆ